

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Školní vzdělávací program	- 1 -
1. Identifikační údaje	1
1.1. Název vzdělávacího programu	1
1.2. Údaje o škole	1
1.3. Zřizovatel školy	1
1.4. Organizační schéma školy	2
1.5. Platnost dokumentu	2
1.6 Číslo jednacích	2
2. Charakteristika školy	3
2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy	3
2.2. Pedagogičtí pracovníci	4
2.3. Dlouhodobé projekty	4
2.4. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	4
3. Charakteristika ŠVP	6
3.1. Zaměření školy	6
Vize školy:	6
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	14
3.5 Začlenění průřezových témat	16
Osobnostní a sociální výchova (OSV)	17
Výchova demokratického občana (VDO)	26
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)	34
Multikulturní výchova (MKV)	37
Environmentální výchova (ENV)	44
Mediální výchova (MEV)	53
4. Učební plán	60
4.1 a) Tabulace učebního plánu pro školní roky 2023/24 a 2024/2025	60
b) Tabulace učebního plánu od školního roku 2025/26	62
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	64
5. Učební osnovy	65

První stupeň.....	65
Český jazyk a literatura.....	65
Anglický jazyk.....	74
Čtení s porozuměním.....	96
Matematika.....	100
Informatika.....	106
Přírodověda.....	120
Vlastivěda.....	127
Výtvarná výchova.....	133
Hudební výchova.....	138
Tělesná výchova.....	143
Pracovní činnosti.....	149
Počítačový slabikář.....	155
Druhý stupeň.....	159
Český jazyk a literatura.....	159
Anglický jazyk.....	173
Další cizí jazyk němčina.....	199
Další cizí jazyk ruština.....	205
Čtení s porozuměním.....	211
Matematika.....	214
Informatika.....	240
Dějepis.....	246
Výchova k občanství.....	254
Region.....	268
Fyzika.....	276
Chemie.....	296
Přírodopis.....	310
Zeměpis.....	339
Výtvarná výchova.....	355
Hudební výchova.....	363
Tělesná výchova.....	389
Pracovní činnosti.....	405

Volitelné předměty	430
Psaní na počítači všemi 10.....	430
Sportovní hry	432
Aerobik	437
Keramika.....	442
Výtvarně estetické činnosti	445
Vaření	450
Konverzace v anglickém jazyce.....	453
Matematické hry.....	458
Práce s textem	461
Literární a dramatická výchova.....	464
Olejomalba a jiné výtvarné techniky.....	469
3D tisk.....	472
Základy robotiky.....	474
Modelář	479
6. Hodnocení výsledku vzdělávání žáků.....	484
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	484
7. Školní vzdělávací program školní družiny a školního klubu	487
Úvod.....	488
Informace o družině.....	488
Konkrétní cíle vzdělávání.....	488
Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	489
Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	489
Formy a obsahy činností ŠD a ŠK	490
Denní skladba činností	490
Personální podmínky	491
Ekonomické podmínky	491
Bezpečnost a ochrana zdraví.....	491
Podmínky přijímání uchazečů.....	491
Délka, časový plán a obsah vzdělávání	492
Tematické celky	492
Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení.....	496

Závěr.....	496
8. Přílohy	498

1. Identifikační údaje

1.1. Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

1.2. Údaje o škole

Základní škola Nový Bydžov, V. Kl. Klicpery 561, okres Hradec Králové

Základní údaje o škole

Adresa: V. Kl. Klicpery 561, Nový Bydžov, 504 01

Ředitel školy: RNDr. Miroslav Janoušek

Telefon: 495 490 345

Fax: 495 490 355

E-mail: skola@klicperka.cz

www.klicperka.cz

IČO: 626 909 65

Identifikátor zařízení: 600 088 600

IZO: Základní škola – 062690965

Školní družina – 117100366

Školní klub – 150072741

1.3. Zřizovatel školy

Město Nový Bydžov

Masarykovo nám. 1

Nový Bydžov

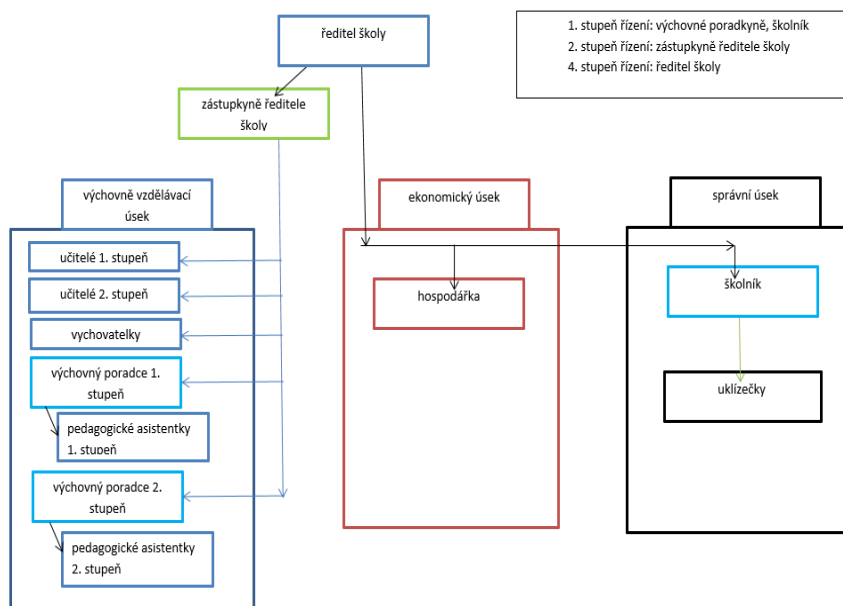
504 01

telefon: 495 703 911

e-mail: louda@novybydzov.cz

1.4. Organizační schéma školy

Organizační schéma ZŠ Nový Bydžov, V. Kl. Klíčpery 561

1.5. Platnost dokumentu

1.9.2016 Úplné znění ŠVP ZV Rohovín se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV pro všechny ročníky školy

1.9.2017 Úplné znění ŠVP ZV Rohovín se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV pro všechny ročníky školy

1.9.2023 Úplné znění ŠVP ZV Rohovín se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV pro všechny ročníky školy

1.6 Číslo jednací

506/2016 – Úplné znění ŠVP ZV Rohovín se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV od 1.9.2016

326/2017 – Úplné znění ŠVP ZV Rohovín se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV od 1.9.2017

949/2023 – Úplné znění ŠVP ZV Rohovín se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV od 1.9.2023

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Základní škola je úplnou základní školou, která se skládá ze tří součástí. Základní škola má kapacitu 650 žáků, školní družina má kapacitu 120 žáků a školní klub 150 žáků. V současné době vzhledem k demografickému vývoji navštěvuje školu 400 až 500 žáků, školní družinu kolem 100 žáků a školní klub 30 žáků. Žáci se vyučují v cca 23 třídách, školní družina má čtyři až pět oddělení, školní klub jedno. Zvláštností školy je velký počet žáků, dojíždějících z okolních obcí. Jedná se o více než jednu třetinu všech žáků školy. Vzhledem k velkému počtu málotřídních škol v okolí se třídy doplňují i v 6. ročníku právě žáky z těchto škol.

Škola je umístěna v centru města, v husté zástavbě. Její umístění má svoji dobrou stránku – snadná dostupnost, ale i stinnou stránku – trpí nedostatkem prostor jak venkovních, tak vnitřních.

Výuka probíhá ve dvou budovách. Vedlejší budova (V. Kl. Klicpery 562) leží ve stejné ulici a je od hlavní budovy vzdálena přibližně 100 m. Ve vedlejší budově jsou umístěny 1. a 2. třídy. Velikost těchto učeben umožňuje výuku pouze omezeného počtu žáků. V suterénu vedlejší budovy je umístěna šatna, učebna pro dělení tříd a učebna keramiky včetně nezbytného zázemí. Ve vedlejší budově působí i oddělení školní družiny pro první a druhé třídy.

Na hlavní budově se vyučují žáci od 3. do 9. tříd. K dispozici mají 24 učeben.

Odborné učebny: přírodopis, 2 počítačové učebny (1 pro max. 18 žáků), fyzika, chemie, malá jazyková učebna, kuchyňka. Odborné učebny fyziky, chemie a přírodopisu slouží jako kmenové učebny. V budově školy se nachází tělocvična menších rozměrů, v půdní vestavbě prostory pro školní klub. Pro rekreaci o velkých přestávkách, ale i pro odpolední volný čas dětí používáme venkovní zpevněnou plochu, která je upravena i pro sportovní činnost – koš na streetball, branky pro fotbal, dětská prolézačka, dva betonové stoly na stolní tenis. K dalším pohybovým aktivitám o přestávkách a volném čase je využíváno i venkovní hřiště umístěné také v severním traktu.

Škola nemá žádné prostory, kde by se dalo vyučovat pěstitelství, nemá ani školní jídelnu, stravování je zajištěno ve školní jídelně vzdálené 200 m od budovy školy. Pro výuku pracovních činností je využívána dílna ZŠ Karla IV.

Vybavení ICT technikou je na dobré úrovni, některé kabinety mají však velmi zastaralé pomůcky a je potřeba provádět jejich postupnou obnovu. Velkým problémem jsou i chybějící prostory pro knihovnu a informační centrum pro žáky i učitele. Dalším velkým nedostatkem jsou i prostory pro pedagogické pracovníky. Pobyt v kabinetech není možný (jsou malé, případně bez oken). Sborovny jsou svojí kapacitou nevyhovující.

Škola dále má ve zřizovací listině povolenou doplňkovou činnost.

Ta je zaměřena na:

jazykové kurzy pro děti i dospělé

kurzy obsluhy výpočetní techniky

keramické kurzy pro děti i jejich rodiče

táborovou činnost

2.2. Pedagogičtí pracovníci

Ve škole pracuje kolem 30–35 učitelů a 4 vychovatelky školní družiny a školního klubu. Podle doporučení ŠPZ jsou na škole i asistentky pedagoga. Jejich počet kolísá podle potřeby.

Do systému péče o žáky patří i spolupráce s psychologem, který na škole tráví jeden den v měsíci a pomáhá řešit problémy žáků i se žáky. Na škole působí i speciální pedagog.

2.3. Dlouhodobé projekty

K pravidelně se opakujícím projektům na škole patří Den Země, Školní akademie, Otevřená škola, Pochod na Hrádek, Novobydžovský street, Paragraf 11:55. Škola pořádá pravidelné přednášky pro žáky i veřejnost. Jsou zajištěny externími lektory a převážně se zaměřují na oblast přírodních věd.

2.4. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím; dále v době konzultačních hodin a třídních schůzek (žáci mohou být přítomni při jednání rodičů a učitele); v době akcí pro veřejnost (škola pořádá den otevřených dveří s dílnami pro děti i rodiče, besídky a divadelní vystoupení). Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy, elektronické žákovské knížky, Bakalářů, notýsků, dopisy a informačními letáky.

V roce 2008 byl založen Klub přátel Klicpery. Jedná se o zapsaný spolek. Základním cílem klubu je podporovat činnost školy nad rámec, který jí poskytuje obec a stát, popularizace dobrých výsledků práce školy na veřejnosti. Dalším cílem je vylepšení toku informací mezi zákonnými zástupci a pracovníky školy. Výbor klubu se schází čtvrtletně s vedením školy, valná hromada 3x ročně.

Se svými připomínkami a podněty mohou zákonní zástupci kdykoliv navštívit vedení školy.

Podněty sbírá škola i od školské rady a formou dotazníků zaměřeným na zjišťování údajů potřebných ke zlepšování výchovně vzdělávacího procesu.

Vedení ZŠ a výchovný poradce úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP v Hradci Králové, s odborem školství, s odborem sociálních věcí a zdravotnictví, s Městskou policií v Novém Bydžově a s Policií ČR.

Se svým zřizovatelem se vedení ZŠ pravidelně setkává na schůzkách ředitelů školských zařízení.

Dále spolupracujeme s ekologickým sdružením TEREZA, velice dobrá spolupráce je navázána i s muzeem v Novém Bydžově, které pomáhá při práci na projektech žáků, nedílnou součástí je spolupráce s divadlem, kde probíhají četná vystoupení žáků. Škola spolupracuje se sportovními kluby RMSK Cidlina a HC Nový Bydžov a zajišťuje výuku talentovaných fotbalistů a hokejistů. Vynikající spolupráce je navázána i s DDM Nový Bydžov.

Velké úspěchy má i spolupráce s Odborem životního prostředí městského úřadu při výchově žáků k třídění odpadu.

Velmi přínosnou se jeví spolupráce s MAS Společná Cidlina.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

- Rozum** – být zvědavým a o věcech přemýšlet, využívat „selský rozum“, který máme daný všichni
Hlavní motto: Rozumný člověk má vědět, co třeba mít v hlavě a co se má hledat v knihách.
- PoHOda** – vyjadřuje snahu o příjemné klima na škole.
Hlavní motto: Pět deka emocí může být účinnější než tuna faktů.
- Výchova:** – cíleným působením a úzkou spoluprací s rodiči vychovat svébytné osobnosti
Hlavní motto: „Příklady táhnou...“
- Učení:** – zapojit do procesu učení různé smyslové vnímání (nejenom sluch), naučit učit se, vyvozovat, aplikovat, ...
Hlavní motto: „Škola hrou“
- Nápomoc:** – vytvořme komunitu, kde funguje vzájemná sebedůvěra a pomoc mezi žáky, učiteli, rodiči, žáky a učiteli, rodiči a učiteli, ...
Hlavní motto: Umět nejenom pomoc nabídnout, ale i požádat o ni, učit vzájemné spolupráci

Vize školy:

V naší škole využíváme a rozvíjíme potenciál žáků, vedeme je k odpovědnosti, samostatnosti, vzájemnému respektu a spolupráci v bezpečném a vstřícném prostředí...

Škola je určena pro všechny žáky – méně i více nadané.
Měla by umožnit co nejširší rozvoj osobnosti všech žáků.

Diferenciace, která je nutná pro rozvoj nadaných i upevnování poznatků žáků s menšími vlohami pro daný obor, je prováděna nabídkou volitelných předmětů, kde si žáci vybírají z různých předmětů podle jejich zájmu. V nabídce jsou sportovní, výtvarně – estetické, kulturní, přírodovědné, jazykové předměty. Každý rok je s žáky konzultována možná nabídka a zjišťován jejich zájem.

V oblasti výchovy vedeme žáky k dodržování pravidel slušného a bezpečného chování. Snažíme se o vysvětlení a pochopení pravidel, protože jsou-li pochopena je snazší je dodržovat.

V oblasti vzdělávání využíváme i skupinových prací a prací na projektech, lépe umožňují docílit získávání kompetencí.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- Učíme žáky práci s informacemi (vyhledávání, ověřování správnosti, používat získané informace v praxi)
- Klademe důraz na čtení s porozuměním
- Učíme rozdělovat získané informace na zásadní a méně podstatné a tvořit systém poznatků
- Jasně stanovujeme cíle a témata hodiny, vysvětlujeme užitečnost získaných informací pro život. Do výuky zařazujeme příklady z praxe a tím vzbuzujeme zájem o probírané učivo
- V hodinách se pokoušíme žáky zaujmout, podporujeme jejich zájem o předmět vhodně zvolenými metodami a učivem, stanovíme vždy na počátku cíl na konci vyučovací jednotky zhodnotíme společně s žáky jeho dosažení, hodnotíme individuální pokrok žáka
- Ve škole vytváříme vhodné podmínky k výuce (správně sestavený rozvrh, střídáme metody i formy práce). Nezatěžujeme žáky zbytečnými a nepřiměřenými úkoly. Náš žák poznatky načerpá ve škole, nejen domácím samostudiem
- Promyšlenou a provázanou výukou vytváříme kostru podstatných vědomostí, dovedností a znalostí a ukazujeme cestu k systematickému celoživotnímu vzdělávání
- Učíme žáky plánovat svůj čas, stanovovat si vhodnou dobu na domácí přípravu
- Úspěchy i neúspěchy žáků hodnotíme slovně. Pojmenováváme konkrétní nedostatky a stanovujeme cestu k jejich odstranění

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky hledat optimální způsoby vedoucí k řešení problémů, aplikovat osvědčené postupy, zvažovat hlediska pro jiná řešení
- Pěstujeme dovednost žáků rozpoznat problém předkládáním vhodných situací, ukazujeme podstatu problému a možné cesty vedoucí k jeho řešení
- Předkládáme žákům praktické úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oblastí a možnost více přístupů k řešení
- Vyžadujeme, aby žáci při řešení problému samostatně vyhledávali informace vedoucí k jeho řešení, umožňujeme aplikovat získané poznatky při řešení, pozitivním hodnocením posilujeme motivaci žáků (zadáváme úlohy se širším zadáním)
- Vytváříme prostor žákům k navozování problémových situací, zadáváme úkoly podněcující logické myšlení, řešíme modelové situace
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování praktických úloh
- Učíme žáky porovnávat a kriticky posuzovat získané výsledky a vyvozovat z nich závěry, prezentovat a obhajovat své názory, nést odpovědnost za svá rozhodnutí a sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu ať již v ústní nebo i písemné formě zadáváním vhodných komunikativních cvičení (školní časopis, školní web, relace do školního rozhlasu)
- Podporujeme kultivované vyjadřování, naslouchání ostatním a porozumění jim
- Využíváme informačních technologií k získávání informací o okolním světě a systematicky zapojujeme žáky do využívání těchto informací (prezentace výsledků práce před spolužáky)
- Učíme aplikovat tyto poznatky v kultivované obhajobě vlastních názorů
- Učíme poznat a prakticky používat prostředky neverbální komunikace
- Vhodně zvolenými metodami umožňujeme žákům při hodinách komunikovat

kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k respektování práce jiných, učíme je podporovat ji a v případě potřeby dokázat nabídnout, přijmout nebo požádat o pomoc
- Realizujeme projekty vedoucí s řešení úkolů ve skupině a tím vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel pro skupinovou spolupráci

- Podněcujeme aktivní přístup k diskuzi při řešení úkolů, vedeme k dovednosti obhajovat svůj názor při současném respektování názorů a zkušeností ostatních
- Posilujeme pozitivní představu žáka o sobě samém tím, že učíme žáky sebehodnocení (reflexe toho, co se žáci naučili, jak jednali, co si kdo může odnést do života)
- Podporujeme přátelské vztahy mezi třídami a ročníky (společné projektové dny, příprava Zábavného dne pro mladší spolužáky)
- Na začátku hodiny zařazujeme rozcvičovací, koncentrační nebo motivační aktivity
- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- Vedeme žáky k podporování a pomoci handicapovaným žákům a respektování práce nadaných

Kompetence občanské

- Modelováním situací, vedením otevřeného dialogu vedeme žáky k respektování jiných názorů, vzájemné toleranci, ochotě pomoci
- Návštěvou kulturních představení, vhodně zvolenými výlety a podporou žáků při účasti na různých soutěžích vytváříme v žácích smysl pro kulturu, tvořivost a smysluplné trávení volného času
- Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a pravidly slušného chování; vyžadováním jejich dodržování a osobním příkladem pomáháme žákům v jejich zažití a osvojení,
- Netolerujeme projevy hrubého chování, šikanování i jiných projevů omezování osobní svobody žáků
- Zapojením žáků do aktivní práce v žákovském parlamentu a v třídní samosprávě umožňujeme žákům podílet se na chodu školy, spoluvytvářet pravidla chování ve škole
- Zapojujeme žáky do ekologických aktivit (sběr)
- Podporujeme školní aktivity, kterými se žáci zapojují do občanského života (sponzorování vlastního zvířete v zoo, besedy se zastupiteli, exkurze tamtéž)

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s bezpečným používáním materiálů, nástrojů a vybavení, stanovujeme pravidla bezpečnosti a vyžadujeme jejich dodržování
- Spolupracujeme se školním psychologem při rozhodování žáků o budoucím povolání (besedy s dospělými)
- Navštěvujeme spolu s žáky Úřad práce a pomůžeme jim orientovat se v možnostech profesního uplatnění
- Nabízíme široký výběr volitelných předmětů, kterými pomůžeme žákovi při profesní orientaci
- Umožníme žákům prezentovat svoje volnočasové aktivity (Moje hobby, Vernisáž
- Vedeme žáky k reálnému zhodnocení svých možností a schopností
- Zapojujeme žáky do pracovních činností ve škole
- Učíme nepodceňovat manuální práci, vážit si pracovních hodnot

Kompetence digitální

- Na konci základního vzdělávání žák:
  - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, Na škole působí školní psycholog, který pracuje s jednotlivými dětmi, provádí sociogramy tříd, zúčastňuje se besed pro rodiče 1. tříd a vede rozhovory s rodiči i třídními učiteli.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce a navrhnou podpůrná opatření prvního stupně.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně výchovný poradce s třídním učitelem průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně.

Výchovný poradce může navrhnout zpracování plánu pedagogické podpory, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání. Třídní učitel je zodpovědný za případné vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.

- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu

- V případě, že opatření vyplývající z opatření prvního stupně nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá školskému poradenskému zařízení informace o poskytovaných opatřeních prvního stupně
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části **vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze 3.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Předmět speciální pedagogické péče

Zajištění PSPP u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení.

Předmět speciálně pedagogické péče je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace. Konkrétní obsah předmětu pro daného žáka vychází z doporučení ŠPZ.

Ve skupině PSPP mohou být současně vzděláváni maximálně 4 žáci.

Počet hodin předmětu speciálně pedagogické péče bude stanoven ŠPZ pro konkrétního žáka na základě doporučení ŠPZ.

V prvním, třetím a devátém ročníku je PSPP zajištěn nad rámec celkové povinné časové dotace (v rozsahu maximálně dvou hodin). V ostatních ročnících je PSPP zajištěn v rámci výuky, kdy je časová dotace k realizaci PSPP čerpána z disponibilní časové dotace.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobů výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty

- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

Žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských. Jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Diferenciaci podle zájmu a nadání provádíme také pestrou nabídkou volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady.

Vzhledem ke spolupráci naší školy s mládežnickým fotbalovým klubem máme na škole větší počet chlapců nadaných na fotbal. Škola umožňuje rozvíjení jejich talentu nabídkou volitelného předmětu, přizpůsobením rozvrhu tak, aby vyhovoval časovému harmonogramu tréninků, podporou účasti v soutěžích.

Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Náš cíl:

1. Jsem kamarád
2. Jsem slušný člověk
3. Zním sám sebe

Charakteristika průřezového tématu:

Průřezové téma se orientuje na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i dalším lidem a světu.

Stěžejní: Stmelující akce vedoucí ke vzájemnému poznávání

Realizace: prostřednictvím škol v přírodě, školních výletů, návštěv kulturních akcí, školních projektů

První stupeň

- A1 Poznávací škola v přírodě 1 třída [třídní učitel]
- A2 Výuka skupinové práce [třídní učitel]
- A3 Komunitní kruh (1x týdně) [třídní učitel]
- A4 Pravidla třídy, jejich tvorba, respektování [třídní učitel]
- A5 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty: [vyučující daného předmětu]
- A6 Lyžařské výcviky, školy v přírodě [doprovázející učitel]
- A7 návštěvy kulturních akcí [třídní učitel]

Druhý stupeň

- B1 Výlet na počátku 6. třídy [třídní učitel]
- B2 Skupinová práce [učitel Re nebo Ov]
- B3 Komunitní kruh [třídní učitel]
- B4 Pravidla třídy, jejich tvorba a respektování [třídní učitel, všichni vyučující]
- B5 6. a 7. ročník – část jedné hodiny Ov věnovaná třídě a OSV [třídní učitel]
- B6 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty: [vyučující daného předmětu]
- B7 Lyžařský výcvik 7. ročník
- B8 Školní výlety a exkurze

B9 návštěvy kulturních akcí

Zpracování tematických okruhů do jednotlivých kroků nebo rozpracování projektu

První stupeň

A1 Poznávací škola v přírodě 1. třída

Provádí: třídní učitel

Realizace: Hry pro poznání a stmelení tř. kolektivu. Třída absolvuje adaptační pobyt (dle možností na 1-2 noci, v prostorech školy nebo mimo Nový Bydžov. V průběhu pobytu se mimo jiné bude věnovat pozornost i rozvíjení sebepoznání žáka, jeho začleňování do kolektivu třídy. Velký důraz bude kladen na poznání svých nových spolužáků, jejich problémů a potřeb.

Tematický okruh: OSV.1.1

Metody: Tvořivé hry

A2 Výuka skupinové práce

Provádí: třídní učitel

Realizace: Návuk práce od nejjednodušších po složitější činnosti. V závislosti na věku dítěte a předmětu vyučování postupně učíme děti spolupracovat, naslouchat, přijímat role ve skupině, kontrolovat sebe i spolužáky, dohodnout se na společném postupu ...

V první třídě postupně začínáme s prací ve dvojicích (určení rolí jeden čte, počítá, druhý opravuje; společné vypočítání příkladů a následná kontrola...

Ve druhé třídě skupiny více žáků, vyučující zadá konkrétní role jednotlivým žákům...

Tematický okruh: OSV.1.2

Metody: poznávací hry (Zapletal)

A3 Komunitní kruh

Provádí: třídní učitel

Realizace: Hra Jenga –z 57 hranolů postavit věž, postupně odebírat po jedné a řešit zadané úkoly (viz příloha).

Tematický okruh: OSV.1.3

Metody: Dialog žák – žák, žák – učitel

A4 Pravidla třídy, jejich tvorba a respektování

Provádí: třídní učitel, všichni vyučující

Realizace: Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod. Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem.

Tematický okruh: OSV.1.8

Metody: Párové vyučování

A5 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

Provádí: vyučující daného předmětu

6.1.1. Rozvoj schopností poznávání – Prv, Přv, M, Čj, Inf, Zam, Pos

6.1.2. Sebepoznání a sebepojetí – Čj, Přv, Prv, Vv, Pos

6.1.3. Seberegulace a sebeorganizace – Čj, Pč, Tv, Pos

6.1.4. Psychohygienu – Čj, Vv, Tv, Hv, Pos

6.1.5. Kreativitu – Čj, Vv, Hv, Tv, Pč

6.1.6. Poznávání lidí – Čj, Tv, VI

6.1.7. Mezilidské vztahy – Čj, Vv, VI

6.1.8. Komunikace – Čj, VI, Prv, Přv, Aj, Pos

6.1.9. Kooperace a kompetice – Čj, M, Vv, Tv, Pč, Hv, Zam, Pos

6.1.10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Čj, Prv, Přv, M, VI, Zam, Pos

6.1.11. Hodnoty, postoje, praktická etika – M, Pč, Vv, Tv

Realizace: Jednotlivé části tematických okruhů jsou začleněny do výuky předmětů

Metody: Zdeněk Šimanovský, Barbara Šimanovská – Hry pro rozvoj zdravé osobnosti.

A6 Lyžařské výcviky, školy v přírodě

Provádí: doprovázející učitel

Realizace: Žáci na NŠ vyjedou dle možností na lyžařský výcvik či školu v přírodě nejméně ve 2. a 4. ročníku. V průběhu pobytu se mimo výuky (např. lyžování) budou žáci věnovat vytváření a posilování mezilidských vztahů.

Tematický okruh: OSV.1.7

Metody: Tvořivé hry, Soňa Hermochová: Hry pro život 2..díl

A7 Návštěvy kulturních akcí

Provádí: třídní učitel

Realizace: Návštěvy kulturních akcí přiměřených věku dětí, besedy o shlédnutých akcích, zápisy do kroniky, nástěnky, výtvarné práce žáků ...

Tematický okruh: OSV.1.4

Metody: Dialog mezi žáky, učitelem.

Druhý stupeň

B1 Adaptační pobyty 6. tříd

Provádí: třídní učitel + doprovod (výchovný poradce, psycholog)

Realizace: Třída vyjede během září na vícedenní pobyt mimo Nový Bydžov nebo adaptační pobyt proběhne v budově školy. Výlet trochu jinak zaměříme na rozvíjení sebepoznání a začleňování do kolektivu třídy.

Tematický okruh: OSV.1.1.

Metody: Kolektivní hry: např. Všechno o sobě (hra s míčem), Hra na jména (v rytmu tleskání říkáme svoje jména). Najdeme něco společného? – pracovní listy

B2 Skupinová práce

Provádí: učitel Vob nebo Vop

Realizace: V jednotlivých ročnících 2. stupně zopakujeme pravidla práce ve skupině. Kolektivní naslouchání nejlépe v kruhu – já jako zdroj informací o mně a jak mě vnímají ostatní

Tematický okruh: 6.1.2.

Metody: Pracovní listy (např. Něco o sobě; Jak mě vnímají ostatní; Můj portrét; Mé jméno je zvláštní; Pavučina ze jmen spolužáků ve třídě; Mapa mého osobního kouzla)

B3 Komunitní kruh

Provádí: tř. učitel, učitel Vob, učitel Vop, učitel Čj

Realizace: Opět ve všech ročnících 2. stupně v hodinách Vob, Vop, Čj, Čtp, třídních hodinách

Tematický okruh: 6.1.3.

6.1.8.

Metody: Pro navození komunitního kruhu uvést jeho čtyři základní pravidla (Hra Jenga –věž)

B4 Pravidla třídy, jejich tvorba a respektování

Provádí: třídní učitel, všichni vyučující

Realizace: Během září si žáci mohou vytvořit pravidla třídy, nebo rady pro žákovu duši, zpracování mandal, které po celý rok zdobí kmenovou třídu – relaxační technika

Tematický okruh: 6.1.4.

B5 6. a 7. ročník – část jedné hodiny Vob věnovaná třídě a OSV

Provádí: třídní učitel

Realizace: Ohlédnutí za minulými aktivitami v 6. a 7. ročnících

Tematické okruhy: 6.1.5.   6.1.8.
                          6.1.6.   6.1.10.
                          6.1.7.   6.1.11.

Metody: Pracovní listy: např. Aktivita Strom- čeho chci v životě dosáhnout. Posílám poselství ostatním – Ruka přání

B6 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

Provádí: vyučující daného předmětu 6., 9. ročník

Realizace: V hodinách jednotlivých předmětů, aktivity, pracovní listy k probíraným tématům

Tematický okruh:

- 6.1.1. Rozvoj schopností poznávání – všechny předměty
- 6.1.2. Sebepoznání a sebepojetí – Vob, Aj, Pč, Čj
- 6.1.3. Seberegulace a sebeorganizace – Vob, Vv, Čj, Pč, M
- 6.1.4. Psychohygienu – Pč Vob, Hv, Vv, Aj, Tv
- 6.1.5. Kreativitu – Čj, Hv, Vv, Tv, Aj, Pč, vp Koš
- 6.1.6. Poznávání lidí – Aj, Dě, Vob, Pč
- 6.1.7. Mezilidské vztahy – Vob, Vv, Aj
- 6.1.8. Komunikace – Pč, Vob, Čj, Čtp, Aj, Pč, Dě, Ze, Kaj, vp Koš
- 6.1.9. Kooperace a kompetice – Vob, Dě, Čj, Pč, Pč
- 6.1.10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – D, Pč
- 6.1.11. Hodnoty, postoje, praktická etika – Pč

B7 Lyžařský výcvik 7. ročníků

Provádí: učitelé Tv

Realizace: několikadenní pobyt na horských chatách

Tematický okruh: 6.1.1.

6.1.4.

6.1.5.

Metody: soutěže v lyžařských disciplínách

B8 Školní výlety a exkurze

Provádí: třídní učitel + učitelé pořádající exkurze

Realizace: Školní výlety v závěru školního roku, exkurze po probraných tématech v PŘ, Z, D, Vop, Čj

Tematické okruhy: 6.1.1.   6.1.5.   6.1.8.

6.1.2.   6.1.6.   6.1.10.

6.1.3.   6.1.7.   6.1.11.

B9 Návštěvy kulturních akcí

Provádí: třídní učitel + učitelé podílející se na zaznamenané akci

Realizace: Ve všech třídách 2. stupně, výchovné koncerty, návštěvy divadel, výstav

Tematické okruhy: 6.1.3.   6.1.8.

6.1.4.   6.1.9.

6.1.5.   6.1.11.

OSV – OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Číslo	název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace 1. stupeň	realizace 2. stupeň
1.1.	Rozvoj schopností poznávání	a) cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; (B) b) cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; (B) c) dovednosti pro učení a studium (B)	A1 A2 Prv Prv M Čj Inf Zam, Pos	B1 B2 Vyučující všech předmětů
1.2.	Sebepoznání a sebepojetí	a) já jako zdroj informací o sobě; (B) b) druzí jako zdroj informací o mně; (B) c) moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); (B) d) co o sobě vím a co ne; (B) e) jak se promítá mé já v mém chování; (B) f) můj vztah ke mně samé/mu; (B) g) moje učení; (B) h) moje vztahy k druhým lidem; (B) i) zdravé a vyrovnané sebepojetí (B)	A1 A2 A3 Vv Čj Prv Prv, Pos	B1 B5 Vob Aj Pč Čj
1.3.	Seberegulace a sebeorganizace	a) cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; (B) b) organizace vlastního času, plánování učení a studia; (B) c) stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (B)	A1 Čj Pč Tv, Pos	B1 B5 Vob Vv Čj Pč M
1.4.	Psychohygiena	a) dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; (B) b) sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; (B) c) dobrá organizace času; (B) d) dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); (B) e) hledání pomoci při potížích (B)	A1 A4 A3 A5 Čj Vv Hv Tv Pos	B1 B4 B 3 Pč Vob Hv Vv Aj Tv

1.5.	Kreativita	a) cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích B	A1 A2 A4 A7 Čj Vv Hv Tv Pč	B1 B5 B4 B11 Čj Pč Hv Vv Tv Aj Pč vp-Koš
1.6.	Poznávání lidí	a) vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; (B) b) rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; (B) c) chyby při poznávání lidí (B)	A1 A2 A4 Čj Tv VI	B1 B8 B4 B2 Aj D Vob Pč
1.7.	Mezilidské vztahy	a) péče o dobré vztahy; (B) b) chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; (B) c) lidská práva jako regulativ vztahů; (B) d) vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); (B)	A1 A6 A7 Čj Vv VI	B1 B8 B9 B10 B11 Vob Vv Aj
1.8.	Komunikace	a) řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; (B) b) cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; (B) c) dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); (B) d) specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); (B) e) dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); (A) f) komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); (A, B) g) efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; (B) h) pravda, lež a předstírání v komunikaci; (B)	A1 A2 A3 A7 Čj VI Prv Přv Aj Pos	B1 B2 B3 B11 Př Vob Čj AJ Pč D Z Kaj vp-Koš

1.9.	Kooperace a kompetice	a) rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); (B) b) rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); (B) c) rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence; (B)	A1 A2 A6 A7 Čj, Vv, Hv, Tv, Pč, M Zam Pos	B1 B2 B8, 9 B10 B11, Vob Dě Čj Př Pč
1.10.	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	a) dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci; (B)	A1 A2 A4 Čj, Prv, Př, M, VI Zam Pos	B1 B2 B4 B5 B11, D, Pč
1.11.	Hodnoty, postoje, praktická etika	a) analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; (B) b) vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; (B) c) pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); (B) d) dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (B)	A1, A6 A7 A3 M, Pč, Vv, Tv	B1 B2 B3 B5 B10 B11 Pč

Výchova demokratického občana (VDO)

Náš cíl: Jsem spravedlivý k sobě i k druhým

Jsem tolerantní – učím se respektovat názory druhých,

Znám svá práva a povinnosti

Utvářím si kladný vztah k domovu a k vlasti

Stěžejní: Práce třídní samosprávy, besedy, exkurze, seznámení se školním řádem, jeho dodržování

Realizace:

První stupeň

A1 Seznámení se školním řádem (třídní učitel)

A2 Vytvoření třídní samosprávy, její volba, činnost (třídní učitel)

A3 Besedy k tématu občan, občanská společnost a stát (třídní učitel, popř. vyučující vlastivědy)

A4 Exkurze na MěÚ (třídní učitel, popř. vyuč. vlastivědy)

A5 Exkurze do Prahy (třídní učitel)

A6 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty (vyučující daného předmětu)

Druhý stupeň

B1 Soutěž §11/55

B2 Beseda (např. se zastupitelem nebo pracovníkem MěÚ)

B3 Školní řád

B4 Třídní samospráva

B5 Školní parlament

B6 Exkurze (Poslanecká sněmovna, Pražský hrad)

B7 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

A1 Seznámení se školním řádem

Cílová skupina: od 1. třídy

Provádí: třídní učitel

Realizace: Na začátku školního roku seznámí tř. učitel žáky s jednotlivými body školního řádu (v průběhu roku je třeba školní řád znovu připomenout). Školní řád je třeba mít k dispozici na viditelném místě.

Tematické okruhy: 6.2.1.

Metody: rozhovor učitele se žáky

[osvědčilo se] Učitel motivuje žáky pohádkou O neposlušných kůzlátkách. Poté následuje rozhovor o tom, proč se kůzlátka ocitla v nebezpečí. Po krátké diskuzi přejdeme na seznámení se školním řádem.

Výstupy a hodnocení: zápis do kroniky, výtvarné zpracování pohádky O neposlušných kůzlátkách

A2 Vytvoření třídní samosprávy, její volba, činnost

Cílová skupina: od 5. třídy

Provádí: třídní učitel

Realizace: V 5. třídě se děti již dobře znají a dokáží dobře spolupracovat s učitelem – proto volba třídní samosprávy až v tomto ročníku. Volba třídní samosprávy (předseda, místopředseda, pokladník, sběrový referent ...) probíhá tajně. Žáci zapisují své návrhy na předem rozdané papírky, na kterých jsou již předtištěny jednotlivé funkce. Po skončení tajného hlasování se spočítají hlasy a pro danou funkci je zvolen žák, který dosáhl nejvyšší počet hlasů. Nesmí se zapomínat na otázku, zda zvolený žák funkci přijímá.

Tematické okruhy: 6.2.1

Metody: Rozhovor učitele se žáky

[osvědčilo se] Na některé z úvodních hodin využít kroniky, zavzpomínat na společné výlety, školy v přírodě a další akce, které žáci prožili v minulých školních letech. Přejít na akce, které budou žáky čekat v letošním roce, mimo jiné i volba třídní samosprávy. Učitel vysvětlí význam třídní samosprávy, náplň práce jednotlivých funkcí.

Výstupy a hodnocení: zápis do kroniky, složení třídní samosprávy vyvěsit na nástěnku ve třídě

A3 Besedy k tématu občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě

Cílová skupina: 4. třída, 5. třída

Provádí: třídní učitel, popř. učitel vlastivědy

Realizace: Třídní učitel, popř. vyučující vlastivědy v rámci učiva vlastivědy o ČR jako o demokratickém státu zajistí besedu se zastupitelem města.

Tematické okruhy:

6.2.2.

6.2.3

Metody: beseda

[osvědčilo se] Je třeba žáky na besedu připravit – mít základní informace o našem městě, znát jméno starosty, popř. několika dalších zastupitelů města, vědět o životě města, které národnostní menšiny tu s námi žijí, společenské organizace v našem městě apod. Před besedou je vhodná návštěva Městského muzea v Novém Bydžově.

Výstupy: zápis do kroniky, v dalších hodinách lze využít ve skupinové práci při odpovědích na zadané otázky na téma Naše město, nástěnka ve třídě.

A4 Exkurze na MěÚ

Cílová skupina: 3. a 4. třída

Provádí: třídní učitel, popř. vyučující prvouky či vlastivědy

Realizace: v rámci tématu Život ve městě a na vesnici zařadit návštěvu MěÚ v Novém Bydžově

Tematické okruhy:

6.2.1.

6.2.3.

Metody: mluvené slovo průvodce po MěÚ

[osvědčilo se] před návštěvou MěÚ vést s dětmi na toto téma rozhovor (kdo je starosta, co má na starost, kdo další pracuje na městském úřadu, proč chodí rodiče na městský úřad apod.

Výstupy a hodnocení: zápis do třídní kroniky, využití ve slohu: Co jsem viděl (a) na MěÚ

A5 Exkurze do Prahy

Cílová skupina: 4. nebo 5. třída

Provádí: třídní učitel

Realizace: V hodinách vlastivědy ve 4. ročníku se žáci učí o ČR, konkrétně o hlavním městě ČR, o Praze. Seznamují se s historickými památkami i s důležitými státními orgány důležitými pro chod státu. Na tuto látku navazuje exkurze do Prahy.

V 5. třídě děti v rámci učiva vlastivědy navštěvují Národní muzeum či některá další pražská muzea.

Tematické okruhy:

6.2.3

6.2.4

Metody: mluvené slovo průvodce a učitele, dotazy žáků

[osvědčilo se] Zajistit si na exkurzi po Praze kvalifikovaného průvodce.

Výstupy a hodnocení: Zápis do kroniky, využít v následné hodině vlastivědy k soutěžnímu testu – učitel si připraví obrázky míst, která žáci navštívili a ti ve skupinkách po 4 zapisují odpovědi. Vedle obrázků to mohou být i textové otázky. Lze využít i v hodině slohu k zadání slohové práce na téma Návštěva Prahy.

A6 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

Cílová skupina: 1.-5. třída

Provádí: třídní učitel, vyučující ve třídě

Realizace: jednotlivé části tematických okruhů jsou začleněny do výuky

6.2.1. Vla, Prv

6.2.2. Vla

6.2.3. Vla, Prv

6.2.4. Vla

Tematický okruh:

6.2.1. Občanská společnost a škola – (aktivní zapojování žáků do každodenního života školy – práce třídní samosprávy, seznámení se školním řádem, spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci)

B1 Soutěž §11/55

Cílová skupina: žáci 2. stupně

Provádí: třídní učitel, učitel Ov, výchovný poradce

Realizace: 1. fáze – práce s celou třídou – seznámení s problematikou lidských práv, se základy rodinného, občanského, ústavního a trestního práva

- příprava témat
- výběr soutěžního družstva

2. fáze – školní kolo soutěže

Metody: učitel seznámí žáky se základními právy a povinnostmi, diskuze nad zadanými problémovými situacemi

Tematické okruhy: 6.2.2., 6.2.3., 6.2.4.

Výstupy: nástěnka, webové stránky školy

B2 Beseda

Cílová skupina: (ten ročník, kde se v Vob probírá město, občan, volby, ...)

Provádí: učitel Vob, Re

Realizace: učitel Vob nebo Re zajistí besedu se zastupitelem nebo pracovníkem MěÚ (matrika, sociální odbor, ...)

Metody: beseda – je třeba žáky na besedu připravit (základní informace o městě, jméno starosty, problematika menšin, činnost společenských organizací, ...)

Tematické okruhy: 6.2.2., 6.2.3.

Výstupy: v dalších hodinách informace využít ve skupinové práci při odpovědích na otázky na téma Naše město, nástěnka ve třídě

B3 Školní řád

Cílová skupina: 6.-9. ročník

Provádí: třídní učitel

Realizace: na začátku školního roku seznámí třídní učitel žáky s jednotlivými body školního řádu (v průběhu roku je třeba znovu připomínat). Školní řád je třeba mít k dispozici na viditelném místě.

Metody: rozhovor učitele s žáky o nutnosti znát svá práva a povinnosti

Tematické okruhy: 6.2.1.,

Výstupy: „třídní pravidla“ – stručně formulovat stěžejní body pro třídu, vyvěsit ve třídě

B4 Třídní samospráva

Cílová skupina: 6.–9. ročník

Provádí: třídní učitel

Realizace: volba třídní samosprávy probíhá na začátku školního roku, žáci vybírají své zástupce do funkcí (každá třída si vybere sama, které funkce bude obsazovat), volí tajně, funkci zastává ten žák, který dostal nejvíce hlasů a s funkcí souhlasí

Metody: rozhovor učitele s žáky

Tematické okruhy: 6.2.1.

Výstupy a hodnocení: složení třídní samosprávy vyvěsit na nástěnku ve třídě

B5 Školní parlament

Cílová skupina: 6.–9. ročník

Provádí: třídní učitel, zástupce ředitele, pověřený učitel

Realizace:

1. fáze – třídní učitel vysvětlí funkci školního parlamentu, společně se třídou vyberou dva zástupce, kteří budou zastupovat třídu ve školním parlamentu
2. fáze – vybraní zástupci se pravidelně setkávají se zástupci vedení školy, setkání probíhají formou řízené diskuze, kde jsou zástupci seznamováni s chystanými akcemi a zároveň předkládají k řešení problémy, které trápí jejich spolužáky, cílem je zapojit co nejvíce žáků do akcí ve škole a umožnit jim podílet se na chodu školy

Metody: řízená diskuze

Tematické okruhy: 6.2.1., 6.2.2.,

Výstupy: předávání informací vedení školy – zástupci tříd – třídy a zpět, zápis z jednání parlamentu vyvěsit na nástěnce školy

B6 Exkurze

Cílová skupina:

Provádí: třídní učitel, učitel Ov

Realizace: V hodinách Ov se žáci seznamují s fungováním demokratického státu, s důležitými státními orgány, na tuto látku by měly navazovat exkurze např.:

- a) místa spojená s výkonem státní moci – Poslanecká sněmovna, Senát (možnost zúčastnit se přímo jednání), Pražský hrad – sídlo prezidenta
- b) návštěva okresního soudu
- c) exkurze na MěÚ

Metody: slovo průvodce a učitele

Tematické okruhy: 6.2.2., 6.2.4.

B7 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

6.2.1. Vob, Re

6.2.2. Vob, Aj

6.2.3. Vob, Re,

6.2.4. Vob, Čj, Dě

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

číslo	název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace 1. stupeň	realizace 2. stupeň
2.1.	Občanská společnost a škola	a) škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; (A B) b) způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); (A) c) formy participace žáků na životě místní komunity; (B) d) spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci; c(Region)	A1, A2, A4 (Prv, Vla)	B3, B4, B5, B7 (Vob, Re)
2.2.	Občan, občanská společnost a stát	a) občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); (B) b) Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; (B) c) úloha občana v demokratické společnosti; (A B) d) základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); (B) e) principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů); (A,B)	A3 (Vla)	B1, B2, B6, B7 (Vob, Aj,)
2.3.	Formy participace občanů v politickém životě	a) volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); (B) b) obec jako základní jednotka samosprávy státu; (A B) c) společenské organizace a hnutí	A3, A4, A5 (Prv, Vla)	B1, B2, B6 (pokud bude exkurze na MěÚ), B7 (Vob, Re)

2.4.	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	a) demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; (B) b) principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); (A B) c) význam Ústavy jako základního zákona země; (AB) d) demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti; (B)	A3 (Vla)	B1, B6, B7 (Vob, Čj, Dě)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)

Náš cíl: Vytvořit integrovaný pohled žáka na život v evropském prostoru, rozvíjet klíčové kompetence, chápat evropské a globální souvislosti.

Tolerance ve vztahu k jiným kulturám a zájem o ně

Základní znalosti o evropských zemích, pochopení jejich vzájemného ovlivňování se v kultuře, politice...

Přemýšlení o budoucnosti Evropy a o problémech, které Evropa má a které bude muset řešit

Stěžejní: Projekt Evropský den

Realizace:

První stupeň

A1 Projekt Evropský den (Cestovní kancelář)

A2 Propojení s jednotlivými předměty

Druhý stupeň

B1 Projekt Evropský den (Cestovní kancelář)

B2 Propojení s jednotlivými předměty

A1 Projekt Evropský den (Cestovní kancelář)

Cílová skupina: 5.ročník

Provádí: vyučující vlastivědy a třídní učitel, učitelé Vv a Pč

Realizace: Projekt Cestovní kancelář

Tematický okruh: 6.3.2 Objevujeme Evropu a svět

Metody: Vyhledávání informací a práce s nimi. Řízený rozhovor, práce ve skupinách. Prezentace evropských zemí formou „Cestovní kanceláře“ (obrázky, vizitky, kultura, dějiny...)

Výstupy a hodnocení: Anketa o „Cestovní kanceláři“ (odpovědi na 6–8 otázek ANO, NE) ... hodnocení.

A2: Propojení s jednotlivými předměty

6.3.1 (Prv, VI, Čj, Aj)

6.3.2 (Prv, Pří, VI, Hv, Vv, Čj)

Cílová skupina: 3.–4. ročník

Provádí: Vyučující Prv, Vla, Př nebo třídní učitel

Realizace: Pomocí DVD, knihy, fotografií z dovolené, filmu apod.

Tematický okruh: 6.3.1 Evropa a svět nás zajímá

Metody: Shromažďování materiálu o Evropě.

Žákovské vyprávění, výstavky, výtvarná a hudební práce o Evropě.

Druhý stupeň

B1 Projekt Evropský den

Termín: květen

Cílová skupina: 6.– 9.ročník

Doporučení: předmět čtení s porozuměním, výchova k občanství, výtvarná výchova (leporelo), informatika

Provádí: třídní učitel

Jak vypadá realizace: každý rok se zvolí jedna evropská země pro všechny ročníky, spolu s vyučujícím daného předmětu nutno dopředu připravit, shromáždit materiály – knížky, obrázky, informace z internetu..., každý ročník bude mít svůj okruh, k němuž bude zpracovávat informace

6. ročník POHÁDKY, POVĚSTI

– četba, hledání společných znaků a odlišností postav, srovnání s českými pohádkami

– malování pohádkových postav z pohádek dané země, případně vytváření z keramiky či jiného materiálu

– možno zdramatizovat některou pohádku

7. ročník KULTURA

– tradice, zvyky, jídlo, významné osobnosti, vynálezy (každá skupina ve třídě může mít jiný evropský stát)

– vytvoření plakátů

8. ročník PŘÍRODA

– rostliny, zvířata, zajímavosti – podnebí, horstvo, vodstvo... (návaznost na 7. ročník)

– vytvoření plakátů

9. ročník CESTOVNÍ KANCELÁŘ

– navrhnout trasu poznávacího zájezdu do dané země, k jednotlivým cílům najít informace, zajímavosti...

– prezentace země na počítači

B2 Propojení s jednotlivými předměty

Cílová skupina: 6.– 9. ročník

Provádí: vyučující daného předmětu

Jak vypadá realizace: jednotlivé části tematických okruhů jsou začleněny do výuky předmětů (zodpovídá vyučující daného předmětu)

Tematické okruhy

6.3.1. Evropa a svět nás zajímá – metody: řízený rozhovor, vypravování (sloh), skup. práce, Čj, Z, Vob, NJ, AJ, HV

6.3.2. Objevujeme Evropu a svět – metody: řízený rozhovor, vypravování (sloh), skup. práce, Vob, Z, NJ, AJ, HV

6.3.3. Jsme Evropané – metody: diskuse, skupinová práce – Dě, Vob

MEGS – VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

číslo	název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace 1. stupeň	realizace 2. stupeň
3.1.	Evropa a svět nás zajímá	a) rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; (A, B) b) místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; (A) c) naši sousedé v Evropě; (A) d) život dětí v jiných zemích; (B) e) lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy; (A B)	A2 (čj, prv, vlast, aj)	B1, B2 (Čj, Z, Vob, Nj, Aj, Hv)
3.2.	Objevujeme Evropu a svět	a) naše vlast a Evropa; (A) b) evropské krajiny; (A) c) Evropa a svět; (A, B) d) mezinárodní setkávání; e) státní a evropské symboly; (A, B) f) Den Evropy; (A, B) g) život Evropanů a styl života v evropských rodinách; (B) h) životní styl a vzdělávání mladých Evropanů; (B)	A1, A2 (př, vl, prv, čj, hv, vv)	B1, B2 (Vob, Z, NJ, AJ, Hv)
3.3.	Jsme Evropané	a) kořeny a zdroje evropské civilizace; (B) b) klíčové mezníky evropské historie; (B) c) Evropská integrace; (B) d) instituce Evropské unie a jejich fungování; (B) e) čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; (B) f) co Evropu spojuje a co ji rozděluje; (B) g) mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže		B2 (Dě, Vob)

Multikulturní výchova (MKV)

Náš cíl: Multikulturní výchova poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu

Stěžejní: projekt Den Evropy, besedy o jiných zemích, o tradicích, exkurze, součást života školy, využití žáků z jiných kulturních prostředí

Realizace:

První stupeň

A1 Projekt Tradice (třídní učitel)

A2 Tvorba třídních pravidel (třídní učitel)

A3 Příležitostné exkurze na poznávání jiných kultur (třídní učitel)

A4 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty (vyučující)

Druhý stupeň

B1 Projekt Den Evropy [třídní učitel, vyučující předmětu Vob]

B2 Tvorba třídních pravidel [třídní učitel]

B3 Pomoc při organizaci akcí pro menší děti (1x za druhý stupeň) [třídní učitel]

B4 Beseda s cizinci, nebo návštěvníky jiných zemí [třídní učitel]

B5 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty: [vyučující daného předmětu]

A1: Projekt Tradice

Cílová skupina: třídy se žáky jiných etnik

Provádí: třídní učitel

Realizace: Žáci se seznámí s významnými dny etnika, přiblíží je spolužákům, vysvětlí jejich původ a význam /oslavy konce roku, náboženské a státní svátky a s tím spojené tradiční zvyky a gastronomie.

[Osvědčilo se]: vystoupení členů vietnamské komunity na školní akademii.

Výstupy: respektování významných dnů etnik, vzájemné obohacování a tolerance.

A2: Třídní pravidla

Cílová skupina: 1. – 5. ročník

Provádí: třídní učitel

Realizace: Zpracování školního řádu do jednoduchých Základních třídních pravidel chování a jejich zavedení do života třídy.

[Osvědčilo se]: Společné vytváření pravidel a jejich aplikace do každodenních situací.

Výstupy: Regulace vzájemných vztahů podle pravidel.

Hodnocení: Subjektivní. hodnocení – Jaká jsme třída?

A3: Exkurze

Cílová skupina: 3. – 5. ročník

Provádí: třídní učitel

Realizace: Přiblížení života a tradic etnik při exkurzích na výstavy/ stálé i příležitostné/

[Osvědčilo se]: Exkurze Židovské muzeum, Náprstkovo muzeum, výstava prací ZŠ Palackého.

Výstupy: nový pohled na život etnik, zadokumentování do třídní kroniky.

A4: Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

Okruh 4.1: Prv – obyvatelé města N.B., ČR (2.r., 3.r)

VI Inf – obyvatelé sousedních států, Evropy (4.-5.r.)

Hv, Vv – umění národů a národností

Okruh 4.2: Prv –vztahy mezi spolužáky, občany

VI – vřij.vztahy mezi národy (potřeba, pravidla, tolerance)

Okruh 4.3: Čj, Prv, VI – znalosti o migraci v prostoru kraje, státu, kontinentu v čase (historie)

Okruh 4.4: celý vzdělávací proces – kultura, národnost, identita, rasismus, tolerance

Okruh 4.5: celý vzdělávací proces – vzájemná tolerance sociokulturní zázemí a reflexe členství v demokratické společnosti

B1: Projekt Den Evropy

Cílová skupina: 7.třída

Provádí: třídní učitel

Jak vypadá realizace: Třída si vybere jeden stát v Evropě a zpracuje jeho polohu, význačnosti, hlavní město, státní symboly, zvyky obyvatel, národní tradice, národní gastronomii, památky, kulturní, politické, sportovní úspěchy a zpracuje plakát

Tematické okruhy:

6.4.1. Kulturní diference

respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

6.4.2. Lidské vztahy

osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

6.4.3. Etnický původ

rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti

6.4.4. Multikulturalita

multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

6.4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Metody: Osobní zkušenosti, hledání na internetu, dotazy v okolí svého bydliště a rodiny, multimediální zpracování

[osvědčilo se] společné vaření národních jídel, zpracování národních zvyků

Výstupy a hodnocení: multimediální výstup – prezentace, nástěnné tabule, praktické ukázky, národní jídla

B2: Tvorba třídních pravidel

Cílová skupina: 6. – 9.třída

Provádí: třídní učitel

Jak vypadá realizace: Každodenním životem ve třídě určovat, korigovat pravidla chování ve třídě, určovat a upřesňovat morální profil příslušníka třídy, řešit a usměrňovat chování třídy v souladu s platným školním řádem, vést k samozřejmému s uvědomělému dodržování těchto pravidel

Tematické okruhy:

6.4.1. Kulturní diference

jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky

6.4.2. Lidské vztahy

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost, předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita

6.4.3. Etnický původ

rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost

6.4.4. Multikulturalita

komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

6.4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace, aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv

Metody: Rozhovor, osobní příklad, příklady ze života, problémové úlohy, besedy k aktuálním otázkám třídy, korigování pravidel, předvídání vývoje vztahů ve třídě

[osvědčilo se] využít možnosti povídat si s třídou o tom, co je trápí a co vnímají jako největší současný problém

Výstupy a hodnocení: Každodenní práce se třídou, řešení problémů teď hned a tady

B3: Pomoc při organizaci akcí pro menší děti

Cílová skupina: žáci 7.třídy

Provádí: třídní učitel

Jak vypadá realizace: Vymyslet a zorganizovat kulturně sportovní den pro jednu třídu z prvního stupně

Tematické okruhy:

6.4.1. Kulturní diference

jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky

6.4.2. Lidské vztahy

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost, důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

6.4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti

Metody: Herní den, který si připraví starší spolužáci pro své mladší kamarády, sami ho vymyslí, organizují, seženou ceny a vyhodnotí

[osvědčilo se] hry ve třídě zaměřené na znalosti, důvtip, myšlení a hry v tělocvičně zaměřené na šikovnost

Výstupy a hodnocení: Zpracování panelů s výsledky a fotografiemi ze soutěží, výtvarné práce a slovní a písemné hodnocení mladších dětí

B4: Beseda s cizinci, nebo návštěvníky jiných zemí

Cílová skupina: 6. – 9.třída

Provádí: třídní učitel, učitel Vob

Jak vypadá realizace: Beseda s rodiči, přáteli cizích státních příslušníků, kteří navštěvují školu

Tematické okruhy:

6.4.1. Kulturní diference

poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

6.4.2. Lidské vztahy

udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role

druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

6.4.3. Etnický původ

rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

6.4.4. Multikulturalita

multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků

a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

6.4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv

Metody: Řízený rozhovor s cizincem, poukazování na klady vzájemného obohacování jednotlivých kultur a etnik

[osvědčilo se] začlenění vietnamské komunity, multimediální zpracování Vietnamu

Výstupy a hodnocení: Následná diskuse k dané besedě – vysvětlení nepochopených skutečností

B5: Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

4.1 Vob, Dě, Ze, PŘ, Inf, PČ, Re

4.2 Vob, Čj, Hv

4.3 Vob, Dě, Hv

4.4 Vob, Dě, Hv, Aj, Inf, Kaj

4.5 Vob

MKV – MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

číslo	název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace 1. stupeň	realizace 2. stupeň
4.1.	Kulturní diference	a) jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; (B) b) člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; (A B) c) poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); (A B) d) základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě (B)	A1, A3, A4 (hv, vv, pr, vl)	B1, B2, B3, B4, B5 (Vob, Dě, Z, PŘ, Inf, PČ, Re)
4.2.	Lidské vztahy	a) právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; (A B) b) udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; (A B) c) vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); (A B) d) předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); (B) e) důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; (A B) f) uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); (A B) g) význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; (B) h) tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; (B) i) lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy (B)	A1, A2, A4 (prv, vl,)	B1, B2, B3, B4, B5 (Vob, Čj, Hv)

4.3.	Etnický původ	a) rovnocennost všech etnických skupin a kultur; (B) b) odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; (A B) c) postavení národnostních menšin; (B) d) základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; (A B) e) různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; (B) f) projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku; (A B)	A1, A2, A3, A4 (vl, čj)	B1, B2, B4, B5 (Vob, Dě, Hv)
4.4.	Multikulturalita	Ba) multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; (B) b) multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; (B) c) specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; (A B) d) naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; (A B) e) význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění; (A B) a celoživotního vzdělávání; (A B)	A1, A2, A4 (čj, aj)	B1, B2, B4, B5 (vob, Dě, Hv, Aj, Inf, Kaj)
4.5.	Princip sociálního smíru a solidarity	a) odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; (A B) b) nekonfliktní život v multikulturní společnosti; B c) aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; B d) otázka lidských práv, základní dokumenty B	A3, A4, (čj)	B1, B2, B3, B4, B5 (Vob)

Environmentální výchova (ENV)

Náš cíl: Uvědomuji si vzájemné vztahy životního prostředí a organismů a jejich oboustranné ovlivňování

Šetřím přírodu

Chápu vliv základních regionálních a globálních ekolog. problémů na život a životní prostředí

Pečuji o své zdraví a dodržuji správný zdravotní styl

Stěžejní: Den Země – projektový den, exkurze, výlety, sběr a třídění odpadu

Další realizace: ekologické projekty, škola v přírodě

První stupeň

A1 Den Země-projektový den /přelom dubna a května/

A2 Škola v přírodě věnovaná environmentální výchově

A3 Účast na sběru druhotných surovin a třídění odpadu

A4 Exkurze věnovaná ENV

A5 Účast žáků na přírodovědných soutěžích

A6 Propojení tematických okruhů s jednotlivými předměty

Druhý stupeň

B1 Den Země – projektový den (přelom dubna a května)

B2 Účast na sběru druhotných surovin a na třídění odpadu

B3 Nejméně dvě exkurze na 2. stupni věnované ENV

B4 Předmět Region

B5 Účast žáků na přírodovědných soutěžích

B6 Ekologické projekty

B7 Propojení tematických okruhů s jednotlivými předměty

Tematické okruhy:

A1 Den Země – projektový den

Cílová skupina: 1.-5. ročník

Provádí: třídní učitel s koordinátorem EVVO

A2 Škola v přírodě orientovaná na environmentální výchovu

Cílová skupina: 2., 4. ročník

Provádí: třídní učitel

A3 Účast na sběru druhotných surovin a třídění odpadu

Cílová skupina: 1.-5. ročník

Provádí se v průběhu celého školního roku

A4 Exkurze věnovaná ENV

Cílová skupina: 1.-5. ročník

Provádí: třídní učitel (učitel vlastivědy, přírodovědy)

A5 Účast žáků na přírodovědných soutěžích

Cílová skupina: 3.-5. ročník

Provádí: učitel přírodovědy

A6 Propojení tematických okruhů s jednotlivými předměty

6.5.1. Ekosystémy: prv, př, vv, hv, pč, ma

6.5.2. Základní podmínky života: prv

6.5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP: prv, vla

6.5.4. Vztah člověka k prostředí: čj, prv, vla, prv

B1 Den Země – projektový den

Cílová skupina: 6. – 9. roč.

Provádí: třídní učitel ve spolupráci s koordinátorem EVVO

Jak vypadá realizace: projektový den s tématy pro jednotlivé ročníky

Tematické okruhy pro 2. stupeň:

6. roč. Zdravý životní styl (výživa, vliv prostředí na zdraví, pohyb ...) 6.5.4. (Vztah člověka prostředí)

7. roč. Odpady (odpady a příroda, spotřeba, obalová politika, třídění odpadu, situace v obci...) 6.5.3. (Lidské aktivity a problémy ŽP)

8. roč. Energie (energie a život, vyčerpatelné a obnovitelné zdroje E, vliv na ŽP, hospodaření a šetření E, možnosti využívání alternativních zdrojů..) 6.5.2. (Základní podmínky života), 6.5.3. (Lidské aktivity a problémy ŽP)

9. roč. Globální a lokální ekolog. problémy (funkce ekosystémů, vliv rozdílných podmínek prostředí na život, globální významy ekosystémů např. moře, tropické deštné pralesy..., dopad globál. problémů na náš život, aktuální lokální ekolog. problémy – příčiny, důsledky, řešení...) 6.5.1. Ekosystémy, 6.5.4. (Vztah člověka k prostředí)

Metody: diskuse, skupinová práce, práce s literaturou a internetem, grafické zpracování výsledků

[osvědčilo se] – zařadit podle možností exkurze na dané téma, využití konkrétních příkladů ze života, z obce...

Výstupy a hodnocení: informační panely (plakáty) + předání získaných informací ostatním žákům školy

B2 Účast na sběru druhotných surovin a třídění odpadů

Cílová skupina: 6. –9. roč.

Provádí: koordinátor EVVO, žákovský parlament, třídní učitelé, sběroví referenti jednotlivých tříd

Jak vypadá realizace: Na začátku školního roku zopakování informací týkajících se významu třídění odpadu (v případě nutnosti průběžně).

Připomenutí a upřesnění pravidel třídění odpadu a sběru druhotných surovin na naší škole. (Spolupráce koordinátora EVVO a členů žákovského parlamentu)

Tematické okruhy: 6.5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP

Metody: informování a motivace žáků ze strany spolužáků (parlament)

[osvědčilo se]: motivace – vyhodnocení nejlepších sběračů, třídních kolektivů

Výstupy a hodnocení:

- třídění odpadů v budově školy – bezproblémové využívání kontejnerů na tříděný odpad v budově
- spolupráce žáků při sběru druhotných surovin

B3 Nejméně dvě exkurze, popř. besedy na 2. stupni věnované ENV

Cílová skupina: 6. – 9. roč.

Provádí: třídní učitel, koordinátor EVVO, vyučující Př, Ch, Reg

Tematické okruhy: doporučené [osvědčilo se] – lze aktualizovat podle současných podmínek

6.5.1. Ekosystémy – 6. –9. roč. – účast na akcích pořádaných např. Ekolog. střediskem Sever z Horního Maršova

6.5.1. Ekosystémy – vodní zdroje, 6.5.2. Základní podmínky života – 8.roč. Chemie nebo Region – Úpravna pitné vody v NB

6.5.1. Ekosystémy – lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, 6.5.2. Základní podmínky života – 8.ročník Chemie nebo Region – Čistička odpadních vod v NB

6.5.2. Základní podmínky života – ochrana biolog. druhů – 6. nebo 7. roč. Př, popř. Region – např. besedy s místními ornitology

6.5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP, 6.5.4. Vztah člověka k prostředí – 8.-9.roč Region – Beseda na MěÚ, odbor ŽP v Novém Bydžově

6.5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP – odpadové hospodářství 9. roč Př – např. Sběrný dvůr NB, firma Břemus v NB

Metody: příprava exkurze – očekávání, teoretická příprava, promyšlení dotazů...

aktivní zapojení žáků během exkurze – diskuse, doplňování informací do pracovních listů...

závěrečné zpracování

Výstupy a hodnocení: Závěrečné zpracování a zhodnocení poznatků získaných během exkurze a jejich využití ve výuce

B4 Předmět Region

Cílová skupina: 8. a 9. roč.

Provádí: vyučující předmětu Region

Jak vypadá realizace: Předmět Region rozdělen na 4 pololetí. V každém pololetí se věnujeme okolí z hlediska jednoho předmětu: dějepisu, zeměpisu a přírodopisu. Čtvrté pololetí je věnováno závěrečné projektové práci z jednoho daného okruhu.

Tematické okruhy:

Tematické okruhy směřující k naší obci a regionu

6.5.1. Ekosystémy

6.5.2. Základní podmínky života

6.5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP

6.5.4. Vztah člověka k prostředí

Metody: využití zkušeností žáků při výuce, získávání informací, řešení problémů, skupinová práce, zpracování projektu, prezentace, exkurze, besedy

Výstupy a hodnocení: projektová práce v 9. roč., orientace žáků v problematice regionu – přednosti a zápory

B5 Účast žáků na přírodovědných soutěžích

Cílová skupina: 6. –9. roč.

Provádí: vyučující přírodopisu, koordinátor EVVO

Jak vypadá realizace:

- příprava žáků na regionální přírodovědné soutěže v poznávání živočichů, rostlin a nerostů
- zapojení žáků do organizace a přípravy školních kol soutěží
- rozvíjející práce s žáky se zvýšeným zájmem o přírodu

Tematické okruhy:

6.5.1. Ekosystémy

6.5.2. Základní podmínky života

Metody: práce s literaturou, s internetem, sběr přírodnin

[osvědčilo se] Pořádání regionálního kola soutěže v poznávání rostlin, výstavka živých rostlin na chodbách školy

Výstupy a hodnocení: Úspěšná účast v soutěžích, bezproblémové zajištění přírodovědných soutěží pořádaných na naší škole

B6 Ekologické projekty

Cílová skupina: 6. – 9. roč.

Provádí: vyučující přírodopisu, koordinátor EVVO

Jak vypadá realizace:

- spolupráce s ekolog. sdruženími a organizacemi
- realizace vlastních projektů

Tematické okruhy:

6.5.2. Základní podmínky života – přírodopis, občanská výchova

6.5.4. Vztah člověka k prostředí – 9. roč. přírodopis, popř. Region

Metody: práce s literaturou, pozorování, experiment, zpracování projektového dokumentu

[osvědčilo se] např. spolupráce s Ekologickým sdružením SEVER

Výstupy a hodnocení: zpracování výsledků projektu, projektový dokument, předání výsledků spolužákům – medializace a prezentace (panel, místní tisk, webové stránky školy...)

B7 Propojení s jednotlivými předměty

Cílová skupina: 6. – 9. roč.

Provádí: vyučující jednotlivých předmětů

Tematické okruhy:

6.5.1. Ekosystémy: Pří, Ze, Vob, Re

6.5.2. Základní podmínky života: Che, Př, Ze, Vob, Fy, Aj, Re

6.5.3. Lidské aktivity a problémy ŽP: Che, Př, Fy, Dě, Vob, Vv, Pč, Re

6.5.4. Vztah člověka k prostředí: ze, Pří, Vob, Pč, Re

ENV – ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

číslo	název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace 1. stupeň	realizace 2. stupeň
5.1.	Ekosystémy	a) les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); (A) b) pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); (A) c) vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); (A) d) moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) (A) e) tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); (A) f) lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); (A, B) g) kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) (A, B)	A1, A2, A3, A4, A5, A6 (prv, př, vv, hv, pč, ma)	B1, B3, B4, B5, B7 (Př, Ze, Re, Vob)

5.2.	Základní podmínky života	a) voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) (A, B) b) ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); (A, B) c) půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině); (A, B) d) ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); (A, B) e) ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); (A, B) f) energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); (A, B) g) přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření (A, B) s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) (A, B)	A1 (pří)	B1, B3, B4, B5, B6, B7 (Che, PŘ, Ze, Re, Aj, Vob, Fy)

5.3.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	a) zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; (B) b) doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); (B) c) průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); (A, B) d) odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); (B) e) ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek); (A, B) f) právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; (B) g) ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); (B) h) dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program ENV, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) (B)	A1(pří, vl)	B1, B2, B3, B4, B7 (Che, PŘ, Fy, Dě, Vob, Re, Vv, PČ)

5.4.	Vztah člověka k prostředí	a) naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); (A) b) náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); (A, B) c) aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); (A, B) d) prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); (A, B) e) nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) (A, B)	A1, A2 (prv, čj pří)	B1, B3, B4, B6, B7 (Ze, PŘ, Vob Re, PČ)

Mediální výchova (MEV)

Náš cíl:

1. Přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
2. Rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
3. Přispívá ke schopnostem přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
4. Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
5. Napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Realizace: vytváření kronik, časopisů, web. stránek

Stěžejní: kronika třídy, kronika školy, třídní časopis, školní časopis, žákovské portfolio, školní web

První stupeň

- A1** Podíl na tvorbě třídní kroniky (tř. učitel)
- A2** Tvorba nástěnek na chodbách (tř. uč.)
- A3** Předmět čtení s porozuměním (uč. čj)
- A4** Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty (vyučující daného předmětu)

Druhý stupeň

- B1** Tvorba třídní kroniky (tř. učitel)
- B2** Články do tř. kroniky (tř. učitel, učitel podílející se na zaznamenané akci)
- B3** Tvorba nástěnek ve třídě a na chodbách (tř. učitel)
- B4** Vytvoření 1 čísla škol. časopisu (uč. čj, tř. uč.)
- B5** Články na škol. webu (uč. čj, tř. uč.)
- B6** Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty: (vyučující předmětu)

A1 Podíl na tvorbě třídní kroniky

Cílová skupina: 1.- 5. třída

Provádí: třídní učitel

Realizace: Základem jsou akce třídy / ročníků, školy/

1.– 2. tř.- obrázky z akce doprovázené komikovým sdělením, na konci 2. tř již krátké věty k obrázku.

3. – 5. tř. texty doprovázené obrázky

Tematické okruhy:

6.6.6. Tvorba mediálního sdělení

Metody: 1. – 2. tř. individuální práce

3. – 4. tř. práce ve dvojicích

4. – 5. tř. práce skupin

A2 Tvorba nástěnek ve třídě, na chodbách

Cílová skupina: 3. – 5. tř.

Provádí: tř. učitel

Realizace: Fotografie z akcí třídy

3. tř – vtipná hesla k jednotlivým fotografiím

4. -5. tř. – popis fotografií a míst s nimi spojených se zjišťováním informací o místech nebo tématech s tím souvisejícím

Tematický okruh: 6.6.7. Práce v realizačním týmu

Metody: práce s informacemi (vyhledávání, zpracování), práce ve dvojicích, ve skupinách, týmu

A3 Předmět čtení s porozuměním

Cílová skupina: 1.–5. třída

Provádí: třídní učitel

Realizace: Od 1. třídy poslech a čtení různých mediálních sdělení a vnímání obsahu, hledání rozdílů při použití v textu různých slov. Poznat rozdíl mezi zprávou a reklamou.

Tematický okruh:

6.6.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

6.6.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Metody: řízený rozhovor, samostatná práce, dramatizace

A4 Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

Cílová skupina: 1. – 5. ročník

Provádí: učitel jednotlivých předmětů

Realizace:

Okruh 6.6.1. – český jazyk – čtení, sloh

A3 – čtení s porozuměním

Inf

Okruh 6.6.2. – český jazyk – sloh, prvouka

A3 – čtení a porozuměním

Inf

Okruh 6.6.6. – český jazyk – sloh

A1 – články do třídní kroniky

Okruh 6.6.7. vv – A2– tvorba nástěnek ve třídě, chodbách

B1: Tvorba třídní kroniky

Cílová skupina: 6.–9. roč.

Provádí: třídní učitel

Jak vypadá realizace: fotografie + článek ze života třídy (tříd. akce)

Tematické okruhy:

6.6.6. Tvorba mediálního sdělení

Metody: práce v týmu

Výstupy a hodnocení: třídní kronika

B2: články do školní kroniky

Cílová skupina: 6.– 9. roč.

Provádí: třídní učitel + učitel podílející se na zaznamenané akci

Jak vypadá realizace: fotografie + článek z tříd. akce

Tematické okruhy:

6.6.6. Tvorba mediálního sdělení

Metody: práce v týmu

Výstupy a hodnocení: školní kronika, (přístup rodičů ke kronice)

B3: Tvorba nástěnek ve třídě, na chodbách

Cílová skupina: 6.– 9. roč.

Provádí: třídní učitel

Jak vypadá realizace: fotografie + články z tříd. akce

Tematické okruhy:

6.6.3. Stavba mediálních sdělení

Metody: práce v týmu

Výstupy a hodnocení: nástěnky ve třídě, na chodbě

B4: Vytvoření jednoho čísla časopisu

Cílová skupina: 9. roč.

Provádí: uč. čj + tř. učitel

Jak vypadá realizace: v hodinách čj žáci vytvoří jedno číslo školního časopisu, zdroje informací: školní kronika, třídní kronika, webové stránky školy

Tematické okruhy

6.6.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

6.6.3. Stavba mediálních sdělení

6.6.6. Tvorba mediálního sdělení

6.6.7. Práce v realizačním týmu

Metody: skupinová práce, vyhledávání informací,

Výstupy a hodnocení: jedno číslo školního časopisu (před ukončením docházky na ZŠ)

B5: Články na školním webu, třídních stránkách webu

Cílová skupina: 6. – 9. roč.

Provádí: uč. čj + tř. učitel

Jak vypadá realizace: v hodinách čj žáci vytváří články pro školní web, zdroje informací: školní kronika, třídní kronika, webové stránky školy

Tematické okruhy:

6.6.3. Stavba mediálních sdělení

6.6.6. Tvorba mediálního sdělení

6.6.7. Práce v realizačním týmu

Metody: skupinová práce, vyhledávání informací

B6: Okruhy a jejich propojení s jednotlivými předměty

Cílová skupina: 6.–9. roč.

Provádí: učitel daného předmětu

Jak vypadá realizace: v hodinách jednotlivých předmětů práce s různými druhy médií, vytváření článků, referátů, ...

Tematické okruhy:

- 6.6.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vob, čj,inf, čtp
- 6.6.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vob, čj,inf
- 6.6.3. Stavba mediálních sdělení – čj, vob, inf
- 6.6.4. Vnímání autora mediálních sdělení – čj, inf
- 6.6.5. Fungování a vliv médií ve společnosti – čj, inf.
- 6.6.6. Tvorba mediálního sdělení – čj, inf
- 6.6.7. Práce v realizačním týmu – čj, re, inf

Metody: skupinová práce, práce ve dvojicích, vyhledávání informací,

Výstupy a hodnocení: příprava na B1 – B5

číslo	název tematického okruhu	obsah tematického okruhu	realizace 1. stupeň	realizace 2. stupeň
6.1.	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	a) pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; (B) b) rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; (B) c) hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); (B) d) hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; (B) e) chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; (A B) f) identifikování základních orientačních prvků v textu; (B)	A3 (čj,čtp, inf)	B 7 (vob, čj, inf, čtp)
6.2.	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	a) různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; (A B) b) rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; (B) c) hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); (B) d) vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); (B) e) identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; (B) f) identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě); (B)	A3 (čj, čtp, inf)	B 7 (Vob, Čj, Inf,)

6.3.	Stavba mediálních sdělení	a) příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); (B) b) principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); (B) c) příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních; (B) sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající); (B)	čtp, inf	B7 (Vob, Čj, Inf,)
6.4.	Vnímání autora mediálních sdělení	a) identifikování postojů a názorů autora v medializovaném sdělení; (B) b) výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; (B) c) prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu; (B)		B 2, 4, 5, 6, 7 (Čj, Inf)
6.5.	Fungování a vliv médií ve společnosti	a) organizace a postavení medií ve společnosti; (B) b) faktory ovlivňování média, interpretace vlivů působících na jejich chování; (B) c) způsoby financování médií a jejich dopady; (B) d) vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; (B) e) role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; (B) f) role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); (B) g) vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); (B) h) role médií v politických změnách; (B)		B7 (Inf, Čj, Vob)

6.6.	Tvorba mediálního sdělení	a) uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; (B) b) tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; (B) c) technologické možnosti a jejich omezení; (B)	A1 (čj)	B 1-6 (Čj, Inf)
6.7.	Práce v realizačním týmu	a) redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; A (B) b) utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; (B) c) stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; (B) d) faktory ovlivňující práci v týmu; (B) e) pravidelnost mediální produkce; (B)	A2, (čj, vv)	B 1-6 (Čj, Inf, Re)

4. Učební plán

4.1 a) Tabulace učebního plánu pro školní roky 2023/24 a 2024/2025

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň									2. stupeň						
							1. – 5. ročník								6. – 9. ročník a odpovídající ročníky víceletých středních škol		
		1.	2.	3.	4.	5.	naše dotace	Minimální časová dotace	použitá disponibilní dotace	6.	7.	8.	9.	naše dotace	Minimální časová dotace	použitá disponibilní dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	7	7	7	38	33	5	5	5	4	4	18	15	3	
	Cizí jazyk	1	1	3	3	3	11	9	2	3	3	3	3	12	12	0	
	Další cizí jazyk										2	2	2	6	6	0	
	Čtení s porozuměním			1	1	1	3		3	1				1		1	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4	4	5	5	4	18	15	3	
Informatika	Informatika				1	1	2	2	2	1	1	1	1	4	4	0	
	Počítačový slabikář			1	0	1	2										
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	11	1					0	0	2	
	Vlastivěda				2	1	3										0
	Přírodověda				1	2	3										0
	Region						0					1	1	2			
Člověk a společnost	Dějepis						0	0	0	2	2	2	1	7	10	2	
	Výchova k občanství						0			2	1	1	1	5			
Člověk a	Fyzika						0	0	0	2	2	2	1	7	20	5	

příroda	Chemie						0					2	2	4		
	Přírodopis						0			1	2	2	2	7		
	Zeměpis						0			2	1	2	2	7		
							0							0		
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7	12	0	2	2	0,5	1	5,5	9	0
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5			1	1	0,5	1	3,5		
							0							0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0	2	2	2	2	8	10	0
	Výchova ke zdraví						0							0		
							0							0		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0	1	0	1	1	3	3	0
							0							0		
Volitelné předměty										1	1	1	1	4		4
Průřezová témata							0	p*							p*	
Celkem		20	22	24	26	26	118	102	16	30	30	32	30	122	104	18

minimální počet hodin v ročníku		18	18	22	22	22					28	28	30	30	116
maximální počet hodin v ročníku		22	22	26	26	26					30	30	32	32	124

b) Tabulace učebního plánu od školního roku 2025/26

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň									2. stupeň						
							1. – 5. ročník				6. – 9. ročník a odpovídající ročníky víceletých středních škol						
		1.	2.	3.	4.	5.	naše dotace	Minimální časová dotace	použitá disponibilní dotace	6.	7.	8.	9.	naše dotace	Minimální časová dotace	použitá disponibilní dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	7	7	7	38	33	5	5	5	4	4	18	15	3	
	Cizí jazyk	1	1	3	3	3	11	9	2	3	3	3	3	12	12	0	
	Další cizí jazyk										2	2	2	6	6	0	
	Čtení s porozuměním			0	1	1	2	0	2	1				1		1	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4	4	5	5	4	18	15	3	
Informatika	Informatika				1	1	2	2	2	1	1	1	1	4	4	0	
	Počítačový slabikář			1	0	1	2										
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	11	1					0	0	2	
	Vlastivěda				2	1	3										0
	Přírodověda				1	2	3										0
	Region						0					1	1	2			
							0										
Člověk a společnost	Dějepis						0	0	0	2	2	2	1	7	10	2	
	Výchova k občanství						0			2	1	1	1	5			
							0										0

Člověk a příroda	Fyzika						0	0	0	2	2	2	1	7	20	5
	Chemie						0					2	2	4		
	Přírodopis						0			1	2	2	2	7		
	Zeměpis						0			2	1	2	2	7		
							0							0		
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7	12	0	2	2	0,5	1	5,5	9	0
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5			1	1	0,5	1	3,5		
							0							0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0	2	2	2	2	8	10	0
	Výchova ke zdraví						0							0		
							0							0		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0	1	0	1	1	3	3	0
							0							0		
Volitelné předměty										1	1	1	1	4		4
Průřezová témata							0	p*							p*	
Celkem		21	22	23	26	26	118	102	16	30	30	32	30	122	104	18

minimální počet hodin v ročníku		18	18	22	22	22				28	28	30	30	116
maximální počet hodin v ročníku		22	22	26	26	26				30	30	32	32	124

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví má celkovou minimální dotaci 10 hodin. Na naší škole je rozdělena do 3 částí. První část o celkové dotaci 8 hodin je vyučována v hodinách tělesné výchovy. Další hodina připadá na posílení dotace občanské výchovy v 6. ročníku. Poslední část v dotaci 1 hodina je přesunuta do 8. ročníku do předmětu přírodopis. Všechny předepsané očekávané výstupy se tak na naší škole vyučují a tato vzdělávací oblast má předepsanou minimální dotaci.

Předmět region má na naší škole již delší tradici. Je vyučován v 8. a 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně. Skládá se ze čtyř pololetí, jedno pololetí se žáci seznamují blíže s dějinami regionu, v druhém pololetí s přírodními podmínkami přírodou v blízkém okolí. Třetí pololetí je věnováno zeměpisným otázkám. Ve druhém pololetí devátého ročníku pracují na vybraném projektu, který završuje celý tento předmět. Z projektu je vytvářen výstup, který je na konci školního roku prezentován.

Čtení s porozuměním je zařazen od třetího (od roku 2025/26 od 4. ročníku) ročníku do šestého ročníku. Neznamena to, že jinak se mu vyučující nevěnují v ostatních předmětech. Z testů PISA, CERMAT a SCIO, které jsou na naší škole pravidelně zadávány však vyplývá, že zde je úspěšnost žáků (nejen našich) velmi malá. Protože je čtení s porozuměním a práce s informacemi zcela nezbytná pro další získávání vědomostí a znalostí, rozhodli jsme se tento předmět zařadit do našeho učebního plánu.

Volitelné **předměty** umožňují žákovi věnovat se tomu, co jej baví, k čemu má vloh. Nabídka volitelných předmětů je pestrá a pokrývá všechny vzdělávací oblasti.

Název vzdělávacího předmětu odpovídá názvu vzdělávacího oboru. Jedinou výjimkou je vzdělávací obor s názvem Cizí jazyk. Ten se na naší škole vyučuje v předmětu s názvem Anglický jazyk.

Předmět Anglický jazyk je od školního roku 2023/2024 vyučován povinně od 1. ročníku. V 1. a 2. ročníku se třídy na dvě hodiny českého jazyka dělí na poloviny. Jedna polovina se věnuje anglickému jazyku, druhá polovina procvičuje český jazyk. V půlce hodiny si činnosti vymění.

5. Učební osnovy

První stupeň

Český jazyk a literatura

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ a ČASOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Ve vyučovacím předmětu Čj se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a hovořit. Získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby Čj.

Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle.

CÍL Cílem je rozvoj pozitivního vztahu k mateřskému jazyku. Postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání s předáváním informací, k vyjádření potřeb a prožitků, k zvládnutí pravidel komunikace, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Vést ke kultivovanému projevu a rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře.

REALIZACE Vyučovací předmět Čj má komplexní charakter v 1. ročníku. Od 2. do 5. ročníku je členěn na:

komunikační a slohovou výchovu

jazykovou výchovu

literární výchovu

Časová dotace je tato:

1. roč. 9 hod. týdně

2. roč. 8 hod. týdně

3. roč. 8 hod. týdně

4. roč. 7 hod. týdně

5. roč. 7 hod. týdně

V 1. a 2. ročníku se třídy na dvě hodiny českého jazyka dělí na poloviny. Jedna polovina se věnuje anglickému jazyku, druhá polovina procvičuje český jazyk.

V půlce hodiny si činnosti vymění.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VEDOUCÍ K UTVÁŘENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

Odkláňáme se od tradičních postupů, aktivizujeme nové jazykové postupy: vyhledávání a třídění informací, vytváříme podmínky pro postihnutí individuálních potřeb při zadávání jazykových činností.

Vedeme žáky k uplatňování jazykových poznatků v souvislostech, upevňování myšlenkových map a algoritmu učení, využívání logického jazykového myšlení.

Necháme žáky projít procesem poznávání, hodnocení i sebehodnocení jazykové výuky, pečlivě budujeme pozitivní vztah k jazykovému učení.

Kompetence k řešení problému

Do výuky přinášíme množství námětů k zamyšlení, k hledání řešení problému.

Vyvoláváme potřebu komunikace s okolím.

Motivujeme žáky k více způsobům řešení i k řešení problémových situací.

Vedeme žáky k vysvětlování svých názorů a postupů, průběžně poskytujeme zpětnou vazbu, necháme žáky sledovat vlastní pokrok a ověřovat si správné řešení problému.

Kompetence komunikativní

Dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastních myšlenek ústní nebo písemnou formou.

Učíme je zapojení do smysluplné diskuse, obhajovat názor, uvádět a poslouchat argumenty.

Seznamujeme žáky s moderními informačními a komunikačními prostředky.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k týmové práci a práci ve skupinách v příjemné pracovní atmosféře.

Využíváme moderního literárního hrdinu jako vzoru pro chování dětí.

Realizujeme hlavně jazykové hodiny bez strachu a stresu.

Pečlivě sledujeme projevy šikany.

Kompetence občanské

Motivujeme žáky k vzájemnému respektu, vážení si individuálních a vnitřních hodnot člověka.

Využíváme vhodná občanská témata zejména v lit. výchově.

Pomáháme zapojit žáky do kulturního dění.

Vytváříme pozitivní postoj k literárním dílům, realizujeme výstavy a třídní projekty vhodné pro jazykovou výchovu.

Učíme žáky chápat základní environmentální problémy, které zakomponujeme do jazykové výuky

Kompetence pracovní

Umožníme žákovi tvůrčí, smysluplnou a efektivní práci, pracovat s vysokým nasazením, projít vlastním pracovním procesem k poznatkům jazykového vyučování a umet je aplikovat.

Kompetence digitální:

Žák

- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, programy a internetovými stránkami, které jsou určeny pro studium českého jazyka a pro osvojování si slovní zásoby, správné výslovnosti a gramatiky
- vyhledává a zpracovává informace
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásady ochrany osobních údajů
- vytváří obsah v různých formátech s využitím různých digitálních technologií
- vyhledává příležitosti, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji
- digitálně zpracovává, ukládá a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah (např. vlastní video nebo prezentace)
- pracuje s digitalizovanými daty různého typu (textová, zvuková, obrazová, multimediální data)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA V 1. až 5. ročníku se v rámci předmětu Čj realizují průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Vyučovací předmět Čj je posílen z disponibilní časové dotace předmětem Čtení s porozuměním.

Kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámka
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
5.1.1.1.	1.stupeň – 1. období				
	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	osvojení techniky čtení, vést k elementárnímu čtení s důrazem na plynulost a pozornost	- praktické elementární čtení - technika čtení - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu		1. 1., 2. 1., 2. 1., 2.
	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	zvládnout pozorné naslouchání, kontakt s partnerem	- praktické naslouchání - pozorné, zdvořilé naslouchání - vyjádření kontaktu s	Prv OSV 1.1	1., 2. 1., 2. 1., 2.

			partnerem		
	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	chápat pravidla naslouchání	- praktické naslouchání - věcné naslouchání - vedení ke zdvořilosti, věcnosti, aktivitě a soustředěnosti	Prv OSV 1.1	1. 1., 2. 1., 2.
	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	pochopt a osvojit si techniku mluveného projevu	- základy techniky mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu - správná výslovnost	Prv OSV 1.3	1., 2. 1., 2. 1., 2.
	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	osvojení správného dýchání, tempa	- mluvený projev - správné dýchání, tempo řeči	OSV 1.4	1., 2. 1., 2.
	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	umět reagovat vhodným způsobem na komunikační situaci	- vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva)	Prv OSV 1.8	1., 2., 3.
	na základě vlastních zážitků, tvoří krátký mluvený projev	zvládnout zákonitosti mluveného projevu	- zákonitosti mluveného projevu (oslovení, proslov, ukončení) - typy projevu (vypravování)	OSV 1.8	1., 2., 3.
	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních	dodržovat hygienické návyky (sezení, pero, zrak)	- základní hygienické návyky u písemného projevu (sezení, držení pera, hygiena zraku, zacházení s pomůckami)	ENV 5.4	1., 2.
	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	ovládá techniku psaní	- správná technika psaní (tvar, velikost úprava a kontrola písemného projevu)	OSV 1.1	1., 2., 3.
	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	rozlišuje žánry písemného projevu	- žánry písemného projevu (adresa,	OSV 1.8	1., 2., 3.

			blahopřání, pozdrav)		
	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	osvojí si mluvený projev na základě obrazového materiálu	- mluvený projev na základě obrazového materiálu (vypravování, elementární popis)	MEV 6.1	1., 2., 3.
5.1.1.2.	1. stupeň – 2.období				
	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	zvládá techniku věcného čtení	- technika věcného čtení		3., 4.
	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává využívá klíčová slova při vyhledávání informací	umí vyhledávat informace a zaznamenat je	- technika věcného čtení - vyhledávání informací a klíčových slov	Prv, PŘ, VI, OSV 1.8	4., 5.
	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	orientace a shrnutí o úplnosti písemného projevu	- znaky úplnosti písemného projevu	PŘ, VI	3., 4., 5.
	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	interpretuje sdělení, zná jeho zákonitosti	- reprodukce obsahu mluveného projevu a jeho zákonitosti	PŘ, VI	4., 5.
	vede správně dialog, telefonický rozhovor	orientuje se v komunikačních situacích	- vyjadřování v komunikačních situacích (dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku)	OSV 1.8 MEV 6.2	3., 4., 5.
	učí se rozpoznávat manipulativní komunikaci v reklamě	umí třídit a vyhodnocovat přiměřené informace	- výrazové prostředky mluveného projevu - manipulace v reklamě (fenomén reklamy, pravdivost apod.)	OSV 1.6	4., 5.
	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	aktivně reaguje vhodným mluveným projevem	- vyjadřování mluveným projevem vhodně dle situace (intonace, přízvuk,	OSV 1.1	4., 5.

			pauza, tempo) - dialog, monolog (oslovení, ukončení)		
	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	ovládá zdvořilý mluvený projev, pozná a vyhodnotí nespisovné prvky	- zdvořilý mluvený projev - vhodné jazykové prostředky - komunikační žánry (prosba, vzkaz, zpráva, oznámení)	OSV 1.8	3., 4., 5.
	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	rozlišuje a vhodně užívá písemné komunikační žánry	- písemné komunikační žánry (omluvenka, oznámení, pozvánky, vzkaz, inzerát, dopis, tiskopisy)	OSV 1.3	4., 5.
	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	sestaví osnovu a interpretuje projev, dodrží časovou posloupnost	- základní komunikační pravidla - sestavení osnovy - časová posloupnost děje		4., 5.
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
5.1.1.3.	1. stupeň – 1.období				
	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	orientuje se ve zvukové a grafické podobě slova, umí logicky rozlišit hlásky, správně vyslovuje samohlásky	- zvuková stránka jazyka - rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek		1., 2. 1. 1., 2.
	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	získává základní informace o významu slov, aktivně rozlišuje svoji slovní zásobu	- slovní zásoba - slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená, podřazená a příbuzná	OSV 1.2	2., 3. 2., 3.

	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	osvojí si elementární základy tvarosloví	- elementární úvod do tvarosloví (děj, věc, okolnost, vlastnost)		2.
	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	pozná, vybere a třídí slova v základním tvaru	- tvarosloví - slova v základním tvaru (charakteristika, rozdělení)		2., 3. 2., 3.
	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	osvojí si základy skloňování a časování, správně je používá v projevu	- základy skloňování a časování - užívání správných tvarů slov	OSV 1.5	3. 3.
	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	rozumí významu spojek, vyhodnotí vhodné spojky a aktivně je použije	- význam spojek v tvarosloví a ve skladbě věty a souvětí		2., 3., 4.
	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	osvojí si druhy vět, orientuje se v jejich použití, rozšiřuje svoji slovní zásobu	- určování druhů vět, interpunkční znaménka - vhodné jazykové prostředky (slovní zásoba) - zvuková stránka jazyka (tempo, intonace, přízvuk) - postavení slov ve větě		2., 3. 2., 3. 2., 3. 2., 3.
	odůvodňuje a píše správně: i-y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú-ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev;	zvládá pravopis tvrdých a měkkých souhlásek, souhlásek obojetných, psaní <i>dě, tě, ně</i> a <i>ú, ů</i> , promyšleně odůvodní pravopisný jev	- pravopis tvrdých a měkkých souhlásek - psaní <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i> (mimo morfologický šev) - psaní <i>ú/ů</i> - pravopis po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech		2. 2. 2. 3., 4.
	velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních	chápe elementární příklady psaní velkých písmen	- psaní velkých písmen (začátek věty, vlastní jména, místní		2., 3.

	pojmenování		pojmenování)		
5.1.1.4.	1. stupeň – 2.období				
	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	umí porovnat a vyhodnotit význam slov a rozšiřuje si jejich zásobu	- slovní zásoba (antonyma, homonyma, synonyma, slova podle významu)		3., 4.
	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	orientuje se ve tvoření slov a stavbě slova	- tvoření slov a stavba slova (kořen, část předponová, příponová a koncovka)		3., 4., 5.
	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu	pracuje se slovními druhy, pozná je, zařadí a použije ve správném tvaru	- tvarosloví - slovní druhy plnovýznamových slov - gramaticky správné tvary slov		3., 4., 5. 3., 4., 5. 3., 4., 5.
	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozliší spisovné a nespisovné tvary, zaujme postoj k jejich použití	- slovní zásoba (slova spisovná a nespisovná)		4.
	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	orientuje se v základních pojmech skladby, vyhledá podmět, přísudek	- skladba (základní skladební dvojice, podmět, přísudek i v neúplné větě)		4., 5.
	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	umí rozlišit větu jednoduchou a souvětí, logicky je odůvodní, správně použije	- skladba (věta jednoduchá a souvětí)		3., 4.
	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	má osvojeno základní poučení o spojovacích výrazech, umí je třídít a vhodně použít	- skladby a tvarosloví (věta a souvětí, význam spojovacích výrazů)	OSV 1.7	4.
	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	aktivně zvládá pravopis po obojetných souhláskách, logicky odůvodňuje, zná význam slov, použití	- pravopis po obojetných souhláskách (docvičení vyjmenovaných slov)	OSV 1.9	4., 5.

	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	orientuje se v psaní koncovek podstatných a přídavných jmen i ve shodě podmětu s přísudkem, logicky zařadí ke vzoru, správně vyhodnotí pravopis a použije	- základy morfologického pravopisu (koncevky podstatných jmen, koncevky přídavných jmen měkkých a tvrdých) - základy syntaktického pravopisu (shoda podmětu s přísudkem)	OSV 1.10	4., 5. 4., 5.
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
5.1.1.5.	1. stupeň – 1.období				
	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	tvořivě pracuje s literárním textem, vytváří si elementární literární názor, přednáší, reprodukuje	- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodného textu, reprodukce textů)	Prv MEV 6.7	1., 2.
	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	umí vyjádřit pocity z četby, adekvátně dramatizuje text, vyjádří ho i výtvarně	- tvořivé činnosti s textem (dramatizace textu, výtvarné zpracování textu)	Prv, Hv, Vv, Pč MKV 4.3.	1., 2.
	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	tvořivě a logicky rozliší text a prózu, seznámí se se základními literárními pojmy	- rozlišení próza a verš - základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář)	Prv, Hv, Vv, Pč MKV 4.4	1., 2., 3.
	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	naslouchá literárním textům, vytváří si vlastní názor, pracuje s textem podle pokynů	- poslech literárních textů - práce s literárním textem podle pokynů	VI MEV 6.7 MKV 4.5	1., 2. 3.
5.1.1.6.	1. stupeň – 2.období				
	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	tvořivě pracuje s textem, vyjádří dojmy, reprodukuje a zaznamená svoji četbu	- zážitkové čtení (vyjádření dojmů) - tvořivá činnost s textem (volná reprodukce z vlastní četby, záznam čtenářských dojmů)	MKV 4.4 MEGS 3.1. MEGS 3.2.	4., 5. 4., 5.

	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	naslouchá textu, umí ho reprodukovat, vyjádří vlastní názor	- tvořivá činnost s textem (reprodukce textu, tvorba vlastního literárního textu)	MEV 6.6	4., 5.
	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	orientuje se v základních literárních pojmech	- základní literární pojmy (bajka, povídka, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání, texty umělecké a neumělecké)		4., 5.
	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	požívá základní literární pojmy, umí rozebrat text, úvod do objektivní kritiky	- orientace v literárních pojmech - elementární rozbor textu, objektivní kritika		4., 5.

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má týdenní časovou dotaci 3 hodiny ve třetím ročníku, 3 hodiny ve čtvrtém ročníku a 3 hodiny v pátém ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách. Modelem výuky je britská angličtina, v průběhu výuky jsou žáci seznamováni i s americkou angličtinou.

Hlavním záměrem je vzbudit v žácích zájem o anglický jazyk a anglickou kulturu. Mezi další cíle patří: uvědomit si důležitost osvojení si cizího jazyka pro další život a studium, seznámit žáky se základní slovní zásobou a jazykovými strukturami nezbytnými pro jednoduchou komunikaci, umožnit žákům smysluplně komunikovat, rozvíjet výslovnost, pomoci žákům pochopit základní jazykové jevy a začít tak budovat základy gramatiky, podporovat a rozvíjet schopnost učit se, povzbuzovat žáky k tomu, aby přebraly zodpovědnost za vlastní učení a pomoci žákům získat porozumění pro jiné kultury, země, zvyky a lidi. To vše probíhá především zábavnou formou.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti, poslech s porozuměním, porozumění psanému textu a psaní.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Žákům umožníme:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace
- systematicky používat naučené jazykové prostředky
- jednoduchou formou vyjadřovat základní myšlenku textu
- pracovat s chybou
- využívat znalosti a dovednosti v projektových pracích a tím podporovat další sebevzdělávání
- pracovat se slovníkem

Kompetence k řešení problémů:

- rozpoznat problém (neporozumění čtenému či slyšenému textu, fonetické a pravopisné problémy)
- pojmenovat problém, najít vhodnou cestu k jeho řešení, ověřit si správnost řešení a obhájit řešení

Kompetence komunikativní:

- jasně, souvisle a srozumitelně se vyjádřit ústní i písemnou formou
- poslouchat a zapojit se do jednoduchého rozhovoru
- porozumět a pracovat s mluveným i psaným textem
- spolupracovat s ostatními žáky
- volit vhodnou slovní zásobu
- interpretovat vlastní názory i názory druhých
- využívat prostředky moderní komunikace (internet, SMS)

Kompetence sociální a personální:

- efektivně spolupracovat ve skupině i ve dvojici
- vyslechnout názory druhých a respektovat je
- požádat o pomoc v případě nejasností a dokázat poskytnout pomoc
- registrovat neverbální komunikaci a užívat ji
- rozeznat odlišnosti jiných kulturních prostředí a respektovat je
- vytvářet si pozitivní náhled na sebe sama

Kompetence občanské:

- respektovat tradice a kulturní hodnoty v Británii a u nás a popsat rozdíly mezi nimi

Kompetence pracovní:

- používat abecedně řazený slovník s fonetickým přepisem
- plnit své povinnosti

Kompetence digitální:

- pracovat s vybranými internetovými aplikacemi, programy a internetovými stránkami, které jsou určeny pro studium cizího jazyka a pro osvojování si slovní zásoby a správné výslovnosti, popř. pro seznámení se s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vyhledávat a zpracovávat informace
- dodržovat zásady bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásady ochrany osobních údajů
- vytvářet obsah v různých formátech s využitím různých digitálních technologií
- vyhledávat příležitosti, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji
- digitálně zpracovávat, ukládat a sdílet získané informace a vytvářet digitální obsah (např. vlastní video nebo prezentace)
- pracovat s digitalizovanými daty různého typu (textová, zvuková, obrazová, multimediální data)
-

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pozdraví a představí se Určí základní barvy Plní pokyny zadané anglicky (open, close) Počítá do 12 Doplňuje chybějící slova do vět	Hello, goodbye What's your name? My name's... / I'm... barvy: red, blue, yellow, black, white, brown čísla 1 – 12 Yes / No Well done!! Alphabet	Hudební výchova Dramatická výchova, OSV 1.8.e, 1.8.f, MKV4.4.c	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Odpovídá na otázky o školních potřebách Plní pokyny zadané anglicky (sit down, ...) Odpoví na žádost Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	a book, a bag, a pen, a pencil, a rubber, a ruler, a pencil case, a boy, a girl What's this? A (red) pen Stand up! Sit down! Point to...! Please, thank you Here you are	Hudební výchova Dramatická výchova OSV 1.8.e, 1.8.f	3.

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Ptá se na barvy a odpovídá Ptá se na věk a odpovídá Ptá se na školní nábytek a odpovídá Počítá do 20 Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	a chair, a table, a clock, a door, a board, a desk, a window How old are you? I'm... What colour's the...? What's your favourite colour? Purple, orange Čísla 13 – 20	Dramatická výchova Matematika OSV 1.8.e	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Pojmenovává běžné domácí mazlíčky Používá krátké odpovědi Určuje zvířata podle barvy a velikosti Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Řadí slova do vět	a pet, a dog, a cat, a rabbit, a fish, a bird, a spider, a mouse It's... Is it a ...? Yes, it is./ No, it isn't. big, little It's number...	Hudební výchova Dramatická výchova Prvouka OSV 1.8.e	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Vyjadřuje své nálady a pocity Mluví o pocitech jiných lidí Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	I'm/ He's/ She's + přídavné jm. Are you + přídavné jméno happy, sad, hungry, thirsty, angry, scared, tired Good morning/ afternoon/ evening How are you? I'm fine, thank you.	Dramatická výchova OSV 1.8.e, 1.8.f	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pojmenuje části těla. Získá určité informace z textu Píše krátké jednoduché věty Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej	a face, hair, ears, eyes, a mouth, a nose I've got... He's got/ She's got... (Jméno) has got... long, short, dark, blond glasses	Hudební výchova Dramatická výchova OSV 1.8.e	3.

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Mluví o členech své rodiny Mluví o počtu sourozenců Získá určité informace z textu Píše krátké jednoduché věty Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Zapojují se do jednoduchých rozhovorů	family, mum, dad, brother (s), sister (s), grandma, grandad, me, friend my, old, and Who's this? This is... How many brothers (sisters) have you got? One brother / two brothers I haven't got a brother.	Dramatická výchova OSV 1.8.e	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Popisuje části lidského těla Získá určité informace z textu Píše krátké jednoduché věty Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej XXXX Pracuje ve dvojici i ve skupině	a body, a head, arm (s), leg (s), hand (s), a foot/ feet Has it got...? Yes, it has. / No, it hasn't. very, or	Hudební výchova Dramatická výchova Prvouka OSV 1.8.e	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Mluví o oblečení Ptá se, zda někomu něco patří Používá krátké odpovědi Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej	a T-shirt, a coat, a shirt, a hat, a jumper, a skirt, a jacket, shoe (s), jeans pink Have you got Jet's jeans? Yes, I have./ No, I haven't. Whose hat is this? It's the pirate's hat.	Hudební výchova Dramatická výchova OSV 1.8.e	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Vyplní osobní údaje do formuláře.	Mluví o tom, co má a nemá rád Získává informace z textu Píše krátké jednoduché věty Používá krátké odpovědi Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	pizza, chips, salad, vegetables, potatoes, fish, sausages, chicken, cereal, burger (s), eggs, ice cream, yoghurt, chocolate, apple (s), orange (s), banana (s) What do you like for breakfast/ lunch/ dinner? I like... Do you like...? Yes, I do./ No, I don't.	Hudební výchova Dramatická výchova Prvouka Tělesná výchova OSV 1.8.e	3.

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pojmenovává zvířata Používá neurčitý člen Popisuje obrázek Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	There is...There´s... There are... A/ an animals, hippo, lion, giraffe, monkey, elephant, snake, crocodile, penguin, parrot, eagle, ostrich from... North America, South America, the Antartic, Africa wings, grass, leaves, fruit, nuts	Hudební výchova Dramatická výchova Prvouka OSV 1.8.e	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	Používá předložky in, on Pojmenovává hračky Píše krátké jednoduché věty Používá krátké odpovědi Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	a ball, an aeroplane, a radio, a poster, a guitar, an umbrella, a doll, a keyboard, a computer, a telephone, a video recorder, a video, a CD player, a TV Is there a ...? Yes, there is. / No, there isn´t. in, on, a room How many computers are there? Are there posters? Yes, there are./ No, there aren´t.	Dramatická výchova OSV 1.8.e	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pracuje s textem Čte hru Rozumí jednoduchému příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	Zopakování mluvnických jevů a slovní zásoby z celého kurzu Our neighbours	Hudební výchova Vlastivěda MEGS 3.1.c	3.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Seznamuje s tradicemi ve Velké Británii	Halloween, Christmas, Easter	Hudební výchova Vlastivěda MEGS 3.1.e	3.

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Vyplní osobní údaje do formuláře	Pozdraví a představí se Vymění si s partnerem informace Určí a pojmenuje předměty Mluví o svých dovednostech Pracuje ve dvojici i ve skupině	Hello. What's your name? I'm... How are you? I am fine, thank you. What's your favourite...? Do you like...? Yes, I do. What's this? It's a ... Is it a ...? Yes, it is./ No, it isn't. He/ she can play the... Violin, drum, guitar, piano, trumpet, electric piano, electric guitar Alphabet	Hudební výchova OSV 1.8.e, MKV 4.4.c	4.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Mluví o svých sportovních dovednostech Získá určité informace z textu Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	Can you...? Yes, I can./ No, I can't. I can/ I can't + činnost Ski, skate, run, dive, swim, ride a bike, stop, dance, sing Play tennis/ football/ hockey/ basketball Kilometres, metres, Olympic, do a triathlon, children	Tělesná výchova Dramatická výchova OSV 1.8.e	4.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z	Pojmenuje místnosti v domě Mluví o tom, kde věci jsou Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	House, flat, bedroom, bathroom, kitchen, living room, hall, upstairs, downstairs Where's the...? It's behind/ under the... Cupboard, drawer, plant, picture, sofa, cooker, ghost	Hudební výchova Dramatická výchova OSV 1.8.e	4.

oblasti svých zájmů a každodenního života				
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Mluví o nemocech Zadává kladné i záporné příkazy Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	What's the matter? I've got... Headache, stomach ache, sore throat, cold, I'm ill. Rozkazy: Eat/ Don't eat... Drink/ Don't drink... go to sleep, play loud music, play outside, play a sport, ride a bike doctor, lots of..., water, cola, fruit, sweets, healthy	Hudební výchova Přírodověda Dramatická výchova OSV 1.8.e	4.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Orientuje se ve městě Ptá se na cestu a popisuje cestu Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	It's next to.../ opposite the... Supermarket, cinema, sports centre, clothes shop, café, square, park, statue, market, castle, river, church, school, hotel, museum, swimming pool, computer shop Turn left/ right at... Go straight past... Excuse me, village, town, city	Dramatická výchova Vlastivěda OSV 1.8.e, 1.8.f	4.

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.	Mluví o tom, co lidé právě dělají Mluví o prázdninových činnostech Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	Přítomný čas průběhový: He's/ she's swimming, drinking, reading, diving, writing, eating, dancing, skipping, jumping, running, falling, playing football Is he/ she...? Yes, he/ she is./ No, he/ she isn't. What are you doing? I'm... Dear... Love from... fantastic, holiday, sitting, beach, palm tree	Dramatická výchova OSV 1.8.e, 1.8.f MEGS 3.1.	4.
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu. Zapojují se do jednoduchých rozhovorů Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Mluví o počasí Čte báseň Seznámí se s mapou předpovědi počasí Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	It's sunny, hot, cold, windy, raining, snowing Is it...? Yes, it is./ No, it isn't. We can/ can't go to... Kite, boots, blowing, wind, weather, wet, here, there London, Dublin, Edinburgh, Liverpool, Oxford, Cardiff	Hudební výchova Vlastivěda Dramatická výchova OSV 1.8.e, MEGS 3.1.b	4.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu Zapojují se do jednoduchých rozhovorů	Zeptá se a určí čas Mluví o vyučovacích hodinách a rozvrhu Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	What time is it? It's ... o'clock./ It's half past... We've got + předmět Have we got...? Yes, we have./ No, we haven't. When have we got...? On + den, at + čas English, Maths, Art, Science, I.T., Swimming, P. E., History, Music Class, lesson, break	Dramatická výchova OSV 1.8.e	4.

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Zapojují se do jednoduchých rozhovorů	Mluví o televizních pořadech, které má a nemá rád Určuje čas Orientuje se v televizním programu a kanálech Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	It's eight twenty-five, etc What TV programmes do you like? Science fiction films, animal programmes, sports programmes, quizzes, music programmes, comedies, cartoons boring, scary What channel is it on? What time is it on? It's on.. at... I'm hiding.	Dramatická výchova OSV 1.8.e	4.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Zapojují se do jednoduchých rozhovorů Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Mluví o svých zálibách Čte dopis Používá krátké odpovědi Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	What do you do on (Mondays)? ... in your free time? I read a book, ride my horse, watch TV, sleep, listen to music I play volleyball/ ice hockey Do you (go fishing) on...? I go swimming, walking, running, skating I'm from... penfriend, hobbies Best wishes	Hudební výchova Tělesná výchova Dramatická výchova OSV 1.8.e, 1.8.f	4.

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Zapojují se do jednoduchých rozhovorů	Mluví o zvířatech, kde žijí, čím se živí Ptá se a odpovídá na otázky o zvířatech Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	Přítomný čas: What does the... eat? It eats/ doesn't eat... It flies/ doesn't fly. It swims/ doesn't swim. Does it...? Yes, it does./ No, it doesn't. Where does the... live? It lives/ doesn't live... In a hot place, in grasslands, in the sea, in forests, in rivers Gorilla, frog, whale, fruit bat, polar bear, snowy owl plants, meat, insects	Přírodověda Dramatická výchova OSV 1.8.e	4.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Zapojují se do jednoduchých rozhovorů	Seznámí se s minulým časem Získá informace z textu Rozumí příběhu a zdramatizuje jej Pracuje ve dvojici i ve skupině	Minulý čas prostý: It was/ wasn't... They were... It/ they had... They had no... Mammoth, dinosaur, T. Rex, diplodocus, fish eater, meat eater, plant eater First, alive, toes, neck, front/ back, feet, tail, centimetres, tall, small, hooves, tusks, bad, sharp, strong, claws, jaws, afraid	Přírodověda Dějepis Dramatická výchova OSV 1.8.e	4.
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Zapojují se do jednoduchých rozhovorů	Zapívá písničku Účinkuje ve hře Pracuje ve dvojici i ve skupině	Zopakování mluvnických jevů a slovní zásoby z celého kurzu	Dramatická výchova	4.

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Seznamuje se s tradicemi ve Velké Británii	The United Kingdom and the Ireland Christmas, New Year, Valentine's day, Pancake Tuesday	Hudební výchova Pracovní vyučování MEGS 3.1.c, 3.1.b, 3.1.e	4.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Pozdraví, představí se, rozloučí se Ptá se odkud lidé pocházejí a odpoví na tyto otázky Rozumí konverzaci o tom, odkud lidé pocházejí Pracuje ve dvojici i ve skupině	Hello/ Hi What's your name? I'm.../ My name's ... Where are you from? I'm from...	OSV 1.8.e, 1.8.f MEGS 3.1.c	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napiše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Počítá od 1 do 100 Zeptá se na telefonní číslo a sdělí své telefonní číslo Rozlišuje číselky Pracuje ve dvojici i ve skupině	Číselky 1 – 100 What's your telephone number? It's ...	Matematika OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napiše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Ptá se na druh a vzhled věcí a odpoví na tyto otázky Řekne svoji oblíbenou barvu Používá neurčitě členy Pracuje ve dvojici i ve skupině	Členy a/ an Some useful words: a book, a pen, an orange, a boy... What's this? It's a...	OSV 1.8.e	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Vytvoří jednoduché popisy Pojmenuje barvy Používá přídavná jména Pracuje ve dvojici i ve skupině	Colours: red, yellow, green,... Adjectives: big, small, long,... What's this? This is a yellow pencil.	OSV 1.8.e	5.
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Zadává, rozpoznává a vykonává pokyny týkající se školy	Stand up/ Don't stand up Look/ Don't look Open your book, come here,...	OSV 1.8.e, 1.8.f	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Popíše části lidského těla Hláskuje anglickou abecedu Hláskuje slova Pracuje ve dvojici i ve skupině	Body: arm, ear, eye,... English alphabet	Přírodověda OSV 1.8.e, MKV 4.4.c, 4.4.e	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Ptá se, co komu patří Říká, co komu patří Pracuje ve dvojici i ve skupině	Tom's, Ben's, ... Whose book is this? It's Ben's book.	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Říká, kde jsou věci umístěny Tvoří množné číslo podstatných jmen Používá předložky in, on, under Zpívá píseň Pracuje ve dvojici i ve skupině	cat/ cats, box/ boxes, mouse/ mice Where is the cat? The cat is under the table. Head and shoulders	Hudební výchova Tělesná výchova OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Hovoří o tom, kde se lidé nacházejí Tvoří otázky na umístění Rozlišuje 3. os., j.č. u slovesa být v kladném tvaru i otázce Používá dlouhý i krátký tvar Používá krátké odpovědi Pracuje ve dvojici i ve skupině	He is/ he's, she is/ she's, it is/ it's Is he/ she/ it? Where's Mr Taylor? He's at the door/ in the kitchen/ on the phone... Is he ....? Yes, he is./ No, he isn't.	OSV 1.8.e	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Vyhledá požadovanou informaci v textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	Rozumí jednoduché konverzaci o ostatních lidech a účastní se jí Časuje a používá sloveso být ve všech osobách v kladném tvaru Používá dlouhý i krátký tvar Pracuje ve dvojici i ve skupině	I am/ I'm, you are/ you're, we are/ we're, they are/ they're Who's the letter for? It's for... Who's the postcard from? It's from...	OSV 1.8.e, 1.8.f MEGS 3.1.b, 3.1.c	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Rozumí konverzaci o rodině Doplní jednoduchý text Rozpozná správnou intonaci Časuje a používá sloveso být ve všech osobách v kladném tvaru i otázc Používá přivlastňovací zájmena Pracuje ve dvojici i ve skupině	Am I/ are you/ are we/ are they? My, your, his, her, its, our, your, their How are you? I am fine, thank you. How old are you? I am...	OSV 1.8.e	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Vyhledá požadovanou informaci v textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky Rozumí jednoduchým informacím v telefonické konverzaci Časuje a používá sloveso být ve všech osobách v záporu Používá krátký i dlouhý tvar Používá krátkou odpověď Pracuje ve dvojici i ve skupině	I am not/ I'm not, you are not/ you aren't, he (she, it) is not/ he (she, it) isn't, we are not/ we aren't, they are not/ they aren't Are you...? Yes, I am./ No, I am not....	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Výtvarně zpracuje projekt Napíše krátký text Vyhledá a vyhodnotí informace a využije je v další činnosti Rozumí textu písně Pracuje ve dvojici i ve skupině		Výtvarná výchova Hudební výchova OSV 1.8.e MEGS 3.1.b, MEGS 3.1.c	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Ptá se na zboží v obchodě Tvoří pravidelné i nepravidelné tvary množného čísla Rozlišuje this/ these Pracuje ve dvojici i ve skupině	men/ man, child/ children,... Can I help you? How much is this...? It is... How much are these...? They are... This is a pen./ These are 2 pens.	OSV 1.8.e, 1.8.f	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojeních o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Hovoří o rodině Rozumí dopisu Hovoří o tom, co komu patří Časuje a používá sloveso mít ve všech osobách v kladném tvaru i otázce Používá dlouhý i krátký tvar Používá krátké odpovědi Pracuje ve dvojici i ve skupině	Family: mum, dad, brother, ... Have got/ has got Have you got a dog? Yes, I have./ No, I haven't. Has he got a dog? Yes, he has./ No, he hasn't.	OSV 1.8.e, 1.8.f	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky Píše věty o rozdílech Časuje a používá sloveso mít ve všech osobách v záporu Pracuje ve dvojici i ve skupině	haven't got/ hasn't got I've got a sister./ I haven't got a sister. He's got a brother./ He hasn't got a brother.	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Hovoří o své škole a školních předmětech Zná dny v týdnu Napíše svůj rozvrh v angličtině Rozumí poslechu ohledně rozvrhu Pracuje ve dvojici i ve skupině	Days of the week: Monday, Tuesday, ... Subjects: Maths, P. E., ... We've got English on Monday.	OSV 1.8.e MEGV 3.1.e	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vypracuje projekt o svém životě Napíše krátký text Vyhledá a vyhodnotí informace a využije je v další činnosti Rozumí textu písně Pracuje ve dvojici i ve skupině		Výtvarná výchova Hudební výchova OSV 1.8.e MEGS 3.1.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Hovoří o svém volném čase Podá informace o čase Napíše jednoduchý text o tom, co se kdy odehrává Rozumí poslechu s časovými údaji Pracuje ve dvojici i ve skupině	What's the time, please? It's seven o'clock. It's half past seven. It's quarter past/ to seven. It's ten past/ to seven. Prepositions: on+days, at+time When is the karate lesson? It's at quarter to five on Wednesday.	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Hovoří o škole a rodině Ptá se na každodenní činnosti, hovoří o nich Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky Používá přítomný čas prostý v oznamovací větě a otázce Používá kladnou krátkou odpověď Pracuje ve dvojici i ve skupině	Přítomný čas prostý: When do you...? I get up/ have breakfast/ go to school... Do you take the bus to school? Yes, I do.	OSV 1.8.e MEGS 3.1.e	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Hovoří o svém volném čase a zálibách Píše o tom, co kdo dělá Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky Používá přítomný čas prostý ve 3. os., j.č. Používá sloveso do/ does v otázce Pracuje ve dvojici i ve skupině	I, you,... play the piano./ He, she plays the piano. Do you play the piano?/ Does he play the piano? Where does she work? She works...	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Hovoří o tom, co kdo má a nemá rád Hovoří o běžných denních činnostech Napíše jednoduchý text Používá přítomný čas prostý v záporu Používá krátké odpovědi Pracuje ve dvojici i ve skupině	I, you,... don't like.../ He, she, it doesn't like... Do you...? Yes, I do./ No, I don't. Does he/ she...? Yes, he does./ No, he doesn't.	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vypracuje projekt o svém volném čase a zálibách Výtvarně zpracuje projekt Napíše krátký text Vyhledá a vyhodnotí informace a využije je v další činnosti Pracuje ve dvojici i ve skupině		Výtvarná výchova Hudební výchova OSV 1.8.e	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Hovoří o svých dovednostech Hovoří o tom, co kdo může nebo umí dělat Časuje a používá sloveso can v kladném tvaru i otázkě Používá krátké odpovědi Pracuje ve dvojici i ve skupině	Can/ can't I can play the piano./ I can't play the guitare. Can you play the guitare? Yes, I can./ No, I can't.	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Hovoří o svém domě Rozumí jednoduchému textu o uspořádání domu Napíše text Popisuje dům pomocí vazby There is/ are Používá místní předložky Pracuje ve dvojici i ve skupině	House: bathroom, bedroom, living room, hall,... Furniture: bed, sofa, TV, picture,... Where is the computer? It's on the desk. There is a bathroom upstairs./ There are 3 rooms downstairs. Prepositions: in, on, under	OSV 1.8.e	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Hovoří o svém městě, popisuje, kde se co nachází Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky Používá vazbu There is/ are Zjišťuje polohu míst ve městě pomocí vazby Is/ are there? Používá krátké odpovědi Používá místní předložky Pracuje ve dvojici i ve skupině	Town: cinema, bank, library,... Is/ are there...? Yes, there is/ are./ No, there isn't./ aren't. Tom's house is opposite the high school. Prepositions: between, next to, opposite, in front of, behind	Vlastivěda OSV 1.8.e, 1.8.f MEGS 3.1.b	5.

Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Napíše krátký text použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Hovoří o volném čase Časuje a používá sloveso must v kladném tvaru Rozlišuje a používá předložky to/ at Používá vazbu Let's go Pracuje ve dvojici i ve skupině	Food: hamburger, hot dog, milk, juice,... Can I have...? Do you want anything to drink? I, you,... must... I must go to the shop. Let's go to the shop. You can buy postcard at the bookshop./ We must go to school.	OSV 1.8.e, 1.8.f	5.
Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Výtvarně zpracuje projekt Napíše krátký text Vyhledá a vyhodnotí informace a využije je v další činnosti Zaspívá píseň Pracuje ve dvojici i ve skupině		Výtvarná výchova Hudební výchova OSV 1.8.e	5.
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Při práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie (tablet, notebook, počítač, telefon) Komunikuje se svými blízkými a učiteli pomocí doporučených digitálních technologií (Teams, Bakaláři, E-mail) Soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie (Teams, E-mail) Vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, obrázky, audio, video). Umí napsat jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro	Průběžně: Práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi Interaktivní výukové materiály Používání výukových digitálních aplikací		5.

	daný jazyk. Napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase. Napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech. Umí pracovat s interaktivním slovníčkem a vhodnými výukovými aplikacemi. (př. Quizlet, Wordwall, Kahoot atd.)			

Čtení s porozuměním

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Ve vyučovacím předmětu ČSP se žáci učí elementární technice čtení, vnímat a chápat jednoduchý literární text, rozvíjet vyjadřovací schopnosti a slovní zásobu.

CÍL Rozvoj pozitivního stavu k mateřskému jazyku. Postupné rozvíjení chápání textu při respektování individuálních možností sociálních a emocionálních potřeb žáků. Vést ke kultuře čtení a rozvíjet pozitivní vztah k dětské literatuře.

REALIZACE Vyučovací předmět ČSP je realizován:

4. roč. 1 hod. týdně

5. roč. 1 hod. týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Strategie jsou podrobně uvedeny v předmětu Český jazyk. V předmětu čtení s porozuměním klademe důraz na:

Kompetence k učení

-individuální přístup při osvojování techniky čtení, vedení k sebehodnocení svého výkonu

Kompetence k řešení problému

-orientaci v problémových situacích s důrazem na zpětnou vazbu.

Kompetence komunikativní

-vytváření prostoru pro samostatné vyjádření myšlenek

Kompetence sociální a personální

-vytváření příjemné pracovní atmosféry

Kompetence pracovní

-aktivizaci žáka k pracovnímu úsilí, využití jeho rezerv

- Kompetence digitální

pracovat s vybranými internetovými aplikacemi, programy a internetovými stránkami, které jsou určeny pro český jazyk a pro osvojování si

- slovní zásoby a správné výslovnosti,
- vyhledávat a zpracovávat informace
  - číst s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu
  - dodržovat zásady bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásady ochrany osobních údajů
  - vyhledávat příležitosti, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji
  - pracovat s digitalizovanými daty různého typu (textová, zvuková, obrazová, multimediální data)

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámka
	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	osvojí si mluvený projev na základě obrazového materiálu	- mluvený projev na základě obrazového materiálu (vypravování, elementární popis)		
	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas číst s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	zvládá techniku věcného čtení	- technika věcného čtení		
	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává rozhodne, které informace v digitálním textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné	umí vyhledávat informace a zaznamenat je	- technika věcného čtení - vyhledávání informací a klíčových slov		
	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	orientace a shrnutí o úplnosti písemného projevu	- znaky úplnosti písemného projevu		

reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	interpretuje sdělení, zná jeho zákonitosti	- reprodukce obsahu mluveného projevu a jeho zákonitosti		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	aktivně reaguje vhodným mluveným projevem	- vyjadřování mluveným projevem vhodně dle situace (intonace, přízvuk, pauza, tempo) - dialog, monolog (oslovení, ukončení)		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	ovládá zdvořilý mluvený projev, pozná a vyhodnotí nespisovné prvky	- zdvořilý mluvený projev - vhodné jazykové prostředky - komunikační žánry (prosba, vzkaz, zpráva, oznámení)		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	umí porovnat a vyhodnotit význam slov a rozšiřuje si jejich zásobu	- slovní zásoba (antonyma, homonyma, synonyma, slova podle významu)		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozliší spisovné a nespisovné tvary, zaujme postoj k jejich použití	- slovní zásoba (slova spisovná a nespisovná)		
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	tvořivě pracuje s literárním textem, vytváří si elementární literární názor, přednáší, reprodukuje	- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodného textu, reprodukce textů)		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	tvořivě a logicky rozliší text a prózu, seznámí se se základními literárními pojmy	- rozlišení próza a verš - základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář)	MEV 6.3	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	naslouchá literárním textům, vytváří si vlastní názor, pracuje s textem podle pokynů	- poslech literárních textů - práce s literárním textem podle pokynů	MEV 6.2	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	tvořivě pracuje s textem, vyjádří dojmy, reprodukuje a zaznamená svoji četbu	- zážitkové čtení (vyjádření dojmů) - tvořivá činnost s textem (volná reprodukce z vlastní četby, záznam čtenářských dojmů)		

	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	naslouchá textu, umí ho reprodukovat, vyjádří vlastní názor	- tvořivá činnost s textem (reprodukce textu, tvorba vlastního literárního textu)	MEV 6.1	
	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	orientuje se v základních literárních pojmech	- základní literární pojmy (bajka, povídka, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání, texty umělecké a neumělecké)		
	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	požívá základní literární pojmy, umí rozebrat text, úvod do objektivní kritiky	- orientace v literárních pojmech - elementární rozbor textu, objektivní kritika		

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

CÍL: Vyučovací předmět matematika je založen na aktivních činnostech, poskytuje dovednosti a vědomosti potřebné v praktickém životě a umožňuje získat matematickou gramotnost. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy a terminologii. Předmět rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, logické myšlení žáků a v neposlední řadě rozvíjí spolupráci při řešení problémových úloh, jejichž řešení lze využít i v praktickém životě.

REALIZACE: povinná matematika – 4 hodiny týdně v 1. a 3. ročníku a 5 hodin týdně ve 2., 4. a 5. ročníku

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA: OSV, VDO, VMEGS, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení.

Učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly.

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme žákům prostor pro vyhledávání vhodných informací vedoucích k řešení problémů.

Umožňujeme žákům využívat získané vědomosti v praxi.

Vedeme žáky k užití logických a matematických postupů při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu.

Vedeme je k kultivovanému, souvislému a výstižnému vyjadřování.

Učíme žáky porozumět některým typům textů, znaků a záznamů.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině.

Vedeme žáky k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce a utváření příjemné atmosféry ve třídě.

Kompetence občanská

Vedeme žáky k chápání základních principů chování.

Seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k reálnému zhodnocení svých možností.

Kompetence digitální

Učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem.

Vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů.

Motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru).

Práce s doporučenými digitálními zdroji.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
1. stupeň – 1. období			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	zná číslice 1 -1000, umí je napsat a přečíst umí seřadit čísla podle velikosti	počítání v oboru do tisíce	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší, rovná se zná a používá matem. symboly +, -, =, umí seřadit vzestupně a sestupně čísla	porovnávání v oboru do tisíce	
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	umí zakreslit čísla na číselnou osu	čísla 0 – 1000	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady sčítání provádí rozklad čísel na desítky a	početní operace v oboru do tisíce	

	jednotky násobí a dělí v oboru malé násobilky zná význam závorek, umí počítat příklady se závorkami řeší jednoduché rovnice umí zaokrouhlovat na desítky a stovky		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	zná mince a bankovky, umí s nimi počítat řeší slovní úlohy do 1000	slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	používá a orientuje se v jednotkách času (sekunda, minuta, hodina ...)	převody jednotek	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	dovede nakupovat, odhadovat, zda mu stačí obnos peněz atd.	nakupujeme v obchodě	Prvouka – Hra na obchod OSV 1.9, 1.11
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel objevuje a experimentuje s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	umí se orientovat v tabulkách, schématech rozumí posloupnosti čísel		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary pozná geometrická tělesa – krychle, koule, zná pojem bod, přímka, čára, úsečka umí narýsovat přímku, úsečku dané délky, polopřímku, trojúhelník, obdélník, čtverec zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem zná význam pojmu průsečík a umí ho určit	bod, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice, krychle, kvádr, koule, válec	Vv, Pč – znázorňování, modelování, výroba těles z papíru OSV 1.1

porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	geometrické tvary řadí podle tvaru, velikosti, barev umí změřit úsečku zná jednotky délky a používá je k měření porovnává úsečky podle velikosti	rýsování přímký, polopřímky, úsečky a její měření	Prvouka – měření
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modeluje jednotlivé geom. útvary v rovině orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za		
1. stupeň – 2. období			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 umí využít roznásobení a pamětném a písemném sčítání orientuje se v číselné ose ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky	počítání do 1 000 000 zápis čísla v desítkové soustavě, jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	sčítá a odčítá pamětně i písemně umí násobit 10, 100, 1 000 umí násobit písemně jednociferným a dvouciferným a trojciferným činitelem umí písemně dělit jednociferným a dvojciferným dělitelem	početní operace do milionu	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce	zaokrouhlování čísel	

řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatele v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	zná desetinná č. (smíšená č, desetinná zlomky) porovnávání a zaokrouhlování des. čísel sčít. a odčít. deset. čísel násobení i dělení deset. č. 10,100,1000 násobení deset. č. přirozeným č. násobení deset. č. desetinným č. dělení deset. č. přirozeným č. zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času umí převádět jednotky hmotnosti a délky řeší jednoduché a složené slovní úlohy seznáme se s římskými číslicemi umí přečíst číslo kapitoly a letopočet zná pojem zlomek pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu	jednotky slovní úlohy římské číslice zlomky přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
vyhledává, sbírá a třídí data získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	vyzná se v online jízdním řádu umí si nalézt pro sebe potřebné informace	online jízdní řády	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	umí sestavit jednoduché tabulky a diagramy a umí v nich číst	slovní úlohy	ENV – vztah člověka a prostředí – 5.1
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

narýsuje a znázorní základní rovinné útvary(čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) užívá jednoduché konstrukce	umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník umí sestrojít pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník umí pracovat s kružítkem, umí sestrojít kružnici zná pojmy rovina, polorovina	geometrické tvary	
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku pozná a pojmenuje čtyřúhelníky umí sestrojít trojúhelník ze tří stran	trojúhelník, čtyřúhelník	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	umí narýsovat kolmici, rovnoběžky a různoběžky pozná a umí sestrojít pravoúhlý trojúhelník	rovnoběžky, různoběžky a kolmice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	vypočítá obsah čtverce a obdélníka	čtverec a obdélník	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osnově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti umí odčítat hodnoty z diagramu	čtvercová síť, diagramy	
seznámí se s tělesy	kvádr-povrch, objem krychle-povrch, objem jednotky objemu		
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	umí přečíst, porozumí zadání slovní úlohy a dokáže ji vyřešit	slovní úlohy	OSV 1.10

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět je zařazen na 1. stupeň do 4. a 5. ročníku s dotací jedné hodiny týdně a na 2. stupeň do 6. až 9. ročníku s dotací jedné hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách vzniklých rozpúlením tříd (v závislosti na počtu žáků). Výuka práce s informacemi by měla být chápána jako nástroj pro další výuku. Žáci se musí učit aktivně využívat informačních technologií. Informační technologie jsou žákům přístupny i mimo přímou výuku a využívány v co největším rozsahu.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k systematickému zpracování a vyhodnocování informací.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci, vyžaduje od žáků srozumitelné vyjádření, podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k práci, svědomité plnění úkolů i k jiným každodenním aktivitám.

Kompetence občanské

Učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k reálnému zhodnocení svých možností.

Kompetence digitální:

Digitální kompetence jsou rozvíjené během všech činností předmětu informatika.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
	Pozná části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnici, myš, reproduktory, tiskárna a ví k čemu slouží. Přihlásí se do školní sítě. Používá kliknutí a dvojklik. Používá důležité klávesy. Podle návodu učitele spustí a vypne program. Najde tlačítko start, najde hledanou ikonu na ploše. Pracuje samostatně s výukovými programy určenými pro 5. ročník Podle návodu učitele dokáže prohlédnout soubor, složku v průzkumníku; vytvořit novou, přejmenovat a vyhodit do koše složku, soubor. Kalkulačka	Části počítače, školní síť. Rozlišuje hardware a software. Ovládá počítač myší Ovládá počítač klávesnicí (Enter, Escape, šipky, písmena, číslice, mezerník, Shift, Delete, Baskspace). Základní pojmy operačního systému (plocha, ikona, hlavní panel). Práce s programy (výukové pgm školy) Práce se složkami a soubory (stromová struktura, vytvořit novou složku a soubor, přejmenovat, vyhodit do koše).	OSV 1.1.c	5
	Uvědoměle dodržuje pravidla pro bezpečnou práci s hardwarem (Nezapojuje přístroj do zástrčky. Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periférií.)	Bezpečnost práce s počítačem	OSV 1.1.c	5
	Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit. Má základní představu o existenci programů na ochranu počítačů před viry atd.	Ochrana osobních dat, antivirové programy.	OSV 1.1.c, MKV 4.1b, MKV 4.1.d	5
	Spustí webový prohlížeč a používá jeho základní funkce (Pod vedením učitele zapíše adresu do správného pole. Používá vyhledávání	Připojení k internetu Ovládání a procházení internetem	OSV 1.1.c, MEV 6.1.b, MEV 6.1.c, MEV 6.1.d, MEV 6.2.a, MEV 6.2.d, MEV 6.2.f, MEV	5

			6.3.b, MEV 6.3.c	
	Pod vedením učitele navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou kategorii	Vyhledávání informací (použije vyhledávač Google, Seznam-mapy, encyklopedii Wikipedia), vyhledává obrázky.	OSV 1.1.c, MKV 4.1.d, MEV 6.2.a, MEV 6.2.d, MEV 6.2.f, MEV 6.3.b, MEV 6.3.c	5
	Umí poslat a přijmout email.	Elektronická pošta	zásady používání telefonů OSV 1.1.c, MKV 4.1.b	5
	Pod vedením učitele napíše krátký text, který jednoduše formátuje; dokáže smazat text Vytvoří jednoduchý obrázek s využitím panelu nástrojů.	Práce s programem Word –druh, velikost, tloušťka, řez písma (náklon a podtržení písma) Práce s programem Malování v Příslušenství Prohlížeč obrázků (základní funkce – otočení, lupa)	OSV 1.1.c	5
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Žák zná základní informace o internetu, využívá ho ve vlastním vzdělávání a vyhledávání informací. Žák pracuje s příklady dat v textovém formátu.	Internet jako zdroj užitečných informací – zákl. informace, vyhledávání, mapy. Jednoduchý textový editor. Současné internetové prohlížeče, práce v nich		4
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Žák vyhledává a zpracovává konkrétní informace v textovém formátu, v podobě obrázku, videa či zvuku.	Současné internetové prohlížeče, práce v nich		5
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Žák vytvoří obrázek v grafickém editoru.	Jednoduchý grafický editor		4

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Žák vysvětlí pojem programování, program, programátor; tvoří program na základě ústních či grafických pokynů, k zadání programu využívá ovládací prvky robota.	Programování – pojmy; základy programování bez PC; programování robota		4, 5
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Žák tvoří program na základě zadání; hledá různé cesty k řešení; zdůvodňuje výhody/nevýhody jednotlivých cest řešení.	Programování pohybu robota		5
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Žák ovládá určenou aplikaci, blokově programuje postavu v aplikaci; plní zadané úkoly.	Blokové programování v aplikaci		5
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák popíše jednoduchý problém, navrhne jednotlivé kroky k jeho řešení, rozpozná různé algoritmy, které vedou ke stejným výsledkům; sestaví program v blokově orientovaném programovacím jazyce, testuje program a opraví v něm případné chyby.	Blokové programování, bezpečnost na internetu		5
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žák porovnává vnímání světa – člověk x robot. Žák se seznámí s různými typy senzorů. Žák se orientuje v prostředí síťového disku TEMP/ŽÁCI, ukládá, přesouvá, zobrazuje či tiskne data z tohoto úložiště.	IR přijímač a vysílač, snímač barev, využití senzorů v běžném životě, Práce se síťovým diskem TEMP/ŽÁCI		4, 5

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Žák pracuje s textem, obrázkem a tabulkou.	Zpracování dat – psaní textu, kontrola pravopisu, tvorba tabulek, vkládání obrázků do textu		5
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Žák správně zapne a vypne počítač, tabletu (aplikace); popřípadě se odhlásí ze svého uživatelského účtu.	Zapnutí a vypnutí (odhlášení) počítače, tabletu a aplikací na nich		4
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Žák propojí počítač či jinou digitální technologii a zařízení, které obsahuje textové, obrazové či zvukové informace.	Propojení počítače s dalším zařízením		5
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žák zná a respektuje řád počítačové učebny či učebny robotiky a pravidla bezpečnosti práce. Žák zná a respektuje základní hygienické zásady při práci s digitálními technologiemi.	Řád učebny – pravidla bezpečnosti práce s počítačem/technologiemi, Hygienické zásady		4, 5

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- předmět je vyučován v prvním, ve druhém a ve třetím ročníku dvě hodiny týdně

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

- vytváření správných mezilidských vztahů
- poznávání nejbližšího okolí

Lidé kolem nás – postupné osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, ale i problémy provázející soužití lidí

- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti, uvědomění si svého místa mezi lidmi
- poznávání nejbližšího okolí

Lidé a čas – orientace v dějích a čase od neznámějších událostí v rodině až k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země

- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Rozmanitost přírody – poznávají na Zemi, jako planetě sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Organizační vymezení předmětu:

- výuka probíhá buď ve třídě, na vycházkách, v přírodě, při exkurzích nebo při besedách. Některá témata se realizují formou třídních nebo školních projektů.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV – vztah člověk k životnímu prostředí, ekosystémy.

VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování.

MKV – princip sociálního smíru.

EGS – Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur, pozorování přírody v okolí.

Ochrana přírody v dané lokalitě

OSV – člověk ve společnosti, vztahy mezi lidmi.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k

- rozšiřování svých poznatků, k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět:
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Učitel umožňuje rozšiřovat poznatky na základě pozorování, pokusů, vycházek, třídění obrazového materiálu a vyhledávání informací

- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok při zkoumání konkrétních úkolů

Učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Upevňujeme účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých žáků

Vedeme žáky k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti

Učitel vede žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností při řešení nejrůznějších problémových situací

Učitel učí žáky vyhledávat informace a využívat různých informačních zdrojů při řešení zadaného problému

Učitel pomáhá při praktickém ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Rozšiřujeme slovní zásobu žáků v osvojovaných tématech.

Vedeme žáky

- k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, k naslouchání k promluvám druhých
- k pojmenovávání pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- k přirozenému vyjadřování pozitivní citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání se; zdůvodňování vlastních závěrů.

Dohlížíme na dodržování etiky komunikace.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k práci ve skupině kde

- efektivně spolupracují na řešení problémů

- učí se respektovat názory druhých, jsou ohleduplní, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- přispívají k diskusi v malé skupině nebo k debatě celé třídy

Učitel učí žáky věcně argumentovat.

Učitel vede děti k oceňování vlastních názorů a přínosů a dodává jim sebedůvěru.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektování názorů druhých, odmítání hrubého zacházení a uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni.

Učíme žáky schopnosti i dle svých možností poskytnou účinnou pomoc v situacích ohrožujících zdraví člověka

Učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům.

Učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění.

Učitel vede žáky k respektování pravidel.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné činnosti.

Učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje.

Učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje.

Kompetence digitální

Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil.

Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.

Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy
				Průřezová témata
5,4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
5,4,1	MÍSTO, KDE ŽIJEME			
	1. stupeň – 1. období			
	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	zná cestu do školy a zpět zná název školy zná jméno třídní učitelky a ředitele školy chová se ukázněně ve škole i mimo školu riziková místa a situace	škola	OSV-člověk ve společnosti, člověk jako jedinec-lidská setkání, vztahy mezi lidmi, člověk a příroda-evoluce lidského chování, emocionální vztahy, osobnostní postoje, praktické dovednosti, prostředí vztah k přírodnímu prostředí OSV 1.1 VDO 2.1.a MKV 4.3. MEGS 3.1.
	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše (městě)	zná jméno své obce, orientuje se v místě svého bydliště, zná význačné budovy, zná adresu svého bydliště, orientuje se v síti obchodů a služeb zná základní údaje z historie a současnosti obce, zná některé významné osobnosti a památná místa z českých dějin, umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí (les, pole, potok)	domov, obec	VDO – občanská společnost a škola – vytváření pravidel chování pravidla týmové spolupráce EV – vztah člověka k prostředí naše obec, životní styl Hv – lidové písně VDO 2.3.b ENV 5.4.a, b

		určí hlavní a vedlejší světové strany	okolní krajina	EV – lidské aktivity a problémy ŽP – hospodaření s odpady
5,4,2	LIDÉ KOLEM NÁS			
	1. stupeň – 1. období			
	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem žáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta ...) a významné rodinné události zná role členů rodiny zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti, toleruje děti jiných etnik	rodina	MKV – lidské vztahy, harmonické vztahy v rodině Vv – naše rodina,
	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	zná zaměstnání rodičů umí vysvětlit v čem spočívají některá povolání	rodina	Vv – povolání rodičů MKV4.4,
	projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti umí slušně požádat o pomoc a poděkovat rozlišuje správné a nevhodné chování člověka uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici	soužití a chování lidí	OSV 1.2 MKV 4.1. MKV 4.2. – princip sociálního smíru a solidarity – základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám, dětská práva
5,4,3	LIDÉ A ČAS			
	1. stupeň – 1. období			
	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti	orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina	Orientace v čase a časový řád (režim dne, roční období, kalendář)	Matematika – jednotky času

	pojmenujte některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	umí vyjmenovat dny v týdnu zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období umí popsat změny v přírodě podle ročního období	pověsti, regionální památky	
	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice pozná významné památky v okolí bydliště seznáme se s pověstmi majícími vazbu k regionu	současnost a minulost v našem životě	návštěva muzea a významných historických památek v okolí MEGS 3.1. MEGS 3.2.
5,4,4	ROZMANITOST PŘÍRODY			
	1. stupeň – 1. období			
	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	umí popsat změny v přírodě podle ročních období uvědomuje si význam vody a vzduchu pro život má podvědomí o významu životního prostředí pro člověka zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat pozná jednotlivé části rostlin a umí je pojmenovávat umí vyhledávat obrázky známých květin v atlase pozná bleduli, sněženku, tulipán... zná rozdíl mezi stromem a keřem	roční období v přírodě střídání ročních období (Vesmír, Země, Slunce) ochrana přírody	Vv – proměny ročních období-barev a tvarů Vv – malování rostlin vycházka do přírody

	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	zná základní rozdělení živočichů a rostlin umí uvést hlavní rozlišovací znaky a stavbu těla živočichů rozlišuje a zná charakteristické znaky – les park, louka, zahrada rozpozná stromy jehličnaté a listnaté zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata domácí mazlíčci a pravidelná péče o ně zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky zná základní rozdělení živočichů - savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz	rostliny a živočichové rovnováha v přírodě ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV – ekosystémy (les, louka, pole, rybník) EV – vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí, třídění odpadu vycházky do přírody ENV 5.1.a, b, c OSV 1.10
	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek - barva, chuť, rozpustnost užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem a teplotu	látky a jejich vlastnosti vážení a měření	pokusy M – zápis a měření jednotek EV – základní podmínky života
5,4,5	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
	1. stupeň – 1. období			

	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky a využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	dodržuje základní hygienické návyky, řadí je do denního režimu zná základy správné životosprávy- výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim ... umí pojmenovat části lidského těla a funkce lidského těla orientuje se ve vývojových obdobích člověka, zná základní rozdíly v pohlavích zná rozdíl mezi úrazem a nemocí zná názvy běžných nemocí ví jak předcházet nemoci	péče o zdraví, zdravá výživa lidské tělo	MKV – ohleduplnost k osobám starým, nemocným a tělesně postiženým
	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	pozná základní dopravní značky a dodržuje pravidla bezpečnosti provozu pro cyklisty a chodce umí ošetřit drobná poranění zná základní vybavení lékárničky seznámí se s riziky kouření a alkoholu (drog)	člověk a jeho zdraví	Projekt Zdravý úsměv Drogová prevence, škodlivost kouření
	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	ví, jak se zachovat při setkání s cizími lidmi zná důležitá telefonní čísla ví, na koho se obrátit v případě nebezpečí	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné	OSV – sebepoznání, komunikace, rozvoj kooperativních činností OSV 1.8

			zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	umí rozumně reagovat na pokyny dospělých při mimořádných situacích zná důležitá telefonní čísla	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. ročníku jednu hodinu týdně a v 5. ročníku dvě hodiny týdně
- přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- Rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- Rovnováha v přírodě
- Vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Součástí výuky je exkurze do planetária

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu.

Vedeme žáky k získávání informací o přírodě, učíme je pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci.

Učíme žáky řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k používání správné terminologie.

Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.

Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně

Vedeme žáky k práci ve skupině, učíme je spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektovat názory a zkušenosti druhých

Učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků.

Kompetence občanské

Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě.

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učíme je tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

Umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat.

Vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky.

Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržování vymezených pravidel.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek.

Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací.

Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy
				Průřezová témata
5,4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
5,4,1	MÍSTO, KDE ŽIJEME			
	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	umí určit hlavní a vedlejší světové strany v přírodě (práce s kompasem, orientace bez kompasu) orientace podle mapy	světové strany, mapa, kompas	MEGS 3.2
5,4,2	LIDÉ KOLEM NÁS			
		rozlišuje správné a nevhodné chování člověka v přírodě a dopad na životní prostředí má povědomí o významu životního prostředí	základní globální problémy chování lidí v přírodě	ENV – náš životní styl a životní prostředí
5,4,4	ROZMANITOST PŘÍRODY			
	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka	umí rozlišit vliv člověka na vhodné a nevhodné změny v přírodě zná rozdíl mezi horninou a nerostem pozná základní horniny a nerosty zná rozdíl mezi živou a neživou přírodou	rovnováha v přírodě voda a vzduch nerosty, horniny a půda rostliny, houby a živočichové	vycházky ENV 5.3. a, b ENV 5.4. b, c, d OSV 1.1

	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	zná základní informace o postavení Země ve vesmíru uvědomuje si podmínky života na Zemi ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru seznámí se s působením magnetické a gravitační síly	Vesmír a Země /sluneční soustava, den a noc, roční období	Exkurze do planetária ENV 5.2.a, b, c, e
	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	umí charakterizovat některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra umí popsat stavbu jejich těla zná jejich způsob života zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech umí je správně zařadit do jednotlivých společenstev	rovnováha v přírodě rostliny, houby, živočichové	EV – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje základní podmínky života ochrana biologických druhů vycházky ENV 5.1. f, g
	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích	zná a umí správně zařadit rostliny, houby a živočichy podle jednoduchého klíče a atlasů	rostliny, houby a živočichové	

	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	umí vysvětlit vhodné a nevhodné zásahy člověka do přírody	ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy)	zopakovat důležitá telefonní čísla pro případ ohrožení ENV 5.2. f, g
	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	na základě vlastního pokusu vysvětlí a vyhodnotí jeho výsledky	látky a jejich vlastnosti	
		umí rozpoznat nebezpečí při náhlé změně počasí zná telefonní čísla krizových linek	počasí, povodně, vichřice, přívalové deště, laviny rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
5,4,5	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
	využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života	zná části lidského těla, význam důležitých lidských orgánů	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy člověka	
	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	zná názvy jednotlivých období během růstu a vývoje člověka umí rozlišovat změny lidského těla v jednotlivých obdobích růstu a vývoje	vývojová období partnerství, manželství, rodičovství základy sexuální výchovy,	
	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	umí si efektivně rozvrhnout svůj čas uplatňuje zásady zdravé životosprávy	péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida,	otužování dětí v rámci lyžařských kurzů a letních škol v přírodě

			HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	
	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	zná a umí pojmenovat běžně užívané elektrické spotřebiče zná zásady manipulace s elektrickými spotřebiči umí se chovat při vyhlášení mimořádných situací ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo ví, co je terorismus a anonymní oznámení navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných postupů	situace hromadného ohrožení osobní nebezpečí	návštěva hasičské zbrojnice OSV 1.8
	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	zná škodlivost návykových látek a umí je odmítnout	návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	beseda s lékařem OSV 1.8 OSV 1.2
	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	zná a řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování a správné výživy zná možné způsoby otužování	péče o zdraví, zdravá výživa	
	rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání,) zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení elektrickým proudem	první pomoc	beseda s lékařem

		výchova k rodičovství umí rozpoznat vhodné a nevhodné chování mezi svými vrstevníky	partnerství, rodičovství, zásady sexuální výchovy	

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

- je realizována ve 4. ročníku – dvě hodiny týdně a v 5. ročníku jedna hodina týdně.

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy.

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, EGS, VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učíme vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo a začlenit obec (město) do příslušného kraje.

Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky.

Učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit.

Kompetence k řešení problémů

Učíme rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině

Umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi...

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny.

Objasňujeme využívání časových údajů při řešení různých situací, rozlišování dějů v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

Vedeme žáky k ověřování výsledků.

Podněcujeme žáky k argumentaci.

Kompetence sociální a personální

Učíme rozlišování vztahů mezi lidmi, národy.

Vedeme k odvození významu a potřeb různých povolání a pracovních činností.

Vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů.

Vytváříme heterogenní pracovní skupiny.

Kompetence občanská

Vedeme k pojmenování některých rodáků, kulturních či historických památek, významných událostí v oblastech ČR (případně ve státech Evropy).

Učíme projevovat toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti.

Umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Vedeme žáky k hodnocení vlastních výsledků.

Kompetence pracovní

Učíme uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnávání minulost a současnost

Zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků.

Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů.

Zadávat úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné zveřejňovat a proč.

Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil.

Motivujeme žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy
				Průřezová témata
5,4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
5,4,1	MÍSTO, KDE ŽIJEME			
	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	zná pojem nadmořská výška, umí vyhledat své bydliště na mapě	obec (město, místní krajina) riziková místa a situace	
	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	umí určit hlavní a vedlejší světové strany v přírodě (práce s kompasem, orientace bez kompasu) orientace podle mapy	světové strany, mapa, kompas	OSV 1.10
	rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	umí vysvětlit význam globu a mapy, zná význam měřítko mapy, umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky, zná základní geografické značky, umí ukázat a pojmenovat pohraniční pohoří, umí ukázat na mapě a pojmenovat pohoří, vrchoviny, nížiny v ČR, umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou	mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika a vysvětlivky	ČJ – vlastní jména, názvy států MEGS 3.2 MEGS 3.1.

	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního,	ví, že Praha je hlavní město ČR zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce, umí ukázat na mapě regiony ČR, umí charakterizovat jednotlivé regiony podle mapy, umí vyhledat na mapě významná města a řeky, seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech, umí ukázat na mapě Čechy, Moravu a Slezsko	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje výroba, služby a obchod	Vv– památky
	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	zná polohu ČR v Evropě a ve světě, zná rozdíl mezi podnebím a počasím, umí charakterizovat podnebí ČR, zná pojmy povodí, rozvodí a úmoří	Evropa a svět, naše vlast	ČJ – vypravování o cestování, vypravování z prázdnin VV – zážitky z prázdnin MKV 4.1.b MKV 4.3.d MKV 4.3.f
	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Zná jméno prezidenta a premiéra ČR, seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a s demokracií v ČR Informace o armádě ČR	Naše vlast	VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO 2.4.c MKV 4.3.b
5,4,2	LIDÉ KOLEM NÁS			
	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	rozlišuje správné a nevhodné chování mezi vrstevníky a mezi chlapci a dívkami umí dodržovat pravidla školního řádu zná svá práva a povinnosti a umí je vhodně využívat	soužití a chování lidí, principy demokracie	VDO – občanská společnost a škola, demokratické vztahy ve škole, význam školního parlamentu a samosprávy VDO 2.1.b OSV 1.6 MKV 4.2

		umí tolerovat rozdíly mezi jednotlivci umí obhájit své názory a postoje při konkrétních činnostech uzná svůj omyl	soužití a chování lidí, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emoncionality, předcházení konfliktům	VDO 2.2.c OSV 1.7, OSV 1.8 ENV 5.4
	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	učí se rozpoznat porušování základních lidských práv	právo a spravedlnost kultura soužití	VDO – občan jako odpovědný člen společnosti VDO 2.3.e OSV 1.6 VDO 2.4.b MKV 4.3.b
	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	rozpozná soukromé, veřejné, osobní a společné vlastnictví, rozlišuje důležitost věcí nutných pro chod rodiny, naučí se hospodařit s penězi	vlastnictví, finance protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci rozpočet, příjmy a výdaje domácností, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz , úspory, půjčky	
5,4,3	LIDÉ A ČAS			
	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	má představu o časové přímce od pravěku až po vznik ČR	orientace v čase, časový řád	ČJ – Staré pověsti české ENV 5.3. b, c, e

	využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	seznámení s využitím knihoven, muzejních sbírek a archívů	současnost a minulost v našem životě, regionální památky	návštěva muzea, knihovny MKV 4.1.c
		dokáže pojmenovat významné osobnosti našich dějin a umí je zařadit do časové přímky	báje, mýty a pověsti významné okamžiky našich dějin	
	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	umí ocenit práci našich předků	báje, mýty a pověsti	návštěva skanzenu a historických regionálních památek
		zná historický důvod státních svátků a významných dnů	současnost a minulost v našem životě	

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova umožňuje žákům získat praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření. Rozvíjí a prohlubuje jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury. Žáci získávají představu o historickém vývoji výtvarného umění a architektury, včetně užitého a lidového umění. Nalézají a vnímají krásu a estetické hodnoty v přírodě i ve světě vytvořeném lidmi, uvědomují si jejich význam a získaných poznatků a dovedností využívají ve svém životě.

Realizace

1. Povinná VV (1 hodina týdně v každém ročníku)
2. Nepovinný předmět keramika
3. Účast na výtvarných soutěžích
4. Účast a podíl na výzdobě třídy, školy

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Umožňujeme získávání vědomostí a dovedností vedoucí k rozvoji praktických výtvarných schopností.

Vedeme k získávání znalostí o historickém vývoji výtvarného umění, o výtvarných technikách a prostředcích.

Umožňujeme využívání osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Umožníme žákovi vyjadřovat své vlastní životní zkušenosti, své výtvarné cítění, volit prostředky pro jejich vyjádření.

Kompetence komunikativní

Učíme porovnávat odlišné interpretace.

Umožníme žákovi vysvětlovat výsledky své tvorby

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky ke spolupráci při výtvarných činnostech.

Kompetence občanská

Učíme respektu, ochraně a ocenění naší tradice a kulturního dědictví.

Vedeme k projevům pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

Vedeme k používání správných a bezpečných materiálů, nástrojů a pomůcek, potřebných k daným výtvarným technikám.

Kompetence digitální

Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení.

Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace.

Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámka
5.7.2.1	1. stupeň – 1. období				
	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů; seznamuje se se základními návyky, postupy při práci s různými výtvarnými materiály; osvojuje si základy bezpečnosti při práci	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barvy	Prv	1., 2.
	v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	rozlišuje tvary, barvy a struktury; pomocná linie, barev a tvarů vyjadřuje své vlastní prožitky; rozvíjí své vlastní pozorovací a vyjadřovací schopnosti; zná a rozumí pojmu barvy základní a podvojně, teplé a studené, řídké a husté a umí je využívat v praxi	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, představ a osobních zkušeností - uspořádání objektů v ploše, prostoru	Prv Čj MKV4.1.	1., 2.

	vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	rozvíjí své pozorovací a vyjadřovací schopnosti; rozvíjí cit pro barvu, proporce, prostor; poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí; snaží a zobrazuje tvary a funkce věcí; snaží se o postižení jednotlivých proporcí postavy a předmětů; pokouší se zachytit postavu v pohybu	- vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových	ENV 5.1	1., 2.
	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací		1., 2.
	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	OSV 1.5	1., 2.
5.7.2.2	1. stupeň – 2. období				
	při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barvy, světelné kvality, textura – jejich jednoduché vztahy a uspořádání prvku v ploše, v prostoru a v časovém průběhu	MKV 4.1.	3., 4., 5.
		užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvku ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vizuálně obrazném vyjádření, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu	Přírodověda Vlastivěda Literární výchova	3., 4., 5.

	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ a osobních zkušeností - typy vizuálně obrazných vyjádření – kresba, malba, modelování, grafika, koláž, prostorová tvorba	OSV 1.4 MEGS 3.2	3., 4., 5. Evropský den /projekt/
	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě užívá při tvorbě různé prostředky včetně digitálních technologií (například nástrojů a programů pro kresbu, funkce přiblížení obrazu pro zaměření na detail apod.)	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, el. media, reklama	Hv MEV 6.7	3., 4., 5.
	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, fotografie, komiks, reklama, animovaný film	Vlastivěda Literární výchova MEGS 3.2. OSV 1.2 OSV 1.7	3., 4., 5.

	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace se záměrem si prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek jemu nejbližší dostupných galerií; díla, která ho zaujala, představí svým spolužákům a zajímá se o postřehy ostatních	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, porovnávání vlastní tvorby s uměleckým dílem přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		3., 4., 5.
	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření – proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	OSV 1.9 OSV 1.11	3., 4., 5.

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova rozvíjí zájem žáků o hudbu v souvislosti s jejich celkovou orientací ve světě a na principu dětské hry. Prohlubuje předpoklady pro přiměřené vnímání hudby, vlastní zpěv a ostatní hudební projevy žáků, uvolňuje motoriku, rozvíjí smysl pro rytmus, melodii, tempo a dynamiku, rozvíjí hudební pozornost, paměť a představivost, sjednocuje kolektivní zpěv třídy a kultivuje hudební projev žáků.

V 1. období si žáci osvojí instrumentální a vokální skladby a hudebně pohybové (taneční) hry. Postupně získávají správné pěvecké návyky, zkvalitňují čistou intonaci s rytmem, zvykají si začít na kolektivní zpěv. Žáci rozlišují lidský hlas a hudební nástroj (hlas mužský, ženský, dětský), zpěv čistý a falešný, všímají si změny barvy, zvuku, dynamiky, tempa a rytmu.

V 2. období si žáci osvojí skladby vícehlasé, podle svých schopností rozlišují tóny trojzvuku. Poslech směřuje ke schopnosti estetického prožívání a hodnocení hudebních děl.

Realizace

1. Povinná HV (1 hodina týdně v každém ročníku)
2. Nepovinný předmět HV (2 hodiny týdně sborový zpěv)
3. Účast na pěveckých soutěžích (Novobydžovský slavík, aj.)
4. Tradiční sborové zpívání (červen)

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Multikulturní výchova.

Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k získávání vědomostí, dovedností k rozvoji hudebních schopností.

Prohlubujeme trvalý zájem o hudbu.

Vedeme k využívání osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme k vyjadřování hudebního cítění různými způsoby.

Kompetence komunikativní

Učíme požití správné výšky tónu, barvy a síly hlasu.

Kompetence sociální a personální

Učíme spolupráci při hudebních činnostech.

Učíme zásadám týmové práce.

Respektujeme a vedeme žáky k respektu k nadaným dětem.

Umožníme objektivní sebehodnocení i hodnocení druhých.

Kompetence občanská

Vytváříme smysl pro kulturu návštěvou koncertů a vhodně zvoleným poslechem hudby

Kompetence pracovní

Vedeme k tvořivému přístupu k hudebním činnostem.

Vyžadujeme šetrné zacházení s hudebními nástroji a technikou.

Kompetence digitální:

- pracovat s vybranými internetovými aplikacemi a programy vyhledávat a zpracovávat informace
- dodržovat zásady bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásady ochrany osobních údajů
- vytvářet obsah v různých formátech s využitím různých digitálních technologií
- digitálně zpracovávat, ukládat a sdílet získané informace a vytvářet digitální obsah (např. vlastní video nebo prezentace)
- pracovat s digitalizovanými daty různého typu (textová, zvuková, obrazová, multimediální data)

KU – získává vědomosti dovednosti k rozvoji hudebních schopností

– prohlubuje trvalý zájem o hudbu

– využívá osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi

KŘP – dokáže různými způsoby vyjadřovat hudební cítění

KK – požití správné výšky tónu, barvy a síly hlasu

– spolupracuje při hudebních činnostech

KO – vytváří smysl pro kulturu návštěvou koncertů a vhodně zvoleným poslechem hudby

KP – tvořivě přistupuje k hudebním činnostem

– šetrně zachází s hudebními nástroji a technikou

KSP – učit se zásadám týmové práce

– objektivní hodnocení sebe i druhých

– respektování práce nadaných dětí

– uspokojování pocitů radosti při získávání vztahu k hudbě

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámka
5.7.1.1	1. stupeň – 1. období				
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- snaha o čistý zpěv, dodržení správného rytmu a tempa - dechová cvičení	- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena	Vv MKV4.1 MEGS 3.2. OSV 1.4, 1.5, 1.9 ENV 5.1	1., 2.
	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- vytleskávání a vyťukávání rytmu, hra na tělo	- hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4, a 4/4 taktu	Ma	1., 2., 3.
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- žák zvládne doprovodit píseň jednoduchým nástrojem - vytleská rytmus písně	- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů, apod.	OSV 1.5, 1.9	1., 2., 3.
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- rozpozná rychlé a pomalé tempo, výšku melodie	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	Ma, Tv OSV 1.4, 1.5, 1.9	1., 2., 3.
	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- pozná tóny sestupné a vzestupné, jejich sílu, ve znějící hudbě	- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	Tv	3.
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI				

	rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- pozná hudební nástroje na obrázku i v hudbě - v nahrávce rozpozná instrumentální hudbu od vokální	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie	Tv, Vv OSV 1.4 ENV 5.1	
			(melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	MEGS 3.2.	2., 3.
			- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.		
5.7.1.2	1. stupeň – 2. období				
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- snaha o čistý zpěv v jednohlase i dvojhase, dodržení správného rytmu a tempa - dechová cvičení - správný nástup melodie (kánon)	-pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozlišování hlasového rozsahu - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.	Čj, Př MKV4.1 OSV 1.4, 1.5, 1.9 ENV 5.1	4., 5.
			- intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)		
	orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	- umí zapsat jednoduchý notový part - rozlišuje zápis not různých délek	- grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce		4., 5.

	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
	využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- žák dovede použít Orffovy nástroje, dle svých schopností i jiný hudební nástroj k doprovodu písně	- hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	Ma OSV 1.4, 1.9	4., 5.
	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby hudební hry pomocí aplikace	- umí rozpoznat jednoduchou hudební formu	- jednodílná písňová forma (a – b) - grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby (její části – motivu, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů		4., 5.
	vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- žák se pokouší dle svých možností o vytvoření jednoduché přede hry, mezihry a dohry - talentovaný žák se snaží o hudební improvizaci	- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva)		4.
	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- žák se umí pohybovat v rytmu hudby - rozpozná tempo hudby	- orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	Tv, Vv OSV 1.4, 1.5, 1.9	4., 5.
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- dovede poznat ve znějící hudbě malou a velkou písňovou formu, změny rytmu, dynamiky a tempa	- hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	OSV 1.4 ENV 5.1	4., 5.

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova kultivuje žáka po stránce zdravotní, pohybově rozvojové a sportovní. Rozvíjí zdraví žáků a uvědomění nutnosti péče o něj v odpovídající míře věku a schopnostem. Očekávanými výstupy v 1. a 2. ročníku je zvládnutí jednoduchých pohybových činností, uplatňování základů hygieny a bezpečnosti a schopnost reakce na základní pokyny. Ve druhém a třetím ročníku žáci absolvují plavecký kurz. Tento kurz je realizován Plaveckou školou Hořice a řídí se učebním plánem plavecké školy.

Ve 3. – 5. ročníku je to usilování o rozvoj pohybových schopností a dovedností, dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny, spolupráce při týmových činnostech a v soutěžích a schopnost se uvědoměle řídit pokyny a povely v tělovýchovné činnosti.

Ve čtvrtém ročníku je zařazen kurz dopravní výchovy organizovaný ve spolupráci s DDM a Městskou policií Nový Bydžov.

Realizace

1. Povinná TV (2 hodiny v každém ročníku)
2. Nepovinný předmět TV (2 hodiny – aerobic aj.)
3. TV kroužek
4. Kurzy (plavecký, lyžařský)
5. Škola v přírodě (letní a zimní)
6. Využití přestávek k pohybové činnosti (tělocvična, hřiště, školní dvůr)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova,
Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učíme osvojování metodických řad k nácvičku pohybových činností.

Umožníme získávání vědomostí a dovedností k rozvoji pohybových schopností.

Kompetence k řešení problémů

Umožníme osvojování si pravidel pro řešení

- pohybových činností
- herních situací

Kompetence komunikativní

Vedeme k vydávání pokynů a řízení se pokyny pro organizaci TV.

Kompetence občanská

Vedeme k osvojení si pravidel sportovního jednání (fair play).

Kompetence sociální a personální

Začleňujeme do výuky pravidla organizace hodiny a bezpečnosti při výuce.

Kompetence pracovní

Vedeme k využívání a bezpečnému používání sportovních zařízení a vybavení školy

Podporujeme snahu o nejlepší výsledky v TV činnostech a zařazování pohybových aktivit pro upevnění zdraví do denního režimu.

Kompetence digitální

Seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu).

Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.

Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště.

Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Měříme a zaznamenáváme pohybové výkony moderními technologiemi.

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámka
5.8.2.1.	TV 1. stupeň – 1. období				(ročník)
	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- dokáže se vhodně obléci na TV činnost, pečuje o čistotu oblečení, řídí se organizačními a bezpečnostními pokyny vyučujícího. - umí zaujmout správný tělocvičný postoj	- příprava před pohybovou činností - pohybová činnost, režim při TV - správné držení těla (úvod) - základní poučení o hygieně při TV - základní poučení o bezpečnosti při TV	Prvouka – Zdraví OSV 1.3	1. 1. 1., 2. 1., 2. 1., 2.

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- osvojil si základní pohybové činnosti v průpravných hrách, atletice, gymnastice, míčových hrách, bruslení, lyžování aj.	- pohybové hry (tradiční i netradiční, s pomůckami, náčiním a hračkami, pohybová tvořivost)- základy gymnastiky (průpravná cvičení, základní prvky akrobacie, cvičení s náčiním)		1., 2.1., 2.
		- rytmické a kondiční formy (cvičení s hudbou, s rytmickým doprovodem) - základy atletiky (průprava na běh, sprint, skok – dálka (výška), hod míčkem) - základy sportovních her (průpravné hry, školka, manipulace s míčem, či náčiním)	OSV 1.9	1., 2. 1., 2. 1., 2.
		- pobyt v přírodě (škola v přírodě, turistika, ochrana přírody, školní výlet) - plavání (základní plavecký výcvik v 2. a 3. ročníku, pokračovací ve 4. ročníku)		1., 2. 2.
		- bruslení (základní výcvik v 10 lekcích v 1. až 5. ročníku, základy techniky, bezpečnost na ledě) - lyžování (základy techniky lyžování, bezpečnost na sněhu)	OSV 1.5	1., 2. 2.
		- koncepce lyžování na ZŠ – základní kurz ve 2. a 4. ročníku, pokračující v 5. – 7. ročníku, závěrečný v 8. a 9. ročníku – Alpy)	OSV 1.6	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- spolupracuje ve dvojici, skupině, družstvu - zná pravidla drobných her	- základní pravidla pohybových činností - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře (tým) při soutěži - správné zásady jednání a chování (týmová strategie)		1., 2., 3.

	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- zná základní hygienické zásady (oblečení, jídlo, pitný režim) a pravidla bezpečnosti	- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné obutí a oblečení - bezpečnost při TV (oblečení, nářadí, organizace, chování, komunikace)	Prvouka – Zdraví, rodina	1., 2., 3.
	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- vhodně a správně komunikuje s vyučujícím a spolužáky	- komunikace v TV (základní názvosloví, povely, signály) - organizace v TV (organizace prostoru a činností) - reakce jednotlivce při nevolnosti, poranění, úrazu		1., 2., 3. 1., 2. 1., 2., 3.
5.8.2.2.	1. stupeň – 2. období				
	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- využívá nabídky pohybových činností ve škole, sleduje a hodnotí své výkony (výsledky)	- kondiční formy cvičení - rozvoj forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	OSV 1.3	3., 4., 5.
	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- rozvíjí osvojené pohybové činnosti	- průprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, relaxační a kompenzační cvičení)	OSV 1.4	3., 4., 5.
	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her		- složitější pohybové hry (průprava sportovních her) - akrobacie - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - základy estetického pohybu - vyjádření se pohybem (tanec)		3., 4., 5.
	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti - zavolá nebo dle možností poskytne první pomoc při úrazu	- hygiena při TV (hygiena činností, prostředí, oblečení) - bezpečnost při TV (první pomoc při nevolnosti, poranění, úrazu)	Prvouka – Bezpečnost a zdraví	3., 4., 5.

	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- rozlišuje správné a nesprávné provedení pohybové činnosti	- hodnocení kvality provedení v TV (správnost) - reakce na TV signály		3., 4., 5.
	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- jedná v duchu poučení a bezpečnosti při TV	- zásady jednání a chování při TV (fair play, olympijské ideály a symboly)	OSV 1.6 OSV 1.11	3., 4., 5.
	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- je schopen řídit se povely k zaujetí základních poloh těla a provede hlášené obraty a pohyby	- komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály a povely) - organizace v TV (nákres a popis cvičení)		3., 4., 5.
	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	- řídí a rozhoduje drobné hry	- pravidla pohybových činností (hry, soutěže, závody)		3., 4., 5.
	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- umí použít pásmo, stopky aj.	- základy měření a posuzování pohybových dovedností (čas, vzdálenost, provedení, pohybové testy)		4., 5.
	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- sleduje nabídku školy k pohybovým aktivitám	- zdroje informací o pohybových činnostech (jednodenní a víkendové akce školy a sportovní kurzy)	OSV 1.5	4., 5.
	uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	pozná základní dopravní značky a dodržuje pravidla bezpečnosti provozu pro cyklisty a chodce umí ošetřit drobná poranění zná základní vybavení lékárničky	bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		4.
	měří a zaznamenává pohybové výkony moderními technologiemi		Měření času, délky, počtu cviků za čas a zaznamenávání do tabulky		
5.8.3.	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA				

5.8.3.1.	1. stupeň – 1. období				
	uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	- osvojil si sestavy cviků ke korekci zdravotního oslabení	- základní způsoby držení těla při školních činnostech	OSV 1.4	1., 2.
	zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- zvládá sestavy cviků ke korekci zdravotního oslabení	- strečink, protahovací a dechová cvičení		1., 2.
5.8.3.2.	1. stupeň – 2. období				
	zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	- na základě individuálního plánu pravidelně provádí cvičení ke korekci zdravotního oslabení	- nácvik souboru speciálních cvičení podle oslabení	OSV 1.4	3., 4., 5.
	zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle podle pokynů učitele		- nácvik a upevňování speciálních cvičení		3., 4., 5.
	upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- upozorní vyučující na nevhodné pohybové aktivity vzhledem k jeho oslabení	- vnímání vlivu cvičení, sebekontrola, kontraindikace zdravotního oslabení		3., 4., 5.
	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	- aplikuje základní hygienické návyky před vstupem do vody, v průběhu pobytu ve vodě i po jejím opuštění - zvládá základní plavecké dovednosti (splývání)	- hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí		2
	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnost	- osvojí si jeden plavecký způsob - zvládne prvky sebezáchrany a bezpečnosti při pohybu ve vodě	- základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti		3

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti dává žákům nejdůležitější výrobní a technické vědomosti, dovednosti a návyky. Žáci jsou seznamováni s použitím nejběžnějších materiálů (papír, modelovací hmota, dřevo, textil, přírodniny, ...), učí se ovládat základní pracovní operace při pracích s různým materiálem, při pracích montážních a demontážních a pěstitelských pracích. Dále se učí základním požadavkům na plánování a organizaci jejich práce, naučí se bezpečně zacházet s používanými nástroji, nářadím a pomůckami i se zpracovaným materiálem při respektování požadavků bezpečnosti a hygieny práce. Získané poznatky a dovednosti žáci dále rozvíjí a upevňují.

V 1. období žáci poznávají základní materiály, jejich vlastnosti a rozdíl mezi nimi. Učí se je zpracovávat při zhotovování výrobků. Seznamují se s novými praktickými činnostmi (stříhání, řezání, sešívání, ...). V pěstitelských pracích se učí ošetřovat pokojové rostliny, pěstují hrách.

V 2. období žáci dále prohlubují poznatky o používaných pomůckách, zdokonalují své dovednosti a znalosti. Získávají základní poznatky o zpracování dřeva, dovedou sestavit modely podle nákresu a vlastní fantazie. V pěstitelských pracích rozvíjí dovednosti z 1. období.

Realizace

1. Povinná PČ (1 hodina týdně v každém ročníku)
2. Nepovinný předmět PČ (2 hodiny keramiky)
3. Výrobky k různým příležitostem (výstavy, zápis do 1. tříd, ...)

Průřezová témata

Environmentální výchova, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k získávání vědomostí, dovedností k rozvoji pracovních schopností.

Prohlubujeme trvalý zájem o tvořivost.

Vedeme k využívání osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme k využívání správných pracovních postupů vedoucích k realizaci výrobku.

Kompetence komunikativní

Učíme používání správného pojmenování částí pracovních postupů.

Kompetence sociální a personální

Učíme spolupráci při pracovních činnostech.

Učíme zásadám týmové práce.

Respektujeme a vedeme žáky k respektu k nadaným dětem.

Umožníme objektivní sebehodnocení i hodnocení druhých.

Umožňujeme žáků získávat radostné pocity při získávání vztahu k práci.

Kompetence občanská

Vytváříme předpoklady pro dobrý vztah k práci.

Kompetence pracovní

Vedeme k tvořivému přístupu k pracovním činnostem.

Vyžadujeme šetrné zacházení s pracovními nástroji a technikou.

Kompetence digitální

Seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků.

Podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu.

Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích.

Motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámka
5.9.1.1.	1. stupeň – 1. období				
	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	ČSP – 5-1-01 Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.			

	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	1. žák zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku 2. žák zvolí postup a pracovní operaci vzhledem	- vlastnosti materiálu (přírodniny, kaštany, šišky, skořápky ořechů, plody stromů, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	Vv, Prv	1., 2.
	pracuje podle slovního návodu a předlohy	- umí obkreslit šablonu, složit výrobek, slepit	- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		1., 2.
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- aktivně přemýšlí o zadaném úkolu - přemýšlí o nejsnazším postupu - umí sestavit model podle předvádění učitelem i dle vlastní představy	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelu	Ma OSV 1.5	1., 2., 3.
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	- exkurze do zahradnictví - příprava truhlíků na osev a sadbu	Přv ENV 5.1	1., 2.
	pečuje o nenáročné rostliny	- pěstování pokojových rostlin	- splachování prach z listů - odstraňování odumřelých částí - omývání misek - zalévání, kypření, přihnojování		1., 2.
	PŘÍPRAVA POKRMŮ				
	připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	- dovede připravit stůl k různým příležitostem (oběd, oslava, ...)	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování		1., 2.
5.9.1.2.	1. stupeň – 2. období				

	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce	- nalepuje, navléká různé druhy materiálů do konečného výrobku	OSV 1.3 OSV 1.9	3., 4.
	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- exkurze do muzea - rozpozná moderní výrobek od dřívějšího	- lidové zvyky, tradice, řemesla		4., 5.
	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- rozpozná dobře připravené nástroje od špatných (ostré nůžky, nože, vhodná velikost jehly, ...)	- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - organizace práce,	OSV 1.3	4., 5.
	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu (obvaz, znehybnění) - své pracovní místo udržuje v pořádku,	jednoduché ošetření rány, úrazu (obvaz, znehybnění, závěs horní končetiny)		4., 5.
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Zvládá používat jednotlivé typy stavebnic	- různé druhy stavebnic, sestavování modelů		4., 5.
	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Dokáže pracovat podle jednoduchého plánu a slovního návodu	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		4., 5.

	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- dbá o bezpečnost svoji i spolužáků	- ošetření drobných úrazů, seznámení se s mycími a čistícími prostředky, jejich použití	Pří OSV 1.11	4., 5.
PĚSTITELSKÉ PRÁCE					
	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	-základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	- pěstování rostlin ze semen půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, –	Vv, Vla OSV 1.9 Pří	4.
	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	umí se postarat o běžné pokojové rostliny (zalévání, kypření, přesazování)	- základní podmínky pro pěstování rostlin,		
	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Přemýšlí o výběru nejvhodnějších pomůcek	jednoduchá údržba pracovního nářadí		
	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dokáže poskytnout první pomoc při drobném úrazu, udržuje pracovní místo v čistotě a pořádku	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie, ošetření drobných oděrek a ran		
PŘÍPRAVA POKRMŮ					
	orientuje se v základním vybavení kuchyně	Pojmenuje a ví k čemu slouží jednotlivé kuchyňské přístroje a nádoby	- technika v kuchyni - historie a význam, základní vybavení kuchyně	OSV 1.5	4., 5.

	připraví samostatně jednoduchý pokrm	Zvolí vhodné suroviny, dokáže odhadnout požadované množství k přípravě pokrmu, dodržuje postup přípravy	- výběr, nákup a skladování potravin		
	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Zná zásady chování ve společnosti, dokáže připravit stůl (prostírání, sklenice, příbory, talíře)	- úprava stolu, prostírání, pravidla správného stolování	Pří, Vla, Ma, Vv, Čj	4., 5.
	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Dokáže poskytnout první pomoc při drobném úrazu, udržuje pracovní místo v čistotě a pořádku	- čistota v kuchyni, oblečení, rukou; ošetření drobných ran, říznutí nožem apod., nebezpečí úrazu elektrickým proudem	OSV 1.3 OSV 1.11	

Počítačový slabikář

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má ve třetím a pátém ročníku časovou dotaci jednu hodiny týdně. Předmět je vyučován v počítačové učebně.

Výuka probíhá ve skupinách vzniklých rozpúlením tříd (v závislosti na počtu žáků).

Výuka práce s informacemi by měla být chápána jako nástroj pro další výuku. Žáci se učí aktivně využívat informačních technologií. Informační technologie jsou žákům přístupny i mimo přímou výuku a využívány v co největším rozsahu.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k systematickému zpracovávání a vyhodnocování informací, k plánování svého času.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů.

Učíme vyhledávat vhodné informace a aplikovat vhodné způsoby řešení.

Kompetence komunikativní

Učíme formulovat myšlenky na základě přiměřené slovní zásoby.

Využíváme čtení s porozuměním – rozšíření komunikace se žáky.

Kompetence sociální a personální

Používáme základní pravidla slušné komunikace.

Učíme poskytovat pomoc a umět o ní požádat.

Nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k práci, svědomité plnění úkolů i k jiným každodenním aktivitám.

Kompetence občanské

Vytváříme situace, které mají pravidla a učíme je respektovat.

Učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou.

Kompetence pracovní

Podněcujeme žáky k soustředěné práci.

Vedeme žáky k reálnému zhodnocení svých možností.

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce.

Kompetence digitální:

Digitální kompetence jsou rozvíjené během všech činností předmětu informatika.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
1.1. Rozvoj jazykové výchovy a komunikace. Čtení s porozuměním. Náprava specifických poruch učení.	Pracuje sám s výukovými programy určenými pro daný ročník	Práce s programy	OSV 1.1. OSV1.2. OSV 1.3. OSV 1.4. OSV 1.8. OSV 1.9. OSV 1.10.	3,5
1.1. Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Přihlásí se do školní sítě Používá kliknutí a dvojklik. Podle návodu učitele spustí a vypne program. Najde tlačítko start, najde hledanou ikonu na ploše. Pracuje samostatně s výukovými programy určenými pro daný ročník	Školní síť Ovládá počítač myší Ovládá počítač klávesnicí (Enter, Escape, šipky, písmena, číslice, mezerník, Shift, Delete, Baskspace). Základní pojmy operačního systému (plocha, ikona, hlavní panel). Práce s programy (malování, výukové pgm školy)	OSV 1.1.c	3,5

	alternativa - osvojuje si správné držení těla při práci na počítači - umí správně rozložit prsty na klávesnici - zvládá při správném prstokladu psát jednotlivé znaky - zvládá psát souvislý text správnou prstovou metodou	Alternativa Psaní všemi deseti <u>Správné držení těla u klávesnice</u> Základní pravidla správného sezení u počítače Relaxace u počítače <u>Popis desetiprstové hmatové metody</u> Prstoklad na alfanumerické části klávesnice: - levá ruka - pravá ruka Prstoklad na numerické části klávesnice <u>Znaky střední řady</u> (d, f, j, k, mezera, a, ů, l, s) <u>Znaky horní písmenné řady</u> (r, u, i, e, o, w, q, p, čárka, ú) <u>Znaky dolní písmenné řady</u> (b, v, n, m, c, x, y(z)) <u>Znaky dolní, horní a středové písmenné řady</u> <u>Opis textu na čas</u>		
1.2. Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s	Uvědoměle dodržuje pravidla pro bezpečnou práci s hardwarem (Nezapojuje přístroj do zástrčky. Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periferií.)	Bezpečnost práce s počítačem	OSV 1.1.c	3,5

digitálními technologiemi				
1.3. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit. Má základní představu o existenci programů na ochranu počítačů před viry atd.	Ochrana osobních dat Bezpečné chování v internetovém prostředí	OSV 1.1.c, MKV 4.1.b, MKV 4.1.d	3,5
2.1. Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Spustí webový prohlížeč a používá jeho základní funkce (Pod vedením učitele zapíše adresu do správného pole.) Používá vyhledávání	Připojení k internetu Ovládání a procházení internetem	OSV 1.1.c, MEV 6.1.b, MEV 6.1.c, MEV 6.1.d, MEV 6.2.a, MEV 6.2.d, MEV 6.2.f, MEV 6.3.b, MEV 6.3.c	3,5

Druhý stupeň

Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří částí: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. a 7. ročníku 5 hodin týdně, v 8. a 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v multimediální učebně, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Poznávají a rozlišují jeho další formy. Cílem je naučit žáky výstižně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihoval umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnoty a obohatit jejich duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Vedeme žáka, aby našel informace k danému tématu (jazykovědné příručky, slovníky, internet), zhodnotil správnost informací, formou referátu, mluvního cvičení apod. předal informace ostatním a seznámil je se zdrojem informací.

Zadáváme pokyny k práci s textem: převyprávět text, vyhledat hlavní myšlenky, vyhledat a vysvětlit básnické prostředky.

Učíme žáka vybírat podstatné informace z daného tématu a zařadit je do systému poznatků (osnova, výpisky, výtah, výklad).

Jasně sestavujeme cíle a témata hodiny, vysvětluje užitečnost získaných informací pro život, do výuky zařazuje příklady z praxe (pravopisně a stylisticky správné formulace např. v žádostech, dopisech, ...)

Prohlubujeme trvale zájmy dětí prací s tiskovinami, současnými texty, filmovou tvorbou, ...

Vhodnou diferenciací zadaných úkolů podle schopností žáků dáváme možnost uplatnit se i méně nadaným žákům, nadaní žáci prezentují své schopnosti na soutěžích.

Věnujeme se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáka, aby se orientoval v systému hláskosloví, tvarosloví, skladby, slohu a používal své poznatky k řešení úkolů a vysvětloval postupy, kterými došel k řešení.

Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.

Předkládáme modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity.

Kompetence komunikativní:

Motivujeme žáka, aby četbou vyhledáváním ve slovnících obohacoval slovní zásobu a využíval ji v komunikaci.

Vedeme žáka k tomu, aby vyslechl názory druhých, přemýšlel o nich, toleroval a respektoval je a přiměřeně na ně reagoval.

Klademe důraz na to, aby se žáci přesně a jasně vyjadřovali, nebáli se vyslovit a obhájit svůj názor, podpořili svůj názor argumenty a diskutovali o nich, prezentovali svůj názor v písemné i ústní formě.

Seznamujeme žáka s prostředky neverbální komunikace a s jejich použitím i využitím.

Podporuje normy kultivované komunikace.

Kompetence sociální a personální:

Osobním příkladem pěstujeme v žákovi toleranci k práci druhých, ohleduplnost, uznávání názorů druhých, vedeme žáky k tomu, aby se nebáli požádat o pomoc nebo nabídlí pomoc spolužákovi.

Vhodným zařazením skupinové práce a důslednou kontrolou učíme zásadám týmové práce. Podporujeme žáky v objektivním hodnocení spolužáků i objektivním sebehodnocení.

Vhodně zvolenými úkoly dáváme možnost uplatnit se všem žákům (nadaným, průměrným i handicapovaným).

Kompetence občanské:

Vhodně zvolenými ukázkami vedeme žáky k odmítání psychického i fyzického násilí a vyzvedáváme kladné modely chování.

Návštěvou kulturních představení, vhodně zvolenými výlety a podporou žáků při účasti na různých soutěžích vytváříme v žácích smysl pro kulturu, tvořivost a smysluplné trávení volného času.

Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.

Kompetence pracovní:

Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku.

Kontrolujeme samostatné práce žáka.

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválí.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí.

Navozujeme různé modelové komunikační situace, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a komunikační techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby. Vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Sestaví výklad z dostupných informačních zdrojů, odliší výklad od úvahy	Výklad, úvaha, kritické čtení	MEV 6.1. a-f, MEV 6.2.a-f, Mev 6.3. a-c, MEV 6.4. a-c, MEV 6.6 a-c, Mev 6.7. a-e, OSV 1.1	8
1.1 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Sestaví výklad z dostupných informačních zdrojů, odliší výklad od úvahy	Výklad, úvaha, kritické čtení	MEV 6.1. a-f, MEV 6.2.a-f, Mev 6.3. a-c, MEV 6.4. a-c, MEV 6.6 a-c, Mev 6.7. a-e, OSV 1.1	9
1.2 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Seznámí se se zásadami kultivovaného projevu. Připraví si krátký rozhovor	Rozhovor, řečnické čtení, zásady kultivovaného projevu		6
1.2 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Zapojí se do diskuse a sám si připraví kultiv. projev, rozliší fakta od názorů a hodnocení	Výklad, řečnická cvičení, rozhovor	OSV 1.8.c, 1.9	7
1.2 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Zapojí se do diskuse a sám si připraví kultiv. projev, rozliší fakta od názorů a hodnocení	Výklad, úvaha, řečnická cvičení, rozhovor	OSV 1.8.c, 1.9	8
1.3 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Zaujímá kritický postoj k informacím z masmédií, vede diskusi, rozliší základní publicistické útvary	Publicistické útvary, diskuse, kritické čtení a naslouchání	MEV 6.1. a-f, MEV 6.2.a-f, Mev 6.3. a-c, MEV 6.4. a-c, MEV 6.5, MEV 6.6 a-c, Mev 6.7. a-e	9
1.4 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Seznámí se se zásadami kultivovaného projevu, vybírá prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	komunikační žánry, řečnická cvičení, zásady kultivovaného projevu	OSV 1.8.c	6

1.4 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Seznámí se se zásadami kultivovaného projevu, vybírá prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	komunikační žánry, řečnická cvičení, zásady kultivovaného projevu	OSV 1.8.c	7
1.4 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vybírá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci, připravuje si a před třídou prezentuje řečnická cvičení	komunikační žánry, řečnická cvičení, zásady kultivovaného projevu	OSV 1.8.c	8
1.4 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vybírá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci, připravuje si a před třídou prezentuje řečnická cvičení	komunikační žánry, řečnická cvičení, zásady kultivovaného projevu	OSV 1.8.c	9
1.5 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Seznámí se s rozdíly mezi spisovným a nespisovným projevem ve vypravování a dopisech vhodně využívá spisovné jazykové prostředky ve vypravování	Vypravování, dopis		6
1.5 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Seznámí se s rozdíly mezi spisovným a nespisovným projevem ve vypravování a dopisech vhodně využívá spisovné jazykové prostředky ve vypravování	Vypravování	OSV 1.5.a	7
1.5 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Seznámí se s rozdíly mezi spisovným a nespisovným projevem ve vypravování a dopisech, vhodně využívá spisovné jazykové prostředky ve vypravování, ve vypravování v umělecké oblasti, proslovu a projevu	Vypravování v umělecké oblasti, proslov a projev	OSV 1.5.a	9

1.6 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Vhodně využívá verbální i nonverbální prostředky řeči při telefonování	Člověk ve společnosti, telefonování, vzkazy, nonverbální prostředky řeči, referát, zásady kultivovaného projevu	OSV 1.8.c, MEV 6.1. a-f, MEV 6.2.a-f, Mev 6.3. a-c, MEV 6.4. a-c, MEV 6.6 a-c, Mev 6.7. a-e	6
1.6 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Vhodně využívá verbální i nonverbální prostředky řeči v referátu	Referát, zásady kultivovaného projevu	OSV 1.8.c	7
1.6 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Vhodně využívá verbální i nonverbální prostředky řeči v referátu	Mluvený projev, referát, zásady kultivovaného projevu, diskuse	OSV 1.8.c	8
1.6 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Vhodně využívá verbální i nonverbální prostředky řeči v referátu a mluveném projevu	Referát, zásady kultivovaného projevu	OSV 1.8.c, OSV 1.1	9
1.7 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialog	Seznámí se se zásadami komunikace	Diskuse		6
1.7 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialog	Používá zásady komunikace v mluveném projevu	Diskuse	VDO 2.4.	7
1.7 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialog	Ovládá pravidla dialogu a v praxi používá	Diskuse	VDO 2.4.	8
1.7 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialog	Řídí diskusi a zapojuje se do ní	Diskuse	VDO 2.4.	9
1.8 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vyhledává klíčová slova a formuluje hlavní myšlenky textu.	Výpisky, osnova	OSV 1.1	6

1.8 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vyhledává klíčová slova a formuluje hlavní myšlenky textu	Výpisky, osnova		7
1.8 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vytvoří výpisky a výtah z textu. Vytvoří referát na dané téma	Výtah, výpisky, referát		8
1.8 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vytvoří výpisky a výtah z textu. Vytvoří referát na dané téma	Výtah, výpisky, referát		9
1.9 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vymyslí a napíše zprávu a oznámení, využije poznatků o jazyce a stylu v popisu prac. postupu a děje	Popis, zpráva, oznámení	Vob	6
1.10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Využije poznatků o jazyce a stylu v popisu uměleckých děl, výrobků a prac. postupů, v charakteristice	Popis výrobků a pracovních postupů, charakteristika,	OSV 1.2.b, OV	6
1.10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	využije poznatků o jazyce a stylu v charakteristice postav, líčení a životopisu	Charakteristika postav, životopis, líčení	OSV 1.2.b, OSV 1.2.d, OSV 1.2.d	7

1.10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	využije poznatků o jazyce a stylu v popisu prac. postupu a děje a v charakteristice	Popis uměleckých děl, popis výrobků, pracovních postupů a děje, charakteristika	8
1.10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	využije poznatků o jazyce a stylu v popisu prac. postupu a děje, v charakteristice postav, líčení a životopisu, ve fejetonu, reportáži, objednávce, inzerátu	Popis uměleckých děl, popis výrobků, pracovních postupů a děje, charakteristika postav, životopis, fejeton, reportáž, objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost	9
2.1 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	seznámí se s hláskoslovím, spisovnou výslovností, slov. přízvukem a zvukovou stránkou věty,	Hláskosloví, spisovná výslovnost, slovní přízvuk, zvuková stránka věty	6.
2.1 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,	Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis, skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen	8.
2.1 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	aplikuje zásady spisovné výslovnosti a zvukové stránky věty a hláskosloví	Hláskosloví, spisovná výslovnost, zvuková stránka věty, psaní a výslovnost slov přejatých, skloňování obecných a vlastních cizích jmen	9.
2.2 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	vyjmenuje a aplikuje způsoby obohacování slovní zásoby	Slovotvorný základ, přípona, předpona, slova příbuzná, stavba slova, střídání hlásek při odvozování, skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky	7.
2.2 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov	Slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, odborné názvy, slovní zásoba a způsoby jejího odvozování (odvozování, skládání a zkracování)	8.

2.2 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch	příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov	Slovní zásoba a tvoření slov		9.
2.3 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	seznámí se s jazykovými příručkami	Seznámení s jazykovými příručkami		6.
2.3 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	pracuje s jazykovými příručkami	Práce s jazykovými příručkami	OSV 1.1	7.
2.3 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	pracuje s jazykovými příručkami	Práce s jazykovými příručkami	OSV 1.1	8.
2.3 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	pracuje s jazykovými příručkami	Práce s jazykovými příručkami	OSV 1.1	9.
2.4 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	Druhy slov, druhy podstatných jmen, skloňování vlastních jmen osobních a místních, druhy přídavných jmen, skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovací, stupňování přídavných jmen, druhy zájmen, skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj, druhy číslovek a jejich skloňování, slovesa		6

2.4 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	Procvičování probraného učiva o podstatných jménech, odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa – obtížnější tvary, slovesný rod činný a trpný, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce		7
2.4 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá, tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého, přehled slovesných tříd		8
2.4 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	Slovní druhy, jména – jejich druhy a tvary, slovesa a jejich tvary		9
2.5 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů	Opakování o přímé řeči		6
2.5 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů	Využití různých slovesných tvarů		7
2.5 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů, funkci vět a větných ekvivalentů, tvoření vět a hlavních zásadách českého slovosledu	Funkce vět a větných ekvivalentů, tvoření vět, hlavní zásady českého slovosledu, prostředky návaznosti v jazykových projevech		9
2.6 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	seznáme se se stavbou věty jednoduché	Základní větné členy, rozvíjející větné členy – předmět, příslovečné určení, přívlastek, věta jednoduchá a souvětí, tvoření vět		6
2.6 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	vysvětlí rozdíl mezi větou jednočlennou a dvojčlennou, rozlišuje druhy vedlejších vět v podřadném souvětí	Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent, druhy vět podle funkce, základní a rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy, souvětí podřadné.		7

2.6 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozlišuje významové poměry	Věta jednoduchá, souvětí podřadné a souřadné		8
2.6 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	využívá znalostí o stavbě vět a souvětí	Stavba věty jednoduché, věta dvojčlenná a jednočlenná, větný ekvivalent, souvětí podřadné s více než jednou větou vedlejší, čárka v souvětí podřadném, souvětí souřadné, prostředky návaznosti v jazykových projevech		9
2.7 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché	Skupiny bě, pě, vě mě, předpony s-, z-, vz-, předložky s,z, i/y po obojetných souhláskách, pravopis podstatných jmen podle vzorů, shoda Po a Př, shoda Př s několikanásobným Po		6
2.7 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí	Psaní velkých písmen ve jménech vlastních, procvičování i/y		7
2.7 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí	Pravopis koncovek jmen a sloves (ve spojení s dalšími pravopisnými jevy)		8
2.7 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí	Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov, pravopis koncovek jmen a sloves, psaní velkých písmen		9
2.8 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu	Jazyk a jeho útvary, jazykověda a její složky		6
2.8 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu	Útvary českého jazyka, jazyková kultura, čeština jako jeden ze slovanských jazyků	MEGS 3.1.e	7
2.8 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu	Útvary českého jazyka, jazyková kultura, čeština jako jeden ze slovanských jazyků		8
2.8 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu, seznámí se s vývojem českého	Útvary českého jazyka, jazyková kultura, čeština jako jeden ze slovanských jazyků		9

	jazyka			
3.1 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	reprodukuje přečtený text	Mýty, báje, pověsti, pohádky, poezie, dobrodružné příběhy, povídky, bajky	MEGS 3.1.e, MKV 4.2	6
3.1 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	reprodukuje přečtený text	Mýty, báje, pověsti, pohádky, poezie, dobrodružné příběhy, povídky, bajky	MKV 4.2	7
3.1 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	popíše strukturu a jazyk literárního díla a interpretuje hlavní myšlenku ukázky	Chvála jazyka, science-fiction	MKV 4.2	8
3.1 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	popíše strukturu a jazyk literárního díla a interpretuje hlavní myšlenku ukázky	Chvála vypravěčství, poezie	MKV 4.2	9
3.2 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	rozpozná základní rysy stylu autora	Naruby aneb jak vychovávat vychovatele	OSV 1.2.b	9
3.3 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	sdělí své dojmy z četby, divadelního, filmového představení	Besedy o mimočítankové četbě, divadelních a filmových představeních		6
3.3 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	sdělí své dojmy z četby, divadelního, filmového představení	Besedy o mimočítankové četbě, divadelních a filmových představeních		7
3.3 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	sdělí své dojmy z četby, divadelního, filmového představení	Besedy o mimočítankové četbě, divadelních a filmových představeních		8

3.3 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	sdělí své dojmy z četby, divadelního, filmového představení	Besedy o mimočítankové četbě, divadelních a filmových představeních		9
3.4 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytvoří vlastní literární text	Dokončování příběhů, vymýšlení názvů, tvoření rýmů, tvoření krátkých textů		6
3.4 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytvoří vlastní literární text	Dokončování příběhů, vymýšlení názvů, tvoření rýmů, tvoření krátkých textů		7
3.4 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytvoří vlastní literární text	Dokončování příběhů, vymýšlení názvů, tvoření rýmů, tvoření krátkých textů		8
3.4 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytvoří vlastní literární text	Divadlo, písňové texty		9
3.5 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	vyjádří svůj názor na kvalitu literatury a argumenty svůj názor doloží	Besedy o mimočítankové četbě. Formuluje vlastní názory na literární dílo.		6
3.5 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	vyjádří svůj názor na kvalitu literatury a argumenty svůj názor doloží	Besedy o mimočítankové četbě. Formuluje vlastní názory na literární dílo.		7
3.5 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	vyjádří svůj názor na kvalitu literatury a argumenty svůj názor doloží	Besedy o mimočítankové četbě. Formuluje vlastní názory na literární dílo.		8
3.5 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	vyjádří svůj názor na kvalitu literatury a argumenty svůj názor doloží	Besedy o mimočítankové četbě. Formuluje vlastní názory na literární dílo.	MEGS 3.1.e	9
3.6 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozliší základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	Mýty, báje, pověsti, pohádky, poezie, dobrodružné příběhy, povídky, bajky		6
3.6 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozliší základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	Mýty, báje, pověsti, pohádky, poezie, dobrodružné příběhy, povídky, bajky		7

3.6 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozliší základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	Od romantismu k moderní literatuře		8
3.6 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozliší základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	Chvála vypravěčství		9
3.7 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	seznámí se se základními literárními směry a jejich významnými představiteli	Setkání se starší literaturou. Od romantismu k moderní literatuře		8
3.7 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	seznámí se se základními literárními směry a jejich významnými představiteli	Osudy		9
3.8 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	srovná knižní, filmové a divadelní zpracování díla	Setkání se starší literaturou		8
3.8 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	srovná knižní, filmové a divadelní zpracování díla	Naruby. Divadlo a písňové texty		9
3.9 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledává informace v různých informačních zdrojích	Prolíná se všemi tématy literární výchovy		6
3.9 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledává informace v různých informačních zdrojích	Prolíná se všemi tématy literární výchovy		7
3.9 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledává informace v různých informačních zdrojích	Prolíná se všemi tématy literární výchovy		8
3.9 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledává informace v různých informačních zdrojích	Prolíná se všemi tématy literární výchovy		9
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	vyhledává informace v různých digitálních informačních zdrojích,	Prolíná se jazykovou, komunikační a slohovou i literární výchovou		

	přistupuje k nim kriticky, klade důraz na jejich důvěryhodnost a volí vhodné komunikační strategie			
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	orientuje se v informacích, tvoří a upravuje digitální obsah v různých formátech a sdílí ho, k třídění a uspořádání informací využívá vhodné digitální nástroje	SMS, email, chat, úřední dopis, výklad, různé prezentace		
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	seznámí se s různými informačními systémy, zachovává principy bezpečného chování v online prostředí, uplatňuje právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů	online slovníky, Pravidla českého pravopisu online, aplikace Umíme česky aj.		

Anglický jazyk

Vyučovací předmět má časovou dotaci tři hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny podle úrovně dosažených znalostí žáky; žáci mohou být přeřazeni z jedné skupiny do jiné tak, aby byly využity znalosti, dovednosti, postoje i hodnoty získané během výuky anglického jazyka. Hloubka probíraného učiva je dána zařazením do dané skupiny. Kromě kmenových tříd je jazyk vyučován i v jazykové učebně. Modelem výuky je britská angličtina, v průběhu výuky jsou žáci seznamováni i s americkou angličtinou.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti, žáci jsou též vedeni k porozumění čtenému textu a jsou také seznamováni s kulturou, geografii a historií anglicky mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Rozvíjíme schopnosti vyhledávat, ověřovat a zpětně kontrolovat získané informace v dvojjazyčném slovníku, aplikovat získané znalosti výslovnosti a gramatických pravidel při čtení a vyjadřovat jednoduchou formou základní myšlenku textu.

Věnujeme se rozšiřování a využívání žákových znalostí a dovedností v projektových pracích, v mluvních cvičeních a tím podporujeme jejich další sebevzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k rozpoznání problémů-neporozumění textu čtenému nebo slyšenému, fonetickým problémům, pravopisných problémů. Učíme je pojmenovat problém, najít cestu k jeho řešení. Klademe důraz na ověření správnosti řešení.

Kompetence komunikativní

Vybíráme vhodnou slovní zásobu k mluvenému nebo psanému projevu.

Vedeme žáky k dovednosti interpretovat vlastní názory i názory druhých.

Vhodnými situacemi umožňujeme žákům zapojit se do jednoduchého dialogu a umět ho sestavit.

Podporujeme získávání dovedností přeložit čtený či slyšený text, reprodukovat ho.

Umožňujeme žákům využívat prostředky moderní komunikace (internet, SMS) a sdělit jednoduché myšlenky ústní i písemnou formou.

Klademe důraz na jasné, srozumitelné vyjadřování v rozsahu slovní zásoby.

Kompetence sociální a personální

Umožníme žákům přijmout a plnit svoji roli ve skupině, podílet se na plnění úkolů, prezentovat výsledky, vyslechnout názory druhých a respektovat je.

Vedeme k dovednosti požádat o pomoc v případě nejasností a sami ji poskytnout.

Rozvíjíme dovednost rozeznat odlišnost jiných kulturních prostředí a respektovat je.

Necháváme žáky posoudit nejen svůj podíl práce na výsledku skupiny, ale i podíl ostatních
Učíme registrovat neverbální komunikaci a užívat ji.

Kompetence občanské

Dbáme na to, aby se žáci mohli seznámit se s kulturním a historickým dědictvím a s pravidly chování v krizových situacích v anglicky mluvících zemích.

Kompetence pracovní

Předkládáme pracovní návody a učíme je žáky využívat v praxi, a tím umožňujeme uvědomění si nutnosti studia anglického jazyka pro další profesní rozvoj.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a snaže posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje.

Vedeme žáky k využívání programů a aplikací určených ke studiu a zdokonalování cizího jazyka, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.

Motivujeme žáky k vytváření vlastního digitálního obsahu v různých formátech (vlastní prezentace, video).

Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií).

Vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k další práci s textem a informacemi.

Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky

Pracujeme s digitalizovanými daty různého typu (číselná, textová, zvuková, obrazová, multimediální data).

Klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Vedeme žáky k uvědomění si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografický zdroj při šíření informací a práce jiných autorů.

Průřezové téma

Multikulturní výchova 4.4 b, d se prolíná výukou celého vyučovacího předmětu.

Učivo:

zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby

slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí a

mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ICT:

I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení;

- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace,
- modelování: schéma, myšlenková mapa

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

- tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry (tvorba Kahootu?))

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-4-2 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo a jazykové prostředky	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
4.1; 2.1; 2.2	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Psaní (A1) Vyplní formulář. Mluvení (A1) Popíše vlastní pokoj	School Vocabulary: room, sport What's this? What colour is/are...? What is/are... doing? How many ... are there? Where is the ...?	OSV 1.1c	6
3.1; 3.2	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.	Mluvení – ústní interakce (A1) Čtení (A1) Rozumí jednoduchým textům s obrázky. Poslech (A1) Vyhledává informace v krátkých textech	Using of the verb „have got“	OSV 1.1a,1.8 f	6
1.2; 2.2	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluvení – samostatný mluvený projev (A1) Moje škola Čtení (A1) Porozumění hádankám.	Present simple Vocabulary: School subjects	OSV 1.2a, b; MEGS 3.1 a	6

2.1; 1.1;	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Hovoří o měsících v roce. Čtení (A1) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Poslech (A1) Rozumí tomu, co se odehrává; ví, o který měsíc se jedná.	Vocabulary: Months, dates What's the date today? It's 22 October. My birthday is... It's Edward's birthday tomorrow.	OSV 1.2a, b	6
1.1	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Čtení (A1) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Poslech (A1) Rozumí informacím v jednoduché konverzaci.	Present simple Vocabulary: free time, hobbies Daily life	přírodopis, OSV 1.1a	6
4.2	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Psaní (A2) Čte a píše o svátcích a měření času Vypracuje projekt o svém životě.	Vocabulary: Festivals Science and Maths A year in my life	výtvarná výchova, zeměpis, OSV 1.2a	6
4.2; 3.2	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.	Psaní (A2) Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu; rozumí hádankám.	Present continuous and present simple Vocabulary: animals	přírodopis, OSV 1.1a	6
4.2	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Psaní (A2) Popíše oblíbené zvíře. Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu.	Present Continuous. Vocabulary: animals	přírodopis, OSV 1.1a	6
3.1	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Čtení (A1) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky.	Must Pronouns : subject and object	přírodopis, OSV1.1a	6

3.1	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Najde informace v textu. Čtení (A2) Rozumí faktografickému textu o zvířatech a o klasifikaci zvířat.	Present simple Vocabulary: mammals, reptiles, birds, fis, amphibians	přírodopis, OSV 1.1a, 1.8f	6
4.3; 4.2	Reaguje na jednoduché písemné sdělení. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Psaní (A2) Vypracuje projekt o svých oblíbených zvířatech. Poslech (A2)	Present simple and continous Vocabulary: Bear, tiger, tortoise, hippopotamus, horse, snake, goat meerkats, animal classification, and so on	přírodopis, výtvarná výchova	6
2.1; 1.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Mluvení – ústní interakce (A2) Zeptá se ostatních, co v poslední době dělali. Psaní (A2) Poslech (A2)	Past simple- to be Vocabulary. Holidays. On Sunday, last week, yesterday atd. Were you...? .... wasn't at school because...	přírodopis, výchova ke zdraví; PT: OSV 1.8 f; MEGS 3.1 a ,3. 2	6
2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – ústní interakce (A2) Zeptá se ostatních, co dělali. Psaní (A2) Napíše, co o kom ví. Čtení (A2) Rozumí věcnému textu.	Past simle regular and irregular verbs: be, live, like, work, play, have, write, get atd.	přírodopis, výchova ke zdraví OSV 1.4	6
2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – ústní interakce (A2). Psaní (A2) Čtení (A1)	Past simple: negative Break, cut, burn, bruise.	přírodopis, výchova ke zdraví OSV 1.4	6

2.1; 1.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Čtení (A2) Rozumí věcnému textu. Čtení a poslech (A2) Rozumí textu v komiksu. Rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem.	Past simple- questions, short answers	výchova k občanství	6
3.1; 4.2	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech; napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Psaní (A2) Poslech (A2) Rozumí textu písně. Vypracuje projekt o prázdninách	Holidays Transport	přírodopis, výchova ke zdraví, výtvarná výchova OSV 1.6	6
2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – ústní interakce (A2) Rozumí jídelnímu lístku; řekne, co si dá Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky.	Articles Vocabulary : food, desserts, drinks, Can I have ?	přírodopis, výchova ke zdraví, OSV 1.8f	6
2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – samostatný mluvený projev (A2). Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu. Poslech (A2)	Some, any. Vocabulary food and drinks-water, crisps, ham, sausages, salt, pepper atd.	přírodopis, výchova ke zdraví, OSV 1.8f	6

2.1; 1.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí informacím v konverzaci o nakupování. Mluvení – samostatný mluvený projev (A2) Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky.	Countable and uncountable nouns How much?, How many? How many packets of crisps do you eat each week?	přírodopis, výchova ke zdraví, OSV 1.1 a, b	6
4.2; 3.2	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Psaní (A2) Zapíše si kuchařský recept. Psaní (A2) Rozumí kuchařskému receptu.	Articles and some and any + C and U nouns a little, a few a cooker, a knife, a saucepan, a tray, a bowl atd	přírodopis, výchova ke zdraví	6
4.2 3.1	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Psaní (A2) Poslech (A2) Rozumí textu písně. Mluvení – ústní interakce	Vocabulary : meals and meal times. Food around the world	přírodopis, výchova ke zdraví	6
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky	How questions Vocabulary :my country-geography		6
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních	Mluvení – samostatný mluvený projev (A2) Pohovoří o tom, v čem se věci liší. Čtení (A2) Rozumí jednoduchým	Comparative : dry/drier, warm/warmer, hilly/hillier atd. Vocabulary :weather, geography	zeměpis; PT: Den Evropy	7

	situacích	informacím v textu s obrázky.			
2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – samostatný mluvený projev (A2) Vyjadřuje skutečnosti přídavnými jmény v superlativu. Čtení (A2)	Superlatives: longest, highest, smallest	zeměpis	7
2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – samostatný mluvený projev (A2) Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky.	Comparatives and superlatives: better, worse; as...as Weather	OSV 1.8f	7
4.2; 3.2	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Psaní (A2) Čtení (A2)	The USA, East and west		7
4.2; 3.1	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Psaní (A2) Vypracuje projekt týkající se své země. Poslech (A2) Rozumí textu písně.	Vocabulary : nature	zeměpis, výtvarná výchova	7

2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – ústní interakce (A2) Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky.	Going to Vocabulary : free time and hobbies	PT: Zdravý životní styl	7
4.2; 3.2	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Psaní (A2). Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky.	Adjectives and adverbs.	OSV 1.1 a, b, c	7
2.1; 1.2; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Čtení (A2) Rozumí informacím v textu. Poslech (A2) Rozumí informacím v rozhovoru o pracovních pozicích. Mluvení – ústní interakce	Have to. Vocabulary : Start filming, actors, actresses, scenes, remember lines atd.	OSV 1.7 a, b	7
2.1; 3.2	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Mluvení – ústní interakce (A2) Sjednání schůzky. Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky.	Vocabulary :activities Why don't we?, Shall we? Let's ...atd.	OSV 1.6 a, b, c	7

1.2	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Čtení (A2) Pracuje se slovníkem. Poslech (A2) Rozumí textu písně.	The British Cinema, History/Art	OSV 1.1c	7
4.3; 4.2	Reaguje na jednoduché písemné sdělení Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Psaní (A2) Vypracuje projekt týkající se zábavy. Poslech (A2)	Vocabulary : quiz show, soap opera, comedy, adventure film.	výtvarná výchova, , OSV 1.5	7
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Mluvení – samostatný ústní projev (A2) Rozumí textu	Present simple Vocabulary : likes, dislikes		7
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Mluvení – samostatný ústní projev (A2) Porozumí komiksu	Present simple and continuous		7
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí textu o chlapci, který se přestěhuje.	Past simple+ ago Vocabulary :activities	zeměpis, OSV 1.8 f; MEGS 3.1 a	7

3.2; 2.1	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace. Zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích	Čtení (A2) Poslech (A2) Tvoří otázky ohledně toho, co kdo dělal. Hovoří o tom, co dělal o víkendu. Rozumí komiksu	Past simple: questions Vocabulary :Did you go to the cinema, It was brilliant, all right, terrible, fantastic atd.	zeměpis, OSV 1.8 f; MEGS 3.1 a	7
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Čtení (A2) Rozumí textu o členech rodiny. Poslech (A2/B1) Psaní (A2/B1) Užívá zájmen v textu o různých lidech.	Family	OSV 1.2a, b, c	7
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Čtení (A2) Rozumí zapsanému rozhovoru Mluvení – ústní interakce (A2) Vede běžnou konverzaci; umí se seznámit s lidmi; umí vytvořit různá požádání.	Invitations . She's new here, come in, Pardon?, it's a pity, atd. Could you..., please? Introducing people	OSV 1.18 f;	7
2.1; 3.2; 4.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čtení (A2) Rozumí textu Vypracuje projekt o své rodině Psaní (A2/B1)	Present simple	OSV 1.8 f	7

2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Čtení (A2) Rozumí textu s předpovědí, v němž se mluví o možnostech v budoucnosti. Mluvení – ústní interakce (A2)	Will for future Vocabulary: Journey to space	OSV 1.2a, b,c	8
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Mluvení – ústní interakce (A2) Vede běžnou konverzaci; Čtení (A2)	Will for decisions. Don't worry, It's all right I'm sorry.	OSV 1.8 f; MEGS 3.1 a	8
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Mluvení – ústní interakce (A2) Reaguje na podněty.	Vocabulary: I think (that)... I don't think (that)... ...will probably ... Perhaps...	OSV 1.8 f	8
2.2; 2.1	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Mluvení – ústní interakce (A2) Vede běžnou konverzaci; umí nabídnout pomoc druhým; umí tvořit návrhy. Rozumí zapsanému rozhovoru. Čtení (A2)	Offering help I'll get it for you. I'll do... for you. Would you like to/a...? Do you want to/a...?	OSV 1.2a, b,c, 1.8 f	8

2.1; 1.2; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Čtení (A2) Poslech (A2). Rozumí textu písně	Transport The Solar System	Fyzika, dějepis	8
1.2; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Mluvení – samostatný ústní projev (A2) Hovoří o tom, co lidé v minulosti dělali. Udává časové údaje.	Past continuous She was having lunch at 1.30 yesterday. Okruh slovní zásoby: časové výrazy at 10 o'clock, in the morning, at night.	OSV 1.8 f	8
3.2; 2.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Mluvení – samostatný ústní projev (A2) Hovoří o tom, co lidé v minulosti dělali. Udává časové údaje.	Past continuous and past simple Vocabulary: Natural disasters	zeměpis, OSV 1.2a, b,c; MEGS 3.1 a	8
1.2; 3.2; 4.3	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné	Čtení (A2) Rozumí reportáži o zločinu. Mluvení – samostatný ústní projev (A2) Odhaduje, kdo co udělal. Poslech (A2) Rozumí informacím v rozhovoru. Psaní (B1)	Houses I think he is.. I do not think he is... Perhaps he...	OSV 1.1 a, b,1.8	8

	sdělení				
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Čtení (A2) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Mluvení – ústní interakce (A2) Reaguje na podněty.	He looks... sounds etc.		8
3.2; 4.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čtení (A2/B1) Rozumí textu Projekt (B1) Vypracuje projekt o nějaké zemi. Poslech (A2/B1) Rozumí textu písně.	But, however	zeměpis, dějepis, OSV 1.1 c; VDO 2.2 c	8
1.2; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Čtení (A2/B1) Rozumí článku Poslech (A2/B1) Rozumí, co kdo dělal v Londýně.	The with places Vocabulary: places in a city	zeměpis, OSV 1.1 a, b	8

2.1	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Mluvení – ústní interakce (A2/B1) Umí podat informace o směru a takové informace získat; rozumí, kde se co nachází.	The, a/an How do I get to...? Is there a bank near here? Go along, turn left, right atd.	OSV 1.8 f	8
2.1; 1.2; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Čtení (A2) Rozumí textu příběhu Poslech (A2/B1) Psaní (A2/B1)	Using of somebody, anybody everybody	dějepis, OSV 1.8 f; VDO 2.2 c	8
2.1	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Čtení (A2) Rozumí rozhovoru. Mluvení – ústní interakce (A2) Vede běžnou každodenní konverzaci; dokáže si vyjednat budoucí záležitosti.	Present continuous Future arrangements: Shall we..., What about....	OSV 1.8 f; MEGS 3.1 a	8
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	Čtení (A2/B1) Rozumí textu. Poslech (A2/B1) Rozumí textu písně.	The Big Apple The plague Adjectives		8

2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Čtení (A2) Rozumí zapsanému textu Mluvení – ústní interakce (A2) Hovoří o tom, co kdo udělal a neudělal.	Present perfect Vocabulary: activities, ambitions	OSV 1.8 f	8
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí komiksu. Psaní (B1).	Present perfect+ never and ever	OSV 1.1a, b	8
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	Čtení (A2) Rozumí jednoduchému textu s obrázky. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1)	Vocabulary: making people aware		8
2.1	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Mluvení – ústní interakce (A2/B1)	Just+ present perfect Go and		8

4.2; 1.2; 3.2	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čtení (A2/B1) Rozumí textu. Vypracuje projekt oslavné osobnosti (B1). Poslech (A2/B1) Rozumí textu písně.	Heroes and heroines in Britain Music Organizing a text	OSV 1.1a, b, 1.8 f	8
2.2	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Čtení (A2) Rozumí doporučením. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Hovoří o tom, jak poradit.	Should, shouldn't. Vocabulary.: Advice	OSV 1.8 f	8
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace; Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Čtení (A2/B1) Rozumí zákazům a příkazům. Mluvení – ústní interakce (A2/B1) Vede běžnou každodenní konverzaci;	Must, mustn't, don't have to	OSV 1.1 a, b, 1.8 f	8
1.2; 2.2	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat; mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Čtení (B1) Rozumí sledu událostí v textu. Poslech (B1) Porozumí konci příběhu. Psaní (B1) Napíše příběh z pohledu určité osoby.	Phrasal verbs: sit, try, get, switch, look	OSV 1.1 a,b, 1.8 f	1.2;1.3;2.1;2.2

1.2; 3.2	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	Čtení (A2/B1) Rozumí návrhům. Mluvení – ústní interakce (A2/B1) Říká, co kdo musí/nemusí udělat.	Suggestions Turning down suggestions	přírodopis-zdravý životní styl, OSV 1.1 a, b, 1.8 f	8
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2) Rozumí krátkému textu o záchranných službách. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Poslech (B1) Rozumí poslechu o nehodách. Porozumí textu o lidském zraku.	Emergency services Eyes Also	přírodopis-zdravý životní styl, OSV1.1 a, b	8
3.2; 2.3	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Čtení (A2) Rozumí textu s popisem denních činností. Mluvení – samostatný ústní projev (A2) Porovnává současné dění s tím, co obvykle dělá.	Present simple and continuous Stative verbs: want, think, like, prefer.	OSV 1.1 a, b, 1.8 f; MEGS 3.1 a	8
3.2; 2.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Čtení (A2/B1) Rozumí rozhovoru Mluvení – ústní interakce (A2) Vede běžnou konverzací; hovoří o práci, kterou by chtěl dělat; umí vyjádřit souhlas.	Future: will, going to Vocabulary:work experience	OSV 1.1 a, b, 1.8 f; MEGS 3.1 a	8

3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (B1) Rozumí textu o archeologickém nález. Mluvení – ústní interakce (B1) Ptá se na život osoby v minulosti.	Past simple and continuous	OSV1.1 a, b	8
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí rozhovoru. Mluvení – ústní interakce (A2/B1) Vede běžné rozhovory; umí vyjádřit vztah minulosti a přítomnosti.	Used to	OSV 1.1 a, b, 1.8 f; MEGS 3.1 a	8
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Porozumění textu o módě. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Mluví o tom, co kdo v poslední době dělal.	Too, enough	OSV 1.1 a, b, 1.8 f	8
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) . Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Mluví o tom, co lidé v minulosti museli a mohli dělat.	Had to a could/couldn't.	OSV 1.1 a, b	8

3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí krátkému textu Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Poslech (B1) . Porozumí textu o historických materiálech	But, however,		8
4.2; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Čtení (A2/B1) Rozumí textu o kaskadérech. Mluvení – samostatný ústní projev (B1) Psaní (A2/B1)	Present perfect, past simple	OSV 1.1 a, b, 1.2, 1.8 f	9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí textu komiksu	Present perfect+ since, for		9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2) Porozumí rozhovoru o každodenních problémech – jednoduchá konverzace. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1)	Question tags		9

3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čtení (B1) Rozumí textu o čtenářských zvycích, počítačích. Projekt (B1) Vypracuje projekt o slavné osobě. Poslech (A2/B1) Rozumí textu písně.	Time expressions	OSV 1.1 a, b, 1. 5	9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2) Popíše obrázek – části lidského těla. Psaní (A2/B1)	Subject relative clauses	OSV 1.1 a,b, 1.8 f	9
2.1; 3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Čtení (B1) Rozumí textu komiksu. Mluvení – ústní interakce (A2/B1) Vede běžnou každodenní konverzací, umí vyjádřit pravděpodobnost.	Should, might Object relative clauses	OSV 1.1 a,b, 1.8 f; MEGS 3.1 a	9
1.2; 3.2; 4.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čtení (A2/B1) Rozumí textu kvízu. Mluvení (B1) Popisuje různé situace, jídelní zvyky.	Vocabulary: problems and treatments	OSV 1.1 a,b, 1.8 f	9

3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (B1) Rozumí textu o životě mládeže. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Umí vyjádřit souhlas a nesouhlas	Agreeing, disagreeing+ So, neither	OSV 1.1 a, b, 1.8 f	9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí textu o rytířích středověku.	Verb+ -ing or infinitive Vocabulary:outlaw, sheriff, taxes,disguise, archer, arrow, bow	OSV 1.1 a, b, 1.5, 1.8 f	9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí textu komiksu Mluvení – ústní interakce (A2/B1)	There´s someone/something + – ing See/hear someone + -ing	OSV 1.1 a, b; MEGS 3.1 a	9
2.1; 1.2	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	Poslech (A2) Rozeznává zvuky. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Psaní (B1) Napíše příběh.	Vocabulary: blow, cry, sing atd. adjective with –ed or -ing	OSV 1.1 a, b	9

	osvojovaných témat				
2.1	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Čtení (B1) Rozumí textu o životě mládeže. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Umí objednat jídlo a požádat o laskavost.	Ordering a meal Vocabulary: breakers´yard, era, industrial, pull, tugboat		9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (B1) Rozumí textu o Robinu Hoodovi, obraze. Poslech Rozumí textu písně.	Punctuation	OSV 1.1 a, b	9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí textu o globálním oteplení. Mluvení – samostatný ústní projev (B1) Hovoří o problémech souvisejících s globálním oteplením.	Passive voice- present	OSV 1.1 a, b, 1.10; ENV 5.2 e	9

3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (A2/B1) Rozumí textu komiksu Mluvení – ústní interakce (A2/B1)	Passive voice- different tenses Vocabulary:fake, false, incident,kidnap, oil tanker, penguin,publicity,...	OSV 1.1 a, b, 1.8 f; MEGS 3.1 a	9
3.2; 4.3	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Čtení (B1) Rozumí charitnímu textu o pěstunech sirotků. Mluvení – samostatný ústní projev (B1) Porozumí textu kvízu.	Vocabulary: wild animals.	OSV 1.1 a, b, 1 .5, 1.8 f	9
3.2; 2.3	Rozumí krátkým a jednoduchým textům. Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Čtení (B1) Rozumí textu o životě mládeže. Mluvení – samostatný ústní projev (A2/B1) Umí vyjádřit obavy.	Expressing worries		9
3.2	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Čtení (B1) Rozumí textu o Austrálii a hurikánech. Poslech Rozumí textu písni.	Organizing a text		9

I-9-1-1	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Vyhledává a zpracovává informace v autentických cizojazyčných zdrojích, posuzuje důvěryhodnost zdroje. Dále zpracovává, zálohuje a sdílí získané informace Využívá cizojazyčné slovníky	Práce s informacemi, webové prostředí, zpracování dat Reading comprehension Vocabulary		
I-9-1-3	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	Pracuje s gramatickými jevy Zpracovává data do tabulky, vyhledává data k vyřešení problému Vytváří myšlenkové mapy	Organizace a zpracování informací Vocabulary		
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Vytvoří jednoduchý přehled informací Umí podpořit svůj názor argumenty Vyjadřuje souhlas, nesouhlas Spolupracuje při vytváření postupu/strategie	Argumentace, vyjádření názoru Discussion		
I-9-4-2	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Využívá vhodná úložiště pro zálohování a sdílení získaných informací, sestavuje jednoduché online tématické soubory jazykových dat (přehledy gramatiky, jednoduché slovníky	Ukládání a zpracování dat Vocabulary Writing skills		

Další cizí jazyk němčina

Vyučovací předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně v sedmém až devátém ročníku. Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. Kromě kmenových tříd je jazyk vyučován i v jazykové učebně.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti, žáci jsou též vedeni k porozumění čtenému textu a jsou také seznamováni se základními reáliemi německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Rozvíjíme schopnosti vyhledávat, ověřovat a zpětně kontrolovat získané informace v dvojjazyčném slovníku, aplikovat získané znalosti výslovnosti a gramatických pravidel při čtení a vyjadřovat jednoduchou formou základní myšlenku textu.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k rozpoznání problémů-neporozumění textu čtenému nebo slyšenému, fonetickým problémům, pravopisných problémů. Učíme je pojmenovat problém, najít cestu k jeho řešení. Klademe důraz na ověření správnosti řešení.

Kompetence komunikativní

Vybíráme vhodnou slovní zásobu k mluvenému nebo psanému projevu.

Vhodnými situacemi umožňujeme žákům zapojit se do jednoduchého dialogu a umět ho sestavit.

Umožňujeme žákům využívat prostředky moderní komunikace (internet, SMS) a sdělit jednoduché myšlenky ústní i písemnou formou.

Klademe důraz na jasné, srozumitelné vyjadřování v rozsahu základní slovní zásoby.

Kompetence sociální a personální

Umožníme žákům přijmout a plnit svoji roli ve skupině, podílet se na plnění úkolů, prezentovat výsledky, vyslechnout názory druhých a respektovat je.

Vedeme k dovednosti požádat o pomoc v případě nejasností a sami ji poskytnout.

Rozvíjíme dovednost rozeznat odlišnost jiných kulturních prostředí a respektovat je.

Necháváme žáky posoudit nejen svůj podíl práce na výsledku skupiny, ale i podíl ostatních

Kompetence občanské

Dbáme na to, aby se žáci mohli seznámit se s kulturním a historickým dědictvím a s pravidly chování v krizových situacích v německy mluvících zemích.

Kompetence pracovní

Předkládáme pracovní návody a učíme je žáky využívat v praxi, a tím umožňujeme uvědomění si nutnosti seznámení s německým jazykem pro další profesní rozvoj.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje. Vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů. Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.

Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Průřezové téma

Multikulturní výchova 4.4 b, d se prolíná výukou celého vyučovacího předmětu.

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo a jazykové prostředky	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
DCJ – 9–1–01	Žák porozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Žák používá přítomný čas, rozumí otázkám, reaguje na pokyn, doplní odpověď.	Guten Tag! Hallo! Was ist das? Alphabet Aussprache	Výchova demokratického občana, multikulturní výchova MKV 4.4e	7.

DCJ – 9–1–02	Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (slovní zásoba – dopravní prostředky, nákupy, realie, příroda), doplní znak, obrázek, text	Wer ist das? Wir fahren nach.... Wir sind in	Občanská výchova, multikulturní výchova	8.
DCJ – 9–1–03	Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních aktivit	Žák zachytí konkrétní informaci, rozpozná správnost.	Wir feiern Es gibt....	Osobnostní a sociální výchova	9.
DCJ – 9–2–01	Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Žák uvede své jméno, bydliště, věk, užívá jednoduché obraty, zeptá se na podobné informace.	Meine Familie und ich Sein Telefoniert ihr gern?	Osobnostní a sociální výchova	7.
DCJ – 9–2–02	Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák sdělí, co dělá, vlastní, umí, co má a nemá rád.	Was kochen wir? Ich, du –andere Pronomen Ich bin krank	Výchova demokratického občana	8.
DCJ – 9–2–03	Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Žák odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace – o činnostech, číselných a časových údajích, téma – kalendářní rok, počasí.	Besuch im Theater Perfectum Ein Familienabend Das Wetter	Občanská výchova	9.

DCJ – 9–3–01	Žák rozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům, na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)	Žák najde konkrétní informaci, popíše činnost ve škole a ve svém volném čase osvojí si základní zdvořilostní obraty.	Meine Schule und ich Haben Meine Woche	Osobnostní a sociální výchova	7.
DCJ – 9–3–02	Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Žák porozumí významu slov, přiřadí správný obrázek, seřadí text, vybere slovní spojení k textu z běžného života.	Wir fahren zu... Zu, bei, für, gegen, ohne,...	Občanská výchova	8.
DCJ – 9-3-03	Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák porozumí obsahu jednoduchého textu z běžného života, najde konkrétní informace – svátky v německy mluvících zemích.	Probleme mit dem Auto Modale verben Feste	Multikulturní výchova MKV 4.4.e	9.
DCJ – 9–4–01	Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Žák zapíše, doplní slova, slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, kamarádů.	Geburtstag Mein, dein	Osobnostní a sociální výchova	7.
DCJ – 9–4–02	Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák napíše dopis kamarádovi o svém denním programu, představí se a uvede základní informace o sobě.	Sein, haben – preteritum Man... Mein Tagebuch	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, zeměpis	8.

DCJ – 9–4–03	Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák odpoví písemně na krátká sdělení, umí používat dvojjazyčný slovník	Die Einladung Plural	Osobnostní a sociální výchova MKV 4.4e	9.
I–9–1–3	Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	Žák popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	Wir fahren: wie, wann, wohin	Osobnostní a sociální výchova	9.
I–9–2–06	Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	Gramatická pravidla – pořádek, slov ve větě, otázce, modální slovesa – ich muss.....gehen	Osobnostní výchova	7.-9.
I–9–3–01	Vysvětlí účel informačních systémů, které používá	Informační systém ve škole, struktura dat	Die Schule, der Stundenplan	Sociální výchova	8.

I-9-4-2	Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování	Datové a programové soubory	Projekte – der Stundenplan, der Tagesablauf, der Speiseplan	Multikulturní výchova	7. – 9.

Další cizí jazyk ruština

Vyučovací předmět se učí od sedmého ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Jazyk je vyučován v kmenových třídách i v jazykové učebně. Žáci rovněž mohou využívat výukové programy na PC, k samostatné práci využívají slovníky a vyhledávání na internetu.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní.

Žáci jsou též seznamováni s kulturou, geografii a historií ruského národa.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Rozvíjíme schopnosti vyhledávat, ověřovat a zpětně kontrolovat získané informace v dvojjazyčném slovníku, aplikovat získané znalosti výslovnosti a gramatických pravidel při čtení a vyjadřovat jednoduchou formou základní myšlenku textu. Věnujeme se rozšiřování a využívání žákových znalostí a dovedností v projektových pracích.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k rozpoznání problémů-neporozumění textu čtenému nebo slyšenému, fonetickým problémům, pravopisných problémů. Klademe důraz na ověření správnosti řešení. Učíme žáky orientovat se v cizím jazykovém prostředí, uplatňovat získané dovednosti v praxi, při řešení problémů uplatňovat improvizaci a kreativitu.

Kompetence komunikativní

Vybíráme vhodnou slovní zásobu k mluvenému nebo psanému projevu.

Vhodnými situacemi umožňujeme žákům zapojit se do jednoduchého dialogu a umět ho sestavit.

Podporujeme získávání dovedností přeložit čtený či slyšený text, reprodukovat ho.

Umožňujeme žákům využívat prostředky moderní komunikace (internet) a sdělit jednoduché myšlenky ústní i písemnou formou.

Klademe důraz na jasné, srozumitelné vyjadřování v rozsahu slovní zásoby.

Kompetence sociální a personální

Umožníme žákům přijmout a plnit svoji roli ve skupině, podílet se na plnění úkolů, prezentovat výsledky, vyslechnout názory druhých a respektovat je.

Vedeme k dovednosti požádat o pomoc v případě nejasností a sami ji poskytnout.

Vedeme k sebehodnocení, podporujeme týmovou práci a hodnocení skupiny.

Rozvíjíme dovednost rozeznat odlišnost jiných kulturních prostředí a respektovat je.
Necháváme žáky posoudit nejen svůj podíl práce na výsledku skupiny, ale i podíl ostatních
Učíme registrovat neverbální komunikaci a užívat ji.

Kompetence občanské

Dbáme na to, aby se žáci mohli seznámit se s kulturním a historickým dědictvím a s pravidly chování v krizových situacích v rusky mluvících zemích.

Kompetence pracovní

Předkládáme pracovní návody a učíme je žáky využívat v praxi, a tím umožňujeme uvědomění si nutnosti studia dalšího cizího jazyka pro další profesní rozvoj.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.

Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje.

Motivujeme žáky vytvářet obsah v různých formátech a s využitím různých digitálních technologií a k vyhledávání příležitostí, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji.

Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií).

Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky.

Klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Průřezové téma**Multikulturní výchova** 4.4 b, d se prolíná výukou celého vyučovacího předmětu.

<i>kód výstupu</i>	<i>Očekávané výstupy RVP</i>	<i>Očekávané výstupy ŠVP</i>	<i>Učivo a jazykové prostředky</i>	<i>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</i>	<i>ročník</i>
DCJ -9-2-02	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech, poskytne konkrétní informace o sobě	Úvod do studia ruského jazyka Как тебя зовут Představování; základní poučení o přízvuku, přízvukné a nepřívukné slabiky - azbuka	Výchova demokratického občana, multikulturní výchova MKV 4.4e	7
DCJ – 9-4-01	Vyplní o sobě základní informace ve formuláři	- zapíše/doplní slova číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby	День рождения číslovky 1-20, kalendář	Osobnostní a sociální výchova	7
DCJ – 9-1-03	Porozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, jednoduše na ní reaguje	- zachytí konkrétní informaci, rozpozná správnost	Прошай, лето! Volnočasové aktivity.Vazby slovesa играть, Правопис и ро г,к,х.	Osobnostní a sociální výchova výchova k občanství	7
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně	- rozpozná názvy zvířat - ukáže slyšené slovo na obrázku - doplní slovo do textu,	Наша дружная семья Základní členové rodiny. názvy zvířat	Osobnostní a sociální výchova přírodopis	7
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny	- pojmenuje členy rodiny - odpovídá na otázky a poskytne informace o členech rodiny	kdo kde studuje či pracuje, intonace podle smyslu věty, Vazba у меня есть slovesa – работать, учиться	Osobnostní a sociální výchova výchova k občanství	7

DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám.	- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, má-li k dispozici vizuální oporu	Мой дом. Popis bytu a pokoje, vybavení. Sloveso <i>есть</i> ve významu nachází se. Vybraná přídavná jména mužského a ženského rodu.	výchova k občanství	8
DCJ-9-4-03	Napíše krátký dopis kamarádovi.	- odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se činností, které běžně vykonává	Свободное время, koníčky, volný čas, pozvání k návštěvě, výs.měkkého a tvrdého I, čas.sloves <i>читать, жить, говорить, учить, писать, ходить, Играть на чем, во что</i>	PT: Zdravý životní styl	8
DCJ – 9-3-03	Rozumí jednoduchému textu, vzhledá požadovanou informaci	-seznámí se se zvrtnými slovesy, - podle vzorových vět popíše svoji školu, třídu - sestaví rozvrh hodin	В школе, předměty, popis třídy a školy, rozvrh hodin zvrtné sloveso <i>учиться</i>	Osobnostní a sociální výchova	8
DCJ – 9-3-01	Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	- porozumí jednoduchým nápisům na informačních tabulích -vybere znak a přiřadí k obrázkům	Наш город, slovesa – <i>находиться, есть</i>	Osobnostní a sociální výchova	8
DCJ-9-2-03	Odpoví na jednoduché otázky	- reaguje pomocí slov a jednoduchých slovních spojení na informace v konverzaci o nakupování - zeptá se na konkrétní informace	За покупками názvy obchodů, základního zboží <i>Вам помочь ?, Покажите мне, пожалуйста, ... Сколько стоит ...?</i> sloveso <i>купить</i>	přírodopis, výchova ke zdraví	9

DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché sdělení	- napíše krátký pozdrav z dovolené, sdělí, jak se má, jaké je počasí	Погода	výchova k občanství, zeměpis	9
DCJ-9-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- při řešení jazykových úkolů se řídí verbálními pokyny učitele - vybere a přiřadí obrázek k textu, seřadí do správného pořadí	Русские праздники	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova k občanství	9
DCJ -9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám	- rozpozná známá slova a slovní spojení v textu o Rusku - seznámí se s reáliemi - přiřadí slova k obrázkům	Мы путешествуем по России	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech zeměpis	9
I-9-1-1	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Žák vyhledá v textu podstatné informace, Porovná různé texty.	Наш город		8
I-9-1-02	navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žák získává data, vytváří myšlenkové mapy, vytváří vlastní portfolio k jednotlivým komunikačním tématům.	průběžně		
I-9-3-02	- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Žák vyplní elektronický dotazník týkající se jeho osoby.	Наша семья		7

I-9-1-4	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Žák sestaví dialog, zjistí, zda použil adekvátní slovní zásobu. Žák nalezne chybu a nahradí správným výrazem.	Průběžná komunikační cvičení		
I-9-3-03	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Žák pracuje s gramatickými pravidly, Vytvoří tabulku tvoření jevů a příkladů. Sestaví zásady používání.	průběžně		
I-9-3-04	- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Žák vytvoří hru (pexeso, kahoot, wardwall...), vyzkouší a zhodnotí ji.	průběžně		

Čtení s porozuměním

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Tento předmět se vyučuje v šestém ročníku jednu hodinu týdně. Děti pracují s texty, které vyučující vybere a k nimž připraví úkoly. Cílem předmětu je, aby se děti naučily pracovat s různými typy textů (próza, poezie, novinový článek, jízdní řád...), aby dokázaly poznat, zda určitá informace vyplývá z textu a uměly ji vyhodnotit. Učí je vyhledávat klíčová slova, formulovat hlavní myšlenky textu. Důraz je rovněž kladen na práci se slovníky a nejrůznějšími typy příruček, na rozšiřování slovní zásoby a přesnost vyjadřování.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Umožníme žákovi vyhledávat, ověřit jejich správnost a umět informace použít.

Vedeme žáky k práci se slovníky a encyklopediemi a internetem, vedeme žáka k vybrání důležitého z textu.

Kompetence k řešení problémů -

Vedeme žáka k vyhodnocení informace

Kompetence komunikativní

Učíme žáky formulovat otázky, v hodinách rozvíjíme slovní zásobu žáků.

Vedeme žáka k orientaci v jednoduchých tabulkách

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pracovat ve skupinách.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s texty vztahujícími se k různým oblastem kultury.

Kompetence pracovní

Učíme žáky pracovat podle návodu.

Kompetence digitální

Vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí.

Vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi (při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním.)

Seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů).

Vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací.

Klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů.

Vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.

Učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce.

Motivujeme žáky k tvorbě vlastních textů pomocí různých aplikací.

Umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

Vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

očekávané výstupy RVP	očekávané výstupy ŠVP	učivo	průřezová témata, mezipředmětové vztahy
1.1 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	porovnává informace získané z různých zdrojů, dokáže se ptát, odliší fakta od názorů	vyhledávání informací v různých zdrojích jejich porovnávání, formulování otázek, rozlišování mezi fakty a názory	MEV 6.1 Čj, informatika
1.5 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	rozliší, kdy je vhodné používat spisovnou češtinu a kdy nespisovnou, zdůvodní použití nespisovné češtiny v uměleckém díle	práce s uměleckými texty	Čj, literatura, sloh
1.8 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text	je schopen zformulovat nejdůležitější myšlenky textu, vytváří otázky k textu a výpisky, připraví si referát, který přednese zpaměti	referát, citace, studijní čtení, mluvený projev – verbální i neverbální složka	Sloh

přednese referát			
1.9 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	sestaví rozstříhaný text tak, aby jednotlivé části na sebe navazovaly, dokončí příběh, pohádku tak, aby se v něm rozvíjely informace z úvodu textu	dokončení příběhu, pohádky, sestavení rozstříhaného textu	Český jazyk, literatura, sloh
2.3 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	je schopen vyhledat potřebné informace v Pravidlech čes. pravopisu, Slovníku spis. češtiny a v encyklopediích a jiných příručkách	práce s jazykovými příručkami a encyklopediemi	Český jazyk
3.1 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	reprodukuje přečtený i slyšený text, pochopí jeho smysl	reprodukce přečteného i slyšeného textu	literatura
3.9 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	je schopen zjistit, kde má hledat potřebné informace, a vyhledá je	práce s různými informačními zdroji – naučné knížky, beletrie, noviny, internet...	Český jazyk, literatura, informatika
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	orientuje se v jednoduchých tabulkách, je schopen vyčíst z nich potřebné informace	orientace v jízdním řádu, práce s jednoduchými tabulkami	Matematika, informatika

Matematika

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má v šestém ročníku časovou dotaci čtyři hodiny týdně, v sedmém a osmém pět hodin týdně, v devátém ročníku čtyři vyučovací hodiny týdně. Kromě kmenových tříd je předmět vyučován i v počítačové učebně.

Matematika je postavena jako věda o kvantitativních a prostorových vztazích reálného světa. K základům patří:

- slovní úlohy vznikající abstrakcí z reálných situací
- počítání z paměti, písemně i s kalkulačkou
- rozvíjení představivosti
- matematická terminologie a symboly

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k vyhledávání a používání informace (v praxi, tabulky) – ověření správnosti a k práci s textem, porozumění a vybrání důležitého.

Zařazujeme poznatky do systému a vedeme k této činnosti žáky (jednotky délky...).

Ukazovat praktické využití (měření, vážení hra na obchod).

Trvale prohlubujeme vztah a zájem k předmětu (kladně hodnotíme, chválíme).

Vytváříme správné podmínky k učení.

Vychováváme k potřebě neustálého sebevzdělávání.

Učíme žáky plánovat svůj čas, stanovit si vhodnou dobu na domácí úkoly

Kompetence k řešení problémů

Stanovujeme cíl a naznačujeme cesty (řešení slovních úloh) – zařazujeme log. úlohy od nejjednodušších. ke složitějším.

Propojujeme učivo s praxí.

Navozujeme problémové situace a následně je řešíme – učíme posuzovat několik výsledných řešení.

Učíme vyhledávat vhodné informace a aplikovat vhodné způsoby řešení.

Vedeme žáky k prevenci, k obhajování svého názoru, tolerance k názoru druhého

Kompetence komunikativní

Učíme formulovat myšlenky na základě přiměřené slovní zásoby – kladení otázek a podněcovat k rozvíjení slovní zásoby; hovořit a naslouchat.

Směřujeme žáky k umění formulovat problém.

Navozujeme klidného prostředí ve třídě.

Vytváříme kladný vztah ke čtení s porozuměním – rozšiřujeme komunikace se žáky (e-mail)

Vedeme k používání základních pravidel slušné komunikace

Kompetence personální a sociální

Poskytujeme pomoc a učíme žáky umět o ní požádat.

Učíme zásadám týmové práce (zorganizovat práci ve skupině a dvojicích) – účinně spolupracujeme ve skupinách.

Podporujeme dovednost objektivně hodnotit práci svou a jiných.

Vytváříme prostředí k aktivní diskuzi.

Podporujeme handicapované žáky – respektujeme a rozvíjíme nadané (talentované) žáky.

Kompetence občanské

Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do matematických soutěží

Vytváříme situace, která mají pravidla a učíme žáky umět je respektovat

Kompetence pracovní

Podněcujeme žáky k soustředěné práci – rozvíjíme manuální dovednost (geometrie) rýsování a výrobu modelů

Vedeme k dodržování bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich

umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy

nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

Průřezová témata: Celou matematikou se prolínají témata OSV 1.1 a OSV 1.3

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla	čtení a zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí znázornit přirozené číslo na číselné ose	zobrazení na číselné ose	Dějepis – časová osa	6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí zaokrouhlit dané přirozené číslo	zaokrouhlování přirozených čísel na daný řád i na daný počet platných číslic		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	provádí početní operace s přirozenými čísly	sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	provádí odhady a kontrolu výpočtů	odhad výsledku		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	čte a zapisuje desetinná čísla	čtení a zápis desetinných čísel do řádu tisícín		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí zapsat desetinný zlomek jako desetinné číslo a naopak	desetinné zlomky		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí znázornit desetinné číslo na číselné ose, vhodně volí měřítko osy	zobrazení desetinného čísla na číselné ose		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	porovnává desetinná čísla	porovnávání desetinných čísel		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí zaokrouhlit dané desetinné číslo	zaokrouhlování přirozených čísel na daný počet platných číslic i na daný počet desetinných míst		6

1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	provádí početní operace s desetinnými čísly	sčítání, odčítání (v oboru kladných čísel), násobení a dělení desetinných čísel		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	provádí odhady výpočtů	odhad výsledku		6
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí vypočítat aritmetický průměr	aritmetický průměr	Fyzika – přesnost měření, opakovaná měření	6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	zná pojem násobek, dělitel	násobek, dělitel		6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	zná a využívá znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 6, 9, 10)	znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 6, 9, 10)		6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené	prvočíslo, číslo složené		6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	rozloží dané přirozené číslo na součin prvočísel	rozklad přirozeného čísla na prvočinitele		6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	chápe pojem čísla soudělná a nesoudělná	soudělná a nesoudělná čísla		6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	určuje společné dělitele a největší společné dělitele čísel	společný dělitel, největší společný dělitel (dvou nebo tří přirozených čísel)		6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	určuje společné násobky a nejmenší společné násobky čísel	společný násobek, nejmenší společný násobek (dvou nebo tří přirozených čísel)		6
1.3 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	aplikuje znalosti z oblasti dělitelnosti přirozených čísel v úlohách z praxe	slovní úlohy		6
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vypočítá povrch krychle, kvádru	povrch krychle a kvádru		6

3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	orientuje se v krychlových jednotkách, převádí jednotky krychlové a jednotky odvozené od litru	jednotky objemu		6
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	využívá vzorce k výpočtu objemu krychle a kvádrů	objem krychle a kvádrů	Fyzika – objem jako fyzikální veličina	6
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle	objem a povrch krychle a kvádrů ve slovních úlohách		6
3.11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání	obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání		6
3.11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	umí narýsovat síť krychle a kvádrů	kvádr, krychle – síť těles		6
3.11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	dokáže rozhodnout, je-li znázorněná síť skutečně sítí krychle nebo kvádrů	kvádr, krychle – síť těles		6
3.2 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	užívá a rozlišuje pojmy rovina, bod, přímka, polopřímka, úsečka, úhel	rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, úhel jako část roviny		6
3.2 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	rozlišuje základní druhy rovinných obrazců	kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	chápe pojem úhlu jako části roviny	pojem úhlu		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	umí zapsat úhel pomocí jeho tří vrcholů, chápe pojem vrchol úhlu a jeho ramena, k označování úhlů používá i některá písmena řecké abecedy	vrchol úhlu, ramena úhlu, řecká písmena alfa, beta, gama, delta		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	umí graficky přenést úhel a sestrojít osu	rýsování a přenášení úhlu, osa úhlu		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	zná jednotky vyjadřující velikost úhlu	velikost úhlu, stupeň, minuta	Zeměpis – zeměpisná délka a šířka	6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	narýsuje úhel dané velikosti	rýsování úhlu s použitím úhloměru		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	odhadne a změří velikost zadaného úhlu	měření velikosti úhlu úhloměrem		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů	úhel pravý, přímý, ostrý, tupý		6

3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách)	početní operace s velikostmi úhlů (sčítání, odčítání, násobení dvěma a dělení dvěma)		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností	vrcholové a vedlejší úhly		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	pozná dvojice souhlasných a střídavých úhlů, umí využít jejich vlastností	souhlasné a střídavé úhly		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	vypočítá velikost úhlu v trojúhelníku, jsou-li zadány velikosti dvou zbývajících úhlů	výpočet úhlu v trojúhelníku		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	umí graficky sčítat a odčítat zadané úhly	grafické sčítání a odčítání úhlů		6
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	sestrojí úhly o velikostech 30°, 45°, 60°, 120° bez pomoci úhломěru	grafické sčítání a odčítání úhlů		6
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	zná jednotky délky a umí je navzájem převádět	jednotky délky	Fyzika – délka jako fyzikální veličina	6
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku	obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku		6
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	umí ze zadaného obvodu obrazce a dalších nutně zadaných údajů vypočítat délku neznámé strany	obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku		6
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	zná jednotky obsahu a umí je navzájem převádět	jednotky obsahu		6
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku	obsah čtverce a obdélníku		6
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	umí ze zadaného obsahu obdélníku vypočítat délku neznámé strany	obsah obdélníku		6
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	aplikuje znalosti o čtverci, obdélníku a trojúhelníku při řešení praktických úloh	slovní úlohy		6
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	umí načrtnout základní rovinné útvary	čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh		6
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	chápe základní pojmy vztahující se k trojúhelníku způsob jeho značení	strana, vnitřní a vnější úhly, značení stran a vrcholů		6

3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	určí a znázorní různé druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti a správně používá příslušné pojmy	trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný (základna a ramena), obecný, ostroúhlý, tupoúhlý a pravoúhlý (přepona a odvěsny)		6
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	pojmenuje, znázorní, sestrojí a správně užívá základní prvky v trojúhelníku – výšky, střední příčky, těžnice a těžiště	výšky, těžnice, těžiště, střední příčky		6
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		6
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	umí zkonstruovat trojúhelník ze zadaných stran či úhlů, zapíše postup konstrukce trojúhelníka pomocí běžně užívaných symbolů, diskutuje existenci trojúhelníka	trojúhelníková nerovnost, konstrukce trojúhelníku podle vět <i>sss, sus, usu</i>		6
3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	rozumí pojmu osově souměrný útvar a dokáže znázornit jeho osu souměrnosti	osová souměrnost		6
3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	osová souměrnost		6
3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz bodu v osové souměrnosti	obraz bodu v osové souměrnosti		6
3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti	obraz úsečky, trojúhelníku a kružnice v osové souměrnosti		6
3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	dokáže aplikovat znalost osové souměrnosti při řešení úloh a problémů z běžného života	aplikace osové souměrnosti	Informatika – počítačová grafika Zeměpis – vlajky států Fyzika – zobrazení rovinným zrcadlem	6

3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	rozlišuje středově souměrné útvary a dokáže určit střed souměrnosti	středová souměrnost		7
3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz bodu ve středové souměrnosti	obraz bodu ve středové souměrnosti		7
3.8 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti	obraz úsečky, trojúhelníku a kružnice ve středové souměrnosti		7
3.9 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	dokáže pojmenovat základní prostorové útvary a některá tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, koule)	krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a koule – jejich základní charakteristiky vlastnosti (počet hran, vrcholů, stěn apod.)		6
1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami	poměr	Fyzika – vztahy mezi veličinami	7
1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	umí upravovat (rozšiřovat, krátit) daný poměr	rozšiřování a krácení poměru, základní tvar poměru		7
1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	upravuje hodnoty v daném poměru	změna v daném poměru		7
1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	rozdělí hodnotu v daném poměru	dělení v daném poměru		7
1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	rozdělí celek na tři (čtyři) části v daném poměru	postupný poměr		7

1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	modeluje a zapisuje zlomkem část celku	desetinný zlomek, čtení a zápis zlomku		7
1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	chápe pojem procento, část celku dovede vyjádřit zlomkem, desetinným číslem i procenty	procento		7
1.4 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	užívá základní pojmy procentového počtu	základ, procentová část, počet procent		7
1.9 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím v oboru celých a racionálních čísel	slovní úlohy		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	modeluje a zapisuje zlomkem část celku	desetinný zlomek, čtení a zápis zlomku		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	převádí zlomky na desetinná čísla a naopak, k vyjádření čísel větších než 1 používá smíšená čísla	desetinná čísla a zlomky, smíšená čísla		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	upraví zlomek na základní tvar	krácení zlomků, základní tvar		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	dokáže porovnat dva zlomky i zlomek s desetinným číslem	rozšiřování zlomků		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	zobrazí daný zlomek na číselné ose, vhodně zvolí měřítko osy	zobrazení zlomků na číselné ose		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	chápe pojem racionálního čísla, vztahy mezi zlomky a desetinnými čísly	racionální čísla		7

1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	rozezná periodu při převodu zlomku na desetinné číslo	racionální čísla, desetinné číslo s periodou		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí sčítat a odčítat zlomky	sčítání a odčítání zlomků		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí násobit a dělit zlomky	násobení a dělení zlomků, převrácený zlomek		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	umí upravit složený zlomek	složený zlomek		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	užívá zlomky při řešení praktických situací	slovní úlohy		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky	slovní úlohy		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	dovede zapsat a znázornit na číselné ose čísla kladná i záporná	zápis záporného čísla, zobrazení záporných čísel na číselné ose	Fyzika – teplota jako fyzikální veličina	7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	porovná dvě celá i desetinná čísla, označí na číselné ose číslo opačné k danému číslu	porovnávání záporných čísel, opačné číslo		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	určí absolutní hodnotu čísel pomocí číselné osy, chápe pojem absolutní hodnoty jako vzdálenost čísla od počátku číselné osy	absolutní hodnota		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla	sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě desetinná čísla	sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel		7

1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě racionální čísla	sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	na příkladech dokáže vysvětlit, co znamená, že početní operace je komutativní, asociativní a distributivní	vlastnosti sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	vyřeší jednoduchou rovnici (řešení pomocí jediné početní operace) v oboru racionálních čísel a ověří správnost výsledku	řešení jednoduchých rovnic		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	řeší slovní úlohy na užití racionálních čísel v praxi	slovní úlohy		7
1.2 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor.	v reálných situacích provádí s dostatečnou přesností odhady počtu procent a procentové části	procenta kolem nás		7
1.2 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor.	používá kalkulačtor při řešení úloh na procenta	kalkulačka, procenta		7
1.2 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor.	používá kalkulačtor při výpočtu objemů a povrchů	kalkulačka, objemy a povrchy těles		7
1.5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami	poměr	Fyzika – vztahy mezi veličinami	7
1.5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	umí upravovat (rozšiřovat, krátit) daný poměr	rozšiřování a krácení poměru, základní tvar poměru		7
1.5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	upravuje hodnoty v daném poměru	změna v daném poměru		7
1.5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	rozdělí hodnotu v daném poměru	dělení v daném poměru		7
1.5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	rozdělí celek na tři (čtyři) části v daném poměru	postupný poměr		7

1.5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru	slovní úlohy		7
1.5 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	pracuje s měřítky map a plánů, využívá dané měřítko při čtení map, při zhotovování jednoduchých plánů	měřítko plánu a mapy	Zeměpis – měřítko plánu, mapy	7
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek).	chápe pojem procento, část celku dovede vyjádřit zlomkem, desetinným číslem i procenty	procento		7
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek).	užívá základní pojmy procentového počtu	základ, procentová část, počet procent		7
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek).	řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části a základu	řešení úloh na procenta pomocí trojčlenky	Chemie – koncentrace	7
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek).	rozumí pojům jako sleva, daň, úrok	procenta kolem nás		7
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek).	chápe pojem promile	promile		7
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek).	řeší jednoduché příklady na výpočet úroků	úroková míra a úrok		7
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek).	vytváří a čte různé diagramy a grafy, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřeny procenty	tvorba grafů v tabulkovém kalkulátoru	Informatika – grafy v tabulkovém kalkulátoru	7
2.3 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	rozhodne, zda daná závislost je nebo není přímá úměrnost	přímá úměrnost		7
2.3 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	řeší (pomocí trojčlenky) slovní úlohy s využitím vztahů přímé úměrnosti	trojčlenka	Chemie – výpočty pomocí trojčlenky	7
2.3 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	rozhodne, zda daná závislost je nebo není nepřímá úměrnost, řeší (pomocí trojčlenky) slovní úlohy s využitím vztahů nepřímé úměrnosti	nepřímá úměrnost		7

2.3 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic, zakreslí bod o daných souřadnicích v pravouhlé soustavě souřadnic	pravouhlá soustava souřadnic		7
2.3 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	zapiše přímou úměrnost pomocí tabulky a graficky znázorní, vyjádří přímou úměrnost pomocí vzorce $y = k \cdot x$	graf přímé úměrnosti, vzorec přímé úměrnosti	Fyzika – grafické znázornění dráhy rovnoměrného pohybu v závislosti na čase	7
2.3 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	zapiše přímou úměrnost pomocí tabulky a graficky znázorní, vyjádří přímou úměrnost pomocí vzorce $y = k : x$	graf nepřímé úměrnosti, vzorec nepřímé úměrnosti		7
2.3 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	řeší slovní úlohy z praxe s využitím přímé a nepřímé úměrnosti	slovní úlohy		7
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	rozumí pojmům podstava a plášť hranolu	podstava a plášť hranolu		7
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	odhaduje a počítá povrch a objem hranolu	povrch a objem hranolu		7
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	řeší úlohy z praxe – povrchy a objemy hranolů s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou	slovní úlohy	Fyzika – hustota, hmotnost, objem	7
3.11 Načrtne a sestrojí síť základních těles.	sestrojí síť kolmého hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou	síť hranolu, podstavy hranolu, jeho plášť		7
3.12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	načrtne a narýsuje obraz hranolu	volné rovnoběžné promítání, tvorba náčrtků	Výtvarná výchova – znázornění prostoru, perspektiva	7
3.13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	řeší úlohy z praxe s použitím vědomostí z geometrie	praktické úlohy geometrie v reálném životě výměra, povrchy, objemy, atd.		7

3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	vypočítá obsah trojúhelníku ze zadané strany a příslušné výšky, vypočítá obsah pravoúhlého trojúhelníku z délek jeho odvěsen	obsah trojúhelníku		7
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku pomocí vzorce	obvod a obsah rovnoběžníku		7
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	ze známého obvodu (obsahu) rovnoběžníku a délky jedné strany dokáže vypočítat některé další parametry	obvod a obsah rovnoběžníku		7
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	vypočítá obvod a obsah lichoběžníku pomocí vzorce	obvod a obsah lichoběžníku		7
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku a úlohy využívající příslušných vzorců	slovní úlohy		7
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	rozliší jednotlivé druhy rovinných obrazců a charakterizuje je	trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, kružnice, kruh		7
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	rozlišuje různé typy čtyřúhelníků	čtyřúhelníky		7
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků	čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník a jejich vlastnosti		7
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	umí vyznačit výšky a úhlopříčky rovnoběžníku	výšky a úhlopříčky rovnoběžníku		7
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	sestrojí rovnoběžník,	konstrukce rovnoběžníku		7
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	sestrojí lichoběžník,	konstrukce lichoběžníku		7
3.6 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník	konstrukce pravidelného šestiúhelníku a pravidelného osmiúhelníku		7
3.7 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	určí shodné útvary	shodnost geometrických útvarů, shodné úsečky, úhly		7
3.7 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	užívá věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) v početních a konstrukčních úlohách	shodnost trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, rozšíření ssu viz 6. roč. 3.6		7

3.9 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	rozezná a pojmenuje hranol	hranol s podstavou trojúhelníku, čtyřúhelníku nebo pravidelného mnohoúhelníku		7
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	určí druhou mocninu racionálního čísla s pomocí kalkulačky nebo tabulek	druhá mocnina racionálního čísla		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	užívá druhou mocninu v praktických výpočtech	druhá mocnina, obsah čtverce		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	určí druhou odmocninu racionálního čísla s pomocí kalkulačky nebo tabulek	druhá odmocnina racionálního čísla		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	užívá druhou odmocninu v praktických výpočtech	Pythagorova věta, výpočet délky strany čtverce známého obsahu		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	určí pomocí kalkulačky třetí mocninu racionálního čísla	třetí mocnina		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	rozumí pojmu mocnina s přirozeným mocnitelem a dokáže určit její hodnotu	mocnina s přirozeným mocnitelem		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	provádí početní operace s mocninami	součin (podíl) mocnin se stejným základem, mocnina součinu, mocnina podílu, mocnina mocniny		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	rozumí zápisu racionálního čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ ($1 \leq a < 10$) umí zapsat zadané racionální číslo tímto způsobem	rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		8
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	rozlišuje racionální a iracionální čísla a uvede příklady takových čísel	reálná čísla, iracionální čísla		8

1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	rozumí pojmu výraz	číselné výrazy		8
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	jednoduché reálné situace dokáže popsat pomocí výrazů s využitím proměnných	výrazy s proměnnými		8
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	určí hodnotu číselného výrazu	dosazení do výrazu s proměnnou	Fyzika, chemie – dosazování do vzorců	8
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	provádí početní operace s výrazy – sčítá a odčítá mnohočleny, násobí mnohočlen jednočlenem a dvojjčlenem	mnohočlen; sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů		8
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	rozloží na součin (nejvýše dvou dvojjčlenů) výraz	rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním před závorku		8
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	užívá vzorce pro $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	vzorce usnadňující úpravy výrazů		8
1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	rozliší pojmy rovnost a rovnice	rovnost, rovnice		8
1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	pomocí ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a zkouškou ověřuje správnost výsledku	ekvivalentní úpravy lineárních rovnic		8

1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	umí určit neznámou ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin	dosazení číselných hodnot do vzorce, řešení rovnice		8
1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	vyjádří neznámou ze vzorce	výpočet neznámé ze vzorce	Fyzika – úpravy vzorců	8
1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení lineární rovnice	slovní úlohy, úlohy o pohybu, společná práce, jednoduché směsi		8
2.1 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje vhodně zvoleným grafem	statistické šetření, statistický soubor, jednotka, znak, četnost	Informatika – tabulkový kalkulátor	8
2.1 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky	četnost jevu		8
2.1 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	vypočítá aritmetický průměr	aritmetický průměr		8
2.1 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	určí z dané tabulky modus a medián; chápe význam těchto hodnot	modus, medián		8
2.1 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	čte a sestruje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v daných hodnotách nebo procentech	grafy a diagramy	Informatika – tabulkový kalkulátor	8
2.2 Porovnává soubory dat.	provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje vhodně zvoleným grafem	statistické šetření, statistický soubor, jednotka, znak, četnost	Informatika – tabulkový kalkulátor	8
2.2 Porovnává soubory dat.	určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky	četnost jevu		8
2.2 Porovnává soubory dat.	vypočítá aritmetický průměr	aritmetický průměr		8
2.2 Porovnává soubory dat.	určí z dané tabulky modus a medián; chápe význam těchto hodnot	modus, medián		8
2.2 Porovnává soubory dat.	čte a sestruje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v daných hodnotách nebo procentech	grafy a diagramy	Informatika – tabulkový kalkulátor	8

3.1 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	k výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu	Pythagorova věta	Fyzika – skládání kolmých sil	8
3.1 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	z délek stran trojúhelníku dokáže rozhodnout, je-li pravoúhlý,	Věta obrácená k Pythagorově větě		8
3.1 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	řeší úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	Pythagorova věta v rovině		8
3.1 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	řeší úlohy v pravoúhlé soustavě souřadnic využívající Pythagorovy věty	pravoúhlá soustava souřadnic, vzdálenost bodů		8
3.1 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	vysvětlí pojmy kružnice a kruh jako množiny bodů	kružnice, kruh		8
3.1 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	diskutuje vzájemnou polohu přímky a kružnice	kružnice a přímka, vnější přímka, tečna, sečna, tětíva		8
3.1 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	diskutuje vzájemnou polohu dvou kružnic	vzájemná poloha dvou kružnic		8

3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	charakterizuje válec	pojem válce		8
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	vypočítá povrch válce, obsah pláště	povrch válce, obsah podstavy a pláště		8
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	vypočítá objem válce	objem válce	Fyzika – výpočet objemu tělesa	8
3.10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	řeší slovní úlohy vedoucí k objemu a povrchu válce	objem a povrch válce – slovní úlohy	Fyzika – výpočet hustoty a hmotnosti	8
3.11 Načrtne a sestrojí síť základních těles.	sestrojí síť válce	síť válce		8
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	vypočítá délku kružnice	délka kružnice, číslo π		8
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	vypočítá obsah kruhu	obsah kruhu	Fyzika – výpočet obsahu plochy	8
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	řeší slovní úlohy vedoucí k obvodu a obsahu kruhu, délce kružnice	slovní úlohy		8
3.5 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice	tečna v daném bodě kružnice		8
3.5 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	sestrojí tečnu ke kružnici procházející daným bodem ležícím vně kružnice	tečna z bodu ke kružnici, Thaletova věta		8
3.5 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	načrtne i sestrojí základní množiny bodů v rovině – pás rovnoběžek, kruh, kružnice, osa úsečky, osa úhlu	množiny bodů v rovině		8
3.5 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	v jednodušších případech sestrojí trojúhelníky zadané různými prvky (strany, vnitřní úhly, výšky, těžnice), provede rozbor konstrukční úlohy, zapíše postup konstrukce	konstrukce trojúhelníku		8

3.5 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	v jednodušších případech sestojí čtyřúhelníky (rovnoběžníky a lichoběžníky) zadané různými prvky, provede rozbor konstrukční úlohy, zapíše postup konstrukce	konstrukce čtyřúhelníku		8
4.1 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací.	při řešení konstrukčních úloh diskutuje počet možných řešení pro dané zadání i pro jiné možné zadané hodnoty	konstrukční úlohy		8
2.5 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	přiřadí dané závislosti funkční vztah užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe	lineární funkce nepřímá úměrnost	Fyzika – vztahy mezi veličinami	9
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek). Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	rozumí základním pojmům finanční matematiky	dlužník, věřitel, kapitál, úroková míra, úrok		9
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek). Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře	roční úroková míra, výpočet úroku	Informatika – tabulkový kalkulátor	9
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek). Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování	spoření, jednoduché a složené úrokování, daň z úroku	Informatika – tabulkový kalkulátor	9
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek). Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	řeší jednoduché úlohy z praxe – úvěr a splátky	úvěr , splácení úvěru	Informatika – tabulkový kalkulátor	9
1.6 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než jeden celek). Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	vyhledá a porovná informace o nabízených službách – úvěry, stavební spoření, penzijní připojištění apod.	finanční matematika v praxi		9

1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl	lomený výraz		9
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	krátí a rozšiřuje lomený výraz	krácení a rozšiřování lomených výrazů		9
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy	sčítání a odčítání lomených výrazů	Rozšiřující učivo	9
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	násobí a dělí dva lomené výrazy	násobení a dělení lomených výrazů	Rozšiřující učivo	9
1.7 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.		složený lomený výraz	Rozšiřující učivo	9
1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	rovnice s neznámou ve jmenovateli	Fyzika, chemie – vyjádření neznámé ze vzorce	9

1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli	slovní úlohy		9
1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a provádí zkoušku správnosti řešení	soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, sčítací a dosazovací metoda		9
1.8 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší slovní úlohy vedoucí k řešení soustavy lineárních rovnic	slovní úlohy o pohybu, společné práci, o směsích a roztocích	Chemie – roztoky, koncentrace	9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	znázorní bod v pravoúhlé soustavě souřadnic, vhodně zvolí měřítka os	pravoúhlá soustava souřadnic		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	chápe pojem funkce, rozliší funkci od jiných vztahů závislosti	pojem funkce		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	vymezení definičního oboru funkce, množinu hodnot funkce	definiční obor funkce, hodnota funkce, obor hodnot funkce		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	rozpozná z grafu, zdali se jedná o funkci rostoucí, klesající nebo konstantní	funkce rostoucí, klesající, konstantní		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	sestaví tabulku a zakreslí graf lineární funkce	lineární funkce, přímá úměrnost		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	vypočítá souřadnice průsečíků grafu lineární funkce $y = k \cdot x + q$ s osami soustavy souřadnic	graf lineární funkce		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	určí rovnici lineární funkce $y = k \cdot x + q$ ze souřadnic dvou bodů grafu této funkce	lineární funkce, soustavy lineárních rovnic		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic	lineární funkce, soustavy lineárních rovnic		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	sestaví tabulku a zakreslí graf nepřímé úměrnosti $y = k/x$	nepřímá úměrnost		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	sestaví tabulku a zakreslí graf kvadratické funkce tvaru $y = ax^2$	kvadratická funkce		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	sestrojí graf funkce sinus pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$	funkce sinus		9

2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	sestrojí graf funkce kosinus pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$	funkce kosinus		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	sestrojí graf funkce tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$	funkce tangens		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	určuje hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulačky nebo je vyhledává v tabulkách	goniometrické funkce		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	užívá funkce sinus a tangens při výpočtech stran a úhlů v pravoúhlých trojúhelnících	výpočty v pravoúhlém trojúhelníku		9
2.4 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	užívá funkce sinus a tangens při řešení úloh z praxe	užití goniometrických funkcí		9
3.10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vypočítá objem a povrch jehlanu se čtvercovou nebo obdélníkovou podstavou	objem a povrch jehlanu		9
3.10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vypočítá objem a povrch kužele v jednoduchých případech	objem a povrch kužele		9
3.10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vypočítá objem a povrch koule	objem a povrch koule		9
3.10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů jehlanu a kužele s užitím goniometrických funkcí a Pythagorovy věty	objemy a povrchy těles		9
3.11 Načrtne a sestrojí síť základních těles.	sestrojí síť čtyřbokého jehlanu (se čtvercovou nebo obdélníkovou podstavou)	síť jehlanu		9
3.11 Načrtne a sestrojí síť základních těles.	načrtne síť kužele	síť kužele		9
3.12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	načrtne a sestrojí obraz pravidelného čtyřbokého jehlanu	volné rovnoběžné promítání, tvorba náčrtků		9
3.12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	načrtne obraz kužele, komolého jehlanu a komolého kužele	jehlan, kužel, tvorba náčrtků		9

3.13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	užívá funkce sinus a tangens při výpočtech stran a úhlů v pravouhlých trojúhelnících	výpočty v pravouhlém trojúhelníku		9
3.13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	užívá funkce sinus a tangens při řešení úloh z praxe	užití goniometrických funkcí		9
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	určuje hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulačky	goniometrické funkce		9
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	užívá funkce sinus a tangens při výpočtech stran a úhlů v pravouhlých trojúhelnících	výpočty v pravouhlém trojúhelníku		9
3.3 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	užívá funkce sinus a tangens při řešení úloh z praxe	užití goniometrických funkcí		9
3.7 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	rozezná podobné útvary v rovině i prostoru, určí poměr podobnosti	podobnost, poměr podobnosti		9
3.7 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	dokazuje podobnost trojúhelníků na základě vět sss, sus, uu.	věty o podobnosti trojúhelníků		9
3.7 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	využívá poměr podobnosti k výpočtům délek stran trojúhelníku	Podobnost		9
3.7 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	užívá poměr podobnosti při praktické práci s plány, mapami a modely	podobnost v praxi		9
3.7 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru	užití podobnosti při konstrukcích		9
3.9 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	charakterizuje jehlan a kužel, orientuje se příslušném názvosloví (postava, hrana, stěna, plášť, strana kužele)	jehlan, kužel, tvorba náčrtků		9
4.2 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	využívá znalosti Pythagorovy věty při řešení úloh v prostoru	Pythagorova věta v prostoru		9
4.2 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	řeší jednoduché úlohy vyžadující prostorovou představivost a logický úsudek	jehlan, kužel, koule		9

I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	kalkulačka		Průběžně
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku	kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku		Průběžně
I-9-1-2 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií			8, 9
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí			8, 9
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu			8, 9

I-9-1-4 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	analýza a grafické znázornění dat			9
I-9-1-2 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		7
I-9-4-2 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary	nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		8
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů	nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		

Informatika

Charakteristika předmětu

Předmětu se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a seznámení s digitálními technologiemi. Mezi hlavní úkoly řadí vyhledávání a následné zpracování informací, automatizaci, programování a kódování. Předmět dává prostor pro aktivní a kreativní práci jedince, ale také skupin.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen na 1. stupeň do 4. a 5. ročníku s dotací jedné hodiny týdně a na 2. stupeň do každého ročníku s dotací jedné hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách vzniklých rozdělením tříd (v závislosti na počtu žáků) v počítačových učebnách. Při výuce s technologickými stavebnicemi není nutné být v počítačové učebně. Využití získaných znalostí z výuky informatiky by měl žák uplatnit ve všech ostatních předmětech. Žáci se učí aktivně využívat informačních technologií. Informační technologie jsou žákům přístupny i mimo přímou výuku a využívány v co největším rozsahu.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

systemovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj; nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci; ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce; porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace; rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů; komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje; standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci; posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech; nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem; otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Kompetence k učení

Vedeme žáky k objevování možností využití technologií v běžném životě. Žáci jsou vedeni k systematickému zpracování a vyhodnocování informací.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci, vyžadujeme od žáků srozumitelné vyjádření, podporujeme v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k práci, svědomitému plnění úkolů i k jiným každodenním aktivitám. Využíváme práci v kolektivu, kde se musí navzájem respektovat.

Kompetence občanské

Učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivujeme žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k reálnému zhodnocení svých možností.

Kompetence digitální:

Digitální kompetence jsou rozvíjené během všech činností předmětu informatika.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Ročník
1.1. získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat, odpoví na otázky na základě dat v tabulce, popíše pravidla uspořádání v existující tabulce, doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	data v grafu a tabulce, evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce, kontrola hodnot v tabulce, filtrování, řazení a třídění dat, porovnávání dat v tabulce a grafu		6.
1.2. navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	rozpozná zakódované informace kolem sebe, zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady, zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer, zakóduje obrázek pomocí geometrických tvarů, ke kódování využívá i binární čísla	přenos informací, standardizované kódy, znakové sady, přenos dat, symetrická šifra, identifikace barev, barevný model, vektorová grafika, zjednodušení zápisu, binární kód, logické A a NEBO		6.

1.3. vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností, v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku, vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	schémata a modely, minimální cesta grafu, kostra grafu		7.
1.4. zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku, pomocí ohodnocených grafů řeší problémy, pomocí orientovaných grafů řeší problémy	ohodnocené grafy, orientované grafy, modely, automaty		7.
2.1. po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	po přečtení programu vysvětlí, co program vykonává	algoritmy, základní programy		6., 7.
2.2. rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	diskutuje různé programy pro řešení problému, přečte program pro robota a najde v něm případné chyby	rozdělení algoritmu na jednotlivé části, rozdělení programu na podprogramy, řešení programu		6., 7., 8, 9.

2.3. vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, hotový program upraví pro řešení příbuzného problému, upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol	výběr správného algoritmu pro daný problém, používání výstupních zařízení robota		6., 7., 8., 9.
2.5. v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce (Scratch) sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost, používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech, používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna, vytvoří proměnnou, vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost	vytvoření programu, opakování, objekty a komunikace mezi nimi, opakování s podmínkou, události, vstupy, spouští program různými způsoby, používá souřadnice, vytvoření vlastního projektu		6., 7., 8., 9.
2.6. ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota	algoritmy, programy, sestavení a oživení robota		6., 7., 8., 9.
3.1. vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují, pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	školní informační systém – Bakaláři, Teams, uživatelé činnosti, práva		6.

3.2. nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když), přepíše do tabulky dat nový záznam, seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně), používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy	použití vzorců u různých typů dat, funkce s číselnými i textovými vstupy, řazení dat, filtrování dat		8.
3.3. vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky, řeší problémy výpočtem s daty, ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	relativní a absolutní adresy buněk, zpracování výstupů z velkých souborů dat		8.
3.4. sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	navrhne tabulku pro záznam dat	řešení problémů s daty		6.
4.1. popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí, vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením, diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich, popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	složení počítače, operační systémy, nové technologie kolem nás		9.

4.2. ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory, porovná různé metody zabezpečení účtů, na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	správa souborů, struktura složek, přístup k datům, komprese a formáty souborů		7., 9.
4.3. vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě, na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti	domácí a školní počítačová síť, typy a služby sítí, fungování sítě, web, cloud		7., 9.
4.4. poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	postup při řešení problému s digitálním zařízením		7.
4.5. dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	nainstaluje a odinstaluje aplikace, aktualizace, diskutuje o cílech a metodách hackerů, vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat, diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	instalace aplikací, aktualizace, fungování a služby internetu, bezpečnostní rizika, zabezpečení, digitální identita, sociální sítě		7., 9.

Dějepis

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis je vyučován od 6. do 8. ročníku dvě hodiny týdně, v devátém ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Součástí výuky je promítání videa a práce na počítači. Předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ale přesahuje i do současného života. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních. Výuka je doplněna vlastivědnými vycházkami a exkurzemi. Poznámka: ve školním roce 2013-14 je v devátém ročníku časová dotace 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa.

Učíme žáky – různým metodám poznávání kulturních a materiálních výtvorů minulosti

- plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, na internetu
- vybírat podstatné informace ze shlédnutých audiovizuálních materiálů.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky – chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.

- poznatky zobecňovat a hledat podobné případy v historii
- základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z analýzy historických faktů.

Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

Podporujeme samostatnost a logické myšlení.

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

Učíme žáky vnášet do hodin vlastní otázky související s tématem a řešený problém propojovat s reálnou situací.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování.

Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění.

Klademe důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu.

Ve výuce podporujeme používání výpočetní techniky.

Podporujeme kritiku a sebekritiku.

Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.

Učíme žáky vhodně používat historické termíny.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Učíme žáky pracovat v týmech.

Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě a k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti.

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.

Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.

Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole a na mimoškolních akcích.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat a v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.

Podporujeme využívání výpočetní techniky a internetu.

Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich pracovních povinností a závazků.

Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu.

Kompetence digitální

Podporujeme žáky v tom, aby využívali digitální technologie k orientaci v historické realitě.

Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny.

Klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	poučí se o smyslu historického zkoumání	Význam dějin pro jednotlivce i současnou společnost, smysl historického zkoumání	OSV 1.6.a	6.
1.2 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	vyjmenuje historické prameny, seznámí se s činností muzea	Historické prameny, archeologie, muzea		6.
1.3 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	zakreslí a přečte údaje z časové přímky a mapy	Počítání století, počítání př.n.l. a po n.l., zakreslení a přečtení údajů z mapy a časové přímky	OSV 1.10.a	6.
2.1 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	popíše vývojové typy pravěkého člověka, charakterizuje způsob života ve starší době kamenné	Vývojové typy pravěkého člověka, způsoby života lidí v starší době kamenné (obživa, tlupy, nástroje, umění, náboženství)	Výtvarná výchova	6.
2.2 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost v době ml. kamenné, bronzové, železné	Mladší a pozdní doba kamenná, doba bronzová, doba železná		6.
	uvede příklady archeologických nalezišť na našem území	Evropa v pravěku		6.
3.1 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	První státy – oblast Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny	OSV 1.8.	6.
3.2 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Písemné, architektonické, sochařské, malířské památky z Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny, z antického Řecka a Říma	Výtvarná výchova	6.
3.3 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a	seznámí se s historií, kulturou a náboženstvím starověkého Řecka a Říma a vysvětlí přínos antické kultury pro současnost	Blízký východ a oblast Středomoří, antické Řecko a Řím		6.

3.4 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v Egyptě, Řecku a Římě a vysvětlí podstatu antické demokracie	Pojem státu, jeho funkce, struktura obyvatel v nejstarších civilizacích a v antickém Řecku a Římě	VDO 2.4.a	6.
4.1 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku stěhování národů, šíření křesťanství a vzniku raně středověkých států	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku stěhování národů, šíření křesťanství a vzniku raně středověkých států	Raný středověk, nový etnický obraz Evropy, křesťanství	Zeměpis	7.
	porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Byzantská říše, arabský svět, západní Evropa	Občanská výchova	7.
4.3 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	objasní vznik a význam prvních státních útvarů na našem území, Sámova říše, Velkomoravská říše a vnitřní vývoj českého státu v souvislosti se sousedními státy, vyjmenuje první Přemyslovce	První státní útvar na našem území, Sámova říše, Velká Morava, první Přemyslovci	OSV 1.8.	7.
4.4 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	porovná vznik raně středověkých států a úlohu křesťanství při jejich utváření, konflikty mezi Svatou říší římskou a církví	Formování prvních státních celků v Evropě, slovanské státy, vznik středověké Anglie a Francie, boj mezi světskou a církevní mocí		7.
4.5 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	seznámí se životem různých vrstev ve středověku, popíše vznik středověkých měst a jejich význam, uvede příklady románské a gotické kultury, rozpozná je	Románská kultura, vrcholný středověk (rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam, vláda posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků)		7.
5.1 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	vysvětlí myšlenky humanismu, popíše změnu situace ve společnosti a v církvi za vlády Václava IV., objasní myšlenky Jana Husa a jeho kritiku církve, uvede příčiny a důsledky husitských válek	Česká společnost v předhusitské době, kritika poměrů v církvi		7.
5.2 vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Mistr Jan Hus, husitské války, výsledky husitské revoluce, pozdní středověk (vláda Jiřího z Poděbrad a Jagelonců)		7.

5.3 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	popíše a ukáže na mapě průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Raný novověk, zámořské objevy	Zeměpis	7.
5.4 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	porovná postavení českého státu v Evropě a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Náboženská reformace, počátky absolutistických monarchií, český stát v době předbělohorské		7.
5.5 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky pro český národ, seznámí se s osobností Jana Ámose Komenského	Třicetiletá válka		7.
	seznámí se s různými typy monarchií v Evropě (Francie, Rusko, Anglie, USA, Prusko)	Anglická revoluce, absolutismus v Evropě (Francie, Rusko, Anglie, Prusko), vznik USA		8.
5.7 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek	rozpozná základní znaky renesance, baroka, rokoka, osvícenectví a příklady významných kulturních památek	Renesance a humanismus, baroko, osvícenectví	Výtvarná, hudební výchova	7.
6.1 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	charakterizuje vliv ekonomických, sociálních, politických a kulturních změn na vývoj společnosti	Vláda Habsburků po 30. leté válce, Marie Terezie a Josef II	OSV 1.8.	8.
6.2 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	popíše příčiny, průběh a výsledky francouzské revoluce, objasní příčinu nástupu Napoleona, popíše průběh napoleonských válek a vyvodí důsledky, které vedly k rozbití starých spol. struktur v Evropě	Francouzská revoluce a napoleonské války	Zeměpis	8.
6.3 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	vysvětlí podmínky vzniku českého národního obrození, uvede hlavní představitele a popíše některé myšlenky související s postavením českého národa v rámci habsb. monarchie,	Metternichovský absolutismus, české národní obrození	ČJ-literatura	8.

	definuje politické, sociální a národnostní problémy ve vybraných evropských zemích a vysvětlí příčiny revolucí v 19. st., objasní důsledky průmyslové revoluce a modernizace společnosti v souvislosti se změnou sociálního složení obyvatelstva	Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury, průmyslová revoluce v Čechách, revoluční rok 1848 v Evropě a v Čechách	ENV 5.3.c	8.
	na základě vývoje v některých zemích a na základě postavení dělníků porovná základní politické proudy	Hospodářské a společenské změny v 2. pol. 19. stol		8.
6.6 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států, posoudí, jaké důsledky s sebou tento vývoj přinesl, vysvětlí význam sjednocení některých států, stanoví příčiny, popíše průběh a určí důsledky pro vývoj USA, posoudí postavení čes. zemích v habsburské monarchii a snahy o řešení národnostní otázky	Politické a společenské změny v druhé polovině 19. stol., východní Evropa, občanská válka v USA, sjednocení Itálie a Německa, vznik Rakousko-Uherska	Zeměpis	8.
7.1 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	popíše vývoj válečných událostí, vyjmenuje nové zbraně a jejich vliv na průběh a důsledky války, uvede příklady organizování odboje	Příčiny a průběh 1. světové války, Češi ve válce, domácí a zahraniční odboj		8.
7.2 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	na vývoji Československa po 1. světové válce vysvětlí fungování demokracie a problémy, které musel stát řešit, popíše nové politické uspořádání Evropy a úlohu USA	Svět po 1. světové válce, vznik nových států, vznik Československa	MEGS 3.3.b	8.
7.3 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede shody a rozdíly komunismu a fašismu, uvede příčiny a důsledky hospodářské krize a najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil	Světová hospodářská krize a její důsledky pro mezinárodní vývoj	OSV 1.10.a	9.

7.4 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	objasní pojem holocaust, popíše škodlivost nacismu, antisemitismu, objasní jak porušují lidská práva	Fašismus, nástup a vývoj, důsledky	MKV 4.1.c, 4.3.f	9.
7.5 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	na vývoji Československa vysvětlí boj za záchranu demokracie, popíše události v Československu během 2.světové války(odboj), objasní politické, ekonomické a mocenské důsledky války	Československo – boj za záchranu demokracie a samostatnosti státu		9.
8.1 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	charakterizuje pojem studená válka, vysvětlí příčiny a důsledky konfliktů, ke kterým došlo díky vypjaté politické situaci	2. světová válka, světová bojiště, domácí odboj, západní a východní odboj		9.
8.2 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	v souvislosti s politickým a ideologickým vývojem určí zařazení států do jednotlivých hospodářských a vojenských bloků	Rozdělení světa po 2. světové válce, vznik dvou soupeřících táborů	MEGS 3.3.f	9.
8.3 posoudí postavení rozvojových zemí	popíše rozpad koloniálního panství a postavení nově vzniklých států	Mocenské zájmy ve světě, studená válka	Občanská v., VDO 2.4. a	9.
8.4 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	orientuje se v událostech, které souvisejí s rozpadem východního bloku, orientuje se v problémech současného světa, uvědomuje si proces sjednocování Evropy	1989 rozpad zemí východního bloku, současné problémy světa, terorismus	MKV 4.4.a	9.
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	vyhledává informace v různých digitálních informačních zdrojích, přistupuje k nim kriticky, klade důraz na jejich důvěryhodnost a volí vhodné komunikační strategie	průběžně		

I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	orientuje se v informacích, tvoří a upravuje digitální obsah v různých formátech a sdílí ho, k třídění a uspořádání informací využívá vhodné digitální nástroje	průběžně		

Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Výchova k občanství je v 6. ročníku vyučována 2 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá většinou ve třídě, někdy děti pracují též v počítačové učebně nebo v multimediální učebně. Vyučování je možno doplnit exkursemi a vlastivědnými vycházkami – dle možností učitele a zájmu dětí. V tomto předmětu by se děti měly naučit vyjadřovat své názory na společenské dění a měly by si utvářet postoje k různým otázkám života. Učitel děti vede k zájmu o místo, ve kterém žijí, o kulturu, přírodu a mezilidské vztahy.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Necháváme žáky hledat informace v různých pramenech, které připravíme – slovníky, encyklopedie, internet (samostatná práce i skupinová).

Necháváme žáky prezentovat jejich práce – např. formou „panelů, vystoupení před třídou...

Cvičíme porozumění čtenému textu.

Učíme žáky vybírat podstatné informace.

Jasně stanovujeme cíle a témata hodin, vysvětlujeme užitečnost získaných informací pro život.

Kompetence k řešení problémů

Dáváme učivo jednotlivých oborů do souvislostí

Navozujeme problémové situace a vedeme k jejich řešení.

Umožňujeme žákům prezentaci jejich práce a názorů, vedeme je k tomu, aby byli schopni obhájit svůj názor.

Koncepce komunikativní

Dáváme žákům prostor k projevu.

Vedeme žáky k jasnému a přesnému vyjadřování.

Ukazujeme žákům důležitost neverbální komunikace.

Zdůrazňujeme dodržování norem slušnosti v komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k toleranci.

Dbáme na jednání v rámci zásad slušného chování.

Do výuky zařazujeme skupinovou práci, učíme zásadám skupin. Práce.

Vedeme žáky k tomu, aby byli schopni hodnotit práci svou i ostatních.

Vedeme žáky k tomu, aby dokázali obhájit svůj názor.

Vedeme žáky k pomoci handicapovaným žákům.

Kompetence občanské

Posilujeme sebevědomí kladným hodnocením.

Návštěvou kulturních představení, vhodně zvolenými výlety a podporu žáků při účasti na různých soutěžích vytváříme v žácích smysl pro kulturu, tvořivost a smysluplné trávení volného času.

Osobním příkladem vedeme žáky ke slušnému chování.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k reálnému zhodnocení možností a schopností.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií.

Vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.

Podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

žlutě – výstupu výchovy ke zdraví

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	vyjmenuje státní symboly, vysvětluje jejich důležitost a způsoby používání, vysvětlí význam státních svátků, uvede nejdůležitější státní svátky	státní symboly – význam, požívání státní svátky	MEGS 3.2.c	6

VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	vyjmenuje důležité místní instituce a vysvětlí jejich funkci, vymezí povinnosti a práva žáků doma, ve škole, ve společnosti a vysvětlí jejich funkci – vymezí povinnosti a práva žáků doma, ve škole, ve společnosti a vysvětlí důležitost dodržování pravidel ve společnosti a důležitost spolupráce	naše škola, naše obec důležité instituce práva a povinnosti	VDO 2.2.c, VDO 2.4.b VDO 2.1.a	6
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	objasní, co je vlastenectví a co je nacionalismus, vyjmenuje významné osobnosti své země i svého města, uvede, čím se proslavila naše země	naše vlast, pojem vlast a vlastnictví významné osobnosti, co nás proslavilo	Dě	6
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	využívá vhodných prostředků komunikace uplatňuje hlavní zásady spol. chování	komunikace, společenské chování	ČJ; OSV 1.8.f	6
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	shromáždí informace o menšinách, respektuje odlišné názory a odlišné způsoby chování, vypráví o kulturních tradicích své země	rozmanitost kultur, kult. hodnoty, tradice, menšiny – národní i jiné	MEGS 3.2.e, MEGS 3.2.c; MEGS 3.1.d	6
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznámky a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	poznává vlastní slabé a silné stránky, uvědomuje si význam vůle při překonávání překážek, pozná projevy špatných lidských vlastností	poznání vlastní osobnosti	OSV 1.4.a	6
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,	chápe vztahy mezi příjmy a výdaji v rodině, vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti, vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji, hospodárně zachází se svými financemi	rodinný rozpočet, úspory, ekonomika domácnosti		6

9.1 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	vysvětlí co je pro ně domov, objasní roli matky a otce v rodině	vztahy v rodině mezi kamarády, domov, atmosféra domova	OSV 1.7.a-d	6
9.12 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhému člověku	sestaví zdravý jídelníček, posoudí vlastní stravovací návyky	zdravá výživa		6
9.15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	vysvětlí, jak reagovat v situacích ohrožení zdraví a života v silničním provozu, dovede poskytnout první pomoc při běžných úrazech	osobní bezpečí, odpovědnost za bezpečí své i ostatních, první pomoc	Př	6
9.2 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku), a uvede příklady pozit. a negat. vlivu na kvalitu sociál. klimatu (vrstevnická komunita. rodinné prostř.) z hlediska prospěšnosti zdraví	vysvětlí k jakým konfliktům může docházet v určité komunitě, navrhne způsoby řešení, přemýšlí nad povinnostmi člena rodiny, třídy	konflikty v rodině, povinnost člena rodiny, třídy		6
9.5 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	vysvětlí, jakými způsoby může člověk upevňovat své zdraví, uvědomovat si význam vhodné pohybové aktivity	pohybová aktivita – význam, odpovědnost za vlastní zdraví	TV	6
9.6 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	objasní, co přispívá ke zdraví, co zdraví škodí	zdravý životní styl		6

9.8 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými civiliz. a jinými chorobami, svěří se se zdrav. problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	uplatňuje hygienické zásady, objasní význam dodržování hygieny tělesné i duševní	osobní hygiena		6
9.9 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání, a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	uplatňuje zásady zdravého životního stylu	zdravý životní styl		6
9.10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	vyjmenuje způsoby relaxace, vysvětlí důležitost relaxace	zdravý životní styl relaxační techniky		6
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	uvede příklady kulturních institucí v regionu, objasní význam kultury, kulturních hodnot, vypráví o svých kulturních zážitcích, popíše některé kulturní tradice státu, regionu, města	kultura, kulturní instituce, kulturní hodnoty, kulturní tradice	MEGS 3.1.e, ENV 5.3.e	7
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	vysvětlí pojmy solidarita, charita, nadace, shromáždí informace o některých nadacích, vysvětlí důležitost vzájemné pomoci lidem v nouzi	lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, nadace, charita, potřební lidé ve společnosti	MKV 4.2.i,h,g	7
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	objasní pojmy verbální a neverbální komunikace, uplatňuje vhodný způsob komunikace a chování v různých situacích	komunikace	OSV 1.8.f	7

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	shromáždí informace o různých kulturních tradicích v různých zemích – např. o slavení Vánoc	rozmanitost kultur	MEGS 3.2.e., MEGS 3.2.g, h	7
VO-9-1-06 rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vyjmenuje základní lidská práva, vysvětlí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, pozná netolerantní chování	lidská práva, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	VDO 2.2.a	7
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	vysvětlí rozdíl mezi hmotným a duševním vlastnictvím, uvědomují si co je duševní vlastnictví a že je nutno ho chránit, uvádí zdroj, z něhož získal informace	majetek a bohatství člověka, formy vlastnictví	inf 6	7
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	vysvětlí podstatu a smysl Listiny základních práv a svobod a Deklarace práv dítěte	člověk a lidská práva, Listina základních práv a svobod, Deklarace práv dítěte	VDO 2.2.b, MKV 4.5.d, MEGS 3.3.e	7
9.11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	rozumí svému dospívání, vhodně se chová k opačnému pohlaví	puberta – změny tělesné a duševní, proměna vidění světa, sebeprožívání	přírodopis, ENV 5.4.b	7

9.13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhému člověku	uvědomuje si nebezpečí kouření, brání drog a alkoholismu	nezdravý životní styl – alkoholismus, kouření, drogy		7
9.5 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	uvědomuje si vliv prostředí na organismus člověka	negativní vlivy prostředí na organismus člověka	ENV 5.4.d	7
9.7 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	sestaví zdravý jídelníček	výživa, zdravotní rizika, příčiny civilizačních chorob	přírodopis	7
9.10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	ovládá základní relaxační techniky	zdravý životní styl, duševní hygiena, překonávání psychických a fyzických problémů	OSV 1.7.a-d, ENV 5.4.b; přírodopis	7
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	objasní pojmy verbální a neverbální komunikace, uplatňuje vhodný způsob komunikace v různých životních situacích, ovládá dvě nejdůležitější asertivní techniky	komunikace, asertivita	MKV 4.4.d, OSV 1.8.f, g, h, OSV 1.9, 1.10	8
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	objasní pojmy temperament a inteligence, vysvětlí, jak může poznání sebe sama ovlivňovat vztahy s druhými lidmi	osobnost, sebepoznání, temperament, inteligence	MKV 4.1.a, OSV 1.2.a-i	8

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	je si vědom svých dobrých i špatných vlastností, schopností, vysvětlí důležitost motivace	životní cíle, adaptace na životní změny, motivace, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti	OSV 1.3.a, b, c, Vop	8
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	rozdílí dobré a špatné charakterové vlastnosti. Objasní některé stereotypy v posuzování druhých lidí	charakterové vlastnosti, vnímání a prožívání, stereotypy v posuzování druhých lidí	MKV 4.2a-i, OSV 1.6.a,b,c, Vop	8
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	vysvětlí, jak může pěstovat zdravou sebedůvěru, objasní, jak je možné usměrňovat své vlastnosti	vrozené předpoklady, osobní rozvoj, hodnoty, sebepojetí	Vop, OSV 1.1	8
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	vyjmenuje složky státní moci, jejich orgány a instituce, objasní jejich funkci a účel, objasní funkci samosprávy obce	právní základy státu, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, samospráva obcí	VDO 2.4.c, VDO 2.3.b	8
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy, je schopen provést jednoduchý právní úkon	občanský zákoník		8
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	vysvětlí nejdůležitější pojmy z oblasti soudnictví – advokát, obhájce, prokurátor, objasní podstatu činnosti soudů	fungování soudů		8
9.1 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	dodržuje pravidla soužití ve společenství vrstevníků, mezi partnery a v rodině, je schopen pozitivní komunikace	rozdíly mezi muži a ženami		8

9.12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	je seznámen s nejdůležitějšími metodami antikoncepce a s pohlavně přenosnými chorobami, vyhodnotí možná rizika předčasného pohlavního styku	výběr životního partnera, rozhodování v oblasti sexuálního chování – promiskuita, předčasné těhotenství, metody antikoncepce, pohlavně přenosné choroby	přírodopis	8
9.13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhému člověku	uvědomuje si nebezpečnost návykových látek, dovede říct NE, uvede, kam se člověk může obrátit s žádostí o odbornou pomoc	návykové látky		8
9.14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci a agresí	objasní nebezpečnost sekt a manipulace – v médiích, davu, partách	dav, chování člověka v davu, náboženské sekty, party		8
9.3 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	vysvětlí princip hierarchie lidských potřeb a uvede příklady jejich uspokojování	lidské potřeby	přírodopis	8
9.4 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	uvědomuje si důležitost uspokojování základních lidských potřeb, je odpovědný za své zdraví	lidské potřeby		8
9.6 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	dovede se vyjádřit k problematice zdraví	zdravý životní styl	ENV 5.4.d	8

9.7 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	chápe důležitost zdravého stravování a uvědomuje si možný vliv složení stravy na rozvoj nemocí	poruchy příjmu potravy		8
9.9 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání, a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	zúčastňuje se programů na podporu zdraví, má odpovědný vztah k sobě samému, vysvětlí, na čem je založen zdravý životní styl	zdravý životní styl		8
9.10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	zná některé relaxační techniky, uvědomuje si důležitost odpočinku, regenerace	zdravý životní styl, způsoby chování v zátěžových situacích – stres, konflikt, relaxační techniky	OSV 1.4. a,b,d,e; přírodopis	8
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	objasní vliv masmédií, reklamy na veřejné mínění a chování lidí	masmédiá, reklama, veřejné mínění	MEV 6.1.a,6.2.b,6.3.c, 6.5.a	9
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	respektuje jinakost, uvědomuje si důležitost tolerance	světová náboženství	MEGS 3.3.a	9
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	objasní funkce banky a uvede příklady jejich služeb, vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým, uvede možnosti pojištění pro konkrétní rizikové situace	peněžní ústavy, ČNB		9

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, vysvětlí rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou	banky a jejich služby		9
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky, objasní možnosti krytí deficitu rozpočtu	peněžní ústavy		9
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	objasní princip nabídky a poptávky a jejich vliv na cenu, popíše princip inflace a její vliv na reálnou hodnotu peněz	základy ekonomie, fungování trhu		9
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané, vysvětlí, co tvoří příjmy a výdaje státu	hospodářství a stát, daně		9
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	uvede příklady součinnosti obchodu, výroby a služeb, objasní úlohu výroby, obchodu a služeb	základy ekonomie – fungování trhu		9
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	objasní, jaké jsou nejčastější formy a typy států, uvede jejich příklady	formy států – monarchie, republika, federace, demokracie	zeměpis, VDO 2.4.a	9

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	vysvětlí rozdíl mezi přestupkem a trestným činem	protiprávní jednání, trestní postížitelnost, základní práva spotřebitele		9
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	uvede příklady korupčního jednání a diskutuje o příčinách korupčního jednání	protiprávní jednání včetně korupce		9
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického řízení státu pro život občanů	politické strany, demokracie		9
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	objasní smysl voleb do zastupitelstev, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů	volby, volební systémy	VDO 2.3.a	9
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	uvědomuje si důležitost ochrany lidských práv a svobod, respektuje práva druhých, vlastní práva uplatňuje vhodným způsobem, uvede povinnosti občana při obraně státu	lidská práva, práva menšin	VDO 2.2.e, MKV 4.3.a-f	9
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	vyjmenuje náležitosti pracovní smlouvy, objasní význam právní úpravy pracovního poměru a manželství	občanský zákoník – manželství, zákoník práce, pracovní smlouva		9
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	je seznámen s existencí trestního zákoníku, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují	trestní zákoník, právní řád – význam a funkce	VDO 2.2.d	9
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	objasní vliv začlenění ČR do EU na život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace – podstata EU, výhody a nevýhody	zeměpis, MEGS 3.3.c,d	9

VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	vyjmenuje některé důležité mezinárodní organizace, posoudí jejich význam, uvede výhody spolupráce mezi státy	začlenění ČR do mezinárodních organizací – OSN, NATO, Rada Evropy, UNESCO, UNICEF, spolupráce mezi státy	zeměpis, MEGS 3.3.g	9
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	vysvětlí, co je globalizace a jak se projevuje	globalizace – projevy, klady a zápory, globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	přírodopis, zeměpis, ENV 5.2.a-g	9
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	uvede problémy, které bude muset lidstvo řešit, vyjádří svůj názor na ně	globální problémy lidstva	přírodopis, zeměpis	9
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	vysvětlí souvislosti mezi lokálními a globálními problémy, nastíní způsoby jejich řešení	možné způsoby řešení globálních problémů, význam chování jednotlivce, trvale udržitelný rozvoj	přírodopis, zeměpis	9
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	vyjádří svůj názor na terorismus a jeho příčiny, uvede příklady řešení krizí nevojenského charakteru	mezinárodní bezpečnost, terorismus	zeměpis	9
9.15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	dokáže poskytnout první pomoc, chová se odpovědně v situacích ohrožení zdraví,	osobní bezpečí, odpovědnost za bezpečí své i ostatních	přírodopis	9
9.16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	charakterizuje možná nebezpečí, uvede příčiny jejich vzniku a jejich důsledky, vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému	ochrana člověka za mimořádných událostí	přírodopis	9

9.5 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	je si vědom toho, že zdraví člověka je ovlivňováno jeho životním stylem	zdravý životní styl	ENV 5.4.b	9
VO-9-01-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	rozumí pojmům vlastenectví a nacionalismus, emigrace, imigrace, národnostní menšina, objasní, na co a na koho může být naše země hrdá	země a národy ČR, domov a vlast		7.
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	vysvětlí pojmy svoboda a morálka, chápe důležitost pravidel ve společnosti, uvědomuje si, že člověk ke svému životu potřebuje společnost	svoboda a morálka, pravidla chování, vztah člověka k životnímu prostředí	VDO 2.4.d, ENV 5.1.f OSV 1.11	7.
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	umí vyhledat kontakty na různé instituce, sleduje internetové stránky obce, klade důraz na dodržování netikety a chrání si své osobní údaje, rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí			
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	seznámí se s digitálními technologiemi pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci			

Region

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět region je vyučován v osmém a devátém ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové učebně. Žáci se zúčastňují vlastivědných vycházek a exkurzí. Předmět rozšiřuje výuku zeměpisu, biologie a dějepisu v místních podmínkách a je založen na vycházce, exkurzi a následnému zpracování zadaných prací.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Podporujeme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, své školy, poznávání regionu, vlasti i cizích států.

Učíme žáky hledat vhodné zdroje informací (učebnice, internet, audiovizuální materiály).

Podporujeme aktivní přístup, poznávat přírodní objekty, jevy (výlety, turistika).

Pomocí atlasů, map, digitálních aplikací vytváříme reálnou představu o ČR i ostatních státech.

Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska jejich důležitosti a objektivity.

Motivujeme k učení, k využívání vlastních zkušeností.

Vedeme k samostatnému vypracování referátu na zvolené téma a předání zpracované informace ostatním.

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme praktické problémové úkoly a učíme žáky problémy řešit, diskutovat o možnostech řešení a chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních faktů.

Vedeme k zobecňování poznatků a aplikaci v praktickém životě, řešené problémy propojovat s reálnou situací.

Podporujeme samostatnost, tvořivost.

Podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů.

Učíme žáky vyvozovat závěry a obhajovat je.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky vlastními slovy a přitom přesně a logicky se vyjadřovat a argumentovat, naslouchat druhým, klást vlastní otázky v souvislosti s daným tématem.

Učíme diskutovat k tématu, obhajovat své názory a respektovat názor druhých.

Klademe důraz na patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu a podporujeme zdravou kritiku a sebekritiku.

Kompetence sociální a personální

Podporujeme skupinovou výuku, učíme žáky pracovat ve skupině, přijímat různé role ve skupině.

Vedeme k vzájemnému respektu zásad slušného chování při vzájemné komunikaci.

Učíme kriticky hodnotit práci ve skupině, svou práci a práci ostatních.

Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k poznávání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí pro život.

Učíme – uvědomovat si vztahy a vzájemnou závislost člověka, přírody a životních podmínek

– vytvářet vztah k lidským výtvarům minulosti i současnosti.

Vedeme k utváření osobních představ o geografickém a životním prostředí, ochraně životního prostředí.

Účastníme se akcí s ekologickým zaměřením.

Netolerujeme nezdvořilé, hrubé a agresivní chování.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Plánujeme a pomáháme realizovat pracovní činnosti žáků.

V rámci možností využíváme internet, výpočetní techniku, besedy, exkurze.

Učíme popisovat a správně pojmenovávat geografické podmínky (práce s mapami, atlasy i v terénu).

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce.

Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich pracovních povinností a závazků.

Kompetence digitální

Vytváříme prostor pro získávání, vyhledávání a kritické posuzování informací z digitálních zdrojů

Pomáháme vytvářet a upravovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se prostřednictvím digitálních prostředků

Umožňujeme sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií

Učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování činností, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků

Vedeme žáky k uvědomění si zdravotních rizik a ohrožení tělesné a duševní pohody při nevhodném používání digitálních technologií

Vedeme žáky k využívání digitální technologie, vyhledávání v online zdrojích, práci s digitálními mapami, získávání, vyhledávání a kritickému posuzování vyhledaných dat, digitálního obsahu.

Pomáháme vytvářet a upravovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se prostřednictvím digitálních prostředků

Vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví.

Region – přírodopis			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Z-9-6-02 Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	hodnotí přírodní podmínky regionu (půda, podnebí...)	základní charakteristika přírodních poměrů v regionu	region – zeměpis, ENV 5.1. a, b,c, ENV 5.2. a, b, c
	vysvětlí vliv přírodních podmínek na rostlinstvo a živočišstvo v regionu	charakteristika rostlinstva a živočišstva v regionu	
P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a mezi nimi vztahy	objasňuje vztahy mezi organismy vyskytujícími se v regionu	Organismy v regionu – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	přírodopis, ENV5.2. e
P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uvádí příklady kladného a záporného působení člověka na ŽP v regionu	Ochrana přírody a životního prostředí v regionu	přírodopis, ENV 5.1. g, ENV 5.3. a, b, c, ENV 5.4. a, b, c, VDO 2.1.d
	zdůvodní nebezpečí a možné příčiny ekologických havárií v regionu		
	popíše modely chování v případech místních ekologických havárií a nutnou spolupráci s pověřenými orgány		
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	určuje a taxonomicky zařazuje rostliny daných lokalit regionu	Určování rostlin – lokality našeho regionu	přírodopis, MEV 6.7.b,c
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	uvede příklady vztahů vybraných rostlin k prostředí	Životní prostředí rostlin v regionu, přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí, ochrana rostlinných druhů	přírodopis, ENV 5.2. d, e

	vysvětlí schopnost rostlin přizpůsobovat se různorodým životním podmínkám		
P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	zařazuje živočichy žijící v regionu do taxonomických skupin	Určování a zařazování živočichů žijících v našem regionu	přírodopis, MEV 6.7.b,c
	určí vybrané živočichy		
P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	uvede příklady přizpůsobení živočichů rozmanitým životním podmínkám v regionu	Rozšíření živočichů v regionu a přizpůsobení různým životním podmínkám	přírodopis, ENV 5.2. e
P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	vysvětlí úlohu živočichů žijících v regionu v potravních řetězcích	Živočišná společenstva v regionu	přírodopis, ENV 5.2. e
	dokládá hospodářský význam živočichů chovaných v regionu	Hospodářský význam živočichů, chov domestikovaných živočichů v regionu	přírodopis, ENV 5.3. a
	uvádí příklady vztahů živočichů k prostředí s důrazem na ohrožené druhy a jejich ochranu	Rozšíření živočichů v regionu a přizpůsobení různým životním podmínkám, ochrana živočichů	přírodopis, ENV 5.2. d
	uplatňuje zásady bezpečného přístupu k živočichům žijícím v regionu	Význam živočichů-hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	přírodopis
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozoruje vybranou přírodu (okem, lupou, mikroskopem)	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	přírodopis, MEV 6.7.b,c
	Samostatně nebo ve spolupráci s týmem vyvozuje a formuluje závěry na základě praktického pozorování přírody		
	na základě pozorování určuje základní biologické druhy	práce s určovacími klíči a atlasy, ukázky odchytu živočichů	přírodopis, MEV 6.7.b,c

P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	dodržuje zásady bezpečnosti práce v rámci pozorování v přírodě je ohleduplný při práci v terénu nebo při sběru přírodnin potřebných k dalšímu pozorování	průběžně	přírodopis
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	v textu nalezne podstatné informace	průběžně	
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	porovnáva informace získané z více zdrojů	průběžně	
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	rozvrhne si práci, navrhne vhodné zdroje informací, zdůvodní svůj výběr	průběžně	
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	strukturuje práci do jednotlivých kroků, jednotlivé kroky zdůvodní	průběžně	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří si správnost postupu, případnou chybu využije jako příležitost k řešení problémů	průběžně	
Region – dějepis			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Dě1.2 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	seznámí se s činností muzea, pochopí význam muzea pro region	návštěva Městského muzea v Novém Bydžově	
Dě 2.3 uvede příklady archeologických kultur na našem území	uvede příklady archeologických nalezišť v regionu Novobydžovska a Chlumecka	návštěva Městského muzea v Novém Bydžově-archeologické nálezy	Zeměpis

Dě 4.5 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	popíše vznik středověkých měst a jejich význam, uvede příklady románské a gotické kultury	založení města Nový Bydžov – poloha, síť ulic. Návštěva gotického kostela sv. Vavřince. Židovský hřbitov	MKV4.1c
Dě 5.7 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	rozpozná základní znaky baroka, uvede barokní památky regionu	baroko, zámek Karlova Koruna	Výtvarná, hudební výchova
Dě 6.1 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	sleduje vliv modernizace společnosti na vývoj města	kulturní směry konce 19. a poč. 20. st.	
Ov 1.10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	seznámí se se zajímavými a památnými místy regionu, seznámí se s významnými rodáky a kulturními památkami, ochrana památek	vycházka za kulturními památkami města, seznámení s významnými osobnostmi	
MEV – Využívá vlastních schopností v týmové práci	Spolupracuje s týmem, vyvozuje a formuluje závěry získané z různých mediálních zdrojů	Tvorba závěrečné práce	MEV 6.7
MEV – Rozvíjí komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování	Vybírá výrazové prostředky, rozvíjí komunikační schopnosti a podílí se na tvorbě mediálního sdělení	Prezentace závěrečné práce	MEV 6.6.
MEV – Učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací	Vyhledávání a zpracování informací získaných z dostupných médií	MEV 6.1

I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	V textu nalezne informace a porovnává informace z více zdrojů	průběžně	
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	rozvrhne si práci, navrhne vhodné zdroje informací, zdůvodní svůj výběr	průběžně	
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	strukturuje práci do jednotlivých kroků, jednotlivé kroky zdůvodní	průběžně	
Region – zeměpis			
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
1.4 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentálně) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	orientuje se na mapě	vycházka do okolí Nového Bydžova ENV 5.1	zeměpis přírodopis dějepis
5.3 uvádí na vybraných přehledech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	seznámí se s historií řeky Cidliny vyhodnotí význam čištění odpadních vod	návštěva čistírny odpadních vod ENV 5.2; 5.3	přírodopis zeměpis

6.1 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	seznámí se s Novobydžovským regionem	návštěva Městského úřadu Nový Bydžov	zeměpis, dějepis, VDO 2.1 c,2.3c
6.2 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	zpracuje demografický vývoj vyhodnotí zemědělskou výrobu vývoj průmyslové výroby seznámí se s dalšími možnostmi zaměstnání	mikroregion Novobydžovsko	zeměpis
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat vyhledává informace v různých digitálních informačních zdrojích, přistupuje k nim kriticky, klade důraz na jejich důvěryhodnost a volí vhodné komunikační strategie	průběžně		
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní orientuje se v informacích, tvoří a upravuje digitální obsah v různých formátech a sdílí ho, k třídění a uspořádání informací využívá vhodné digitální nástroje	průběžně		

Fyzika

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován v 6. až 8. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně fyziky. Navazuje na učivo předmětů prvouka a přírodověda vyučovaných na 1. stupni a má blízko k předmětům vzdělávací oblasti Člověk a příroda (chemie a zeměpis) vyučovaných na 2. stupni a k předmětu matematika. V předmětu fyzika se z průřezových témat realizuje environmentální výchova.

Nejčastěji využívanými metodami a formami je výuka založená na experimentální činnosti. Větší část experimentů je prováděna formou demonstračních pokusů prováděných učitelem. Vyučování fyziky vede žáky k poznávání dějů a zákonitostí, které jsou součástí jejich každodenního života. Fyzika je doplněna v šestém a devátém ročníku předmětem Práce s laboratorní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Úkoly a úlohy zadávané při hodinách a pro domácí přípravu vyvoláváme u žáka potřebu hledat informace v encyklopediích, v tabulkách a na internetu.

Kompetence k řešení problémů

Řešení problémů a experimentování je nedílnou součástí fyziky. Zařazováním řešení fyzikálních problémů a problémů s fyzikálním obsahem vedeme žáka ke zvládnutí a pochopení významu fyziky pro praktický život. Při řešení těchto problémových situací postupně získává kompetence k řešení problémů.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky

- k diskusi třídy nad motivačními otázkami v rámci vyučovacích hodin (posilují kompetence komunikativní, ale zejména kompetence personální)
- ke komunikaci v malých skupinách při skupinovém řešení úkolů
- k debatě třídy nad řešením problémových a dalších úloh, zvolenými postupy apod.
- ke spolupráci a diskuse v rámci malých skupin při frontálních i demonstračních experimentech v rámci vyučovacích hodin
- ke komunikaci v malých skupinách při laboratorních pracích, a to jak mezi žáky ve skupině navzájem, tak i mezi žáky a učitelem.

Kompetence komunikativní

Komunikativní kompetence se prolínají celou výukou fyziky a jsou její nedílnou součástí.

Umožňujeme žákům tvorbu zjednodušujících náčrtků.

Učíme čtení a tvorbu grafů (názorné znázornění závislostí mezi veličinami, a to nejen fyzikálními)

Řešením problémů při výuce fyziky nutíme žáky k dalšímu získávání informací pomocí tradičních i moderních informačních a komunikačních prostředků, zejména pomocí encyklopedií, další literatury, televizních výukových programů a internetu.

Kompetence občanské

Osvojování občanských kompetencí úzce souvisí s charakterem vyučovacího předmětu fyzika jako oboru z celku Člověk a příroda. V rámci výuky fyziky formování občanských kompetencí uskutečňujeme jednak vyzdvihováním pozitivních příkladů péče o kvalitní životní prostředí, jednak upozorňováním na příklady negativní.

Kompetence pracovní

Zařazováním praktické výuky, tedy frontálních a demonstračních experimentů, domácích pokusů, laboratorních prací vedeme k utváření pracovních návyků.

Kompetence digitální

vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů

podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat

vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů

učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa. Osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plynných látek i těles pomocí jejich vlastností: tekutost, tvárnost, volný povrch, rozpínavost, stlačitelnost. Chápe dělitelnost látek jako jejich obecnou vlastnost.	Těleso a látka – složení látek – atomy a molekuly – částicové složení pevných krystalických látek – skupenství látek – vlastnosti kapalin a plynů		6
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Vysvětlí pojem fyzikální veličina, dokáže porovnat velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin. Pracuje s pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření.	Pojem fyzikální veličiny – kvalitativní a kvantitativní vlastnosti těles – přesnost a chyby měření		6

F-9-1-01 změřívá vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Osvojí si jednotku délky, seznámí se i s její historií, s jejími násobky a díly. Vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles. Vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek.	Délka – porovnání a měření – jednotky délky – délková měřidla – měření délky – přesnost měření – opakované měření délky	matematika 6	6
F-9-1-01 změřívá vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr. Měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření. Ze zadaných rozměrů umí vypočítat objem jednoduchého tělesa (krychle, hranol)	Objem – jednotky objemu – měření objemu kapalného tělesa a pevného tělesa – výpočet objemu pravidelného tělesa	matematika 6	6
F-9-1-01 změřívá vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Rozezná hmotnost od gravitační síly, chápe pojem hmotnost. Popíše rovnoramenné váhy. Umí použít váhy pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles. Zná jednotky hmotnosti a bezpečně je převádí mezi sebou.	Hmotnost – hmotnost tělesa – digitální váhy – porovnávání hmotností těles – jednotky hmotnosti – měření hmotnosti pevného tělesa	matematika	6
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí matematicko-fyzikálních tabulek. Umí v nich vyhledávat potřebné údaje. Vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou. Vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty, hmotnosti tělesa.	Hustota – výpočet hustoty – jednotky hustoty		6
F-9-1-01 změřívá vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Chápe čas jako fyzikální veličinu. Zná jednotky času (den, hodina, minuta, sekunda) a umí je převádět pomocí desetinných čísel. Umí změřit čas stopkami, je si vědom přesnosti svého měření. Zná princip zařízení sloužících k měření času.	Čas – jednotky času – zařízení pro měření času – měření času		6

F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Popíše teploměr, zná jednotky (°C, K) i značku teploty. Orientuje se v druzích teploměrů i jejich použití, vysvětlí zásady měření teploty. Popíše termograf a orientuje se ve čtení grafu, umí vytvořit graf teploty v průběhu dne.	Teplota – jednotky teploty – teploměr – měření teploty tělesa – měření teploty vzduchu – teplota a příroda		6
F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Zná značku i jednotku síly. Její velikost měří siloměrem.	Síla – měření gravitační síly siloměrem		6
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Chápe, že věci kolem nás jsou sice velmi rozmanité, ale všechny se skládají z atomů a molekul. Dokáže popsat model molekuly, rozlišuje chemický prvek a sloučeninu. Dokáže vysvětlit, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu. Popíše a odůvodní Brownův pohyb. Presentuje příklad difúze a vysvětlí, kde se s ní může setkat v běžném životě. Na základě těchto poznatků vysvětlí některé vlastnosti pevných, kapalných i plyných látek.	Těleso a látka – složení látek – atomy a molekuly – částicové složení pevných krystalických látek – skupenství látek – vlastnosti kapalin a plynů – Brownův pohyb – difúze		6
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Na jednoduchých pokusech vysvětlí změnu objemu kapalného, pevného i plyného tělesa při změně teploty. Vysvětlí princip činnosti bimetalového pásku.	Teplota – změna objemu kapalného a plyného tělesa při zahřívání a ochlazování – změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování – teploměr		6

F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Rozliší magnety přírodní a umělé. Vysvětlí pojem feromagnetická látka. Vyjmenuje části magnetu – oba póly – severní a jižní, i netečné pásmo. Popíše jejich vlastnosti. Na jednoduchých pokusech vysvětlí přitažlivé i odpudivé síly mezi magnety. Vysvětlí působení magnetů na tělesa z feromagnetických látek. Na jednoduchých pokusech s pilinami ukáže magnetické pole, vysvětlí rozdíly mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem. Na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé. Popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný pól i v pojmech severní a jižní magnetický pól. Popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití.	Druhy silových působení – gravitační síla – magnetické síly – elektrické síly Gravitační síla – vlastnosti gravitace – určení svislého směru – gravitační pole těles Magnetické vlastnosti látek – působení magnetické síly – magnety přírodní a umělé – póly magnetu – magnetické pole – magnetizace látky – magnetické pole Země – praktické využití magnetů		6
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Popíše a vymodeluje model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich. Vysvětlí, jak na sebe jednotlivé částice silově působí. Popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a na jednoduchých pokusech ukáže vzájemné působení zelektrovaných těles přitažlivými a odpudivými silami. Popíše iont kladný i záporný, vysvětlí rozdíl mezi ním a neutrálním atomem.	Elektrické vlastnosti látek, elektrické pole – elektrické síly – elektrický náboj – model atomu – atomy různých chemických prvků, ionty – elektrování těles při vzájemném dotyku elektrického pole – elektrické síly		6

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Nakreslí schématické značky jednotlivých součástek el. obvodu, nakreslí schéma jednoduchého el. obvodu, umí ho i sestavit. Používá pojmy el. proud, el. napětí. Vyjmenuje jednotky a značky el. napětí a proudu. Rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený el. obvod. Dokáže nakreslit schémata rozvětveného i nerozvětveného el. obvodu, sestaví je pomocí pomůcek ve školních stavebnicích. Diskutuje velikost el. proudu v jednotlivých částech obou obvodů.	Zákony elektrického proudu v obvodu – zdroje elektrického napětí – schéma a značky elektrického obvodu – směr elektrického proudu v elektrickém obvodu – měření elektrického proudu – sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů		6
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Rozděluje látky na vodiče a nevodíče el. proudu. Umí vysvětlit, proč některé látky vedou a jiné nevedou el. proud.	Elektrostatický náboj – zelectrování tělesa – vodiče a izolanty		6
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole v okolí vodič s el. proudem a příčinné souvislosti mezi usměrněným pohybem částic s el. nábojem a magnetickým polem. Vyjmenuje rozdíly mezi magnetickým polem vytvořeným tyčovým magnetem a cívky s proudem. Popíše elektromagnet, zvonek.	Elektromagnetické jevy – magnetické pole cívky s elektrickým proudem – elektromagnet – elektrický zvonek		6

	Zná a dodržuje zásady bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními. Zná výstražnou značku pro nebezpečí el. proudu a ví, jak se má v její blízkosti chovat.	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními – zásady práce s el. spotřebiči – ochrana před úrazem elektrickým proudem – první pomoc při úrazu elektrickým proudem		6
F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Chápe rozdíl mezi okamžitou a průměrnou rychlostí. Ze změřené dráhy a doby pohybu vypočítá průměrnou rychlost.	Rychlost – měření průměrné rychlosti – okamžitá rychlost – zařízení pro měření rychlosti		7
F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Znázorní sílu pomocí orientované úsečky, zná značku i jednotku síly, její násobky i díly. Osvojí si algoritmus pro výpočet gravitační síly, její velikost měří siloměrem. Dokáže určit velikost vztahové síly na těleso v kapalině.	Síla – měření třecí síly		7
F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Umí použít aneroid ke změření atmosférického tlaku. Chápe princip činnosti rtuťového tlakoměru. Dokáže vysvětlit vliv změn atmosférického tlaku napočasí.	Atmosférický tlak – měření a změny atmosférického tlaku – vliv atmosférického tlaku na počasí		7

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti, uvádí ji do souvislosti s příklady ze života. Vyvodí závěr, že pohyb je základní vlastnost všech těles ve vesmíru. Operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybu. Experimentálně i výpočtem určí průměrnou rychlost pohybu tělesa.	Pohyb tělesa – klid a pohyb tělesa – trajektorie a dráha – druhy pohybů – rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb – příklady nerovnoměrného pohybu – pohyb zrychlený a zpomalený – průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu – vliv síly na pohybující se těleso	matematika 8–9	7
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Používá pojmy dráha, rychlost, čas, zná příslušné vzorce a umí tyto veličiny vypočítat.	Rychlost pohybu – rychlost rovnoměrného pohybu – dráha při rovnoměrném pohybu tělesa	matematika 8–9	7
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Dokáže popsat vzájemné působení těles a některé jeho projevy. Chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly a gravitačního pole.	Síla – síla a její znázornění – jednotky síly – gravitační síla, tíha a hmotnost tělesa, gravitační zrychlení – měření síly – siloměr		7
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Znázorní sílu pomocí orientované úsečky. Dovede složit dvě síly působící stejným i opačným směrem a to jak experimentálně, tak graficky, chápe princip skládání sil, užívá pojem výslednice	Skládání sil – skládání dvou sil stejného směru – skládání dvou sil opačného směru – rovnováha sil	matematika	7

F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Změří velikost třecí síly. Vysvětlí závislost velikosti třecí síly na jakosti stykových ploch a na velikosti tlakové síly. Objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování nebo naopak zvětšování.	Tření – třecí síla – smykové tření – valivé tření – měření třecí síly – tření v praxi		7
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil.	Tlaková síla – tlaková síla – tlak – tlak v praxi		7
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Orientuje se ve vzájemném působení těles a polí. Na příkladech rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformační. Dojde k poznání o závislosti posuvných účinků na velikosti síly a na hmotnosti tělesa. Používá poznatků prvního Newtonova pohybového zákona (zákona setrvačnosti) k objasnění jevů z běžného života.	Newtonovy zákony První Newtonův zákon (zákon setrvačnosti) – klid a pohyb tělesa – setrvačnost těles – zákon setrvačnosti Druhý Newtonův zákon (zákon síly) – vliv síly na pohyb tělesa – zákon síly Třetí Newtonův zákon (akce a reakce) – rovnováha sil – přenášení sil – zákon akce a reakce		7

F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Užívá pojem páka, rameno síly, moment síly. Při výpočtech uplatňuje podmínky pro rovnováhu na páce. Vysvětlí užití a účelnost páky v běžném životě, popíše odvozená zařízení. Pozná kladku pevnou, volnou i kladkostroj, zná účelnost jejich použití a umí uplatnit algoritmus výpočtu rovnováhy na těchto jednoduchých strojích k základním výpočtům. Určí podmínky rovnováhy na jednoduchých zařízeních sestavených z páky a kladky, popřípadě kladkostroje.	Účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy – moment síly – těžiště – rovnoramenná páka – rovnovážná poloha páky – užití páky – nerovnoramenná páka – pevná kladka – volná kladka		7
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Na základě pokusů vysvětlí účinky gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu kolmo na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny. Objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona, popisuje pokusy a objasní je. Nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení, vysvětlí je a popíše jeho užití v praxi.	Chování pevného tělesa v kapalinách – Pascalův zákon		7
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Odůvodní existenci a příčiny vztakové síly, její využití v praxi, dokáže vysvětlit Archimédův zákon a jeho poznatky používá k výpočtům. Vyvodí podmínky pro plování těles v kapalině a určí souvislost velikosti ponořeného objemu tělesa a hustotou kapaliny.	Chování pevného tělesa v kapalinách – vztaková síla působící na těleso v kapalině – Archimédův zákon – potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině		7

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související, demonstruje vhodným pokusem. Popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosférického tlaku. Vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby. Aplikuje platnost Archimedova zákona v atmosférickém tlaku. Dokáže vysvětlit význam těchto poznatků v praxi (balóny). Rozlišuje pojmy přetlak, podtlak, chápe pojem vakuum.	Chování pevného tělesa v atmosféře Země – atmosféra Země – atmosférický tlak – Archimédův zákon pro plyny – přetlak, podtlak, vakuum		
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Umí popsat příčiny světelných jevů (nikoliv jejich princip). Používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla. Zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu. Vysvětlí vznik stínu i polostínu. Vyjmenuje měsíční fáze, popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce.	Přímočaré šíření světla – světelné zdroje – optické prostředí – světelný paprsek, stín, polostín – zatmění Slunce a Měsíce – fáze Měsíce – rychlost světla v optickém prostředí	zeměpis	7-8
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Formuluje zákon odrazu světla, dokáže ho ověřit na pokusu. Vysvětlí zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní. Rozlišuje kulová zrcadla a na příkladech demonstruje jejich použití v praxi.	Odraz světla na rozhraní dvou prostředí – odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí – zobrazení předmětu rovinným zrcadlem – kulová zrcadla		7-8

F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Na pokusech popíše lom světla na rozhraní různých optických prostředí, dokáže je graficky znázornit. Na pokusech i graficky vysvětlí lom na čočce spojné i na rozptylce. Dokáže určit jaký obraz vznikne. Popíše oko z fyzikálního hlediska, určí, jak napravovat základní optické vady – dalekozrakost i krátkozrakost. Dokáže sestavit ze stavebnicových pomůcek lupu, jednoduchý mikroskop a dalekohled. Na základě pokusů optickým hranolem popíše spojitě spektrum a tyto poznatky aplikuje na použití v přírodě – duha.	Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí – lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí – úplný odraz světla – čočky – průchod paprsků význačného směru – zobrazení předmětu tenkou čočkou – oko – oční vady – optické klamy – optické přístroje – rozklad světla, barva světla	výtvarná výchova; informatika	8
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Chápe, že věci kolem nás jsou sice velmi rozmanité, ale všechny se skládají z atomů a molekul. Dokáže popsat model molekuly, rozlišuje chemický prvek a sloučeninu. Dokáže vysvětlit, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu. Popíše a odůvodní Brownův pohyb. Presentuje příklad difúze a vysvětlí, kde se s ní může setkat v běžném životě. Na základě těchto poznatků vysvětlí některé vlastnosti pevných, kapalných i plynných látek.	Těleso a látka – složení látek – atomy a molekuly – částicové složení pevných krystalických látek – skupenství látek – vlastnosti kapalin a plynů	chemie, přírodopis	8
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Používá pojem mechanická práce. Vysvětlí, v jakých případech se mechanická práce koná a v jakých ne. Zná jednotky práce. V jednoduchých případech (těleso se pohybuje ve směru působící síly) dokáže práci vypočítat. Vysvětlí výhody jednoduchých zařízení usnadňujících činnost – pevná a volná kladka.	Práce, energie – mechanická práce – mechanická práce při zvedání tělesa na pevné a volné kladce		8

F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů, popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie v gravitačním poli Země.	Práce, výkon – výkon		8
	Objasní, že změna pohybové energie, polohové energie v gravitačním poli Země a energie pružnosti jsou vždy spojeny s konáním práce. Vysvětlí, proč nelze sestavit perpetuum mobile. Na jednoduchých strojích používá definici účinnosti k výpočtům.	Práce, energie – pohybová energie tělesa – polohová energie tělesa a její různé formy – vzájemná přeměna pohybové a polohové energie tělesa (zákon zachování energie) – perpetuum mobile – účinnost		8
	Dovede pojem vnitřní energie použít k vysvětlení fyzikálních jevů, spojuje její změny s ději konání práce a tepelné výměny.	Vnitřní energie – vnitřní energie tělesa – změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně	chemie	8
	Osvojí si vzorec pro výpočet tepla a používá jej k výpočtu tepla a hmotnosti, popřípadě změny teploty. Orientuje se v matematicko-fyzikálních tabulkách, umí je používat k vyhledávání měrné tepelné kapacity látek. Vysvětlí fyzikální smysl této veličiny. Používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci. Porovná vlastnosti materiálů a spojuje s nimi výhody a nevýhody materiálů při tepelné výměně.	Teplo – měrná tepelná kapacita – teplo, teplota – teplo přijaté a odevzdané při tepelné výměně – kalorimetrická rovnice – vedení tepla – šíření tepla prouděním – tepelné záření		8
	Změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie. Používá veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání, skupenské teplo tání. Vyhledá v tabulkách teplotu tání dané látky. Vypočítá jednoduché příklady s těmito veličinami. Popíše rozdíl mezi vypařováním a varem. Pojmenují změny skupenství.	Změny skupenství – tání a tuhnutí – vypařování a kondenzace – var – sublimace a desublimace – var za sníženého a zvýšeného tlaku – anomálie vody		8

	Podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem.	Tepelné motory – pístové spalovací motory	ENV 5.3	8
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří. Prokáže znalost přibližné velikosti rychlosti zvuku ve vzduchu, ve vodě i v oceli. Definuje kmitočet a na základě něho výšku tónu. Podle obrázku popíše stavbu ucha i důležité části pro přijímání zvuků. Určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu, používá pojmy ultrazvuk a infrazvuk a dokáže je určit podle kmitočtu. Popíše nucené chvění a rezonanci, pozná tóny harmonické.	Zvukové jevy – periodické děje, kmitavý pohyb – frekvence a perioda – zvuk, zdroje zvuku – šíření zvuku v různých prostředích – rychlost šíření zvuku – tón, výška a kmitočet – odraz zvuku, ozvěna – ultrazvuk, infrazvuk	hudební výchova	8
F-9-5-02 Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk. Je seznámen s přibližnými hladinami zvuku v decibelech, určí práh slyšení i práh bolesti. Popíše, proč je nebezpečné pobývat dlouho a často ve velkém hluku.	– odraz zvuku na překážce – pohlcování zvuku – vnímání zvuku, hlasitost		8
F-9-6-02 Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic, a to jak v kovech, tak v kapalinách. Popíše zdroje stejnosměrného napětí – el. články.	Elektrické pole – elektrické pole ze elektrovaného tělesa – elektroskop – siločáry el. pole – stejnosměrné el. pole – polohová energie částice s elektrickým nábojem ve stejnosměrném el. poli – elektrický náboj – elektrický proud – elektrické napětí		8
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Rozděluje látky na vodiče, polovodiče a nevodiče el. proudu. Umí vysvětlit, proč některé látky vedou a jiné nevedou el. proud.	Elektrostatický náboj – elementární elektrický náboj – zeletrování tělesa – vodiče a izolanty – elektrostatická indukce – polarizace izolantu		8

F-9-1-01 změřívhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Umí používat ampérmetr a vhodně nastavit jeho rozsah.	Elektrický proud – měření stejnosměrného elektrického proudu	8-9
F-9-1-01 změřívhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Umí používat voltmetr a vhodně nastavit jeho rozsah.	Elektrické napětí – měření stejnosměrného elektrického napětí	8-9
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Na základě pokusu popíše elektrolýzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování. Popíše princip jiskrového elektrického výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech. Popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí. Popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor. Popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N.	Vedení elektrického proudu – podmínky vedení elektrického proudu v látce – vedení elektrického proudu v kovech – vedení elektrického proudu v elektrolytu – blesk a ochrana před ním	9

	Vysloví Ohmův zákon a jeho znalost aplikuje při výpočtu napětí, proudu i odporu v elektrickém obvodu. Orientuje se v grafickém znázornění závislosti elektrického proudu na napětí a dovede jednoduchý graf sám sestavit. Sestaví elektrický obvod a pomocí měřících přístrojů změří napětí i proud v jednotlivých částech obvodu. Používá zákonitostí při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe k výpočtům el. proudu, odporu i napětí v el. obvodech. Popíše potenciometr a dokáže ho zapojit do obvodu jako dělič el. proudu i el. napětí. Zná vztahy pro výpočet el. práce a výkonu i jejich jednotky a využívá je při výpočtech.	– Ohmův zákon – elektrický odpor vodiče – sériové a paralelní zapojení rezistorů – rezistor s plynule proměnným odporem – elektrická práce – elektrický výkon a příkon		9
F-9-4-02 Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Vysvětlí pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.	Energie a její přeměny – druhy energií – elektrická práce a energie – výroba elektrické energie – jaderná energie – řetězová reakce – jaderná elektrárna – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	ENV 5.2.f, ENV 5.2.g	9.
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Nakreslí schématické značky jednotlivých součástek el. obvodu, nakreslí schéma jednoduchého el. obvodu, umí ho i sestavit. Používá pojmy el. proud, el. napětí. Vyjmenuje jednotky a značky el. napětí a proudu. Rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený el. obvod. Dokáže nakreslit schémata rozvětveného i nerozvětveného el. obvodu, sestaví je pomocí pomůcek ve školních stavebnicích. Diskutuje velikost el. proudu v jednotlivých částech obvodů.	Zákony elektrického proudu v obvodu – zdroje elektrického napětí – schéma a značky elektrického obvodu – směr elektrického proudu v elektrickém obvodu		9.

F-9-6-02 Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Stručně popíše základní princip vzniku střídavého proudu. Orientuje se v časovém grafickém znázornění – sinusoidě. Rozumí pojům perioda a kmitočet. Dokáže použít vzorec pro výpočet kmitočtu a periody, orientuje se v rozdílu mezi alternátorem a dynamem. Vysvětlí princip transformátoru, ve výpočtech používá transformační poměr.	Střídavý proud – vznik střídavého proudu – veličiny střídavého proudu a střídavého napětí – transformátor	matematika	9.
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Na základě pokusu popíše elektrolyzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování. Popíše princip jiskrového elektrického výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech. Popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí. Popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor. Popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N.	Vedení elektrického proudu – el. proud ve vlastních polovodičích – el. proud v příměsových polovodičích typu N a P – přechod PN – dioda – užití polovodičových součástek	chemie	9.
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole v okolí vodič s el. proudem a příčinné souvislosti mezi usměrněným pohybem částic s el. nábojem a magnetickým polem. Určí magnetické póly cívky s pomocí magnetky. Vyjmenuje rozdíly mezi magnetickým polem vytvořeným tyčovým magnetem a cívky s proudem. Vysloví Ampérovo pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech. Popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé. Při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky magnetického pole na vodič, kterým prochází el. proud. Popíše části elektromotoru a vysvětlí jejich funkci. Pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci.	Elektromagnetické jevy – otáčivý účinek stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem – galvanometr a voltmetr – stejnosměrný elektromotor – elektromagnetická indukce Střídavý proud – vznik střídavého proudu – veličiny střídavého proudu a střídavého napětí – transformátor – přenos elektrické energie – vznik a vlastnosti třífázové proudové soustavy – elektrické motory		9.

	Popíše princip polovodičové diody i způsob jejího zapojení v propustném i závěrném směru. Vysvětlí, co je voltampérová charakteristika diody a dokáže se v ní orientovat. Dokáže popsat užití diody jako jednoduchého usměrňovače.	Elektrický obvod s diodou – polovodiče typu N a P – přechod PN – dioda jako usměrňovač		9.
F-9-7-01 Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Vyjmenuje planety Sluneční soustavy a má představu o jejich rozložení na obloze. Podá přehled dalších těles ve Sluneční soustavě. Vysvětlí souvislosti mezi pohyby těles sluneční soustavy a gravitační silou Země a jiných planet, jejich měsíců. Orientuje se na obloze, pozná nejznámější hvězdy a souhvězdí. Má základní představu o možnostech současné kosmonautiky.	sluneční soustava – složení sluneční soustavy – pohyby těles sluneční soustavy – základy orientace na hvězdné obloze – Slunce, Země, Měsíc	zeměpis	9.
	Popíše rozdíl mezi planetou a hvězdou, dokáže vysvětlit pojem Galaxie i polohu naší Země v ní.	vesmírné objekty – hvězdy a jejich vlastnosti – vznik a vývoj hvězd – zánik hvězd – planety	zeměpis	9.
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Žák v textu nalezne podstatné informace	průběžně		

I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Žák z naměřených dat vytváří grafy a interpretuje je	průběžně		
I-9-1-4 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Žák sestaví pokus, zjistí, zda lze takto naměřit všechny požadované hodnoty Žák nalezne chybu v navrhovaném pokusu a odstraní ji	elektrický obvod další možné pokusy		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Žák ve fyzikálních úlohách navrhne a popíše postup řešení	průběžně		

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák provádí odhad výsledku a porovnává se získanými hodnotami v případě nesouladu hledá chybu buď v odhadu, či měření, či výpočtu	průběžně		
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Žák navrhne, jakým způsobem získat hodnotu fyzikální veličiny, navrhne zápis výsledku měření	průběžně		
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Žák sestaví pokus dle svého návrhu, provede měření, zapíše výsledky měření do tabulky a provede výpočet	průběžně		

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně v učebně chemie. Navazuje na učivo předmětů prvouka a přírodověda vyučovaných na 1. stupni a má blízko k předmětům vzdělávací oblasti Člověk a příroda (fyzika, přírodopis, zeměpis) vyučovaných na 2. stupni. V tomto předmětu se z průřezových témat nejvíce realizuje environmentální výuka.

Nejčastěji využívanými metodami a formami je výuka založená na experimentální činnosti. Žáci pracují samostatně či v malých skupinách. Dostávají i komplexnější praktické úkoly, které řeší v hodinách laboratorních prací a vyhotovují jednoduché protokoly. Větší část experimentů je formou demonstračních pokusů prováděných učitelem. Důvodem jsou zejména bezpečnostní rizika a práce s nebezpečnými látkami. Při experimentech se žáci seznamují nejenom s chemickým nádobím a přístroji využívanými v chemii, ale získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Cílem je i osvojení si dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů, vysvětlování chemických dějů a vyvozených závěrů a uvádění do širších souvislostí.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci připravují referáty, pomocí nichž se seznamují s uplatňováním chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (průmysl, zemědělství, zdravotnictví, potravinářství, energetika, ...)

Žáci pracují s problémovými úlohami, připravují projekty a plnění úkolů se realizuje formou skupinové práce.

Žáci se specifickými poruchami učení mají větší časovou dotaci při plnění úkolů. Nadaní žáci plní náročnější úkoly, účastní se korespondenčních seminářů, soutěží apod.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učíme žáky

- různým formám poznávání chemických látek a chemických reakcí (pozorování, měření, pokusy)
- provádět jednoduché chemické reakce
- zpracovávat informace
- vyhledávat informace z hlediska důležitosti a posuzovat jejich správnost
- vypracovávat referáty tak, aby byly srozumitelné spolužákům
- orientovat v základních přírodovědných pojmech

- základům chemického názvosloví
- získávat správné návyky při různých chemických postupech
- samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posuzování a vyvozování závěrů
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- vyhledávat a třídit.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k nezezení problému a hledání variant řešení.

Učíme žáky zobecňovat poznatky a aplikovat na různé oblasti života, aplikovat základy tvorby chemického názvosloví při tvorbě chemických vzorců.

Vytváříme prostor pro žáky, aby mohli přecházet od smyslového poznání k poznání založeném na pojmech.

Vedeme k chápání vzájemné souvislosti přírodních zákonů.

Učíme vyhledávat potřebné údaje v různých zdrojích informací.

Využitím jednoduchých pozorování, měření, jejich zpracováním a vlastní interpretací získaných dat vedeme k hodnocení a hledání souvislostí mezi nimi.

Vytváříme situace, kdy žák vyhledává potřebné údaje z různých zdrojů informací.

Kompetence komunikativní

Vedeme k přesnému a logickému vyjadřování.

Vedeme ke stručnému, jasnému a přehlednému opisu chemické látky, reakce, experimentu.

Umožňujeme žákům seznamovat a obhajovat své výsledky práce.

Kompetence sociální a personální

Realizujeme práci ve skupině a umožňujeme hledání optimální řešení ve skupině.

Kompetence občanské

Vedeme k uvědomění si důsledků zneužívání chemie a chemických látek.

Podporujeme přijímání odpovědnosti za znečišťování životního prostředí

Kompetence pracovní

Učíme plánovat a provádět vlastní pozorování a experimenty

Vedeme ke zpracování a vyhodnocování získaných dat.

Klademe důraz na seznámení se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví.

Kompetence digitální

Vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí.

Vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;

Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním.

Seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
CH-9-1-01 Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	1. Rozliší skupenství látek	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-1-01 Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	2. Pojmenuje změny skupenství látek	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-1-01 Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	3. Porovná společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-1-01 Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	4. Určí skupenství, barvu, zápach, rozpustnost ve vodě	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-1-02 Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	1. Uvede zásady bezpečné práce v laboratoři	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-1-02 Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	2. Na základě piktogramů posoudí nebezpečnost látky, H-věty, P-věty	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.

CH-9-1-02 Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	3. Popíše způsoby bezpečné práce s chemickými látkami	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-1-02 Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	4. Pro práci s chemickými látkami volí vhodné ochranné pomůcky a správně je využívá	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-1-02 Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	5. Prakticky provede ředění roztoku kyseliny/hydroxidu s využitím takové/ho kyseliny/hydroxidu, se kterou/kterými může běžně pracovat	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
	1. Uvede všechna telefonní čísla integrovaného záchranného systému důležitá pro případ havárie	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
	2. Popíše zásady první pomoci při úrazu (poleptání, popálení, pořezání) v laboratoři nebo domácnosti	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
	3. Na příkladech ze svého okolí uvede způsob chování při úniku nebezpečných chemických látek	1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		8.
CH-9-2-01 Žák rozlišuje směsi a chemické látky	1. Uvede příklady plynných, kapalných a pevných směsí	2. Směsi		8.
CH-9-2-01 Žák rozlišuje směsi a chemické látky	2. Rozliší u známých směsí, zda jsou různorodé nebo stejnorodé	2. Směsi		8.
CH-9-2-01 Žák rozlišuje směsi a chemické látky	3. Uvede příklady směsí a čistých látek	2. Směsi		8.

CH-9-2-02 Žák vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	1. Vypočítá složení roztoku s využitím procentuálního vyjádření nebo pomocí hmotnostního zlomku	2. Směsi		8.
CH-9-2-02 Žák vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	2. Navrhne přípravu roztoku daného složení v domácnosti	2. Směsi		8.
	1. Rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok	2. Směsi		8.
	2. Správně používá termíny: složka roztoku, rozpuštěná látka a rozpouštědlo, koncentrovanější a zředěnější roztok	2. Směsi		8.
	3. Popíše vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění	2. Směsi		8.
CH-9-2-03 Žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	1. Samostatně sestaví filtrační aparaturu s využitím laboratorních pomůcek	2. Směsi		8.
CH-9-2-03 Žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	2. Vysvětlí princip usazování a destilace na konkrétním příkladu	2. Směsi		8.
CH-9-2-03 Žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	3. Aplikuje poznatky o oddělování složek směsí na příkladech z běžného života	2. Směsi		8.
CH-9-2-03 Žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	4. Prakticky provede oddělení složek směsí, které využívá v běžném osobním životě (dekantace, filtrace, krystalizace)	2. Směsi		8.

CH-9-2-04 Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	1. Pojmenuje správnými názvy vodu v plynném, kapalném a pevném skupenství	2. Směsi		8.
CH-9-2-04 Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	2. Vysvětlí, jak voda v závislosti na fyzikálních podmínkách mění své skupenství a uvede, jak se změny skupenství nazývají	2. Směsi		8.
CH-9-2-04 Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	3. Uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody	2. Směsi		8.
CH-9-2-04 Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	4. Uvede příklady využití vody v domácnosti, v průmyslu a v zemědělství a zhodnotí vliv využití vody v této činnosti na životní prostředí	2. Směsi		8.
CH-9-2-04 Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	5. Vysvětlí význam vody pro život na Zemi	2. Směsi		8.
CH-9-2-04 Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	6. Používá správně pojmy: odpadní voda, pitná voda, užitková voda, destilovaná voda	2. Směsi		8.
	1. Uvede základní složky čistého vzduchu	2. Směsi		8.
	2. Vysvětlí význam kyslíku pro život na Zemi	2. Směsi		8.
	3. Vyjmenuje zdroje znečištění vzduchu ve svém okolí a regionu, ve kterém žije (vnějších i vnitřních prostor)	2. Směsi		8.
	4. Navrhne způsoby, jak chránit čistotu ovzduší	2. Směsi		8.
	5. Vyjmenuje zdroje znečištění vody ve svém okolí i v regionu, ve kterém žije	2. Směsi		8.
	6. Navrhne způsoby ochrany čistoty vod v přírodě	2. Směsi		8.
	7. Navrhne, jak šetřit vodou v domácnosti	2. Směsi		8.
CH-9-3-01 Žák používá pojmy atom a molekula ve	1. Rozlišuje částice atomu, atomy a molekuly	3. Částicové složení látek a chemické prvky		8.

správných souvislostech				
CH-9-3-01 Žák používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	2. Popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu	3. Částečné složení látek a chemické prvky		8.
CH-9-3-01 Žák používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	3. Uvede elektrický náboj elektronu a protonu	3. Částečné složení látek a chemické prvky		8.
	1. Rozezná chemický prvek a sloučeninu	3. Částečné složení látek a chemické prvky		
CH-9-3-02 Žák se orientuje v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	1. Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	3. Částečné složení látek a chemické prvky		8.
CH-9-3-02 Žák se orientuje v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	2. Rozliší mezi známými prvky kovy a nekovy	3. Částečné složení látek a chemické prvky		8.
CH-9-3-02 Žák se orientuje v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	3. Uvede charakteristické vlastnosti kovů a nekovů	3. Částečné složení látek a chemické prvky		8.
CH-9-4-01 Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	1. Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí	4. Chemické reakce		8.
CH-9-4-01 Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí,	2. Pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí	4. Chemické reakce		8.

provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání				
CH-9-4-01 Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	3. Rozliší neutralizaci od ostatních chemických reakcí	4. Chemické reakce		8.
	1. Uvede zákon zachování hmotnosti	4. Chemické reakce		8.
	2. Využije zákon zachování hmotnosti při řešení jednoduchých úloh	4. Chemické reakce		8.
	3. Přečte s porozuměním jednoduché chemické rovnice	4. Chemické reakce		8.
	4. Zapiše jednoduché chemické rovnice	4. Chemické reakce		8.
CH-9-4-02 Žák aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	1. Popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce	4. Chemické reakce		8.
CH-9-4-02 Žák aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	2. Popíše správný způsob ředění hydroxidů a kyselin	4. Chemické reakce		8.
CH-9-4-02 Žák aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	3. Popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin	4. Chemické reakce		8.
CH-9-5-01 Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí	1. Uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých oxidů, kyselin, hydroxidů a solí	5. Anorganické sloučeniny		8.

významných zástupců těchto látek na životní prostředí				
CH-9-5-01 Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	2. Užívá vedle názvů i vzorce vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-5-01 Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	3. Vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-5-01 Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	4. Popíše způsob odstraňování kotelního (vodního) kamene v domácích spotřebičích	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-5-01 Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	5. Rozlišuje mezi jednosložkovými a kombinovanými průmyslovými hnojivy	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-5-01 Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	6. Posoudí vliv přírodních a průmyslových hnojiv na životní prostředí	5. Anorganické sloučeniny		8.
	1. Popíše vznik kyselých dešťů, včetně látek, jež je způsobují	5. Anorganické sloučeniny		8.

	2. Zhodnotí vliv kyselých dešťů na životní prostředí i různé objekty	5. Anorganické sloučeniny		8.
	2. Navrhne příklady opatření, kterými lze předcházet vzniku kyselých dešťů	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-5-02 Žák se orientuje na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	1. Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-5-02 Žák se orientuje na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	2. Prakticky změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-5-02 Žák se orientuje na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	3. Uvede příklady neutralizace prováděné v běžném životě	5. Anorganické sloučeniny		8.
CH-9-6-01 Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	1. Zařadí uhlovodíky mezi organické látky	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-01 Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	2. Užívá vedle názvů i vzorce nejjednodušších uhlovodíků	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-01 Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	3. Popíše vlastnosti nejjednodušších uhlovodíků	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-01 Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	4. Uvede příklady použití nejjednodušších uhlovodíků	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-01 Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	5. Uvede příklady zdrojů uhlovodíků	6. Organické sloučeniny		9.

CH-9-6-02 Žák zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	1. Rozliší fosilní a ostatní paliva	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-02 Žák zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	2. Uvede výhody a nevýhody využívání fosilních a ostatních druhů paliv vzhledem k životnímu prostředí a vyčerpatelnosti zdrojů	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-02 Žák zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	3. Uvede příklady produktů získávaných při frakční destilaci ropy	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-02 Žák zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	4. Uvede příklady výrobků chemického průmyslu, kde výchozí surovinou je ropa nebo zemní plyn	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-03 Žák rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	1. Rozliší halogenderiváty uhlovodíků, alkoholy a organické kyseliny	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-03 Žák rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	2. Popíše používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-03 Žák rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	3. Jmenuje nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-03 Žák rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	4. Zhodnotí rizika konzumace alkoholu z hlediska zdraví člověka	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-03 Žák rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	5. Vede příklady nejznámějších organických kyselin (i triviálních názvů) a jejich výskytu	6. Organické sloučeniny		9.

	1. Rozliší výchozí látky a produkty fotosyntézy	6. Organické sloučeniny		9.
	2. Vysvětlí význam fotosyntézy pro život na Zemi	6. Organické sloučeniny		9.
	3. Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy z hlediska výživy	6. Organické sloučeniny		9.
	3. Orientuje se v rostlinných a živočišných tucích a ve způsobech jejich uchování	6. Organické sloučeniny		9.
	4. Posoudí různé typy potravin z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	6. Organické sloučeniny		9.
	1. Určí nezbytné podmínky pro průběh fotosyntézy	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-04 Žák uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	1. Uvede příklady zdrojů bílkovin a jejich význam pro člověka	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-04 Žák uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	2. Uvede příklady zdrojů tuků a jejich význam pro člověka	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-04 Žák uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	3. Uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-6-04 Žák uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	4. Uvede příklady zdrojů vitaminů a jejich význam pro člověka	6. Organické sloučeniny		9.
CH-9-7-01 Žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	1. Uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-01 Žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	2. Zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-01 Žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale	3. Popíše význam ropy a uhlí pro chemický průmysl i pro praktický život člověka	7. Chemie a společnost		9.

udržitelného rozvoje na Zemi				
CH-9-7-02 Žák aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	1. Uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požárů	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-02 Žák aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	2. Popíše správné chování při požáru	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-02 Žák aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	3. Rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	1. Jmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	2. Zhodnotí význam plastů z hlediska praktického využití člověkem a dopady jejich využívání na životní prostředí	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	3. Popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	4. Zhodnotí vliv mycích a čisticích prostředků na životní prostředí	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	5. Jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití	7. Chemie a společnost		9.

CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	6. Porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	7. Uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	8. Popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a požívání alkoholu) na lidský organismus	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	9. Uvede zástupce látek, které nejčastěji znečišťují ovzduší, vodu a půdu	7. Chemie a společnost		9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	10. Popíše zásady chování při nadměrném znečištění ovzduší, vody a půdy	7. Chemie a společnost		9.
Očekávané výstupy z INFORMATIKY				
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat		Chemické výpočty (molární hmotnost, koncentrace, ...)		
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní		Vliv chemických látek na životní prostředí, složení látek, chemické zdroje		
I-9-1-4 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji				
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen		Sestavení chemických rovnic, jejich vyčíslení		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich		Chemické výroby		

řešení			
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Likvidace odpadů, využití látek v praxi		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			

Přírodopis

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má v šestém ročníku časovou dotaci jednu hodinu týdně, v sedmém až devátém ročníku dvě vyučovací hodiny týdně. Kromě kmenových tříd je předmět vyučován i v odborné přírodopisné učebně. Součástí výuky jsou praktické laboratorní práce, jejichž výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny. Při výuce je kladen důraz na vytváření kladného vztahu k přírodě, pochopení základních dějů a principů v přírodě. Žáci jsou též vedeni k praktickému poznávání přírody a porozumění vlivu společnosti na stav životního prostředí. Do výuky předmětu jsou zařazena témata z oblasti vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, a to zejména v osmém ročníku (v tabulce zvýrazněna barevně).

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Umožníme žákům:

Kompetence k učení

- v kooperaci s vyučujícím, spolužáky a posléze samostatně vyhledávat informace v odborné literatuře
- na základě zadaných úkolů samostatně pracovat s textem
- stanovit si vhodný zdroj informací
- samostatně vypracovat referát a zpracované informace předat druhým

- vybírat podstatné informace ze shlédnutých audiovizuálních materiálů
- porovnáváním a experimenty získávat, ověřovat a aplikovat poznatky v praxi
- pomocí atlasů a přírodovědných klíčů určovat a zařazovat přírodniny do systému
- získané poznatky si prohlubovat v rámci přírodovědných vycházek a exkurzí

Kompetence k řešení problémů

- sestavit a realizovat experiment na základě dříve získaných informací
- samostatně vyvozovat závěry při řešení problémů a hodnotit svou úspěšnost
- při zadaném cíli hledat nejvhodnější cesty realizace a obhajovat svůj přístup
- vnášet do hodin vlastní otázky související s tématem
- řešený problém propojovat s reálnou situací

Kompetence komunikativní

- vhodně používat přírodovědné termíny a názvosloví
- vyjadřovat se vlastními slovy
- naslouchat druhým
- pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem
- diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých
- využívat moderní komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- respektovat zásady slušného chování
- zorganizovat skupinovou práci
- přijímat roli ve skupině
- aktivně pracovat ve skupině
- snažit se objektivně zhodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence občanské

- uvědomovat si vztahy mezi člověkem a přírodou
- porozumět potřebě chránit životní prostředí a nebýt lhostejný k negativním jevům ohrožujících přírodu
- diskutovat o problémech ŽP
- zapojovat se do aktivit chránících ŽP – třídění odpadu, krmení zvěře v zimě
- účastnit se exkurzí s ekologickým zaměřením
- uvědomit si zodpovědnost za své zdraví

- pochopit zásady zdravého životního stylu
- seznámit se se škodlivými vlivy drog, kouření a alkoholu
- seznámit se se zásadami předcházení stresových situací
- uvědomit si rizika nezodpovědného pohlavního života
- získat zodpovědný přístup k řešení situací ohrožujících zdraví
- získat návyky potřebné k poskytnutí první pomoci
- seznámit se s rozdílnými tělesnými znaky jednotlivých ras a porozumět jiným kulturám

Kompetence pracovní

- rozvíjet manuální dovednosti
- popisovat, správně pojmenovávat a používat přírodovědné přístroje a nástroje (mikroskopy, pinzety, lupy...)
- dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- - získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat informace o organismech a přírodninách z digitálních zdrojů
- - vytvářet a upravovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se prostřednictvím digitálních prostředků
- - sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií
- - využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování činností, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků
- - uplatňovat zásady ochrany osobních údajů a chránit osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí
- - uplatňovat právní a etické normy spojené s činností v digitálním prostředí
- - uvědomit si zdravotní rizika a ohrožení tělesné a duševní pohody při nevhodném používání digitálních technologií

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozlišuje základní podmínky života	Podmínky života		6.

P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vysvětlí význam zemských sfér na vývoj života	Stavba Země, Zemské sféry – atmosféra, hydrosféra, ozonosféra, biosféra	ENV 5.2. a, ENV 5.2. b	6.
P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	má představu o současném vědeckém názoru na vznik a vývoj života	Chemická a biologická evoluce		6.
P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	popíše základní projevy života	Projevy života rostlinné buňky – výživa, růst rozmnožování, reakce na podněty, vývin ...		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	popíše stavbu rostlinné buňky	Stavba a život rostlinné buňky		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	vysvětlí význam a funkci jednotlivých částí rostlinné buňky	Stavba a život rostlinné buňky		6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	popíše stavbu nebuněčných organismů (viry)	Stavba virů		6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	popíše stavbu jednobuněčných organismů s nepravým jádrem (bakterie, sinice)	Stavba buňky s nepravým jádrem		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	popíše vnější stavbu rostlinných orgánů	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	popíše vnitřní stavbu rostlinných orgánů	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.

P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	uvede příklady funkce jednotlivých rostlinných orgánů ve vztahu k rostlině jako celku	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	provádí praktické pozorování rostlinných těl a určuje základní znaky jednotlivých orgánů	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	třídí organismy do nižších taxonomických jednotek	Význam a zásady třídění organismů, biologické názvosloví		6.
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozumí a používá české biologické dvouslovné názvosloví	Význam a zásady třídění organismů, biologické názvosloví		6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede příklady výskytu virů, bakterií a sinic	Viry, bakterie, sinice – výskyt, životní projevy, význam a negativní působení na člověka		6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	objasní funkci bakterií a sinic v ekosystémech a potravních řetězcích	Viry, bakterie, sinice – výskyt, životní projevy, význam a negativní působení na člověka		6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede příklady významu a využití bakterií v běžném životě	Viry, bakterie, sinice – výskyt, životní projevy, význam a negativní působení na člověka		6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	rozlišuje základní virová a bakteriální onemocnění	Viry, bakterie, sinice – výskyt, životní projevy, význam a negativní působení na člověka	Výchova ke zdraví	6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	vysvětlí způsoby přenosu virových a bakteriálních onemocnění	Viry, bakterie, sinice – výskyt, životní projevy, význam a negativní působení na člověka	Výchova ke zdraví	6.
P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede preventivní opatření proti přenosu virových a bakteriálních nemocí	Viry, bakterie, sinice – výskyt, životní projevy, význam a negativní působení na člověka	Výchova ke zdraví	6.

P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Pozoruje části rostlinného těla	Rostlinná buňka, pletiva, orgánové soustavy a orgány rostlin		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	vysvětlí rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými rostlinami	Jednobuněčné rostliny		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	objasní stavbu mnohobuněčného těla (od buňky k celému organismu)	Vývoj mnohobuněčných rostlin		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	vysvětlí rozdíly ve stavbě a životě nižších a vyšších rostlin	Vývoj mnohobuněčných rostlin		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	popíše vnější stavbu rostlinných orgánů	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	popíše vnitřní stavbu rostlinných orgánů	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	uvede příklady funkce jednotlivých rostlinných orgánů ve vztahu k rostlině jako celku	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	provádí praktické pozorování rostlinných těl a určuje základní znaky jednotlivých orgánů	Orgány a orgánové soustavy rostlin		6.

P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí podmínky a principy fyziologických dějů (fotosyntézy, dýchání)	Fyziologie rostlin-základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování		6.
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	uvede význam fyziologických dějů z hlediska rostliny i ekosystémů	Fyziologie rostlin-základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování		6.
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-1-02 Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	rozumí životním cyklům rostlin	Fyziologie rostlin-základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování		6.
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	rozlišuje odlišné nároky rostlin na pěstování	Význam, ochrana a hospodářské využití rostlin	ENV 5.2. d, ENV 5.3. a	6.
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	objasní rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami	Anatomie a morfologie rostlin-stavba a význam jednotlivých částí těla rostlin: kořen, stonek, list, květ, semeno, plod		6.
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	sestavuje systematický přehled probraných rostlin	Systém rostlin-poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných, dvouděložných), jejich vývoj a hospodářské využití		6.
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	určuje rostliny podle atlasů	Systém rostlin-poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných, dvouděložných), jejich vývoj a hospodářské využití		6.

P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	porozumí principům používání klíče k určování rostlin	Systém rostlin-poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradňorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných, dvouděložných), jejich vývoj a hospodářské využití		6.
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	uvede příklady vztahů vybraných taxonomických skupin rostlin k prostředí	Životní prostředí rostlin, přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí		6.
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí schopnost rostlin přizpůsobovat se různorodým životním podmínkám	Životní prostředí rostlin, přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí	ENV 5.2. e	6.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozoruje vybranou přírodu (okem, lupou, mikroskopem)	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	6.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pojmenuje jednoduché pomůcky biologa a části mikroskopu	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	6.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	sestaví podle návodu jednoduchý mikroskopický preparát	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	6.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	samostatně vyvozuje a formuluje závěry na základě praktického pozorování přírody	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	6.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	na základě pozorování určuje základní biologické druhy	práce s určovacími klíči a atlasy, založení herbáře	OSV 1.9. b	6.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	dodržuje zásady bezpečnosti práce v rámci laboratorních prací či pozorování v přírodě	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	OSV 1.9. b	6.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	je ohleduplný při práci v terénu nebo při sběru přírodnin potřebných k dalšímu pozorování	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	OSV 1.9. b	6.

9.8. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – viz 5.4.	zdůvodní příčiny běžných onemocnění	Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami-bezpečné způsoby chování, preventivní a lékařská péče	přírodopis	6., 8.
9.8. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – viz 5.4.	rozlišuje charakteristické příznaky jednotlivých běžných onemocnění	Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami-bezpečné způsoby chování, preventivní a lékařská péče	přírodopis	6., 8.
9.8. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – viz 5.4.	uplatňuje preventivní opatření proti přenosným chorobám	Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami-bezpečné způsoby chování, preventivní a lékařská péče	přírodopis	6., 8.
9.8. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – viz 5.4.	hodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany– u sebe i druhých jedinců	Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami-bezpečné způsoby chování, preventivní a lékařská péče	přírodopis	6., 8.

9.8. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – viz 5.4.	uvědomuje si vliv zdravého životního stylu a zdravé výživy na prevenci civilizačních chorob	Ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami-bezpečné způsoby chování, preventivní a lékařská péče	přírodopis	6., 8.
P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Objasňuje základní projevy života živočišné buňky a živočichů	Projevy života živočišné buňky a živočichů-výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty		7.
P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Popíše podmínky nutné pro život živočichů	Podmínky života živočichů		8.
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	popíše stavbu živočišné buňky	Stavba živočišné buňky		7.
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	vysvětlí význam a funkci jednotlivých částí živočišné buňky	Životní projevy živočišné buňky		7.
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	popíše základní rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou	Rozdíly ve stavbě a funkci rostlinné, živočišné a bakteriální buňky		7.

P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	vysvětlí význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemných souvislostí	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těl tkáně, orgány, org. soustavy		8.
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	objasňuje utváření orgánových soustav z vývojového hlediska	Vývoj orgánových soustav živočichů		8.
P-9-1-02 Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	uvádí způsoby rozmnožování různých taxonomických skupin živočichů	Rozmnožování živočichů		8.
P-9-2-01 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	popíše rozdíly mezi houbami a rostlinnou a živočišnou říší	Houby s plodnicemi-stavba, konzumace a první pomoc při otravě houbami		7.
P-9-2-01 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	popíše stavbu hub s plodnicemi	Houby s plodnicemi-stavba, konzumace a první pomoc při otravě houbami		7.
P-9-2-01 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	poznává běžné houby podle charakteristických znaků, zejména rozlišuje jedlé a jedovaté houby	Houby s plodnicemi-stavba, konzumace a první pomoc při otravě houbami	Výchova ke zdraví	7.
P-9-2-01 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech	Houby bez plodnic-základní charakteristika, výživa, vliv na člověka a jiné organismy		7.
	popíše stavbu hub bez plodnic	Houby bez plodnic-základní charakteristika, výživa, vliv na člověka a jiné organismy		7.
	uvede příklady využití plísňí a kvasinek	Houby bez plodnic-základní charakteristika, výživa, vliv na člověka a jiné organismy		7.
	objasní negativní působení plísňí na lidský organismus	Houby bez plodnic-základní charakteristika, výživa, vliv na člověka a jiné organismy		7.

	vysvětlí soužití dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky-stavba, symbióza, výskyt a význam		7.
	objasní význam lišejníků v ekosystémech	lišejníky-stavba, symbióza, výskyt a význam	ENV 5.2. e	7.
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	vysvětlí význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemných souvislostí	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla– tkáně, orgány, org. soustavy		8.
P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	objasňuje utváření orgánových soustav z vývojového hlediska	Vývoj orgánových soustav živočichů		8.
P-9-1-02 Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	uvádí způsoby rozmnožování různých taxonomických skupin živočichů	Rozmnožování živočichů		8.
P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými živočichy	Jednobuněční a mnohobuněční živočichové, významní zástupci prvoků		7.
P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje rozdíly mezi nižšími a vyššími živočichy	Vývoj, vývin a systém živočichů-významní zástupci bezobratlých (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)		7. savci 8.
P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	zařazuje vybrané živočichy do taxonomických skupin	Vývoj, vývin a systém živočichů-významní zástupci bezobratlých (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)		7. savci 8.

P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	určí vybrané živočichy	Vývoj, vývin a systém živočichů-významní zástupci bezobratlých (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)		7. savci 8.
P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	porovnává různé projevy chování živočichů s ohledem na stupeň jejich vývoje	Projevy chování živočichů-základy etologie		8.
P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	uvede příklady charakteristických projevů jednotlivých živočichů	Projevy chování živočichů-základy etologie		8.
P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	uvede příklady přizpůsobení živočichů rozmanitým životním podmínkám	Rozšíření živočichů a přizpůsobení různým životním podmínkám	ENV 5.2. e	8.
P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	vysvětlí úlohu živočichů v potravních řetězcích	Živočišná společenstva	ENV 5.2. e	8.
P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	dokládá hospodářský význam živočichů	Hospodářský význam živočichů, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů	ENV 5.3. a	8.
P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	uvádí příklady vztahů živočichů k prostředí s důrazem na ohrožené druhy a jejich ochranu	Rozšíření živočichů a přizpůsobení různým životním podmínkám, ochrana živočichů	ENV 5.2. d	7.

P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	uplatňuje zásady bezpečného přístupu k živočichům	Význam živočichů-hospodářsky a epidemiologicky významné druhy		7.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozoruje vybranou přírodu (okem, lupou, mikroskopem)	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	7.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pojmenuje jednoduché pomůcky biologa a části mikroskopu	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	7.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	sestaví podle návodu jednoduchý mikroskopický preparát	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	7.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	samostatně vyvozuje a formuluje závěry na základě praktického pozorování přírody	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	OSV 1.9. b	7.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	na základě pozorování určuje základní biologické druhy	práce s určovacími klíči a atlasy, ukázky odchyty živočichů	OSV 1.9. b	7.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	dodržuje zásady bezpečnosti práce v rámci laboratorních prací či pozorování v přírodě	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	OSV 1.9. b	7.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	je ohleduplný při práci v terénu nebo při sběru přírodnin potřebných k dalšímu pozorování	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	OSV 1.9. b	7.
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	vysvětlí souvislosti mezi dědičností a proměnlivostí organismu	Přenos dědičných informací, Mendelovy zákony		8.
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	uvádí příklady dědičnosti v praktickém životě	Přenos dědičných informací, Mendelovy zákony		8.
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	objasňuje význam výzkumu dědičnosti pro člověka a jeho zdraví	Význam výzkumu dědičnosti pro člověka a jeho zdraví, šlechtitelství		8.
P-9-5-01 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	vysvětlí základní stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav	Anatomie a fyziologie-stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla: orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí),		8.

P-9-5-01 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	objasní vzájemné vztahy jednotlivých orgánových soustav s důrazem na funkci organismu jako celku	Anatomie a fyziologie-stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla: orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí),		8.
P-9-5-01 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	vysvětlí podstatu řízení lidského organismu a jeho reakcí na okolní podněty	Nervová činnost		8.
P-9-5-01 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	objasní biologickou i společenskou podstatu člověka	Nižší a vyšší nervová činnost: myšlení, paměť, řeč, aktivní vztah k prostředí, hierarchie životních hodnot	občanská výchova, OSV 1.1.a, b, OSV 1.8.c	8.
P-9-5-02 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	porovnává různé názory na vývoj života	Fylogeneze člověka		8.
P-9-5-02 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v současných vědeckých názorech na fylogenezi člověka	Fylogeneze člověka		8.
P-9-5-02 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	určuje charakteristické znaky jednotlivých vývojových stupňů člověka a jeho živočišných předků	Fylogeneze člověka		8.
P-9-5-03 Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasňuje podstatu lidského rozmnožování	Ontogeneze a rozmnožování člověka		8.
P-9-5-03 Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	zdůvodní význam zodpovědného přístupu k pohlavnímu životu	Ontogeneze a rozmnožování člověka	Občanská výchova	8.
P-9-5-03 Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	vysvětlí ontogenetický vývin člověka	Ontogeneze a rozmnožování člověka		8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	zdůvodní příčiny běžných onemocnění	Nemoci a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy léčení běžných nemocí, život ohrožující stavy, epidemie		8.

P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	rozlišuje charakteristické příznaky jednotlivých běžných onemocnění	Nemoci a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy léčení běžných nemocí, život ohrožující stavy, epidemie		8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	uplatňuje preventivní opatření proti přenosným chorobám	Nemoci a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy léčení běžných nemocí, život ohrožující stavy, epidemie		8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	hodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany– u sebe i druhých jedinců	Nemoci a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy léčení běžných nemocí, život ohrožující stavy, epidemie		8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	uvědomuje si vliv zdravého životního stylu a zdravé výživy na prevenci civilizačních chorob	Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví, zdravá výživa	ENV 5.4. d	8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	rozumí zásadám zdravé výživy	Zdravá výživa		8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	vysvětlí pozitivní a negativní dopady stresu na organismus	Hygiena duševní činnosti, stres a jeho vztah ke zdraví, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy a stresových reakcí		8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	poznává a uplatňuje relaxační techniky vedoucí k podpoře duševního zdraví	Hygiena duševní činnosti, stres a jeho vztah ke zdraví, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy a stresových reakcí		8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	orientuje se v zásadách poskytování první pomoci	Úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy předlékařské první pomoci, život ohrožující stavy	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.

P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	prakticky procvičuje techniky poskytování první pomoci	Úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy předlékařské první pomoci, život ohrožující stavy	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	uvědomuje si význam včasného poskytnutí předlékařské pomoci	Úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy předlékařské první pomoci, život ohrožující stavy	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.
P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	projevuje odpovědný přístup k situacím ohrožujícím zdraví	Ochrana za mimořádných situacích	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozoruje vybranou přírodu (okem, lupou, mikroskopem)	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem		8.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pojmenuje jednoduché pomůcky biologa a části mikroskopu	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem		8.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	samostatně vyvozuje a formuluje závěry na základě praktického pozorování organismu	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem		8.
	doдрžuje zásady bezpečnosti práce v rámci laboratorních prací či pozorování v přírodě	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem		8.
	je ohleduplný při práci v terénu nebo při sběru přírodnin potřebných k dalšímu pozorování	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem		8.
9.11. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	vysvětlí příčiny fyziologických změn v dospívání	Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny		8.
9.11. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	rozumí rozdílům ve vývoji opačných pohlaví	Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny		8.

9.12. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování – viz 5.3.	objasňuje podstatu lidského rozmnožování	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	Občanská výchova	8.
9.12. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování – viz 5.3.	zdůvodní význam zodpovědného přístupu k pohlavnímu životu	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	Občanská výchova	8.
9.12. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování – viz 5.3.	vysvětlí ontogenetický vývin člověka	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	Občanská výchova	8.
9.13. Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	uvědomuje si zdravotní rizika zneužívání návykových látek	Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky)		8.

9.13. Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	nacvičuje sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s patologickými jevy	Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky)		8.
9.13. Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	zná možnosti odborné pomoci v případě potřeby	Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky)		8.
9.15. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – viz 5.5.	orientuje se v zásadách poskytování první pomoci	Úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy předlékařské první pomoci, život ohrožující stavy, ochrana člověka za mimořádných situacích, např. živelné pohromy, terorismus...	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.

9.15. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – viz 5.5.	prakticky procvičuje techniky poskytování první pomoci	Úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy předlékařské první pomoci, život ohrožující stavy, ochrana člověka za mimořádných situacích, např. živelné pohromy, terorismus...	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.
9.15. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – viz 5.5.	uvědomuje si význam včasného poskytnutí předlékařské pomoci	Úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy předlékařské první pomoci, život ohrožující stavy, ochrana člověka za mimořádných situacích, např. živelné pohromy, terorismus...	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.
9.15. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – viz 5.5.	projevuje odpovědný přístup k situacím ohrožujícím zdraví	Úrazy a prevence-příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy předlékařské první pomoci, život ohrožující stavy, ochrana člověka za mimořádných situacích, např. živelné pohromy, terorismus...	ochrana člověka při mimořádných událostech	8.

9.3 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	hodnotí chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví své i druhých	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci-složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	Občanská výchova	8.
9.3 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	chápe vlastní zodpovědnost za zachování zdraví	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci-složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	Občanská výchova	8.
9.4. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	určí, které způsoby chování mohou ohrozit zdraví žáka i ostatních lidí	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, riziková chování vedoucí k poškození zdraví		8.
9.5. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	účastní se dle možností aktivní podpory zdraví	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví		8.

9.6. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	obhajuje své názory v oblasti zdraví a diskutuje o nich	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci		8.
9.7. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – viz 5.4.	uvědomuje si vliv zdravého životního stylu a zdravé výživy na prevenci civilizačních chorob	Zdravý životní styl, výživa a zdraví-zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	přírodopis	8.
9.7. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – viz 5.4.	rozumí zásadám zdravé výživy	Zdravý životní styl, výživa a zdraví-zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy	přírodopis	8.
9.9. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Podpora zdraví a jeho formy-prevence, odpovědnost jedince za zdraví	Občanská výchova	8.
9.10. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím – viz 5.4.	vysvětlí pozitivní a negativní dopady stresu na organismus	Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, duševní hygiena	Občanská výchova	8.
9.10. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím – viz 5.4.	poznává a uplatňuje relaxační techniky vedoucí k podpoře duševního zdraví	Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, duševní hygiena	Občanská výchova	8.
P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	objasní vztahy mezi anorganickou a organickou přírodou	Anorganická a organická příroda a vztahy mezi nimi	ENV 5.2. e	9.

	vysvětlí současnou vědeckou teorii o vzniku Země a Sluneční soustavy	Vznik Země a Sluneční soustavy	Zeměpis	9.
	zdůvodní vliv postavení naší planety ve vesmíru na životní podmínky a vznik života	Planeta Země ve vesmíru	Zeměpis	9.
	popíše stavbu Země	Stavba Země		9.
	objasní význam a složení jednotlivých zemských sfér	Stavba Země		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	vysvětlí možnosti vzniku nerostů	Vznik nerostů		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozlišuje základní krystalové soustavy na základě prvků souměrnosti	Principy krystalografie	Matematika	9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	vysvětlí vliv vnitřní stavby nerostů na fyzikální a chem. vlastnosti nerostů	Vnitřní stavba nerostů	Fyzika, chemie	9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	určuje základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů na základě praktického pozorování	Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů	Fyzika, chemie	9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	popíše charakteristické vlastnosti vybraných nerostů	Kvalitativní třídění nerostů		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	zařadí nerost podle chemického složení	Kvalitativní třídění nerostů		9.

P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	uvede příklady praktického využití a výskytu vybraných nerostů v ČR a ve světě	Praktický význam, využití nerostů. Výskyt a těžba nerostů		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	určuje nerosty s pomocí klíčů a atlasů	Určování vzorků nerostů		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	určí vybrané nerosty	Praktické poznávání nerostů		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	vysvětlí možné způsoby vzniku hornin a zařadí vybrané horniny podle způsobu vzniku	Vznik a třídění hornin podle vzniku		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	popíše charakteristické vlastnosti vybraných hornin	Kvalitativní třídění hornin		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	uvede příklady praktického využití hornin a jejich výskytu a těžby	Praktické využití hornin a jejich výskyt a těžba		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	pracuje s atlasy a klíči určenými pro určování hornin	Určování vzorků hornin		9.
P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	určí vybrané horniny	Praktické poznávání hornin	Fyzika, chemie	9.

P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vysvětlí příčiny a důsledky vnitřních geologických dějů	Vnitřní geologické procesy-příčiny a důsledky		9.
P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vysvětlí příčiny a důsledky vnějších geologických dějů	Vnější geologické procesy-příčiny a důsledky		9.
P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	popíše vznik a složení půd	Půdy-složení, vlastnosti, význam půdy, hospodářské využití, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace		9.
P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vysvětlí význam jednotlivých půdotvorných činitelů na vznik půd	Půdy-složení, vlastnosti, význam půdy, hospodářské využití, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	ENV 5.2. c	9.
P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozliší hlavní půdní druhy a vysvětlí jejich vhodnost pro pěstování plodin	Půdy-složení, vlastnosti, význam půdy, hospodářské využití, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace		9.
P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozliší hlavní půdní typy a vysvětlí jejich vhodnost pro pěstování plodin	Půdy-složení, vlastnosti, význam půdy, hospodářské využití, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	Zeměpis	9.
	porovnává různé názory na vznik a vývoj života a má představu o současném vědeckém názoru	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi-geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí		9.
	rozlišuje jednotlivá geologická období	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi-geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí		9.
	vysvětlí souvislosti mezi formami života a životními podmínkami v průběhu geolog. ér	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi-geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí		9.
	popíše vývoj základních geolog jednotek ČR	Geologický vývoj Českého masivu a Západních Karpat	Zeměpis	9.

P-9-6-03 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	uvede faktory počasí a podnebí, které jsou rozhodující pro vývoj různých ekosystémů	Podnebí a počasí ve vztahu k životu		9.
P-9-6-03 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	zhodnotí význam základních podmínek života a zdůvodní možnosti jejich využití a nutnost jejich ochrany	Význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů		9.
P-9-6-03 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	vysvětlí vlivy znečištěného ovzduší na změny klimatu i na život na naší planetě	Význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka		9.
P-9-6-03 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)		9.

P-9-6-03 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	navrhne možnosti ochrany před mimořádnými událostmi vyvolanými přírodními jevy	Ochrana před mimořádnými událostmi způsobenými přírodními vlivy		9.
P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a mezi nimi vztahy	objasňuje vztahy v přírodě	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	ENV 5.2. e	9.
P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a mezi nimi vztahy	vysvětlí zákony ekologické přizpůsobivosti	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	ENV 5.2. e	9.
P-9-7-02 Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	rozlišuje typy ekosystému	Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	ENV 5.1. f, ENV 5.1. g, ENV 5.2.e	9.
P-9-7-02 Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	rozlišuje systémy organismů na úrovni populace, společenství, ekosystémů	Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	ENV 5.1. f, ENV 5.1. g, ENV 5.2.e	9.
P-9-7-02 Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	objasňuje vztahy mezi podmínkami prostředí a životem ekosystému	Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	ENV 5.1. f, ENV 5.1. g, ENV 5.2.e	9.
P-9-7-03 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	sestavuje příklady potravních řetězců v ekosystémech	Potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		9.
P-9-7-03 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu potravních řetězců	Potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		9.

P-9-7-03 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	zhodnotí význam potravních řetězců	Potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		9.
P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uvádí příklady kladného a záporného působení člověka na ŽP	Ochrana přírody životního prostředí – globální problémy a jejich řešení	ENV 5.2. a, b, d, g, ENV 5.3. b, c, d, e, f, g, h, ENV 5.4. c, e	9.
P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	zdůvodní nebezpečí ekologických katastrof	Ochrana přírody životního prostředí – globální problémy a jejich řešení	ENV 5.2. a, b, d, g, ENV 5.3. b, c, d, e, f, g, h, ENV 5.4. c, e	9.
P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	hodnotí význam ochrany přírody mezinárodní spolupráce v této oblasti	Chráněná území	Zeměpis	9.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozoruje vybranou přírodu (okem, lupou, mikroskopem)	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem		9.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	samostatně vyvozuje a formuluje závěry na základě praktického pozorování přírody	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem		9.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	na základě pozorování určuje základní druhy nerostů, hornin a zkamenělin	práce s určovacími klíči a atlasy		9.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	dodržuje zásady bezpečnosti práce v rámci laboratorních prací či pozorování v přírodě	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu		9.
P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	je ohleduplný při práci v terénu nebo při sběru přírodnin potřebných k dalšímu pozorování	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu		9.
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	v textu nalezne podstatné informace	průběžně		
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	porovnává informace získané z více zdrojů	průběžně		

I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	rozvrhne si práci, navrhne vhodné zdroje informací, zdůvodní svůj výběr	průběžně		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	strukturuje práci do jednotlivých kroků, jednotlivé kroky zdůvodní	průběžně		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří si správnost postupu, případnou chybu využije jako příležitost k řešení problémů	průběžně		

Zeměpis

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je vyučován pro žáky II. stupně 6. – 9. ročníku. V 6., 8. a 9. ročníku má časovou dotaci 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, počítačové učebně a mediální učebně. Tento předmět navazuje na znalosti z učiva vlastivědy a přírodovědy. Měl by žáky naučit chápat krajinu, která nás obklopuje, její vývoj, zákonitosti a důsledky jejího narušení lidskou činností. Dozvědět se mnohé o naší republice a ostatních zemích. Naučit se pracovat s mapami.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Podporujeme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, své školy, poznávání regionu, vlasti i cizích států.

Učíme žáky hledat vhodné zdroje informací (učebnice, internet, audiovizuální materiály).

Podporujeme aktivní přístup, poznávat přírodní objekty, jevy (výlety, turistika).

Pomocí atlasů, map, digitálních aplikací vytváříme reálnou představu o ČR i ostatních státech.

Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska jejich důležitosti a objektivitu.

Motivujeme k učení, k využívání vlastních zkušeností.

Učíme samostatně vypracovat referát na zvolené téma a zpracované informace předat ostatním.

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme praktické problémové úkoly a učít žáky problémy řešit, diskutovat o možnostech řešení.

Učíme žáky chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních faktů.

Učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v praktickém životě, řešené problémy propojovat s reálnou situací.

Podporujeme samostatnost, tvořivost.

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Učíme žáky vyvozovat závěry a obhajovat je.

Kompetence komunikativní

Učíme vlastními slovy a přitom přesně a logicky se vyjadřovat a argumentovat.

Učíme naslouchat druhým.

Podporujeme kladení vlastních otázek v souvislosti s daným tématem.

Učíme diskutovat k tématu, obhajovat své názory a respektovat názor druhých.

Klademe důraz na patřičnou úroveň mluveného i písemného projevu.

Podporujeme zdravou kritiku a sebekritiku.

Kompetence sociální a personální

Podporujeme skupinovou výuku.

Učíme žáky pracovat ve skupině.

Učíme žáky přijímat různé role ve skupině.

Při vzájemné komunikaci vedeme k respektování zásad slušného chování.

Učíme kriticky hodnotit práci ve skupině, svou práci a práci ostatních.

Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k poznávání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí pro život.

Učíme uvědomovat si vztahy a vzájemnou závislost člověka, přírody a životních podmínek.

Vytváříme vztah k lidským výtvarům minulosti i současnosti.

Vedeme k utváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

Vedeme k uvědomování si své práce i povinností ve škole i mimo školu.

Umožňujeme pochopit zásady zdravého životního stylu.

Vedeme k aktivní ochraně zdraví a životního prostředí.

Účastníme se akcí s ekologickým zaměřením.

Netolerujeme nezdvořilé, hrubé a agresivní chování.

Průběžně monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Plánujeme a pomáháme realizovat pracovní činnosti žáků.

V rámci možností využíváme internet, výpočetní techniku, besedy, exkurze.

Učíme popisovat a správně pojmenovávat geografické podmínky (práce s mapami, atlasy i v terénu).

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce.

Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich pracovních povinností a závazků

Kompetence digitální

Žák využívá digitální technologie, vyhledává v online atlasu, pracuje s digitálními mapami, získává, vyhledává a kriticky posuzuje vyhledaná data, digitální obsah.

Žák chápe význam digitálních technologií pro zjednodušení práce.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	vysvětlí pojmy mapa, globus určí světové strany pracuje s měřítkem a legendou map vypočítá různé vzdálenosti na mapě a globusu podle měřítka třídí mapy podle měřítka a obsahu znázorní výškopis a polohopis na mapách určí význam vybraných mapových značek používá různé druhy map a orientuje je vyhledává potřebné informace v atlase a orientuje se v jejich obsahu a rejstříku vyhledá a vysvětlí pojmy poledník, rovnoběžka, zemský rovník, obratníky, polární kruh aktivně určuje zeměpisnou polohu jednotlivých lokalit vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi stanoví místní čas definuje datovou mez	kartografie topografie zeměpisná poloha, důležité body, sítě, povrchy, mapa, smluvené značky, vysvětlivky	matematika fyzika OSV 1.8	6

1.2. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	vysvětlí pojmy mapa, globus určí světové strany pracuje s měřítkem a legendou map vypočítá různé vzdálenosti na mapě a globusu podle měřítka třídí mapy podle měřítka a obsahu znázorní výškopis a polohopis na mapách určí význam vybraných mapových značek používá různé druhy map a orientuje je vyhledává potřebné informace v atlase a orientuje se v jejich obsahu a rejstříku vyhledá a vysvětlí pojmy poledník, rovnoběžka, zemský rovník, obratníky, polární kruh aktivně určuje zeměpisnou polohu jednotlivých lokalit vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi stanoví místní čas definuje datovou mez	kartografie topografie zeměpisná poloha	matematika fyzika, OSV 1.8	6
2.1. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	popíše Zemi jako součást vesmíru a Sluneční soustavy seznámí se s vývojem poznávání vesmíru popíše Slunce a Sluneční soustavu charakterizuje přirozené družice, Měsíc, sleduje a zaznamenává fáze Měsíce vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce orientuje se v přírodě podle Slunce orientuje se na hvězdné obloze	Země jako vesmírné těleso – střídání dne a noci, roční období, časová pásma	přírodopis fyzika	6
2.1. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	vyhledá důkazy kulatosti Země popíše zemskou osu vysvětlí rotační pohyb Země odvodí střídání dne a noci vysvětlí oběžný pohyb kolem Slunce objasní pravidelné střídání ročních období	tvar a pohyby Země	fyzika	6

2.2. rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	rozlišuje pojmy příroda a výsledky lidské činnosti popíše stavbu Země objasní stavbu dna oceánu vysvětlí a popíše zemětřesení a sopečnou činnost popíše vznik pohoří zhodnotí působení zvětrávání, činnost větru, působení povrchově tekoucí vody vysvětlí a prokáže aktivní znalost pojmů počasí, podnebí, teplotní pásy, oběh vzduchu v atmosféře seznámí se s rozložením vody na Zemi zjistí a rozlišuje na mapách oceány, moře, vodní toky, jezera, pohyby mořské vody popíše složení půdy, půdní typy druhy a její hospodářské využití rozlišuje pojmy mateční hornina, humus, eroze půdy s využitím tematických map diskutuje o oblasti tropů, subtropů, mírného pásu, polární a subpolární na mapě vyhledá trvale zaledněné oblasti diskutuje o vlivu člověka na krajinné sféry a nutnosti jejich ochrany analyzuje poznatky o jednotlivých sférách získané vědomosti dává do souvislostí a využívá je v příslušných regionech nebo státech	krajinná sféra a její základní části litosféra hydrosféra atmosféra pedosféra biosféra kryosféra, systém přírodní sféry na regionální úrovni	přírodopis	6

2.3. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	rozlišuje pojmy příroda a výsledky lidské činnosti popíše stavbu Země objasní stavbu dna oceánu vysvětlí a popíše zemětřesení a sopečnou činnost popíše vznik pohoří zhodnotí působení zvětrávání, činnost větru, působení povrchově tekoucí vody vysvětlí a prokáže aktivní znalost pojmů počasí, podnebí, teplotní pásy, oběh vzduchu v atmosféře seznámí se s rozložením vody na Zemi zjistí a rozlišuje na mapách oceány, moře, vodní toky, jezera, pohyby mořské vody popíše složení půdy, půdní typy druhy a její hospodářské využití rozlišuje pojmy mateční hornina, humus, eroze půdy s využitím tematických map diskutuje o oblasti tropů, subtropů, mírného pásu, polární a subpolární na mapě vyhledá trvale zaledněné oblasti diskutuje o vlivu člověka na krajinné sféry a nutnosti jejich ochrany analyzuje poznatky o jednotlivých sférách získané vědomosti dává do souvislostí a využívá je v příslušných regionech nebo státech	krajinná sféra a její základní části litosféra hydrosféra atmosféra pedosféra biosféra kryosféra, geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	Přírodopis OSV 1.8	6

2.3. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Afrika Austrálie a Oceánie Indický oceán Tichý oceán polární oblasti, porovnávání	přírodopis dějepis ENV 5.1; 5.2	6
3.1. lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Afrika Austrálie a Oceánie Indický oceán Tichý oceán polární oblasti, environmentální problémy	přírodopis dějepis ENV 5.1; 5.2	6

3.2. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Afrika Austrálie a Oceánie Indický oceán Tichý oceán polární oblasti	přírodopis dějepis OSV 1.8 ENV 5.1; 5.2	6
3.3 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Afrika Austrálie a Oceánie Indický oceán Tichý oceán polární oblasti	přírodopis dějepis OSV 1.8 ENV 5.1; 5.2	6

3.1. lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Amerika Asie Severní ledový oceán Atlantický oceán	přírodopis dějepis OSV 1.8 ENV 5.1; 5.2	7
3.1. lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Amerika Asie Severní ledový oceán Atlantický oceán	přírodopis dějepis OSV 1.8 ENV 5.1; 5.2	7

3.2. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Amerika Asie Severní ledový oceán Atlantický oceán	přírodopis dějepis OSV 1.8 ENV 5.1; 5.2	7
3.3 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Amerika Asie Severní ledový oceán Atlantický oceán	přírodopis dějepis OSV 1.8 ENV 5.1; 5.2	7

3.1. lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokouli a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Evropa	přírodopis dějepis OSV 1.8 MEGS 3.1;3.2 ENV 5.1; 5.2	8
3.1. lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokouli a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Evropa	přírodopis dějepis OSV 1.8 MEGS 3.1;3.2 ENV 5.1; 5.2	8

3.2. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Evropa	přírodopis dějepis OSV 1.8 MEGS 3.1;3.2 ENV 5.1; 5.2	8
3.3 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	určí geografickou polohu jednotlivých oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic, i z hlediska polohy na zemský polokoulích a v podnebných pásmech popíše s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy charakterizuje daný světadíl z mapy odvodí přírodní poměry najde významné pohoří, řeky a jezera, vyjmenuje podnebné pásy, naleziště nerostných surovin, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny zjistí rozlohu a počet obyvatel porovná rozmístění obyvatelstva a uvede jeho příčiny rozdělí daný světadíl do několika oblastí, které se od sebe odlišují, srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě vyhledá oceány, zjistí jejich hloubku, ukáže moře, mořské proudy, porovná hospodářské využití oceánu seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů na mapě vyhledá a charakterizuje polární oblasti	zeměpis světadílů a oceánů Evropa, environmentální problémy	přírodopis dějepis OSV 1.8 MEGS 3.1;3.2 ENV 5.1; 5.2	8

4.1 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	seznámí se a vysvětlí demografický růst obyvatelstva na Zemi popíše a uvede příčiny rozmístění obyvatelstva na Zemi porovná věkovou skladbu obyvatelstva světa s ČR porovná přírůstek obyvatelstva v různých regionech světa pokusí se o prognózu do budoucnosti vysvětlí pojem migrace, emigrace, imigrace rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků, náboženství, ekonomické aktivity	Obyvatelstvo světa	občanská výchova MEGS 3.2 ENV 5.4	9
4.2. posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	pomocí mapy vyhledá hustotu zalidnění určitých lokalit 1 posoudí vliv přírodních podmínek na hustotu zalidnění 1 vysvětlí proces urbanizace, aglomerace 1 posoudí osídlení venkova a měst v závislosti na ekonomických faktorech	lidská sídla	občanská výchova MEGS 3.2 ENV 5.4	9
4.3. zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	charakterizuje hlavní skupiny hospodářských činností pomocí mapy vyhledá hlavní průmyslové oblasti světa na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin a energetických zdrojů vysvětlí důležitost využívání alternativních zdrojů energie, recyklace odpadů vyjmenuje různé typy zemědělství, uvede kde se s nimi setkáváme na mapě ukáže hlavní rybolovné oblasti vysvětlí důležitost lesního a vodního hospodářství vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam dříve a dnes na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu	zeměpis světového hospodářství průmysl zemědělství doprava cestovní ruch, ukazatelé životní úrovně	Přírodopis MEGS 3.2 ENV 5.4	9
4.4. porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	charakterizuje hlavní skupiny hospodářských činností pomocí mapy vyhledá hlavní průmyslové oblasti světa na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin a energetických zdrojů vysvětlí důležitost využívání alternativních zdrojů energie, recyklace odpadů vyjmenuje různé typy zemědělství, uvede kde se s nimi setkáváme na mapě ukáže hlavní rybolovné oblasti vysvětlí důležitost lesního a vodního hospodářství vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam dříve a dnes na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu	zeměpis světového hospodářství průmysl zemědělství doprava cestovní ruch	Přírodopis MEGS 3.2 ENV 5.4	9

4.5. porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	vysvětlí začlenění států do různých světových organizací	mezinárodní organizace, integrace států	občanská výchova MEGS 3.2	9
4.6. lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	na mapě vyhledá nové státy světa 1 vyhledá na mapě oblasti válečných konfliktů	nové státy na mapě světa, hlavní světová konfliktní ohniska, geopolitické procesy	občanská výchova MEGS 3.2	9
5.1. porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	vyjmenuje krajnotvorné procesy	Krajina – přírodní a společenské prostředí, chráněná území přírody, environmentální problémy	Přírodopis ENV 5.4	9
5.2 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	přírodní krajina, kulturní krajina rozlišení typu krajin podle využití krajiny člověkem	krajnotvorní činitelé a procesy	přírodopis	9
5.3. uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	uvádí znaky degradované a devastované krajiny	Vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj	přírodopis	9
6.1. vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	zpracuje a popíše přírodní podmínky vyhledá aktuální demografické údaje týkající se jeho obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje zhodnotí hospodářství mikroregionu, diskutuje o jeho změnách navrhne a aktivně se zúčastní návštěvy vybrané lokality	Novobydžovský mikroregion	region – zeměpis MKV 4.1 ENV 5.4	8

6.2. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	vymezí hranice Královéhradeckého kraje 1 vyhledá a zpracuje s pomocí atlasu přírodní podmínky 1 seznámí se s demografickými údaji a významnými městy kraje 1 využívá atlasu a statistik k zhodnocení hospodářské úrovně kraje 1 porovnává úroveň svého kraje s ostatními kraji ČR	Královéhradecký kraj	MKV 4.1 ENV 5.4	8
6.3. hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	určí polohu a ukáže na mapě státní hranice ČR porovnává rozlohu a počet obyvatel s rozlohou a počtem obyvatel vybraných států světa a Evropy pomocí map se seznámí s geologickým vývojem ČR, vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, biotu, těžbu nerostných surovin diskutuje o problémech ochrany přírody a krajiny porovnává s dalšími evropskými státy hustotu zalidnění 1 vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla ČR pomocí map a aktuálních tabulek zhodnotí průmysl ČR, uvede příklady, kde průmysl ohrožuje životní prostředí charakterizuje hlavní zemědělské oblasti, zhodnotí lesní a vodní hospodářství podle map, tabulek, grafů a vlastních zkušeností zhodnotí a srovnává v ČR dopravu, spoje, služby a cestovní ruch seznámí se se základy zahraničního obchodu	Česká republika – poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, politické a hospodářské procesy	MKV 4.1 ENV 5.4	8
6.4. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	charakterizuje a porovnává jednotlivé kraje: přírodní podmínky, osídlení, průmysl, zemědělství, dopravu a spoje, služby, cestovní ruch, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů	Regiony České republiky – krajské členění, euroregiony	občanská výchova MKV 4.1 ENV 5.4	8
6.5. uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	vyhledá účast ČR v mezinárodních institucích a organizacích	Spolupráce se sousedními státy	MKV 4.1	8

7. 1. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	určí hlavní a vedlejší světové strany určí azimut zorientuje mapu a určí stanoviště v mapě znázorní prošlou trasu		Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	6-9
7.2. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		práce s mapou, situační plány, náčrtky	6-9
7.3. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, chování a jednání v modelových situacích		Živelní pohromy	6-9
Výstupy z informatiky				
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Vyhledávání informací na webu, následné jejich zpracování ve formě prezentace	průběžně		6-9

Celým předmětem prolíná OSV 1.1.

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. V základním vzdělávání jsou pilířem tvůrčí činnosti, které umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, představivost, fantazii. K vlastní práci nabízí výtvarná výchova nejen tradiční prostředky, ale i moderní, související s moderním uměním a médií, zahrnuje prostředky digitální technologie. Digitální technologie přirozeně rozšiřují možnosti vlastní tvorby o metody a postupy umění nových médií i zapojení se do tvůrčího procesu ve všech jeho fázích, včetně prezentací a sdílení výsledků.

Tvůrčí uplatnění digitálních technologií podporuje mezioborové vztahy, mezi výtvarným uměním, hudbou, filmem a audiovizí.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výtvarná výchova se vyučuje v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, většinou ve dvouhodinových celcích, výjimečně 2 samostatné hodiny za týden. V 8. ročníku od školního roku 2023/2024 0,5 hodiny týdně, v praxi dvouhodinový blok 1x za 14 dní v jednom pololetí. V 9. ročníku je 1 hodina týdně, s možností výuky ve dvouhodinovém celku s čtrnáctidenní periodou.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Výtvarnou výchovu pojmáme tak, aby bylo umožněno všem žákům zapojit svůj každodenní osobní život do širší kontinuity lidské zkušenosti.

Vycházíme z přístupu k člověku jako k individualitě, jejíž tvořivost a komunikace se podílí na procesu poznávání jako součásti sociální integrace.

Obsah výtvarné výchovy se rozšiřujeme o tvořivý přístup k vizuální komunikaci, tedy ke všem podnětům, s nimiž se děti běžně setkávají.

Vedeme žáky k poznání prostředků, které mohou při své tvorbě uplatnit.

Naučíme žáky rozpoznat to, co jsou schopni sami ze svých zkušeností do vizuálně obrazného vyjádření vložit, je pro ně důležité vědět, jaké subjektivní zkušenosti do tvorby vnášejí, na co a proč ve své tvorbě navazují.

Učíme žáky uvědomit si osobní důvody výběru či preferencí vizuálně obrazných vyjádření

Dáváme žákům příležitost pochopit principy tvorby, aby se mohli stát poučenými vnímateli, interprety i tvůrci.

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme takové konkrétní tvůrčí činnosti, postupy, metody, technologie formy a metody práce, které budou reagovat na skutečné zájmy dětí, ale i na cíle a vzdělávací záměry, dále co možná nejbohatší škála interakcí se světem.

Vytváříme příležitosti pro žáky osobitě se vyjadřovat, jako vnímatel, tvůrce či interpret.

Umožňujeme experimentovat se širokou škálou tradičních prostředků, postupů (kresba, malba, grafika, prostorová tvorba), ale i prostředků netradičních (komiks, fotografie, videotvorba, reklama...).

Rozvíjíme u žáků kreativní přístup ke světu, být vstřícný k tvorbě, která přináší často neočekávaná řešení i výsledky.

Pro rozvoj kreativity je velkým přínosem, že dáváme žákovi prostor, aby vyjadřoval své originální myšlenky, názory a postoje, poznával sám sebe, odhadoval své schopnosti a možnosti se rozvíjet, nacházel originální řešení a nabízel je v procesu komunikace ostatním.

Volíme taková témata, která již svým obsahem podporují variabilitu přístupů i zpracování a vybízejí k samostatné volbě prostředků, a to nejen těch, které má žák vyzkoušené ale i těch, které umožňují experimentování.

Kompetence komunikativní

Prostor pro komunikaci ve výtvarné výchově vytvoříme tehdy, pokud si uvědomíme, že jde o vzájemnou interakci konkrétního učitele s konkrétními žáky.

Nabízíme žákovi v procesu komunikace možnost nabídnout svůj vlastní způsob komunikace i vlastní originální interpretaci i prezentaci.

Vytváříme vstřícnou atmosféru, a tak můžeme očekávat zajímavá vysvětlení i osobité způsoby sdělování – mohou nás nadchnout, vyvolat debatu, či ohleduplné mlčení, se všemi situacemi musíme počítat, a tedy dbáme na to, aby žák mohl svá vysvětlení obhájit.

Rozpoznáváme žákovy předpoklady k určitému způsobu komunikace a vytvoříme mu podmínky, aby se mohl po této stránce rozvíjet.

Uplatňujeme různé způsoby komunikace.

Poskytujeme možnost prezentovat se ve veřejném prostoru, kde budou do komunikačního procesu zapojeni učitelé, žáci, rodiče, ale i široká veřejnost (výstavy).

Nabízíme inspirační zdroje (internet, odborné publikace, vyprávění...).

Umožňujeme zapojit se do komunikačního procesu jako divák, interpret i tvůrce v galeriích a muzeích.

Kompetence sociální a personální

Poskytujeme žákům možnost vědomě zapojovat smysly a porovnávat způsoby vnímání, porovnávat vlastní záznamy vjemů se záznamy ostatních.

Umožníme žákům uvědomovat si shodnosti a rozdíly zjišťovat, zda v průběhu času dochází ke změnám ve vnímání či způsobech jejich vyjádření.

Dáváme žákům příležitost vnímat a interpretovat různorodá vizuálně obrazná vyjádření umělecká, běžně užívaná i vlastní a umožnit sdělovat své jedinečné pocity, vjemy a prožitky, vlastní názory, postřehy, i kritické soudy.

Kompetence občanská

Věnujeme pozornost všem vizuálně obrazným vyjádřením.

Dáváme příležitost k interpretaci všem dětem – příležitost pro vyjádření svého vlastního originálního přístupu ke světu v provázanosti vnímání, tvorby a osobního přístupu k tématu tak, aby vizuálně obrazné vyjádření v co nejširší míře vyjadřovalo jeho vlastní prožitek, myšlenky i dosavadní zkušenosti.

Kompetence pracovní

Vedeme žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Umožňujeme uplatňovat vlastní subjektivitu a umožňujeme jim nacházet a rozvíjet takový způsob vyjádření, ve kterém se může jako neopakovatelný jedinec v co největší míře své osobnosti uplatnit.

Kompetence digitální

Vedeme žáka k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Vedeme žáka ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace. Vyhledávají a sdílí inspirační zdroje, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

očekávané výstupy RVP ZV	očekávané výstupy ŠVP	učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata	ročník
VV-9-1-01 1.1 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	– nalezne podnět pro výtvarný námět v přírodě, dokáže vystihnout tvar, barvu, strukturu organismů a jejich estetickou dimenzi (hmyzí společenství, labyrinty, houby, Země, vesmír, rostliny, kameny, bouře, mraky, víry, sopky, viry, ...) <i>Paní příroda tvoří sochy, Mravenec na nákupu, Květy lososu, Smutný chameleon</i>	Celek – detail – struktura	Př (práce s atlasy, využití sbírek) Z (atlasy) OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.
VV-9-1-01 1.1 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	– dokáže pozorováním a vnímáním předmětů, přístrojů a mechanismů (<i>technické vynálezy, hudební nástroje, dopravní prostředky, ...</i>) vytvořit lineární podobu pozorovaného objektu nebo skupiny předmětů <i>(prostorová práce s použitím tvarové, barevné a funkční nadsázky, PC, kresba, ...)</i> <i>Bytostroj</i>	vizuálně obrazné vyjádření – <i>fantazijní, racionálně konstruktivní</i>	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a ENV 5.3b	6. – 7.

VV-9-1-01 1.1 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	– z pozorování přírodních a architektonických objektů vytvoří <i>(skupinu přírodních objektů, kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou, zátiší, ...)</i>	vztahy a uspořádání prvků v ploše	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.
VV-9-1-02 1.2 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušeností získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	– učí se nacházet styčné body výtvarného umění s jinými druhy a projevy umění <i>(písmo, literatura, hudba, ...)</i>, výtvarně ztvární pocity z poslechu hudební skladby		Hv – poslech skladeb, pocity Čj – četba OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.
VV-9-1-02 1.2 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušeností získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	– znázorní (lineárně, barevnými plochami) neobvyklé nebo dramatické přírodní procesy	prvky ve statickém a dynamickém prostoru	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.
VV-9-1-02 1.2 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušeností získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	– vytvoří lineární kompozici jednotlivých objektů (plechovka, krabice, ...)	lineární a barevná kompozice skupiny oblých, hranatých předmětů	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a ENV 5.3d	6. – 7.
VV-9-1-03 1.3 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– dokáže vnímat prostor, seznámí se s architekturou místa a na základě pozorované skutečnosti nakreslí přední a zadní pohled domu, půdorys domu, stavební detaily (okno, dveře, komín, ...)	světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru, pozadí, popředí, perspektiva	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	8. – 9.

VV-9-1-03 1.3 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– hledá souvislosti, odlišnosti, zvyky, zajímavosti v kulturách rozličných národů světa, projevy civilizací (<i>obřady, symboly, svátky, ...</i>) a způsoby výtvarného ztvárnění	kompozice ve vlastní výtvarné tvorbě – využití materiálů přírodních i umělých, vhodné formy pro vyjádření kresba, grafika, PC, ...	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	8. – 9.
VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– vytvoří výtvarnou podobu prožitku (literární, filmová postava) – vybere a uspořádá prostor s využitím znalostí o barvě (uplatní jednodušší grafické techniky)	obrazové prvky v barevném řešení s využitím znalostí o barvě s vyjádřením prostoru, <i>ilustrace textů, comics</i>	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.
VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– zamyšlení nad planetou Zemí a celým vesmírem, galaxiemi, černou dírou – na základě svých zkušeností a představivosti vytvoří barevnou podobu planety kombinováním různých technik <i>reliéfní podoba pomocí tvarování papíru, hlína, kašírování, sádra, ...</i>	Typy obrazných vyjádření (hračky, objekty, plastiky, sochy, ...)	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	8. – 9.
VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– hledá a zaznamenává stopy člověka – vytváří otisky rukou, kresbou zachytí <i>linii čar, vyjádří symboliku pohybu prstů, gest (různá technika – křída, sádra, temperové barvy, hlína, ...)</i>	Vyjádření pomocí různých technik	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	
VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– podle modelu nakreslí sedící postavu (dodrží proporcí, modeluje světlem a stínem) – lidskou hlavu (tvar, proporce, výraz, mimika, ...) – části lidského těla	Plastické prostředky, uspořádání, proporce	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	

VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– učí se cílenému pozorování vzhledu, chování a projevů lidí v nejrůznějších situacích, uvědomuje si výtvarná hlediska a kvality proměn, hodnotí pohyby, gesta, oděv, hlasové projevy, projevy citových reakcí (inspirace v nejbližším okolí, výtvarném umění, médiích) náměty: <i>Já a moje rodina, Jak vypadáme, Já a ty uvnitř, Než se "bráška" narodil, Jak se kočkují koťata, Jak se lidé hladí, Hostiny bohů a lidí</i>	vztahy a uspořádání prvků v ploše (statické i dynamické) <i>kresba, malba, prostorové vyjádření</i>	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.
VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– znalostí a vlastní představivosti využije k tvorbě návrhu designu automobilu, zařízení, stroje, přístroje, ... <i>Létající auto, Robot Emil, ...</i> – proměny vkusu jeskyně, dům, chrám, palác, ...škola	Užitné umění	OSV 1.1 a, 1.3b, 1.5a, 1.4a ENV 5.3b, c	
VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– nakreslí lidskou figuru, lidskou hlavu – tvar hlavy, části hlavy <i>(Jak se vidím, Pradědeček u fotografa)</i>	proporční principy a vztahy	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.
VV-9-1-04 1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	– nakreslí na základě modelu: – <i>stojící postavu</i> – <i>postavu s náznakem pohybu</i> ve skupině vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem	uspořádání objektů v ploše ve statickém a dynamickém uspořádání	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a, 1.7d	6. – 7.
VV-9-1-05 1.5 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	– zamyšlení nad smyslem a vlivem reklamy na člověka – příprava reklamního letáku	Ověřování komunikačních účinků	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	6. – 7.

VV-9-1-06 1.6 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	– rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická (dějepis příslušného ročníku) – uvede znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku – rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby – navštíví galerii, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti.	umělecká výtvarná tvorba	dějepis příslušného ročníku OSV 1.1a, 1.4a ENV 5.3e	6.
VV-9-1-06 1.6 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	– rozliší hlavní architektonické znaky doby románské, gotické a renesanční – kresbou, otiskem, tupováním zaznamená zajímavé detaily architektury (dlažba, omítka, kamenné plochy,...)	textury, linie, světlostní a barevné kvality	OSV 1.1a, 1.4a ENV 5.3e,	
VV-9-1-07 1.7 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– seznámí se se základními principy a znaky výtvarných směrů a proudů 20. století (kubismus, abstraktní umění, ...)	Proměny komunikačního obsahu	OSV 1.1a, 1.4a ENV 5.3e	
VV-9-1-07 1.7 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– seznámí se s dílem malíře, architekta, sochaře – seznámí se s životem a dílem umělce – připraví fotoreportáž – vytvoří skicu podle jeho návrhu – prezentuje své poznatky ostatním		OSV 1.1a, 1.4a ENV 5.3e	8. – 9.

VV-9-1-07 1.7 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– zamyšlení nad směřováním civilizace, vědecké, ekologické, ekonomické, dopravní a etické aspekty – vytvoří obraz životního prostoru, ve kterém žije (životní prostředí a vliv civilizace, vztahy mezi lidmi, problémy a radosti, představy, sny, ...) <i>Ize využít barevné a tvarové nadsázky, písma, fotografií, osobní stylizace</i> – prezentuje své dílo <i>www.pro mimozemšťany, Kam doletí Ikaros, ...</i>	Obrazový celek (tvary, plochy,..), varianty výtvarného ztvárnění	OV OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a ENV 5.3b,c,d	8. – 9.
VV-9-1-07 1.7 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– zkoumá možnosti komunikace (dotek, pohyb, gesto, výraz, řeč, písmo telefon, internet, symboly, zvuky, internet, meziplanetární komunikace, ...) – vyjádří způsob komunikace v rámci svého vnímání	Ztvárnění svých pocitů a smyslového vnímání reality, vysvětlování a obhajoba záměru	OV OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	8. – 9.
VV-9-1-07 1.7 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	– realizuje vlastní představu o vnitřních pochodech lidského těla, duševních stavech, problémech se závislostmi (drogy, alkohol, kouření), smrt náměty: <i>Cesta labyrintem mého těla, Moje myšlenky, Moje problémy</i>	Přístupy k obrazným vyjádřením z hlediska vnímání	OSV 1.1a, 1.3b, 1.5a, 1.4a	8. – 9.

Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Vlastní muzicírování, návštěvy koncertů, práce s multimédií, četba umožňují žákům pronikat do světa hudby a hudebního umění, vnímat a rozpoznávat umělecká díla, vytvářet si k nim kladný vztah. Činnostní pojetí výuky hudební výchovy ukáže žákovi možnosti komunikovat s hudbou v různých podobách. Vzájemné ovlivňování a působení se stává důležitým činitelem pro rozvoj žáka nejen z hlediska hudebního, ale i z hlediska rozvoje jeho celkové osobnosti. Jednotlivé činnosti hudební výchovy (vokální, poslechové, pohybové, instrumentální) se vzájemně prolínají a doplňují. Díky těmto činnostem se žák naučí vnímat hudbu jako důležitou součást svého života. Tvořivým, neustálým a cílevědomým vedením učitele žák poznává a postupně si uvědomuje, že hudební činnosti rozvíjejí fantazii a tvořivost, obohacují osobní citový život, ovlivňují vztahy mezi lidmi a národy, přispívají ke spolupráci a práci v týmu, umožňují porovnávat výkony druhých lidí. Má-li předmět sloužit jako nástroj komunikace, má-li plnit funkci estetickou, zábavnou, terapeutickou a další, musí být hodiny hudební výchovy zábavné, uvolněnější, tvořivé, poskytující citový prožitek a pocit úspěchu.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správních pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Realizace:

1. povinná Hv (1 hodina týdně v každém ročníku)
2. nepovinný předmět (sborový zpěv 2 hodiny)
3. účast na pěveckých soutěžích (Novobydžovský slavík, Hradecký slavík ...)
4. tradiční sborové zpívání a setkávání sborů (červen)

Hudební výchova v 6. – 9. ročníku je samostatným vyučovacím předmětem.

Navazuje na předmět Hv na 1. stupni školy, upevňuje, prohlubuje a rozvíjí učivo 1. – 5. ročníku. Přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech, vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám. Výuka Hv probíhá v pracovních Hv, kmenových třídách či jiných vhodných školních prostorách. Předmět zahrnuje některé tematické okruhy průřezových témat multikulturní výchovy (slohové a stylové zařazení), osobnostní a sociální výchovy (uplatňování tvořivosti a originality, respektování hodnot zvyků a tradic, společenské chování při návštěvách kulturních akcí), enviromentální výchovy, mediální výchovy a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Využívá poznatky z hodin literární výchovy, výtvarné výchovy, dějepisu, zeměpisu i fyziky. Je v kompetenci vyučujícího, aby vzhledem k charakteru

učiva a vzdělávacích cílů volil a vybral vhodné formy a metody práce (samostatná práce, práce ve skupinách, projekty, krátkodobé projekty, kolektivní práce). Hudebnost, schopnost zajímat se o hudbu je v žácích podněcována a pěstována nejen při hodinách hudební výchovy, ale i na výchovných koncertech, v mimoškolních hudebních činnostech, při besedách o hudbě, školních besídkách, soutěžích a jiných akcích. Vyučující při hodnocení výsledků žákovské práce vychází z komplexního vztahu žáka k předmětu, z tvořivého přístupu ke všem hudebním činnostem aktivitě, ochotě spolupracovat s ostatními žáky, ke snaze rozvíjet své hudební vědomosti a dovednosti, k dosažení nejlepšího výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky

- k vyhledávání, třídění a porovnávání informací
- k učení žáků používat hudební terminologii
- k rozvíjení tvořivosti na základě činností vokálních, instrumentálních, pohybových, poslechových a vlastní tvorby
- k využívání osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi
- ke vnímání vývojových uměleckých etap a významných hudebních skladeb a děl
- k vytváření pohledu a vlastního názoru na hudební umění jako na jednu z možností poznávání světa
- k propojování získaných znalostí a dovedností do souvislostí

Kompetence k řešení problému

Vedeme žáky

- k vyhledávání souvislostí mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobných znaků
- ke kritickému myšlení při hodnocení uměleckého díla i vlastní tvorby
- k rozpoznávání problému a nejvhodnějšímu správnému způsobu řešení
- k různým možnostem a způsobům hudebního vyjadřování

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky

- k aktivnímu vnímání a využívání hudby a hudebních projevů druhých jako prostředku komunikace
- k získání dovedností pro vedení rozhovoru a výměny názorů o dojmu z uměleckého díla
- ke spolupráci při hudebních činnostech
- k využívání komunikačních prostředků k uměleckému a kulturnímu rozvoji
- k pochopení společenského významu hudby v uměleckých vývojových etapách

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky

- k tvořivé a účinné spolupráci, respektování názoru jiných

- k objektivnímu hodnocení nejen žákovy práce a chování, ale i práce a jednání ostatních
- k vytváření potřeby být součástí kulturního a esteticky podnětného prostředí
- k uspokojování pocitů radosti při získávání vztahu k hudbě a náhledu do hudebního umění
- k respektování práce nadaných dětí

Kompetence občanské

Vedeme žáky

- k respektování a ochraně kulturního dědictví, hrdosti na kulturní památky
- k respektování názoru jiných
- k získávání zájmu o hudební a kulturní dění
- k poznávání hudebních děl a jejich autorů
- k aktivnímu zapojování do hudebního a kulturního dění

Kompetence pracovní

Vedeme žáky

- ke tvořivým hudebním činnostem
- k funkčnímu a šetrnému zacházení s hudebními nástroji a technikou
- k poznávání profesního uplatnění v oblasti hudby, umění a kultury
- ke kvalitnímu, včasnému splnění pracovních úkolů na základě dohodnutých pravidel a postupů

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech
- nabízíme žákům možnost užívat a samostatně volit vhodné digitální hudební nástroje, aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě individuální i skupinové
- využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem (recipientem) a autorem (hudebním dílem), umožňujeme žákovi vstupovat do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby dostupnými digitálními technologiemi a vnímat sebe sama v roli poučeného posluchače i interpreta
- vedeme žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Upevňuje si již osvojené pěvecké dovednosti hlasové, rytmické i intonační; rozděluje písně podle obsahu	<u>Vokální činnosti.</u> Putování za lidovou písní (a nejen naší) – součást každodenního života – ukolébavky, verbuňky, pracovní písně, milostné písně, koledy	Čj, Vv OSV 1.4, 1.5	7.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Zaspívá jednoduché písně české i jiných národů		MEGS 3.1, 3.2	7.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Seznamuje se s pravidly hlasové hygieny; mutace, používá větší hlasový rozsah	O lidském hlase	Př	7.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Terciové postupy v dur i moll	Výběr písní podle schopností třídního kolektivu		7.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu	záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace), prezentace individuální či skupinové aktivity		7.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Seznamuje se s polyfonií nejprve zpěvem jednoduchých písní, rozezná homofonii a polyfonii; seznámí se s představiteli polyfonie;	Hříčky s kánony Fuga – J.S.Bach Orlando di Lasso, Giovanni Pierluigi da Palestrina		7.

1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Rozeznává další lidové i umělé písně: o lásce, o cestách na rozloučenou	Zpěvácká intermezza		7.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Používá hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů, čte jednoduchou rytmickou partituru	<u>Instrumentální činnosti</u> doprovody písní lidové tance	OSV 1.4, 1.5	7.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	pomocí gest, mimiky, "řeči" těla znázorní hudbu	Pantomima, lidový tanec, balet, společenské tance		7.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Taktuje na dvě, tři, čtyři doby i složitější rytmické útvary	Jednoduché i složitější lidové a umělé písně		7.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hry s hudbou a techniky muzikoterapie	Tajný dirigent, Hra ruky (Zdeněk Šímanovský: Hry s hudbou a techniky muzikoterapie)		7.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Rozezná ukázky homofonní a polyfonní hudby vokální a instrumentální	<u>Poslechové činnosti</u> Palestrina x Bach	Dě	7.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Seznamuje se s dalšími hudebními formami – koncert a jeho představiteli	J.S.Bach: Braniborské koncerty A.Vivaldi: Čtvero ročních dob W.A.Mozart: Koncert pro fagot a orchestr	MEGS 3.1, 3.2	7.

1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Sonáta s historickým zařazením; symfonie, symfonická báseň, programní hudba	L.van Beethoven: Symfonie č. 5 c moll Osudová Bedřich Smetana: Má vlast	Ze	7.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Rozeznává duchovní a světskou hudbu (kantáta, oratorium)	Händel, Prokofjev	MKV 4.2, 4.3, 4.4	7.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Rozšiřuje si znalosti o jevištní hudbě	Muzikál	Vv	7.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Správně nasazuje tón, dýchání, pěvecky dělí slova, frázuje. Uplatňuje dříve osvojené dovednosti v dur a moll tónorodu. Dle svých možností zpívá intonačně čistě.	<u>Vokální činnosti.</u> Moje prázdninová setkání s hudbou. Zpěv lidového dvojhlasu. Intervaly	Čj nářečí, Vv; OSV 1.4, 1.5	6.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Seznamuje se se základními hudebními výrazovými prostředky.	Melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva	Fy	6.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Rozeznává hudební nástroje v lidové hudbě	Dudácké kapely, cimbálové muziky, hudecké kapely	Čj, Vv	6.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Orientuje se v notovém zápisu.	Základní a odvozené tóny, posuvky		6.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu (např. WAW, MP3, FLAC)	záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace)		6.

1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností zazpívá intonačně čistě i rytmicky správně vybrané písně. Dle svých možností kombinuje zpěvní hlasy i nástrojové obsazení	Zpěv lidových a umělých písní – zpěvácké intermezzo (Avignonský most, Sedemdesiat sukien mala, Santa Lucia).	MEGS 3.1, 3.2	6.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Dle svých možností kombinuje zpěvní hlasy i nástrojové obsazení	Sólo, duo, trio, kvarteto		6.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Odliší durovou stupnici od molové	Stupnice, půltóny, celé tóny		6.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vysvětlí pojem akord	Stavba akordu		6.
1.3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Vysvětlí pojem partitura, partitura vokální, orchestrální	<u>Poslechové činnosti</u> B. Britten: průvodce mladého člověka orchestrem	Dě	6.
1.3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Dle svých získaných poznatků vysvětlí hudební formu píseň	Předvětí, závětí; dvoudílné a trojdílné písňové formy; malé a velké formy	Vv	6.

1.3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností využije Orffovy nástroje; opakuje rytmické a melodické úseky	<u>Instrumentální činnosti doprovody písní</u> ; hudební nástroje a jejich výběr k doprovodu písní		6.
1.3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Improvizuje doprovody k jednoduchým skladbičkám a písním	Inspirace, představy	Čj	6.
1.3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Vymyslí variace na jednoduchou písničku	Hudební variace		6.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Orientuje se v proměnách století	Seikilova píseň, Hospodine, pomiluj ny, rytířské zpěvy, madrigaly; Franz Schubert: Pstruh, pase ovčák ovce, Růžička, Malé kotě	Dě, Ze	6.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybem vyjádří jednoduché taneční rytmy	<u>Hudebně pohybové činnosti jsou součástí ostatních hudebních činností v průběhu roku</u> ; polka, valčík, mateníky	OSV 1.4, 1.5	6.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Vyjadřuje charakter hudby a emocionální zážitek pohybem	Tvořivé hudební hry	OSV 1.4, 1.5	6.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Orientuje se v hudbě na jevišti	Opera, opereta, muzikál, hudební revue (Händel, Wagner, Verdi, Offenbach, Strauss, Nedbal; Osvobozené divadlo)	Dě MKV 4.2, 4.3, 4.4	6.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Na základě získaných poznatků z 5. ročníku se orientuje v české opeře	Mysliveček, Dvořák, Smetana, Janáček, Martinů	Dě MKV 4.2, 4.3, 4.4	6.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Upevňuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, dbá na správnou artikulaci, zvětšuje si hlasový rozsah, odliší durovou stupnici od mollové	<u>Vokální činnosti</u> hlasová a mluvní cvičení, stupnice, intervaly	OSV 1.4, 1.5	8.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Dle svých individuálních hudebních schopností zpívá intonačně čistě, dle svých individuálních hudebních schopností zpívá rytmicky správně, správně provede rytmický notový záznam, upravuje hlasovou nedostatečnost, vysvětlí pojem akord, dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností zazpívá intonačně čistě i rytmicky správně vybrané písně, rozliší píseň lidovou od umělé, orientuje se v notovém zápisu	hlasový výcvik s oporou hudebního nástroje, rytmický výcvik, transpozice melodie, akord, zpěv lidových a umělých písní	Čj	8.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Chápe funkci předznamenání, dokáže uvést hodnotu not, vytleskat rytmus, najde a vysvětlí značky označující tempo a sílu, dokáže určit a napsat pomlky			8.

1.3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Dle svých individuálních schopností a dovedností využije Orffovy nástroje k doprovodu písní, dle svých individuálních schopností a dovedností využije melodický nástroj k doprovodu písní, dle svých individuálních schopností a dovedností opakuje rytmické a melodické úseky, pomocí melodického či rytmického nástroje vyjádří myšlenky a představy, sestaví pásmo hudby a slova	<u>Instrumentální činnosti doprovodu písní, hudební nástroje, inspirace, představy, hudební projekt</u>	OSV 1.4, 1.5	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Svémi slovy pohovoří o kolonizaci Ameriky, o těžkém životě černochů v otroctví, časově zařadí poslechne si základní hudební ukázky, vysvětlí pojem spirituál, blues, porovná hudebně výrazové prostředky, zapamatuje si, co tvoří kořeny jazzu na základě poslechu pozná spirituál, blues, ragtime	Nonartificiální hudba, pracovní písně, spirituály, blues, ragtime, minstrelská představení	Vv, Dě	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	časově zařadí vznik jazzu, uvede stát, kde jazz vznikl, města jazzu, poslechne si ukázky pochodového a klasického jazzu, vyjmenuje nástroje jazzového orchestru, tradicionál, stručně pohovoří u Armstrongovi, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, vyjádří svůj názor na jazzovou hudbu	Jazz pochodový, klasický, dixieland, Armstrong	Ze	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí období swingu, vysvětlí pojem big-band, zapamatuje si osobnosti swingové hudby, symbol jazzu, poslechne si ukázky swingové hudby, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná klasický jazz se swingem, zjistí rozdíly	Swing, Ellington, Miller, Basie, Goodman, Sinatra, Fitzgeraldová		8.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí vznik RaR, stát, uvede druhy hudby ze které vznikl, poslechne hudební ukázkou RaR, vyjmenuje hudební nástroje RaR kapely, vyjmenuje hlavní představitele RaR, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná RaR s jazzem, upřednostní, zdůvodní	Rock and roll, boogie-woogie, rhythm and blues	Ze	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vysvětlí pojem C&W, poslechne si ukázkou country hudby, vyjmenuje hudební nástroje country hudby, vysvětlí rozdíl mezi akustickou a elektrofonickou hudbou, vyjmenuje hlavní představitele country hudby, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná country hudbu s RaR, upřednostní, zdůvodní	Country and western, od 20. let 20. století, původ, nástroje, představitelé	Ze MKV 4.2, 4.3, 4.4 OSV 1.4, 1.5	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vyjmenuje dvě nejvýznamnější kapely 60. let, vysvětlí jejich hudební odlišnost, vyjmenuje jména členů skupiny Beatles, svými slovy pohovoří o hnutí hippies, vyjmenuje názvy filmů s Beatles, nejznámějších písní, vyslechne hudební ukázkou skupin a porovná hudebně výrazové prostředky, porovná hudbu Beatles a Rolling Stones, upřednostní, zdůvodní	rocková hudba 60. let v Evropě, skifflové skupiny, mersey sound, Beatles, rhythm and blues, Rolling Stones, Hollies, Kinks, hnutí hipies, acid rock, Hendrix		8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Poslechne si hudební ukázkou jednotlivých hudebních směrů, seznámí se s hudbou 70.-90. let, vyjmenuje zástupce hudebních směrů, vysvětlí pojmy house music, world music	hudební směry 70., 80. 90. let, hard rock, art rock, disco, punk, reggae, heavy metal, rap a hip hop, house music, world music	OSV 1.4, 1.5	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vlastními slovy vyjádří pocity při poslechu heavy metalové hudby			8.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Na základě individuálních schopností a dovedností se orientuje v proudu znějící hudby, uvědomuje si proměnu hudby ve stylových obdobích, ukázky zařadí k autorům a do slohového období			8.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Předvede jednoduchý pohybový projev (rituál), pohybem vyjádří pracovní činnosti, prostřednictvím mimiky, gest, řeči těla znázorní hru na hudební nástroje	Hudebně pohybové činnosti jsou součástí ostatních hudebních činností v průběhu roku	MKV 4.2, 4.3, 4.4	8.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Předvede jednoduchý pohybový projev (rituál), pohybem vyjádří pracovní činnosti, prostřednictvím mimiky, gest, řeči těla znázorní hru na hudební nástroje	magická funkce hudby, pracovní písně, nástroje jazzového orchestru		8.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybem vyjádří vybrané taneční rytmy, předvede dirigování 2/4, 3/4, 4/4 taktu, diriguje při zpěvu písně	country hudba, R&R, pochod, polka, valčík, mazurka, menuet		8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Svémi slovy pohovoří o kolonizaci Ameriky, o těžkém životě černochů v otroctví, časově zařadí poslechně si základní hudební ukázky, vysvětlí pojem spirituál, blues, porovná hudebně výrazové prostředky, zapamatuje si, co tvoří kořeny jazzu na základě poslechu pozná spirituál, blues, ragtime	Nonartificiální hudba, pracovní písně, spirituály, blues, ragtime, minstrelská představení	Vv, DĚ	8.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí vznik jazzu, uvede stát, kde jazz vznikl, města jazzu, poslechne si ukázky pochodového a klasického jazzu, vyjmenuje nástroje jazzového orchestru, tradicionál, stručně pohovoří u Armstrongovi, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, vyjádří svůj názor na jazzovou hudbu	Jazz pochodový, klasický, dixieland, Armstrong	Ze	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí období swingu, vysvětlí pojem big-band, zapamatuje si osobnosti swingové hudby, symbol jazzu, poslechne si ukázky swingové hudby, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná klasický jazz se swingem, zjistí rozdíly	Swing, Ellington, Miller, Basie, Goodman, Sinatra, Fitzgeraldová	OSV 1.4, 1.5	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí vznik RaR, stát, uvede druhy hudby, ze které vznikl, poslechne hudební ukázky RaR, vyjmenuje hudební nástroje RaR kapely, vyjmenuje hlavní představitele RaR, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná RaR s jazzem, upřednostní, zdůvodní	Rock and roll, boogie-woogie, rhythm and blues	Ze	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vysvětlí pojem C&W, poslechne si ukázky country hudby, vyjmenuje hudební nástroje country hudby, vysvětlí rozdíl mezi akustickou a elektrofonickou hudbou, vyjmenuje hlavní představitele country hudby, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná country hudbu s RaR, upřednostní, zdůvodní	Country and western, od 20. let 20. století, původ, nástroje, představitelé	Ze MKV 4.2, 4.3, 4.4 OSV 1.4, 1.5	8.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vyjmenuje dvě nejvýznamější kapely 60. let, vysvětlí jejich hudební odlišnost, vyjmenuje jména členů skupiny Beatles, svými slovy pohovoří o hnutí hippies, vyjmenuje názvy filmů s Beatles, nejznámějších písní, vyslechne hudební ukázky skupin a porovná hudebně výrazové prostředky, porovná hudbu Beatles a Rolling Stones, upřednostní, zdůvodní	rocková hudba 60. let v Evropě, skifflové skupiny, mersey sound, Beatles, rhythm and blues, Rolling Stones, Hollies, Kinks, hnutí hipies, acid rock, Hendrix		8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Poslechne si hudební ukázky jednotlivých hudebních směrů, seznámí se s hudbou 70.-90. let, vyjmenuje zástupce hudebních směrů, vysvětlí pojmy house music, world music	hudební směry 70., 80. 90. let, hard rock, art rock, disco, punk, reggae, heavy metal, rap a hip hop, house music, world music	OSV 1.4, 1.5	8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vlastními slovy vyjádří pocity při poslechu heavy metalové hudby			8.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Na základě individuálních schopností a dovedností se orientuje v proudu znějící hudby, uvědomuje si proměnu hudby ve stylových obdobích, ukázky zařadí k autorům a do slohového období			8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Vysvětlí pojmy hudba artificiální a nonartificiální, uvede příklady artificiální a nonartificiální hudby	<u>Poslechové činnosti</u> artificiální a nonartificiální hudba česká a světová		8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Stručně pohovoří o původu hudby, době a místě vzniku, příklady doloží funkcí hudby v pravěku	Hudba v období pravěku, vznik hudby, funkce hudby	Dě MKV 4.2, 4.3, 4.4	8.

1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově vymezí období starověku, vyjmenuje vyspělé hudební kultury, vysvětlí význam a účel hudby, na obrázcích pozná lyru, aulos, uvede nejnámější hudební památku starého Řecka	Hudba ve starověku, Čína, Egypt, Mezopotámie, židovská kultura, Řecko, Řím	Ze	8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období gotiky, vysvětlí pojem gregoriánský chorál, objasní rozdíl mezi duchovní a světskou hudbu, uvede několik označení zpěváků světské hudby	Hudba v období gotiky, hudba duchovní a světská, osobnosti	Vv MKV 4.2, 4.3, 4.4	8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Vyjmenuje hudební formy, poslechne několik ukázek gotické hudby			8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období renesance, vysvětlí pojem vokální polyfonie, poslechne si několik renesanční hudby, vyjmenuje formy renesance	Renesanční hudba 14. – 16. století, vokální polyfonie, kánon, Palestrina		8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období baroka, vyjmenuje známé barokní stavby, stručně pohovoří o vybraných skladatelích, poslechne si několik hudebních ukázek od vybraných autorů, uvede charakteristické znaky barokní hudby, vyjmenuje vybrané hudební formy vysvětlí pojem concerto grosso, koncert, suite, fuga, koncert, vyjmenuje hudební nástroje baroka, pozná podle zvuku trubku klarinetu, porovná zvuk cemballa s dnešním klavírem, vysvětlí tvoření tónů u varhan	Hudba baroka, 17. stol. – 1. polovina 18. století, Vivaldi, Händel, Bach, opera, oratorium, kantáta, suite, fuga, koncert, hudební nástroje	Vv, Dě, Re	8.

1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období klasicismu, vyjmenuje hlavní představitele hudby, klasicismu uvede nové hudební formy klasicismu poslechne si několik ukázek od vybraných skladatelů	Hudební klasicismus 2. pol. 18. stol – počátek 19. století, Hayden, Mozart, Beethoven, symfonie, smyčcové kvarteto, komická opera		8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Stručně pohovoří o vybraných skladatelích vlastními slovy vyjádří vztah Mozarta k Pražanům zapamatuje si několik míst Beethovenova pobytu v Čechách, porovná hudbu baroka s hudbou klasicismu, svými slovy upřednostní hudbu jednoho období, zdůvodní			8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období romantismu, vyjmenuje hlavní hudební představitele uvede nové hudební formy, vysvětlí pojem programní hudba, uvede příklady inspirace romantiků, stručně pohovoří o vybraných autorech, poslechne si ukázky z děl vybraných romantiků, pozná a pojmenuje hudební ukázky romantických skladatelů, vzájemně je porovná, jednu upřednostní a zdůvodní	hudební romantismus, průběh 19. století, Schubert, Chopin, Liszt, Verdi, Čajkovskij, Grieg, Berlioz, Brahms, Schumann, Wagner, symfonická báseň	Dě	8.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	poslechem hudebních ukázek se seznámí s hudeb. směry 20. století, vlastními slovy vyjádří pocity z poslouchané hudby, vysvětlí pojem impresionismus, časově zařadí hudební impresionismus, poslechem pozná a pojmenuje Šavlový tanec a Bolero, při poslechu Ravelova Bolera výtvarně zachytí osobní pocity vyvolané hudbou	Hudba 20. století, pozdní romantismus, impresionismus, expresionismus, Pařížská šestka, novoklasicismus, Prokofjev, Chačaturjan, Gershwin, seriální, elektrická, aleatorní, počítačová hudba	Dě	8.

1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Svími slovy pohovoří o kolonizaci Ameriky, o těžkém životě černochoů v otroctví, časově zařadí poslechne si základní hudební ukázky, vysvětlí pojem spirituál, blues, porovná hudebně výrazové prostředky, zapamatuje si, co tvoří kořeny jazzu na základě poslechu pozná spirituál, blues, ragtime	Nonartificiální hudba, pracovní písně, spirituály, blues, ragtime, minstrelská představení	Vv, Dě, OSV 1.4, 1.5	8.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	časově zařadí vznik jazzu, uvede stát, kde jazz vznikl, města jazzu, poslechne si ukázky pochodového a klasického jazzu, vyjmenuje nástroje jazzového orchestru, tradicionál, stručně pohovoří u Armstrongovi, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, vyjádří svůj názor na jazzovou hudbu	Jazz pochodový, klasický, dixieland, Armstrong	Ze	8.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Časově zařadí období swingu, vysvětlí pojem big-band, zapamatuje si osobnosti swingové hudby, symbol jazzu, poslechne si ukázky swingové hudby, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná klasický jazz se swingem, zjistí rozdíly	Swing, Ellington, Miller, Basie, Goodman, Sinatra, Fitzgeraldová	OSV 1.4, 1.5	8.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Časově zařadí vznik RaR, stát, uvede druhy hudby, ze které vznikl, poslechne hudební ukázky RaR, vyjmenuje hudební nástroje RaR kapely, vyjmenuje hlavní představitele RaR, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná RaR s jazzem, upřednostní, zdůvodní	Rock and roll, boogie-woogie, rhythm and blues	Ze	8.

1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vysvětlí pojem C&W, poslechne si ukázky country hudby, vyjmenuje hudební nástroje country hudby, vysvětlí rozdíl mezi akustickou a elektrofonickou hudbou, vyjmenuje hlavní představitele country hudby, pohovoří o hudebně výrazových prostředcích, porovná country hudbu s RaR, upřednostní, zdůvodní	Country and western, od 20. let 20. století, původ, nástroje, představitelé	Ze MKV 4.2, 4.3, 4.4 OSV 1.4, 1.5	8.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vyjmenuje dvě nejvýznamnější kapely 60. let, vysvětlí jejich hudební odlišnost, vyjmenuje jména členů skupiny Beatles, svými slovy pohovoří o hnutí hippies, vyjmenuje názvy filmů s Beatles, nejznámějších písní, vyslechne hudební ukázky skupin a porovná hudebně výrazové prostředky, porovná hudbu Beatles a Rolling Stones, upřednostní, zdůvodní	rocková hudba 60. let v Evropě, skifflové skupiny, mersey sound, Beatles, rhythm and blues, Rolling Stones, Hollies, Kinks, hnutí hipies, acid rock, Hendrix		8.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechne si hudební ukázky jednotlivých hudebních směrů, seznámí se s hudbou 70.-90. let, vyjmenuje zástupce hudebních směrů, vysvětlí pojmy house music, world music	hudební směry 70., 80. 90. let, hard rock, art rock, disco, punk, reggae, heavy metal, rap a hip hop, house music, world music	OSV 1.4, 1.5	8.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vlastními slovy vyjádří pocity při poslechu heavy metalové hudby		OSV 1.4, 1.5	8.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Na základě individuálních schopností a dovedností se orientuje v proudu znějící hudby, uvědomuje si proměnu hudby ve stylových obdobích, ukázky zařadí k autorům a do slohového období			8.

1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku	interpretace hudby v hudební složce multimediálního projektu – film, videoklip – hudba hraná na klasické nástroje – elektroakustická, symfonická hudba a hudba elektronická – porovnání výrazu, hudební barvy, filmová hudba (např. Dobytí ráje, Titanic, Harry Potter)		7., 8.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Na základě získaných vědomostí a dovedností dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu (puberta), správně artikuluje, rozšiřuje hlasový rozsah, uvědomuje si a hledá nápravu hlasové nedostatečnosti, dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně	<u>Vokální činnost</u> hlasová a mluvní cvičení, zpěv lidových a umělých písní		9.
1.1 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Orientuje se v notovém zápisu, pojmenuje noty, vyhledá a vysvětlí znaménky dynamiky, znaménka tempa, předznamenání, označení T, S, D, prima volta, sekunda volta, Da Capo al Fine, repetice, stručně pohovoří o stupnicích, vysvětlí pojem interval, vyjmenuje základní intervaly, v notovém záznamu vyhledá základní intervaly			9.

1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Na základě získaných vědomostí a dovedností dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu (puberta), správně artikuluje, rozšiřuje hlasový rozsah, uvědomuje si a hledá nápravu hlasové nedostatečnosti, dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně	<u>Vokální činnost</u> hlasová a mluvní cvičení, zpěv lidových a umělých písní		9.
1.2 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Orientuje se v notovém zápisu, pojmenuje noty, vyhledá a vysvětlí znaménky dynamiky, znaménka tempa, předznamenání, označení T, S, D, prima volta, sekunda volta, Da Capo al Fine, repetice, stručně pohovoří o stupnicích, vysvětlí pojem interval, vyjmenuje základní intervaly, v notovém záznamu vyhledá základní intervaly			9.
1.3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Na základě individuálních hudebních schopností a dovedností tvoří a hraje doprovod na nástroje Orffova souboru, jednoduché melodické nástroje, teoretické znalosti ověřuje a zdokonaluje hrou na hudební nástroje	<u>Instrumentální činnost</u> doprovod hudebních projevů	Fy	9.
1.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti pohybem vyjádří tempové a dynamické změny, pohybem vyjádří rytmus tanců nebo pohybových her	Hudebně pohybové činnosti pohybové reakce na hudbu, orientace v prostoru	OSV 1.4, 1.5	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí období středověku, vyslechne ukázky vybraných písní, rozliší píseň duchovní od světské, vyjádří svými slovy dobový význam těchto písní, vysvětlí pojem Jistebnický kancionál, stručně pohovoří o době husitské	<u>Poslechové činnosti</u> česká artificiální hudba, hudební středověk v Čechách, Hospodine, pomiluj ny, Svatý Václave, Ktož jsou boží bojovníci	Dě, Čj, OSV 1.4, 1. MKV 4.2, 4.3, 4.4	9.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí období renesance, vysvětlí pojem renesance, uvede významné změny uskutečněné v renesanci, vyjmenuje nejznámější stavební památky, vysvětlí pojem literátské bratrstvo, kancionál, polyfonie, poslechne ukázky české renesanční hudby, svými slovy vyjádří pocity ke slyšeným skladbám, stručně pohovoří o Kryštofu Harantovi, vyjmenuje představitele evropské renesanční hudby	hudební renesance, 14. – 16. století	Vv	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí období baroka, uvede příklady barokních památek, hlavní znaky baroka, vyjmenuje hudební formy a nástroje baroka, vyjmenuje hlavní představitele hudebního baroka, poslechne si ukázky české barokní hudby, stručně pohovoří o Adamu Michnovi z Otradovic, svými slovy porovná hudbu barokní s renesanční	hudební baroko, 17. stol. – 1. polovina 18. století	Vv, Dě	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí období klasicismu, uvede hudební formy vzniklé v klasicismu, vyjmenuje hlavní představitele českého klasicismu v emigraci, stručně pohovoří o J. J. Rybovi, poslechne si několik ukávek hudby čes. klasicismu, vysvětlí Čechy, konzervatoř Evropy, dle ukávek pozná operu, koncert, symfonii, sonátu, porovná hudbu klasicismu s hudbou barokní, svými slovy vyjádří názor na hudbu klasicismu, přiřadí hlavní představitele evropského klasicismu	hudební klasicismus, období 1730 – 1820	Dě, Čj	9.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí období romantismu, vyjmenuje hlavní představitele evropského romant., jejich nejznámější díla, vyjmenuje inspirační zdroje romantiků, poslechne si ukázky z díla Smetany, Dvořáka, pohovoří o životě a díle Smetany, Dvořáka, pohovoří o symf. básni Vltava, uvede období vzniku ČF, ND, konzervatoře, jména autorů písně Kde domov můj, svými slovy vyjádří názor na hudbu romantismu	hudební romantismus, 19. století	Dě, Čj	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vyjmenuje naše nejznámější skladatele období, poslechne si několik hudebních ukázek, svými slovy pohovoří o komorní kantátě Otvírání studánek, uvede příklady dodržování lidových tradic, zapamatuje si období vzniku festivalu Pražské jaro, vysokých škol AMU, JAMU, uvede dějinné příklady emigrace Čechů, zapamatuje si jméno dirigenta Rafaela Kubelíka a klavíristy Rudolfa Firkušného	20. století	Dě MEGS 3.1, 3.2	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vyjmenuje hudební žánry patřící do populární hudby, pohovoří o vývoji hudby v národním obrození a na počátku 20. století, uvede hlavní hudební představitele období, vysvětlí pojmy šantán, kuplet, kabaret	česká nonartifická hudba, vývoj české populární hudby, 19. století, počátek 20. století	Dě, Vv	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí, vyjmenuje osobnosti světového jazzu, pohovoří o vzniku jazzu, vyjmenuje přední osobnosti hudebního dění 30. let, pohovoří o životě a tvorbě J. Ježka, vyslechne ukázky naší jazzové hudby 30. let, porovná je s ukázkami světového jazzu, vyjádří svůj názor	jazz a swing v české hudbě, 30. léta		9.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí vznik trampské písně, poslechne si několik ukázek trampských písní, vysvětlí pojem trampská píseň, pohovoří o trampském hnutí, životě v osadách, námětech písní, vyjmenuje několik názvů trampských písní, vyhledá ve zpěvníku trampské písně, vyjmenuje hudební nástroje trampské hudby	trampská píseň, 20. – 30. léta	Ze	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Svými slovy pohovoří o hudebním repertoáru poválečného období, vysvětlí funkci hudby v 50. letech	poválečná hudba, 50. – 60. léta v české populární hudbě, divadla malých forem		9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí, vysvětlí pojem divadlo malých forem, název divadla, shrne poznatky o Semaforu, jmenuje symboly, vyjmenuje několik divadelních her, nejznámějších písní, poslechne si originální hudební ukázky, porovná písně Osvobozeného divadla a divadla Semafor, uvede jména jiných divadel malých forem	divadlo Semafor	OSV 1.4, 1.5 Čj	9.
1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Časově zařadí, objasní vznik beatové hudby, porovná beatovou hudbu s vážnou, vyjmenuje hlavní rysy beatové hudby, uvede jména zpěváků a skupin, stručně pohovoří o skupině Olympic	60. léta, big-beat		9.

1.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vysvětlí pojem folk, písničkář, uvede znaky folkové hudby, vyjmenuje české písničkáře, poslechne si ukázky českého folku, vyjádří názor na folkovou hudbu, uvede název festivalu trampské, folkové, country hudby, poslechne si hudební ukázky jednotlivých směrů, upřednostní určitý hudební směr a zdůvodní proč, formou referátů, projektů seznámí spolužáky s oblíbeným zpěvákem, skupinou, na základě mediálních informací sestaví pásmo hudby a slova, vysvětlí pojem muzikál, vyjmenuje světové a naše muzikály, zhlédne videoukázky či představení muzikálů, zjistí divadla hrající muzikály	pop, hard rock, art rock, bues rock, disco, punk, nová vlna, regae, heavy metal, techno hudba, house music, muzikál	MKV 4.2, 4.3, 4.4	9.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období středověku, vyslechne ukázky vybraných písní, rozliší píseň duchovní od světské, vyjádří svými slovy dobový význam těchto písní, vysvětlí pojem Jistebnický kancionál, stručně pohovoří o době husitské	<u>Poslechové činnosti</u> česká artificiální hudba, hudební středověk v Čechách, Hospodine, pomiluj ny, Svatý Václave, Ktož jsú boží bojovníci	Dě, Čj, OSV 1.4, 1. MKV 4.2, 4.3, 4.4	9.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období renesance, vysvětlí pojem renesance, uvede významné změny uskutečněné v renesanci, vyjmenuje nejznámější stavební památky, vysvětlí pojem literátské bratrstvo, kancionál, polyfonie, poslechne ukázky české renesanční hudby, svými slovy vyjádří pocity ke slyšeným skladbám, stručně pohovoří o Kryštofu Harantovi, vyjmenuje představitele evropské renesanční hudby	hudební renesance, 14. – 16. století	Vv	9.

1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období baroka, uvede příklady barokních památek, hlavní znaky baroka, vyjmenuje hudební formy a nástroje baroka, vyjmenuje hlavní představitele hudebního baroka, poslechne si ukázky české barokní hudby, stručně pohovoří o Adamu Michnovi z Otradovic, svými slovy porovná hudbu barokní s renesanční	hudební baroko, 17. stol. – 1. polovina 18. století	Vv, Dě	9.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí období klasicismu, uvede hudební formy vzniklé v klasicismu, vyjmenuje hlavní představitele českého klasicismu v emigraci, stručně pohovoří o J. J. Rybovi, poslechne si několik ukázek hudby čes. klasicismu, vysvětlí Čechy, konzervatoř Evropy, dle ukázek pozná operu, koncert, symfonii, sonátu, porovná hudbu klasicismu s hudbou barokní, svými slovy vyjádří názor na hudbu klasicismu, přiřadí hlavní představitele evropského klasicismu	hudební klasicismus, období 1730 – 1820	Dě, Čj	9.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Vyjmenuje hudební žánry patřící do populární hudby, pohovoří o vývoji hudby v národním obrození a na počátku 20. století, uvede hlavní hudební představitele období, vysvětlí pojmy šantán, kuplet, kabaret	česká nonartifická hudba, vývoj české populární hudby, 19. století, počátek 20. století	Dě, Vv	9.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí, vyjmenuje osobnosti světového jazzu, pohovoří o vzniku jazzu, vyjmenuje přední osobnosti hudebního dění 30. let, pohovoří o životě a tvorbě J. Ježka, vyslechne ukázky naší jazzové hudby 30. let, porovná je s ukázkami světového jazzu, vyjádří svůj názor	jazz a swing v české hudbě, 30. léta		9.

1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Svámi slovy pohovoří o hudebním repertoáru poválečného období, vysvětlí funkci hudby v 50. letech	poválečná hudba, 50. – 60. léta v české populární hudbě, divadla malých forem		9.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí, vysvětlí pojem divadlo malých forem, název divadla, shrne poznatky o Semaforu, jmenuje symboly, vyjmenuje několik divadelních her, nejznámějších písní, poslechne si originální hudební ukázky, porovná písně Osvobozeného divadla a divadla Semafor, uvede jména jiných divadel malých forem	divadlo Semafor	OSV 1.4, 1.5 Čj	9.
1.6. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Časově zařadí, objasní vznik beatové hudby, porovná beatovou hudbu s vážnou, vyjmenuje hlavní rysy beatové hudby, uvede jména zpěváků a skupin, stručně pohovoří o skupině Olympic	60. léta, big-beat		9.
1.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv	legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright, vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá)		9.

Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět TV vyučuje jako povinný předmět s 2hodinovou dotací týdně pro všechny žáky.

V 7. ročníku žáci absolvují týdenní lyžařský (snowboardový) kurz.

Výuka je organizována v tělocvičně školy, nové a staré Sokolovně, na Sportringu, v zimním období na kluzišti.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.

Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.

Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.

Při hodnocení používáme převážně prvky pozitivní motivace.

Jdeme příkladem – neustálým dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a „pedagogický obzor“.

Kompetence k řešení problémů

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.

Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“.

Jdeme příkladem „profesionálním přístupem“ ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.

Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní jednání“.

Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pracovat v týmech.

Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské mezi osobní vztahy.

Kompetence občanské

Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)

Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.

Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřním řádu školy.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.).

V hodnocení žáků převážně uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

Důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti.

Svoji profesi a svou školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Kompetence digitální

Seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu).

Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.

Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště.

Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Měříme a zaznamenáváme pohybové výkony moderními technologiemi.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1.Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pravidelně se věnuje některému sportu či jiné pohybové aktivitě	Základní pojmy osvojovaných činností, pojmy spojené s různými druhy cvičení	OSV 1.1a	6.
1.2.usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví	Základní význam jednotlivých druhů cvičení a využití v denním režimu	OSV 1.1a, 1.4d	6.
1.3.samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly	Připraví se samostatně na různou pohybovou aktivitu	Průpravná cvičení	OSV 1.1a	6.
1.4.odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Vytvoří si svůj denní režim zaměřený na zdraví životní styl	Zdravý životní styl	OSV 1.1a, 1.4d	6.
1.5.uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Orientuje se i v nezvyklém prostředí a obtížných podmínkách	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana, pomoc a první pomoc	OSV 1.1a	6.
2.1.Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro další sporty.	Běžecká abeceda, odrazová průprava, průprava pro hody. Rychlý běh 60m, vytrvalý běh do 1500m, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem	OSV 1.1a	6.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Provede průpravná cvičení před konkrétní atletickou činností. Je schopen organizovat jednodušší činnosti včetně evidence a vyhodnocení	Atletická abeceda	OSV 1.1a	6.

2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Sportovní hry – nejméně 2 hry dle možností a výběru učitele, herní činnosti jednotlivce, základní pravidla	OSV 1.1a, 1.4c	6.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Ovládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích. Provede kotoul vpřed, vzad, roznožku, výmyk.	Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí	OSV 1.1a	6.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pravidelně se věnuje některému sportu či jiné pohybové aktivitě	Pohybové hry – s různým zaměřením, i netradiční.	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	6.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne základní prvky – pády, úchopy, základy sebeobrany	Úpolová cvičení – jednotlivci, dvojice.	OSV 1.1a	6.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru.	Bruslení – zdokonalování techniky, chlapci i lední hokej	OSV 1.1a	6.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pravidelně se věnuje některému sportu či jiné pohybové aktivitě	Další pohybové činnosti – florbal, softbal a jiné	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	6.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky			6., 7.
3.1.užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Užívá základní tělocvičné názvosloví a smluvené povely	Gymnastika – pořadová cvičení	OSV 1.1a	6.
3.2.naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Snaží se čestně jednat při hrách, má radost ze hry, neškodí, pomáhá slabším, případně handicapovaným	Sportovní hry – obecně	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	6.

3.3.dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře	Sportovní hry – obecně	OSV 1.1a	6.
3.4.rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Získá zkušenosti v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Sportovní hry – obecně	OSV 1.1a	6.
3.5.sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti	Sportovní hry, atletika, gymnastika	OSV 1.1a, 1.4c	6.
3.6.zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti	Sportovní hry, atletika, gymnastika	OSV 1.1a	6.
3.7.zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti	Sportovní hry, atletika, gymnastika	OSV 1.1a	6.
3.7.zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	měří svou tělesnou zdatnost pomocí testů, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu	Atletika		6., 7.
3.7.zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich			6., 7.
1.1.žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pravidelně se věnuje některému sportu či jiné pohybové aktivitě	Základní pojmy osvojovaných činností, pojmy spojené s různými druhy cvičení	OSV 1.1a	7.
1.2.usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví	Zdravý životní styl	OSV 1.1a, 1.4d	7.

1.3.samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly	Připraví se samostatně na různou pohybovou aktivitu	Průpravná cvičení	OSV 1.1a	7.
1.4.odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Vytvoří si svůj denní režim zaměřený na zdraví životní styl	Zdravý životní styl	OSV 1.1a	7.
1.5.uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Orientuje se i v nezvyklém prostředí a obtížných podmínkách	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana, pomoc a první pomoc	OSV 1.1a	7.
2.1.Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro další sporty.	Běžecká abeceda, odrazová průprava, průprava pro hody. Rychlý běh 60 m, vytrvalý běh do 1500 m, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem	OSV 1.1a	7.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Provede průpravná cvičení před konkrétní atletickou činností. Je schopen organizovat jednodušší činnosti včetně evidence a vyhodnocení		OSV 1.1a	7.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Sportovní hry – nejméně 2 hry dle možností a schopností učitele a sportovišť. Výběr: kopaná, košíková, odbíjená, házená, příp. florbal, softbal	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	7.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Ovládá záchrana a pomoc při osvojovaných cvičích. Provede kotoul letmo, stoj na rukou s oporou o zeď, roznožku, skrčku, výmyk.	Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení na náradí	OSV 1.1a	7.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		Pohybové hry – s různým zaměřením, i netradiční.	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	7.

2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne základní prvky – pády, úchopy, základy sebeobran	Úpolová cvičení – jednotlivci, dvojice.	OSV 1.1a	7.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru.	Bruslení – zdokonalování techniky, chlapci i lední hokej	OSV 1.1a	7.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Bezpečně zvládne základní sjezdový oblouk, zastavení. Zvládne rychlou chůzi až běh na běžeckých lyžích.	Lyžování – adaptace na zimní horské prostřední a lyžařskou výstroj a výzbroj (komplexní pocit sněhu, základní lokomoce (na běžeckých lyžích). Rozvoj rovnováhy, přenášení hmotnosti, základní oblouky, regulace rychlosti a rytmu jízdy, brzdění, zastavení, změna směru jízdy. Pohyb v terénu na běžeckých a sjezdových lyžích (v podmínkách odpovídající konkrétní úrovni žáků)	OSV 1.1a, 1.4d	7.
3.1.užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Užívá základní tělocvičné názvosloví a smluvené povely	Gymnastika – pořadová cvičení, průpravná cvičení	OSV 1.1a	7.
3.2.naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Snaží se čestně jednat při hrách, má radost ze hry, neškodí, pomáhá slabším, případně handicapovaným	Sportovní hry – obecně	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	7.
3.3.dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře	Sportovní hry – obecně	OSV 1.1a	7.
3.4.rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Získá zkušenosti v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Sportovní hry – obecně	OSV 1.1a	7.

3.5.sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti	Sportovní hry, atletika, gymnastika	OSV 1.1a, 1.4c	7.
3.6.zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti	Sportovní výstroj, historie a současnost sportu, olympijské hry – základní orientace, pravidla osvojovaných pohybových činností, měření, evidence, vyhodnocování.	OSV 1.1a	7.
3.7.zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti	Sportovní hry, atletika, gymnastika	OSV 1.1a	7.
1.1.žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pravidelně se věnuje některému sportu či jiné pohybové aktivitě	Základní pojmy osvojovaných činností, pojmy spojené s různými druhy cvičení	OSV 1.1a	8.
1.2.usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu			8.
1.2.usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví	Zdravý životní styl	OSV 1.1a, 1.4d	8.
1.3.samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly	Připraví se samostatně na různou pohybovou aktivitu	Průpravná cvičení	OSV 1.1a	8.
1.4.odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Vytvoří si svůj denní režim zaměřený na zdraví životní styl	Zdravý životní styl	OSV 1.1a	8.

1.5.uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Orientuje se i v nezvyklém prostředí a obtížných podmínkách	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana, dopomoc a první pomoc	OSV 1.1a	8.
2.1.Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro další sporty.	Běžecká abeceda, odrazová průprava, průprava pro hody. Rychlý běh 60 m, vytrvalý běh do 1500 m, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem	OSV 1.1a	8.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Provede průpravná cvičení před konkrétní atletickou činností. Je schopen organizovat jednodušší činnosti včetně evidence a vyhodnocení	Atletická abeceda	OSV 1.1a	8.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		8., 9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Sportovní hry – nejméně 2 hry dle možností a schopností učitele a sportovišť. Výběr: kopaná, košíková, odbíjená, házená, příp. florbal, softbal	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	8.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Ovládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích. Provede kotoul vpřed, vzad, roznožku, výmyk.	Gymnastika – základní pohybové činnosti z akrobacie, přeskoků, cviční na nářadí, cvičení se dvěma druhy gym. náčiní – dívky	OSV 1.1a	8.

2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne základní prvky – pády, úchopy, základy sebeobran	Úpoly – základní postoje, úchopy, držení v postoji, pády, základy sebeobran.	OSV 1.1a	8.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro další sporty.	Atletika – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok daleký, jsou-li vhodné podmínky i skok vysoký, hod míčkem (granátem)	OSV 1.1a	8.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Pohybové hry – pro osvojení techniky a ovládnutí sportovního náčiní, pro rozvoj kondice a koordinace, napodobivé pro tvořivost, pohybovou představivost	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	8.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Sportovní hry – nejméně 2 hry podle možností a výběru učitele, herní činnosti jednotlivce, základní pravidla, utkání jako základ vyučovacího cyklu a diagnostiky herního výkonu žáka a družstva, základní herní dovednosti	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	8.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne základní prvky	Bruslení – adaptace na činnosti na ledě, komplexní pocit ledu (výstroj, výzbroj), základní lokomoce, rozvoj rovnováhy, regulace rychlosti a rytmu jízdy vpřed a vzad, zatáčení, brzdění, zastavení	OSV 1.1a	8.

3.1.užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní hry, atletika, gymnastika – tělocvičné názvosloví, znaky, pravidla osvojovaných pohybových činností – hry, závody, soutěže	OSV 1.1a, 1.4c	8.
3.2.naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní výstroj, historie a současnost sportu, olympijské hry – základní orientace, pravidla osvojovaných pohybových činností, měření, evidence, vyhodnocování.	OSV 1.1a	8.
3.3.dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Historie a současnost sportu a využití médií	OSV 1.1a	8.

3.4.rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní hry, atletika, gymnastika – tělocvičné názvosloví, znaky, pravidla osvojovaných pohybových činností – hry, závody, soutěže	OSV 1.1a	8.
3.5.sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní hry, atletika, gymnastika – tělocvičné názvosloví, znaky, pravidla osvojovaných pohybových činností – hry, závody, soutěže	OSV 1.1a	8.
1.1.žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pravidelně se věnuje některému sportu či jiné pohybové aktivitě	Základní pojmy osvojovaných činností, pojmy spojené s různými druhy cvičení	OSV 1.1a	9.
1.2.usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví	Zdravý životní styl	OSV 1.1a, 1.4d	9.
1.3.samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly	Připraví se samostatně na různou pohybovou aktivitu	Průpravná cvičení	OSV 1.1a	9.
1.4.odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Vytvoří si svůj denní režim zaměřený na zdraví životní styl	Zdravý životní styl	OSV 1.1a	9.

1.5.uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Orientuje se i v nezvyklém prostředí a obtížných podmínkách	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech a v různém prostředí, záchrana, pomoc a první pomoc	OSV 1.1a	9.
2.1.Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro další sporty.	Běžecská abeceda, odrazová průprava, průprava pro hody. Rychlý běh 60 m, vytrvalý běh do 1500 m, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem	OSV 1.1a	9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Provede průpravná cvičení před konkrétní atletickou činností. Je schopen organizovat jednodušší činnosti včetně evidence a vyhodnocení	Atletická abeceda	OSV 1.1a	9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Sportovní hry – nejméně 2 hry dle možností a schopností učitele a sportovišť. Výběr: kopaná, košíková, odbíjená, házená, příp. florbal, softbal	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Ovládá záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. Provede kotoul vpřed, vzad, roznožku, výmyk.	Gymnastika – základní pohybové činnosti z akrobacie, přeskoků, cvičení na nářadí, cvičení se dvěma druhy gym. náčiní – dívky	OSV 1.1a	9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne základní prvky – pády, úchopy, základy sebeobrany	Úpoly – základní postoje, úchopy, držení v postoji, pády, základy sebeobrany.	OSV 1.1a	9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro další sporty.	Atletika – rychlý běh, vytrvalostní běh, skok daleký, jsou-li vhodné podmínky i skok vysoký, hod míčkem (granátem)	OSV 1.1a	9.

2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Pohybové hry – pro osvojení techniky a ovládnání sportovního náčiní, pro rozvoj kondice a koordinace, napodobivé pro tvořivost, pohybovou představivost	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, je schopen uplatnit je ve hře. Dodržuje taktiku hry za pomoci učitele.	Sportovní hry – nejméně 2 hry podle možností a výběru učitele, herní činnosti jednotlivce, základní pravidla, utkání jako základ vyučovacího cyklu a diagnostiky herního výkonu žáka a družstva, základní herní dovednosti	OSV 1.1a, 1.4c, 1.5a	9.
2.2.Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Zvládne základní prvky	Bruslení – adaptace na činnosti na ledě, komplexní pocit ledu (výstroj, výzbroj), základní lokomoce, rozvoj rovnováhy, regulace rychlosti a rytmu jízdy vpřed a vzad, zatáčení, brzdění, zastavení	OSV 1.1a	9.
3.Činnosti podporující pohybové učení	Získá zkušenosti v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		OSV 1.1a	9.
3.1.užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní hry, atletika, gymnastika – tělocvičné názvosloví, znaky, pravidla osvojovaných pohybových činností – hry, závody, soutěže	OSV 1.1a, 1.4c	9.

3.2.naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní výstroj, historie a současnost sportu, olympijské hry – základní orientace, pravidla osvojovaných pohybových činností, měření, evidence, vyhodnocování.	OSV 1.1a	9.
3.3.dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Historie a současnost sportu a využití médií	OSV 1.1a	9.
3.4.rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní hry, atletika, gymnastika – tělocvičné názvosloví, znaky, pravidla osvojovaných pohybových činností – hry, závody, soutěže	OSV 1.1a	9.

3.5.sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Je schopen pomoci při organizaci sportovního turnaje, soutěže, závodu na úrovni školy. Samostatně změří, eviduje a vyhodnotí pohybové dovednosti. Užívá tělovýchovnou terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu. Zajímá se o aktuální informace o tělesné výchově a sportu, především v regionu školy	Sportovní hry, atletika, gymnastika – tělocvičné názvosloví, znaky, pravidla osvojovaných pohybových činností – hry, závody, soutěže	OSV 1.1a	9.
3.7 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje a sdílí naměřená data v rámci skupinové prezentace	evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulkový procesor)		8., 9.

Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět Pracovní činnosti je u nás realizován na 2. stupni v jednododinové dotaci v 6., 8. a 9. ročníku

V šestém ročníku je probírán okruh Práce s laboratorní technikou se zaměřením na přírodopis a fyziku

V osmém ročníku se tematický okruh tematický okruh Příprava pokrmů střídá s tematickým okruhem Práce s technickými materiály.

V devátém ročníku v prvním pololetí je zařazen tematický okruh Svět práce, v druhém pololetí je vystřídán tematickým okruhem Práce s laboratorní technikou se zaměřením na fyziku a chemii.

Přechodné ustanovení pro školní rok 2023/2024: Ve školním roce 2023/2024 je tematický okruh Svět práce zařazen v 8. ročníku celém školním roce. Tematický okruh Příprava pokrmů byl podle starého ŠVP vyučován v 7. ročníku.

Práce s laboratorní technikou – fyzika

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Vyučování probíhá v dvouhodinových blocích (jednou za dva týdny) dle počtu žáků rozdělených na skupiny. V šestých třídách jsou laboratorní práce realizovány v jedné vyučovací hodině jednou za čtrnáct dní. Třída je rozdělena na skupiny.

Vyučováno je v odborných učebnách.

Při výuce je kladen důraz na samostatnou experimentální práci žáků, zpracování a zaznamenání získaných výsledků, žáci jsou též vedeni k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Umožníme žákům v kooperaci s vyučujícím, spolužáky a posléze samostatně vyhledávat informace v odborné literatuře.

Vedeme k vyhledávání vhodného zdroje informací.

Umožníme žákům porovnávání a experimenty získávat, ověřovat a aplikovat poznatky v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Sestavováním a realizováním experimentů na základě dříve získaných informací umožníme žákům využít teoretické znalosti v praxi

Podporujeme žáky při samostatném vyvozování závěrů při řešení problémů a hodnocení úspěšnosti.

Vytváříme prostor pro hledání nejvhodnější cesty realizace a obhajobu přístupu.

Umožňujeme vnášet do hodin vlastní otázky související s tématem.

Kompetence komunikativní

Dbáme na vhodné používání odborných termínů a názvosloví.

Rozvíjíme dovednost vyjadřovat se vlastními slovy.

Vedeme žáky k naslouchání druhým.

Navozujeme situace, kdy se žák učí pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem, diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých.

V rámci možností školy využíváme moderní komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Netolerujeme porušování zásad slušného chování při práci.

Poskytujeme žákům příležitosti zorganizovat skupinovou práci, přijímat roli ve skupině, aktivně pracovat ve skupině, snažit se objektivně zhodnotit práci svou i svých spolužáků.

Kompetence občanské

Klademe důraz na uvědomění si zodpovědnosti za své zdraví.

Kompetence pracovní

Vhodným zařazením experimentálních činností rozvíjíme manuální dovednosti, dále dovednost popisovat, správně pojmenovávat a používat přístroje a nástroje.

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

- - získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat informace o fyzikálních zákonitostech z digitálních zdrojů
- - sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií
- - využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování činností, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků
- - uplatňovat zásady ochrany osobních údajů a chránit osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí
- - uplatňovat právní a etické normy spojené s činností v digitálním prostředí
- - uvědomit si zdravotní rizika a ohrožení tělesné a duševní pohody při nevhodném používání digitálních technologií

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	vybere, popíše funkci a správně použije měřicí přístroje na měření délky, objemu, teploty, hmotnosti, el. proudu popíše a použije magnety, elektromagnet	základní fyzikální veličiny: délka, objem, hmotnost, teplota, čas, síla, el. proud a napětí	Fyzika OSV 1.1	6.
1.2 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	naučí se vypočítat aritmetický průměr a porovnat ho se získanými daty, osvojí si postupy vedoucí k sestavení tabulky a grafu, vyjádří závěry, ke kterým dospěl	základy statistiky – aritmetický průměr, zobrazení výsledků tabulkou i graficky	Fyzika OSV 1.1	6.
1.3 vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	využije zpětně tabulku i graf k získání dat; vybere v přehledech údaje vztahující se k měření daných veličin	orientace ve statistických přehledech, vyhledávání pomocí internetu, časopisech i knižních publikacích	Fyzika OSV 1.1	6.
1.4 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	vysvětlí důležitost formulace laboratorního řádu; objasní, jak postupovat při poranění hrozící v laboratoři	seznámení s laboratorním řádem, bezpečnostní pravidla	fyzika, přírodopis OSV 1.1	6.
1.5 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	popíše nejen postup při poskytnutí první pomoci, ale i prakticky si tento postup vyzkouší	první pomoc při pořezání a při úrazu el. proudem	fyzika, přírodopis OSV 1.1	6.
1.1 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	vybere, popíše funkci a správně použije měřicí přístroje na měření el. proudu, napětí, sestaví el. obvod podle schématu, zapojí diodu, popíše a využije jednoduché pomůcky při experimentech se zvukem	základní fyzikální veličiny: elektrický proud a elektrické napětí, elektrický odpor, zapojení odporů sériově a paralelně; dioda; elektromagnetická indukce; zvuk: šíření zvuku, rychlost zvuku, odraz zvuku, rezonance	Fyzika OSV 1.1	9.
1.2 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	naučí se vypočítat aritmetický průměr a porovnat ho se získanými daty, osvojí si postupy vedoucí k sestavení tabulky a grafu, vyjádří závěry, ke kterým dospěl	základy statistiky – aritmetický průměr, zobrazení výsledků tabulkou i graficky	Fyzika OSV 1.1	9.

vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	využije zpětně tabulku i graf k získání dat; vybere v přehledech údaje vztahující se k měření daných veličin	orientace ve statistických přehledech, vyhledávání pomocí internetu, časopisech i knižních publikacích	Fyzika OSV 1.1	9.
dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	vysvětlí důležitost formulace laboratorního řádu; objasní, jak postupovat při poranění hrozící v laboratoři	seznámení s laboratorním řádem, bezpečnostní pravidla	fyzika, přírodopis OSV 1.1	9.
poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	popíše nejen postup při poskytnutí první pomoci, ale i prakticky si tento postup vyzkouší	první pomoc při úrazu el. proudem	fyzika, přírodopis OSV 1.1	9.
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	v textu nalezne podstatné informace	průběžně		
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	porovnáva informace získané z více zdrojů	průběžně		
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	rozvrhne si práci, navrhne vhodné zdroje informací, zdůvodní svůj výběr	průběžně		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	strukturuje práci do jednotlivých kroků, jednotlivé kroky zdůvodní	průběžně		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří si správnost postupu, případnou chybu využije jako příležitost k řešení problémů	průběžně		

Práce s přírodovědnou laboratorní technikou

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci jednu hodinu za 2 týdny. Vyučování probíhá v šestých třídách rozdělených na skupiny. Vyučováno je v odborné přírodopisné učebně.

Při výuce je kladen důraz na samostatnou experimentální práci žáků, zpracování a zaznamenání získaných výsledků, žáci jsou též vedeni k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Umožníme žákům:

Kompetence k učení

- v kooperaci s vyučujícím, spolužáky a posléze samostatně vyhledávat informace v odborné literatuře
- stanovit si vhodný zdroj informací
- porovnáváním a experimenty získávat, ověřovat a aplikovat poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

- sestavit a realizovat experiment na základě dříve získaných informací
- samostatně vyvozovat závěry při řešení problémů a hodnotit svou úspěšnost
- při zadaném cíli hledat nejvhodnější cesty realizace a obhajovat svůj přístup
- vnášet do hodin vlastní otázky související s tématem

Kompetence komunikativní

- vhodně používat přírodovědné termíny a názvosloví
- vyjadřovat se vlastními slovy
- naslouchat druhým
- pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem
- diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých
- využívat moderní komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- respektovat zásady slušného chování
- zorganizovat skupinovou práci
- přijímat roli ve skupině
- aktivně pracovat ve skupině
- snažit se objektivně zhodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence občanské

- uvědomovat si vztahy mezi člověkem a přírodou
- uvědomit si zodpovědnost za své zdraví

Kompetence pracovní

- rozvíjet manuální dovednosti
- popisovat, správně pojmenovávat a používat přírodovědné přístroje a nástroje (mikroskopy, pinzety, lupy...)

Kompetence digitální

- - získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat informace o organismech a přírodních z digitálních zdrojů
- - sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií
- - využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování činností, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků
- - uplatňovat zásady ochrany osobních údajů a chránit osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí
- - uplatňovat právní a etické normy spojené s činností v digitálním prostředí
- - uvědomit si zdravotní rizika a ohrožení tělesné a duševní pohody při nevhodném používání digitálních technologií

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
1.1. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	pozoruje vybranou přírodninu (okem, lupou, mikroskopem)	Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky. Základní laboratorní postupy a metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	přírodopis, OSV 1.1. a	6.
1.1. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	pojmenuje jednoduché pomůcky biologa a části mikroskopu	Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky. Základní laboratorní postupy a metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	přírodopis	6.
1.1. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	sestaví podle návodu jednoduchý mikroskopický preparát	Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky. Základní laboratorní postupy a metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	přírodopis	6.
1.1. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	vyžívá podle svých možností nejoptimálnější pracovní postupy	Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky. Základní laboratorní postupy a metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem	přírodopis, OSV 1.5 a	6.
1.2. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Samostatně nebo ve spolupráci s týmem vyvozuje a formuluje závěry na základě praktického pozorování přírody	Základní laboratorní postupy a metody, vedení laboratorních protokolů	přírodopis, OSV 1.11. b,c	6.

1.2. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	své závěry samostatně zaznamenává do laboratorního protokolu	Základní laboratorní postupy a metody, vedení laboratorních protokolů	přírodopis	6.
1.3. Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	samostatně vyhledává informace potřebné k provedení experimentu	Základní laboratorní postupy a metody, získávání informací potřebných k plánování a uskutečnění experimentu	přírodopis	6.
1.3. Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	na základě získaných informací samostatně nebo ve spolupráci s týmem plánuje experimentální práci	Základní laboratorní postupy a metody, získávání informací potřebných k plánování a uskutečnění experimentu	přírodopis, OSV 1.5 a, 1.11. b,c	6.
1.4. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	dodržuje zásady bezpečnosti práce v rámci laboratorních prací či pozorování v přírodě	Pravidla bezpečnosti práce v učebně přírodopisu. Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky a práce s nimi. Základní laboratorní postupy a metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	přírodopis	6.
1.4. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	je ohleduplný při práci v terénu nebo při sběru přírodnin potřebných k dalšímu pozorování	Pravidla bezpečnosti práce v učebně přírodopisu. Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky a práce s nimi. Základní laboratorní postupy a metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	přírodopis, ENV 5.3 e	6.
1.5. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	orientuje se v zásadách poskytování první pomoci	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	výchova ke zdraví	6.
1.5. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	uvědomuje si význam včasného poskytnutí předlékařské pomoci	Praktické metody poznávání přírody: pozorování lupou a mikroskopem, pozorování v terénu	výchova ke zdraví	6.

I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	v textu nalezne podstatné informace	průběžně		
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	porovnáva informace získané z více zdrojů	průběžně		
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	rozvrhne si práci, navrhne vhodné zdroje informací, zdůvodní svůj výběr	průběžně		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	strukturuje práci do jednotlivých kroků, jednotlivé kroky zdůvodní	průběžně		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří si správnost postupu, případnou chybu využije jako příležitost k řešení problémů	průběžně		

Práce s chemickou laboratorní technikou

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Vyučování probíhá v dvouhodinových blocích (jednou za dva týdny) v devátých třídách rozdělených na dvě skupiny. Vyučováno je v odborné učebně chemie.

Při výuce je kladen důraz na samostatnou experimentální práci žáků, zpracování a zaznamenání získaných výsledků, žáci jsou též vedeni k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Umožníme žákům:

Kompetence k učení

- v kooperaci s vyučujícím, spolužáky a posléze samostatně vyhledávat informace v odborné literatuře
- stanovit si vhodný zdroj informací
- porovnáváním a experimenty získávat, ověřovat a aplikovat poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

- sestavit a realizovat experiment na základě dříve získaných informací
- samostatně vyvozovat závěry při řešení problémů a hodnotit svou úspěšnost
- při zadaném cíli hledat nejvhodnější cesty realizace a obhajovat svůj přístup
- vnášet do hodin vlastní otázky související s tématem

Kompetence komunikativní

- vhodně používat chemické termíny a názvosloví
- vyjadřovat se vlastními slovy
- naslouchat druhým
- pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem
- diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých
- využívat moderní komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- respektovat zásady slušného chování
- zorganizovat skupinovou práci

- přijímat roli ve skupině
- aktivně pracovat ve skupině
- snažit se objektivně zhodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence občanské

- uvědomovat si vztahy mezi člověkem a přírodou
- uvědomit si zodpovědnost za své zdraví

Kompetence pracovní

- rozvíjet manuální dovednosti
- popisovat, správně pojmenovávat a používat chemické přístroje a nástroje
- dbát na znalost a dodržování bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- - získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat informace z digitálních zdrojů
- - sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií
- - využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování činností, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků
- - uplatňovat zásady ochrany osobních údajů a chránit osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí
- - uplatňovat právní a etické normy spojené s činností v digitálním prostředí
- - uvědomit si zdravotní rizika a ohrožení tělesné a duševní pohody při nevhodném používání digitálních technologií

očekávané výstupy RVP	očekávané výstupy ŠVP	učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Ročník
1.1 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Bezpečně používá lihový i plynový kahan, zhotoví ze skleněné trubice ohnutou, zhotoví baničku nebo pipetku, oddělí látky (např. pomocí krystalizace a destilace), izoluje vonné látky, dokáže, že vzorek horniny obsahuje uhličitán vápenatý, podle návodného postupu dokáže zjistit složení a vlastnosti látek (rozpuštěním, zahříváním, reakcí s jinými látkami, pH), měření veličin a konstant	Základní laboratorní techniky	chemie, přírodopis	9.
1.2. zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Dokáže zhotovit protokol provedené laboratorní práce (Cíl práce, pomůcky a chemikálie, pracovní postup-co jsem dělal, co jsem pozoroval, vysvětlení, závěr popř. doplnit chemické rovnice, nákres aparatury, tabulky a grafy a pod.)	Zpracování záznamu laboratorní práce (protokol	chemie, přírodopis, fyzika	9.
1.3. vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Při přípravě na laboratorní práci vyhledá podklady k realizaci daného postupu, popřípadě navrhne jiný a dokáže vysvětlit jeho použití, vysvětlí princip použité metody apod. Vyhledá, kde se této metody v praxi využívá a proč	Práce s informacemi		9.
1.4. dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Zná zásady bezpečné práce při práci v laboratoři chemie, dodržuje je, zbytečně neplýtvá vodou, plynem, el. energií nebo chemikáliemi, po skončení práce zbylé produkty ekologicky likviduje. V případě potřeby používá ochranné pomůcky, na chemikálie nesahá, v žádném případě neochutnává a při zjišťování zápachu postupuje obezřetně. Při zahřívání ústí zkumavky neotáčí proti spolužákům.	Bezpečnost při práci		9.
1.5. poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Seznámí se se zásadami poskytnutí první pomoci, zejména při poleptání kyselinami a louhy, popáleninami, požitím látek apod.	První pomoc	přírodopis, chemie	9.

I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	v textu nalezne podstatné informace	průběžně		
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	porovnáva informace získané z více zdrojů	průběžně		
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	rozvrhne si práci, navrhne vhodné zdroje informací a způsob zpracování výsledků, zdůvodní svůj výběr	průběžně		
I-9-1-4 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	sestaví pokus, zhodnotí, zda lze takto získat všechny požadované hodnoty	průběžně		
I-9-1-4 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	nalezne chybu v navrhovaném pokusu a odstraní ji	průběžně		
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	strukturuje práci do jednotlivých kroků, jednotlivé kroky zdůvodní	průběžně		
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	navrhne postup a popíše postup řešení	průběžně		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří si správnost postupu, případnou chybu využije jako příležitost k řešení problémů	průběžně		

Příprava pokrmů

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně v jednom pololetí. Vyučování probíhá v dvouhodinových blocích (jednou za dva týdny) v osmých třídách rozdělených na dvě skupiny. Vyučováno je v odborné učebně vaření.

Při výuce je kladen důraz na vzájemnou kooperaci žáků, přesnost, systematickosti, žáci jsou též vedeni k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Umožníme žákům:

- získávat vědomosti a dovednosti k rozvoji pracovních schopností
- prohloubit trvalý zájem o tvořivost
- využívat osobních zkušeností a poznatku z výuky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k tomu, aby správnými, ale i různými postupy došli k hotovému výrobku.

Kompetence komunikativní

Učíme užívat správné termíny a názvosloví.

Učíme vyjadřovat se vlastními slovy.

Učíme naslouchat druhým.

Umožňujeme pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem, diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých

Využíváme moderní komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky respektovat zásady slušného chování.

Učíme zorganizovat skupinovou práci, přijímat roli ve skupině, aktivně pracovat ve skupině, zhodnotit práci svou i svých spolužáků.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme manuální dovednosti.

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti s pracovními činnostmi.

Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Prakticky seznamujeme žáky s možnostmi digitálních technologií při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
1.1 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	žák: orientuje se v základním vybavení kuchyně, dodržuje zásady bezpečnosti práce v kuchyni, ovládá obsluhu základních spotřebičů, dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Kuchyně: základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	Fyzika, Che, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova OSV 1.1.a, b	8. ročník
1.2 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	sleduje při výběru a nákupu potravin jakost surovin, datum, záruční lhůtu, neporušenost obalů, rozlišuje potraviny k rychlé spotřebě, orientuje se v obsluze elektrospotřebičů potřebných k uskladnění potravin, dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí	Potraviny: výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů: úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zdravá výživa-české kuchyně i kuchyně zahraniční	Př, Che, Fy, Ze, osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova, enviromentální výchova, MKV 4.1.c	8. ročník
1.3 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování	Úprava stolu a stolování: jednoduché prostírání obsluha a chování u stolu slavnostní stolování v rodině zdobné prvky a květiny na stole	Vv, Ma, osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech	8. ročník
1.4 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	ovládá základy hygieny v kuchyni, bezpečně obsluhuje spotřebiče a poskytne první pomoc při úrazu			8. ročník
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	Orientace v potřebných ingrediencích a pracovních postupech	Praktické vaření	Pracovní výchova	8.ročník
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Alternace nedostupných ingrediencí a potřebných nástrojů	Praktické vaření	Pracovní výchova	8.ročník

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Řešení aktuálních chyb a týmovou spoluprací je napravit a dohotovit potřebný pokrm.	Praktické vaření	Pracovní výchova	8.ročník

Práce s technickými materiály

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně v jednom pololetí. Vyučování probíhá v dvouhodinových blocích (jednou za dva týdny) v osmých třídách rozdělených na skupiny. Vyučováno je v odborné učebně pracovního vyučování.

Při výuce je kladen důraz na vzájemnou kooperaci žáků, přesnost, systematickosti, žáci jsou též vedeni k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Umožníme žákům:

- získávat vědomosti a dovednosti k rozvoji pracovních schopností
- prohloubit trvalý zájem o tvořivost
- využívat osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učíme správnými, ale i různými postupy dojít k hotovému výrobku.

Kompetence komunikativní

Učíme vhodně používat termíny a názvosloví.

Vedeme k vyjadřování vlastními slovy.

Učíme naslouchat druhým.

Umožňujeme pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem, diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých

Využíváme moderní komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky respektovat zásady slušného chování.

Učíme zorganizovat skupinovou práci, přijímat roli ve skupině, aktivně pracovat ve skupině, zhodnotit práci svou i svých spolužáků.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme manuální dovednosti.

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti s pracovními činnostmi, k usnadnění práce, zautomatizování činností, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků

Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Prakticky seznamujeme žáky s možnostmi digitálních technologií při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů.

Vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví.

Očekávané výstupy	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
1.1 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	dovede změřit a orýsovat výrobek zvolí vhodné pracovní náčiní, nástroje a správně s nimi zachází rozeznává vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty) volí správné postupy vhodně volí ochranné pomůcky udržuje pořádek na pracovišti	práce s technickými materiály výrobky	OSV 1.5; 1.8	8.
1.2 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	dovede změřit a orýsovat výrobek zvolí vhodné pracovní náčiní, nástroje a správně s nimi zachází rozeznává vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty) volí správné postupy vhodně volí ochranné pomůcky udržuje pořádek na pracovišti	práce s technickými materiály výrobky	OSV 1.5; 1.8	8.

1.3 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	dovede změřit a orýsovat výrobek zvolí vhodné pracovní náčiní, nástroje a správně s nimi zachází rozeznává vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty) volí správné postupy vhodně volí ochranné pomůcky udržuje pořádek na pracovišti	práce s technickými materiály výrobky	OSV 1.5; 1.8	8.
1.4 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	čte jednoduché technické výkresy načrtne jednoduchý náčrtek	technické kreslení	matematika	8.
1.5 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	seznámí se se základními pravidly bezpečnosti a hygieny práce ve školních dílnách vyjmenuje základní body řádu školní dílny	organizace a bezpečnost práce		8.
	péče o okolí školy	péče o okolí školy třídění odpadu péče o rostliny ve škole a okolí	přírodopis ENV 5.4 a,,b,c; 5.3 d	8.
I – 9 – 1 – 3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	Orientace v potřebných materiálech, nástrojích a pracovních postupech	práce s technickými materiály	Pracovní výchova	
I – 9 – 2 – 02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Orientace v potřebných materiálech, nástrojích, pracovních postupech a technických výkresech	práce s technickými materiály	Pracovní výchova	8.ročník

I – 9 – 2 – 06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Řešení aktuálních chyb a týmovou spoluprací je napravit a dohotovit výrobek	práce s technickými materiály	Pracovní výchova	8.ročník

Svět práce

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Svět práce je součástí vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a svět práce.

Učivo, volba povolání si klade za cíl vypěstovat u žáků dovednosti nezastupitelné při rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti. Zaměřuje se na utváření a rozvíjení těch praktických dovedností a žádoucích osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života.

Rozšiřuje poznatky žáků o světě práce, přibližuje jim charakteristické znaky konkrétních povolání, existující pracovní příležitosti i reálné možnosti uplatnění absolventů ZŠ na trhu práce, poskytuje jim dostatek příležitosti pro to, aby se naučili realisticky poznávat vlastní přednosti, možnosti a omezení ve vztahu k vybraným povoláním.

Učí žáky orientovat se v důležitých profesních informacích a na základě dostupných informací se správně rozhodovat o volbě budoucího profesního zaměření a o výběru vhodného povolání.

Výrazně se podílí na utváření a rozvíjení dovednosti žáků plánovat si významné životní kroky, stanovovat si alternativní životní cíle, nacházet efektivní způsoby dosahování zvolených cílů a konstruktivně se vyrovnávat s osobním neúspěchem. Pomáhá tak žákům při budování a upevňování jejich širší životní orientace. Spolu s tím rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, upevňuje jejich schopnost osobní prezentace potencionálním zaměstnavatelům a zvyšuje kulturu jejich osobního projevu.

1. Sebepoznání
2. Rozhodování
3. Akční plánování
4. Adaptace na životní změny
5. Možnosti absolventa ZŠ
6. Informační základna pro volbu povolání
7. Orientace v důležitých profesních informacích
8. Rovnost příležitosti na trh práce
9. Svět práce a dospělosti

Předmět se vyučuje v 1. pololetí 9. ročníků jako „dvouhodinovka“ (1x za 2 týdny). Výuka je také doplňována i besedami, návštěvou Informačního centra ÚP, kde se žáci dozví o prognózách na trhu práce, o charakteristikách povolání i vyzkoušet si PC programy na volbu povolání a exkurzemi. Účast na soutěžících a projektech SŠ směřovaných pro žáky 9. ročníků ZŠ.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky

- k vyhledávání, třídění a porovnávání informací
- k využívání osobních zkušeností a poznatků
- k propojování získaných znalostí a dovedností do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky

- k vyhledávání souvislostí mezi informacemi o různých povoláních a profesích a svou šancí ve vybraném povolání na trhu práce
- ke kritickému myšlení při své profesní volbě
- k orientaci v množství informací získaných z různých zdrojů
- k odlišování podstatných informací od nepodstatných.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky

- k získání dovedností pro vedení rozhovoru a výměny názorů v oblasti sebehodnocení
- k uvědomování si sebe sama a jiných lidí, vztahu k sobě samému a ostatním, jaké signály vysíláme do svého okolí (jak nás vnímají ostatní)
- k dovednosti kultivovaného vystupování.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky

- k tvořivé a účinné spolupráci, respektování názorů jiných
- k objektivnímu hodnocení nejen své práce a chování, ale i práce a jednání ostatních
- k vytváření potřeby být součástí podnětného prostředí.

Kompetence občanské

Vedeme žáky

- k respektování názorů jiných
- k aktivnímu zapojování do dění ve třídě.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky

- ke kvalitnímu, včasnému splnění pracovních úkolů na základě hodnocení dohodnutých pravidel a postupů
- k poznání profesního uplatnění.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti s výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
1.2 Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravě	Chápe, že existují lidé, kteří je ovlivňují, zaujímá vztah k těmto lidem, hlouběji se nad sebou i ostatními zamýšlí, koriguje své postoje k ostatním. Nedá na první dojem, bere v úvahu myšlení druhých. Snaží se plánovat osobní cíle a průběžně je hodnotit. Získává přehled o tom, co se již podařilo, stanovuje si nové cíle, tvoří osobní akční plán	Pracovní listy Moje jméno je zvláštní Jsem ten, kdo Typologie osobnosti Jak nás vidí ostatní Hry + cvičení + testy na téma sebepoznání Hierarchie hodnot Jak se rozhodujeme o vlastní budoucnosti. Kdo mě ovlivňuje Scénáře Individuální styly rozhodování plán na tento rok – práce ve škole – moje vlastní osoba – moje budoucnost	OSV 1.2, 1.3, 1.4, 1.10, 1.11; OV	9.
1.4 Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Získává přehled o nabídkách profes. přípravy. Orientuje se v povoláních. Charakterizuje – znaky povolání Postupně si navyká plánovat důležité životní kroky, naučí se stanovovat si real. cíle	Znaky – povolání – pracovní činnosti, prostředí. První informace z ÚP o uplatnitelnosti jednotlivých studijních a učebních oborů. Typy akčních plánů Sebeznávání sebeprezentace – hry, cvičení, hraní scének. Možnosti absolventa základní školy – získání přehledu o nabídkách vzděl. a profes. přípravy. Akční plán – plánování posledního roku šk. docházky	OSV 1.2, 1.5	9.

1.3 Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Získává informace z trhu práce. Uvědomuje si význam sebepoznávání a realistického sebehodnocení pro správnou volbu profes. orientace. Orientuje se v anotaci studij. a uč. oborů. Seznámí se s postupy při přijímání uchazečů na SŠ a při přijímání do zaměstnání. Spojuje realist. volbu povolání se sebepoznáním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním a zpracováním informací	Exkurze do ICÚP H.K.. Akce – Burzy SŠ Hry, cvičení, testy – sebepoznání, rozhodování. Setkání zástupců SŠ rodiči a žáky ZŠ. Scénky – ucházíme se o přijetí zaměstnání. Ukázka tiskopisů ze světa práce, pokusné vyplňování dotazníků o přijetí do zaměstnání. Profes. životopisy. Inventář vlastností, hodnot, zájmů, zálib, schopností a dovedností = individ. cvičení+ týmové hry – sebepoznání, rozhodování, komunikace, kooperace	OSV 1.4, 1.6, 1.8, 1.9, 1.1	9.
1.1 Orientuje se v pracovních činnostech a vybraných profesí	Orientuje se v množství informací získaných z různých zdrojů a od různých subjektů. Učí se různými technikami adaptovat na životní změny	Kategorizace a charakteristika různých prac. činností a povolání. Vyplňování přihlášek nanečisto. Případové studie – týmové hry na rozhodování, a adaptaci na nové životní situace. Předpoklady pro výkon některých povolání. Hodnocení individuál. Rozhovory "Jak jsme se rozhodli"	OSV 1.5	9.
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	orientuje se v různých digitálních zdrojích pro volbu povolání a využívá je k sebepoznání, sebehodnocení a k orientaci v profesní nabídce			
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislosti informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia na základě dostupných informací zvažuje vhodné povolání a možné kariérové cesty			

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislostí informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, v modelové situaci odpoví na nabídku pracovní pozice, vytvoří s využitím připravených šablon (např. také Europass) životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici			
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, v modelové situaci odpoví na nabídku pracovní pozice, vytvoří s využitím připravených šablon životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislostí informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia vyplní elektronické formuláře spojené s přihláškou na střední školu, orientuje se v online prostředí administrace přijímacího řízení			

Volitelné předměty

Psaní na počítači všemi 10

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Doplňující předmět ke zvýšení produktivity a kvality práce na PC, zařazený jako předmět volitelný. Časová dotace 1 hodina týdně. S pomocí výukového programu pro psaní všemi deseti (např. ATF) žáci samostatně procházejí jednotlivé lekce pro psaní písmen určitými prsty rukou. Získají tak základní přehled o možnostech využití všech prstů rukou pro psaní na klávesnici. Ale pro úplné zvládnutí a procvičení psaní všemi deseti mají možnost zvolit tento volitelný předmět v dalším školním roce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k hodnocení výsledků svého učení, posouzení vlastního pokroku a využívání způsobů pro další studium a celoživotní učení.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky ke snadnějšímu využití moderní komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální:

Vedeme žáky k objektivnímu hodnocení nejen své, ale i práce a chování ostatních a poskytnutí nebo k požádání o pomoc.

Kompetence občanské:

Vedeme žáky k respektování názorů druhých lidí, připravujeme k aktivnímu připojení k rozvoji společnosti používáním výpočetní techniky.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k poznání profesního uplatnění a plnění pracovních úkolů na základě dohodnutých pravidel.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
INF2.1. Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	využívá znalost kláves na klávesnici dokáže psát text bez sledování kláves používá při psaní většinu prstů rukou	výukový program psaní všemi deseti (např. ATF)	předměty využívající PC	6.
INF2.2. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	upevňuje návyky správného psaní textu	texty výukových programů psaní všemi deseti	předměty využívající PC	6.
Výchova k občanství2.2 Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	samostatně postupuje sledem lekcí srovnává své pracovní tempo s ostatními	srovnávací hry věnované psaní na klávesnici		8.
Dě8.4. Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	získává klávesnicovou gramotnost	výukové programy	všechny předměty	9.

Sportovní hry

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Sportovní hry je vyučován jako povinně volitelný předmět s jednohodinovou dotací týdně. Navazuje a rozvíjí pohybové aktivity z tělesné výchovy. Důraz je kladen na hlubší poznání kolektivních her florbal, košíková, odbíjená, a další hry. Výuka probíhá v tělocvičně, Sportringu, případně sokolovně.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o sport a jejich zdraví.

Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.

Podporujeme a vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti.

Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Při hodnocení používáme pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Učíme žáky nebát se problémů, ale řešit je.

Na modelových příkladech učíme žáky řešit problémy.

Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na kulturní úroveň projevu, přesné a logické vyjadřování.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.

Učíme žáky vhodně používat sportovní termíny.

Netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.

Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".

Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pracovat v týmech.

Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a je využívat pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí a dovedností v životě.

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.

Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví.

Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřním řádu školy.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel.

Učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provedení zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Svoji profesi a školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.3 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	je připraven na tréninkovou zátěž a správné uvolnění po ní	průpravná cvičení běžecká abeceda strečink	tělesná výchova	6-9

2.1 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	a) osvojí si individuální techniku	Nácvik vedení míčku tlačáním, tažením a prostřednictvím driblingu Nácvik vedení míčku jednou rukou nebo oběma rukama. Nácvik přihrávek Nácvik střelby Nácvik střelby švihem, přiklepnutím nebo úderem. Nácvik střelby forhendem či bekhendem. Uvolňování s míčkem. Nácvik obehování protihráče zakončené střelbou. Nácvik obehování protihráče klíčkou, obtočením, obhozením či prohozením. Uvolňování bez míčku. Nácvik činnosti odpoutávání od protihráče a převzetí přihrávky od spoluhráče. Nácvik uvolňování změnou pohybu nebo rychlosti hráče.	tělesná výchova	6-9
	b) ovládá taktiku při kolektivní hře	kolektivní taktika při útoku kolektivní obranná taktika různé herní posty	tělesná výchova	6-9
3.1 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novina časopisů, uživatele internetu	orientuje se v pravidlech	předepsané rozměry a čas důležitá herní pravidla rozhodčí	tělesná výchova	6-9
3.3 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	podílí se na přípravě turnaje	pravidla technické zabezpečení soutěží	tělesná výchova	8-9

1.1 Tv – žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Pravidelně a opakovaně se věnuje základním činnostem jednotlivce za účelem zvládnutí jejich techniky	odbití vrchem oboruč, odbití spodem, podání spodní	OSV 1.1a	6. – 9.
1.2.Tv usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	ovládá základní pravidla odbíjené a uplatňuje je ve hře	hra s upravenými (zjednodušenými) pravidly, postupně přechod k dodržování všech pravidel odbíjené	OSV 1.1a	6. – 9.
1.3.Tv samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly	získá zkušenosti v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora, je schopen pomoci při organizaci turnaje na úrovni školy	hra družstev, turnaj podle pravidel odbíjené	OSV 1.1a	6. – 9.
1.3 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	je připraven na tréninkovou zátěž a správné uvolnění po ní	průpravná cvičení běžecká abeceda strečink	tělesná výchova	6-9
2.1 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	a) osvojí si individuální techniku	střelba: a) trestný hod b) střelba v pohybu c) střelba ve výskoku d) střelba z krátké vzdálenosti driblink: a) různé druhy driblinku b) zahájení driblinku přihrávky clonění bránění protihráče s míčem bránění proti hráče bez míče doskakování a) útočné b) obranné	tělesná výchova OSV 1.5; 1.8	6-9

	b) ovládá taktiku při kolektivní hře	kolektivní taktika při útoku kolektivní obranná taktika různé herní posty	tělesná výchova OSV 1.5; 1.8	6-9
3.1 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novina časopisů, uživatele internetu	orientuje se v basketbalových pravidlech	předepsané rozměry a čas důležitá herní pravidla rozhodčí	tělesná výchova	6-9
3.3 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	podílí se na přípravě turnaje	pravidla technické zabezpečení soutěží	tělesná výchova OSV 1.5; 1.8	8-9

Aerobik

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Aerobik je vyučován jako povinně volitelný předmět s jednododinovou dotací týdně. Navazuje a rozvíjí pohybové aktivity z tělesné výchovy. Důraz je kladen na intenzivní cvičení v aerobní zóně, hudebně-pohybové souvislosti, posilování, protažení a správné držení těla.

Výuka probíhá v tělocvičně.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o sport a jejich zdraví.

Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.

Podporujeme a vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti.

Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Při hodnocení používáme pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Učíme žáky nebát se problémů, ale řešit je.

Na modelových příkladech učíme žáky řešit problémy.

Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Kompetence komunikativní

Klademe důraz na kulturní úroveň projevu, přesné a logické vyjadřování.

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.

Učíme žáky vhodně používat sportovní termíny.

Netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.

Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".

Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pracovat v týmech.

Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a je využívat pro hodnotné pohybové využití i přátelské mezosobní vztahy.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí a dovedností v životě.

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.

Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví.

Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole stanovených ve vnitřním řádu školy.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel.

Učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provedení zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Svoji profesi a školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Kompetence digitální

Seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu). Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky. Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště. Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií. Měříme a zaznamenáváme pohybové výkony moderními technologiemi.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.3 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	je připraven na tréninkovou zátěž a správné uvolnění po ní	zahřátí a protažení (prestretching), hlavní aerobní část, zklidnění, posilování, závěrečný strečink, správné dýchání a držení těla	tělesná výchova	6. -9.
2.1 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	osvojí si techniku; zvládá základní aerobní kroky; chápe hudebně-pohybové souvislosti a logickou posloupnost aerobních choreografií	Aerobik, Step aerobik, Dance aerobik, aerobik s prvky Kick boxu, posilování s vlastní vahou těla a s náčiním, zdravotní cvičení pro správné držení těla, protahovací cvičení s prvky jógy a pilates	tělesná výchova	6. -9.
3.1 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novina časopisů, uživatele internetu	orientuje se v pravidlech AE; užívá základní terminologii, povely, signály, smluvená gesta a pravidla chování v různých podmínkách tělesné výchovy a sportu, především v regionu školy	aerobní cvičení a choreografie, posilování, strečink, aerobní názvosloví	tělesná výchova	6. -9.
1.2 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	ovládá základní pravidla aerobního cvičení a řídí se jimi; chápe důležitost zahřátí svalů před zátěží a protažení po zátěži	jednoduché choreografie složené ze základních aerobních kroků, postupný přechod ke složitějším modifikacím těchto kroků, posilování,	tělesná výchova	6. -9.

		správné držení těla		
2.2 žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje případné nedostatky	záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		6. -9.
1.2 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	měří svou tělesnou zdatnost, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu	měření tepové frekvence před zátěží, během zátěže a po zátěži, výpočet BMI, měření podílu tělesného tuku, vody, svalové a kostní hmoty pomocí osobní analytické váhy		6. -9.
3.7 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich	měření tepové frekvence před zátěží, během zátěže a po zátěži, výpočet BMI, měření podílu tělesného tuku, vody, svalové a kostní hmoty pomocí osobní analytické váhy		6. -9.

Keramika

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět keramika umožňuje žákům získat teoretické i praktické poznatky o technikách zpracování keramické hlíny a dekorování keramiky. Podporuje vztah k výtvarnému umění, včetně užitého a lidového umění. Rozvíjí estetické cítění, tvořivost a manuální zručnost.

REALIZACE 1. Povinně volitelný předmět keramika 6.-9. ročník (2 hodiny 1x za 2 týdny)

2. Účast na výtvarných soutěžích a výstavách
3. Účast a podíl na výzdobě školy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Enviromentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme k získávání vědomosti a dovednosti k rozvoji svých praktických výtvarných schopností.

Kompetence k řešení problémů

Učíme vyjadřovat své vlastní životní zkušenosti, své výtvarné cítění, volit prostředky pro jejich vyjádření.

Kompetence komunikativní

Vedeme ke spolupráci při výtvarných činnostech, porovnávání odlišné interpretace, vysvětlování výsledky tvorby .

Kompetence občanské

Vedeme k respektu, ochraně a ocenění našich tradic.

Učíme projevit pozitivní postoj k uměleckým dílům, vytváříme smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k respektování práce jiných.

Kompetence pracovní

Vedeme k používání správných a bezpečných materiálů, nástrojů a pomůcek potřebných k daným technikám.

Kód výstupu	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	zná a dodržuje hygienické a bezpečnostní pravidla při praxi v keramické dílně, umí bezpečně používat všechny potřebné nástroje a zařízení	bezpečnost a organizace práce	
	rozpozná základní druhy hlíny, zná jejich použití, dokáže hlínu připravit a zpracovat	druhy keramické hlíny, její vlastnosti a použití, příprava a zpracování hlíny	VV
	dokáže z hlíny vymačkávat tvary, vytvářet výrobky z válečků, kuliček a jiných tvarů, slepovat šlikem jednotlivé díly	tvorba z ruky, modelování, slepování jednotlivých dílů	VV
	dokáže vyrobit pláty, krájet je, slepovat, a vytvořit jednoduché nádoby	tvorba z plátů, jednoduché duté nádoby	
	dokáže při tvorbě kombinovat tvorbu z ruky a z plátů	kombinované techniky kachle, reliéfy	VV Přírodopis Dějepis
	dokáže zpracovat hlínu pro práci s formou, ví jak používat sádrovou a hliněnou formu, formy s hladkým povrchem	práce s formou	
	ovládá a využívá při tvorbě různé techniky zdobení hlíny	zdobení hlíny - rytí, otisky přírodnin, textilií - výroby a použití tiskátek - vykrajování - děrování, pročesávání - malování engobami - malování přes šablonu a tupování - retušování výrobku před	VV Přírodopis

		přežahem (vyhlazování, broušení) a po přežahu	
	při vlastní tvorbě využívá, různé techniky dekorování, dokáže vybrat vhodnou techniku	dekorování keramiky - glazování – nanášení glazury, štětcem, namáčení, polévání, stříkání - proškrabávání glazury - vosková batiky - zdobení skleněnými střepey a korálky - zdobení měděným drátkem - využívání šablon - použití oxidů - použití barvítek	VV
	dokáže podle vlastní fantazie a inspirace vytvořit návrh a ten pak realizovat při vlastní tvorbě	tvorba podle vlastní fantazie, vytvoření vlastního návrhu	
	teoreticky zvládá postup při točení na kruhu, snaží se ho zvládnout i prakticky	točení na hrnčířském kruhu jednoduché nádoby – misky, hrníček	

Výtvarně estetické činnosti

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět výtvarně – estetické činnosti jako povinně volitelný má blízký vztah s výtvarnou výchovou a pracovní činností, které je možné rozšířit a obohatit o další teoretické a praktické činnosti. Rozvíjíme estetické cítění, smysl pro krásu, tvořivost a manuální zručnost. Tento předmět je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. V základním vzdělávání jsou pilířem tvůrčí činnosti, které umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, představivost, fantazii. K vlastní práci nabízejí výtvarně estetické činnosti nejen tradiční prostředky, ale hlavně netradiční prostředky a techniky, které při běžné výuce výtvarné výchovy a pracovních činností ve větším počtu žáků nelze uskutečňovat.

Obsahem jsou netradiční činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Tento předmět přináší žákovi osobnostní a duchovní rozvoj, probouzí zájem o věci neznámé a umožňuje subjektivní výtvarnou výpověď.

Realizace

Jako povinně volitelný předmět 6. – 9. ročníku v počtu 2 hodin 1x za 14 dní

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vycházíme z přístupu k člověku jako k individualitě, jejíž tvořivost a komunikace se podílí na procesu poznávání jako součásti sociální integrace. Rozšiřujeme obsah výtvarné výchovy a pracovních činností o tvořivý přístup k vizuální komunikaci, tedy ke všem podnětům, s nimiž se běžně setkáváme.

Učíme žáky poznat prostředky, které mohou při své tvorbě uplatnit.

Naučíme je rozpoznat to, co jsou schopni sami ze svých zkušeností do vizuálně obrazného vyjádření vložit.

Vedeme žáky k tomu, aby věděli, jaké subjektivní zkušenosti do tvorby vnášejí, na co a proč ve své tvorbě navazují, uvědomili si osobitost výběru či preferencí vizuálně obrazných vyjádření.

Poskytneme příležitost pochopit principy tvorby, aby se mohli stát poučenými vnímateli, interprety i tvůrci.

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme takové konkrétní tvůrčí činnosti, postupy, metody, technologie, formy a metody práce, které budou reagovat na skutečný zájem, ale i na cíle a vzdělávací záměry, co možná nejbohatší škálu interakcí se světem

žáci mají příležitost osobitě se vyjadřovat, jako vnímatel, tvůrce či interpret.

Umožňujeme experimentovat se širokou škálou tradičních ale hlavně netradičních prostředků a postupů

Rozvíjíme u žáků kreativní přístup, vstřícnost k tvorbě, která přináší často neočekávaná řešení i výsledky.

Pro rozvoj kreativity je velkým přínosem, že poskytujeme žákovi prostor vyjadřovat své originální myšlenky, nápady, názory a postoje, poznávat sám sebe, odhadovat své schopnosti a možnosti se rozvíjet, nacházet originální řešení a nabízet je v procesu komunikace ostatním.

Volíme taková témata, která již svým obsahem podporují variabilitu přístupů i zpracování a vybízejí k samostatné volbě prostředků, a to nejen těch vyzkoušených, ale i těch, které umožňují experimentování a poznání nového.

Kompetence sociální a personální

Poskytujeme žákům možnost vědomě zapojovat smysly a porovnávat způsoby vnímání.

Učíme uvědomovat si shodnosti a rozdíly, zjišťovat, zda v průběhu času dochází ke změnám ve vnímání či způsobech jejich vyjádření.

Poskytujeme příležitost vnímat a interpretovat různorodá vizuálně obrazná vyjádření umělecká, běžně užívaná i vlastní a umožníme sdělovat své jedinečné pocity, vjemy a prožitky, vlastní názory, postřehy, i kritické soudy.

Kompetence komunikativní

Prostor pro komunikaci ve výtvarně – estetických činnostech vytvoříme tehdy, pokud si uvědomíme, že jde o vzájemnou interakci konkrétního učitele s konkrétními žáky.

Poskytneme žákovi v procesu komunikace možnost nabídnout svůj vlastní způsob komunikace i vlastní originální interpretaci i prezentaci.

Vytvoříme vstřícnou atmosféru, a tedy můžeme očekávat zajímavá vysvětlení i osobité způsoby sdělování.

Rozpoznáváme žákovy předpoklady k určitému způsobu komunikace a vytvoříme mu podmínky, aby se mohl po této stránce rozvíjet.

Učíme uplatňovat různé způsoby komunikace.

Nabízíme svoji interpretaci pouze jako jednu z možností, nikoliv jako jedinou správnou, teprve pak se podaří vytvořit prostředí důvěry a partnerských vztahů.

Poskytujeme možnost prezentovat se ve veřejném prostoru, kde budou do komunikačního procesu zapojeni učitelé, žáci, rodiče, ale i široká veřejnost(výstavy).

Nabízíme inspirační zdroje (internet, odborné publikace, vyprávění ...).

Poskytujeme možnost zapojit se do komunikačního procesu jako divák, interpret i tvůrce v galeriích a muzeích.

Kompetence občanská

Vnímáme děti jako tvůrčí osobnost s plným právem na své sebevyjádření.

Poskytujeme příležitost k interpretaci všem dětem.

Poskytujeme příležitosti pro vyjádření svého vlastního originálního přístupu ke světu v provázanosti vnímání, tvorby a osobního přístupu k tématu tak, aby vizuálně obrazné vyjádření v co nejširší míře vyjadřovalo jeho vlastní prožitek, myšlenky i dosavadní zkušenosti.

Kompetence pracovní

Vedeme žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Umožňujeme uplatňovat vlastní subjektivitu se stává ve výtvarné výchově podmínkou pro veškerou tvůrčí činnost žáků.

Umožňujeme jim nacházet a rozvíjet takový způsob vyjádření, ve kterém se může jako neopakovatelný jedinec v co největší míře své osobnosti uplatnit.

<i>očekávané výstupy RVP</i>	<i>očekávané výstupy ŠVP</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy, průřezová témata</i>	<i>ročník</i>
1.1 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	– dodržuje a zná hygienická a bezpečnostní pravidla ve výuce – nalezne podnět pro výtvarný námět v přírodě, dokáže vystihnout tvar, barvu, strukturu organismů a jejich estetickou dimenzi – dokáže pozorováním a vnímáním předmětů, přístrojů a mechanismů vytvořit lineární podobu pozorovaného objektu nebo skupiny předmětů	bezpečnost a organizace práce – Celek – detail – struktura – malby a kresby různými technikami (zátiší, ilustrace, malba a kresba na textil, malba houbou, hadrem..., šití, dekorace, tkaní...	VV, PČ	6. – 9.
1.2 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	– na základě svých zkušeností a představivosti vytvoří nové produkty kombinováním různých technik	– různé typy obrazných vyjádření, tvarování papíru, kašírování, koláže, sádrování	VV, PČ, Z	6. – 9.

1.3 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	– z pozorování přírodních a architektonických objektů vytvoří nové kompozice - vytváří vlastní výrobky umožňující seznámení s různými výtvarnými technikami	vztahy a uspořádání prvků v ploše, vytváření skupin přírodních objektů, kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou, (zátiší, aranžmá, sušené vazby, keramika a práce s modelovací hmotou...)	VV, PČ, D, keramika	6. – 9.
1.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Učí se esteticky vnímat a vytvářet pěkné věci kolem sebe, učí se nacházet styčné body výtvarného umění s jinými druhy a projevy umění	Výzdoba tříd a školy, prostorové výrobky a kompozice vhodné k danému ročnímu období a svátkům, tvarování folie, drátků, plechu a pletiva	VV, PČ	6. – 9.
1.5 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	– znázorní (lineárně, barevnými plochami) neobvyklé nebo dramatické přírodní procesy, při vlastní tvorbě využívá různé netradiční výtvarné techniky	světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše a prostoru, pozadí, popředí, perspektiva, dále pak např. malba na sklo, drátkování, pletení z pedigu	VV, PČ	6. – 9.
1.6 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	– vytvoří lineární kompozici jednotlivých objektů, dokáže podle vlastní fantazie vytvořit vlastní návrh, který realizuje – na základě svých zkušeností a představivosti vytvoří nové produkty kombinováním různých technik	lineární a barevná kompozice skupiny oblých, hranatých předmětů, výrobky netradiční	VV, PČ	6. – 9.

1.7 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Rozpozná díla malířská, sochařská a architektonická, zná některé ilustrátory, navštíví galerii, navštíví a seznámí s lidmi provozující nějaké umělecké řemeslo, vystavuje a prezentuje své práce	Seznámení s uměleckou tvorbou kolem nás, návštěva galerie umění, exkurze do umělecké dílny, do Národní galerie v Praze	VV, D, Z	6. – 9.
1.8. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	– hledá souvislosti, odlišnosti, zvyky, zajímavosti v kulturách rozličných národů světa, projevy civilizací a způsoby výtvarného ztvárnění, rozpozná znaky lidového umění	kompozice ve vlastní výtvarné tvorbě – využití materiálů přírodních i umělých, vhodné formy pro vyjádření, (obřady, symboly, svátky,...), netradiční výrobky, upomínkové předměty, přáníčka, dárky,..	VV, PČ	6. – 9.

Vaření

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Vyučování probíhá v dvouhodinových blocích (jednou za dva týdny). Vyučováno je v odborné učebně vaření.

Při výuce je kladen důraz na dodržování pravidel správného stolování a společenského chování, vzájemnou kooperaci žáků, přesnost, systematičnost. Žáci jsou též vedeni k důslednému dodržování hygieny a pravidel bezpečnosti práce. (První pomoc při úrazu v kuchyni)

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Umožníme žákům:

- získávat vědomosti a dovednosti k rozvoji pracovních schopností
- prohloubit trvalý zájem o tvořivost
- využívat osobních zkušeností a poznatku z výuky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k tomu, aby správnými, ale i různými postupy došli k hotovému výrobku.

Kompetence komunikativní

Učíme užívat správné termíny a názvosloví.

Učíme vyjadřovat se vlastními slovy.

Učíme naslouchat druhým.

Umožňujeme pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem, diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých

Využíváme moderní komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky respektovat zásady slušného chování.

Učíme zorganizovat skupinovou práci, přijímat roli ve skupině, aktivně pracovat ve skupině, hodnotit práci svou i svých spolužáků.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme manuální dovednosti.

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti s pracovními činnostmi.

Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu. Prakticky seznamujeme žáky s možnostmi digitálních technologií při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
1.1 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	žák: orientuje se v základním vybavení kuchyně, dodržuje zásady bezpečnosti práce v kuchyni, ovládá obsluhu základních spotřebičů, dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Kuchyně: základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	Fyzika, Che, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova OSV 1.1.a, b	6.-9.
1.2 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	sleduje při výběru a nákupu potravin jakost surovin, datum, záruční lhůtu, neporušenost obalů, rozlišuje potraviny k rychlé spotřebě, orientuje se v obsluze elektrospotřebičů potřebných k uskladnění potravin, dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí	Potraviny: výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů: úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zdravá výživa-české kuchyně i kuchyně zahraniční	Př, Che, Fy, Ze, osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova, environmentální výchova, MKV 4.1.c	6.-9.
1.3 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování	Úprava stolu a stolování: jednoduché prostírání obsluha a chování u stolu slavnostní stolování v rodině zdobné prvky a květiny na stole	Vv, Ma, osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech	6.-9.
1.4 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	ovládá základy hygieny v kuchyni, bezpečně obsluhuje spotřebiče a poskytne první pomoc při úrazu			6.-9.

I – 9 – 1 – 3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	Orientace v potřebných ingrediencích a pracovních postupech	praktické vaření	Pracovní a sociální výchova	6 . – 9.
I – 9 – 2 – 02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Alternace nedostupných ingrediencí a potřebných nástrojů	praktické vaření	Pracovní a sociální výchova	6. – 9.
I – 9 – 2 – 06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Řešení aktuálních chyb a týmovou spoluprací je napravit a dohotovit potřebný pokrm.	praktické vaření	Pracovní a sociální výchova	6. – 9.

Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Výuka probíhá ve skupinách. Kromě kmenových tříd je jazyk vyučován i v jazykové učebně. Modelem výuky je britská angličtina, v průběhu výuky jsou žáci seznamováni i s americkou angličtinou.

Při výuce je kladen důraz na komunikativní dovednosti, žáci jsou též vedeni k porozumění čtenému textu a poslechu a jsou také seznamováni s kulturou, geografii a historií anglicky mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Umožníme žákům:

Kompetence k učení

- vyhledávat, ověřovat a zpětně kontrolovat získané informace v dvojjazyčném slovníku
- aplikovat získané znalosti výslovnosti a gramatických pravidel při čtení; vyjadřovat jednoduchou formou základní myšlenku textu
- rozšiřovat a využívat jejich znalosti a dovednosti v projektových pracích, v mluvních cvičeních a tím podporovat jejich další sebevzdělání

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problém-neporozumění textu čtenému nebo slyšenému, fonetické problémy, pravopisné problémy
- pojmenovat problém, najít cestu k jeho řešení, ověřit si správnost řešení, obhájit ho

Kompetence komunikativní

- vybírat vhodnou slovní zásobu k mluvenému nebo psanému projevu
- interpretovat vlastní názory i názory druhých
- zapojit se do jednoduchého dialogu a umět ho sestavit
- přeložit čtený či slyšený text, reprodukovat ho
- sdělit jednoduché myšlenky ústní i písemnou formou
- vyjadřovat se jasně, srozumitelně, souvisle v rozsahu slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

- přijmout a plnit svoji roli ve skupině, podílet se na plnění úkolu, prezentovat výsledky
- vyslechnout názory druhých a respektovat je
- požádat o pomoc v případě nejasností a sami ji poskytnout
- rozeznat odlišnost jiných kulturních prostředí a respektovat je
- posoudit nejen svůj podíl práce na výsledku skupiny, ale i podíl ostatních
- registrovat neverbální komunikaci a užívat ji

Kompetence občanské

- seznámit se s kulturním a historickým dědictvím a s pravidly chování v krizových situacích v anglicky mluvících zemích
- popsat rozdíly mezi nimi

Kompetence pracovní

- uvědomovat si nutnost studia anglického jazyka pro další profesní rozvoj

Kompetence digitální

Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací a snaže posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.

Motivujeme žáky vytvářet obsah v různých formátech a s využitím různých digitálních technologií a k vyhledávání příležitostí, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji

Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)

Vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k další práci s textem a informacemi

Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky

Pracujeme s digitalizovanými daty různého typu (číselná, textová, zvuková, obrazová, multimediální data).

Klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat

kód výstupu	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo a jazykové prostředky	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
2.1; 2.2; 2.3	zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích; mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluvení (A1) Vyžádá si jednoduchou informaci o spolužákovi Data – narozeniny Popíše svůj dům, byt, pojmenuje nábytek, vytvoří projekt Nákup zboží.	1)Get-to- know; spelling personal data, hobbies, family, pets e.g. What s ....name?, Have you..., Do you..., Can you ....., When is your birthday? ... 2) Our house/flat Housing, rooms, furniture, activities	OSV 1.1c	6.-9.

	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		in the house or flat There is/are..., Is/Are there...?, There is not/ are not.... . What do you usually do in the....? Project: Our house or flat 3) At the restaurant Food, drinks, meals, prices What are you going to have?, I am going to have ... ., How much is it/ does it cost? 4) Shopping Clothes, food, shoes, books, magazines, CDs, ... Can I have...?, How much is it/ does it cost?, Comparations – e.g. better than, cheaper than, the best , ...,		
1.1; 1.2; 3.2 4.1; 4.2	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně; rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat; rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace; vyplní základní údaje o sobě ve formuláři; napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Mluvení – ústní interakce (A1) Čtení (A1) Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Poslech (A1) Rozumí informacím v jednoduché informaci.	1) Travelling Countries, means of transport, free time activities What do you like to do in/ at...?, What is your favourite...?, What countries do you visit ....? Project: The country I would like to visit and why 2) At the doctor's; at the dentist's Illnesses, treatment, pharmacy-medicine, parts of the body What was the matter with you?, Did you have (a) headache,...?, Did you take tablets, drops,...? Project: Human body 3) Festivals Halloween, Christmas, Easter Compare the celebrations in our country to Britain or The USA	OSV 1.1a,1.8 f MKV 4.4b	6.-9.

			4) My holidays Sport, hobbies, My ideal holiday What do you usually do...? What is your favourite...? Where are you going/ will you go for your holidays?, What are you going to do/ will you do there?, Project: My ideal holiday 5) Jobs 6) ICT		
I-9-1-1	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů, porovnává texty vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu používá elektronické slovníky rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru		
I-9-3-03	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se	na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	pracuje s gramatickými pravidly, vytvoří tabulku tvoření jevů a příkladů, sestaví zásady používání		

	záznamy v evidenci dat				
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	vyjádření názoru; způsoby argumentace a kritiky; elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace; pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti		
I-9-3-01	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	popíše účel informačních systémů, které používá	digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		
I-9-4-2	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	využívá internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti		
I-9-3-04	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	vytvoří digitální obsah (například Kahoot, Wordwall), vyzkouší a zhodnotí		

Matematické hry

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Volitelný předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Předmět je vyučován v počítačové učebně a v kmenové třídě.

Předmět matematické hry je postaven jako rozšiřující předmět matematiky a informatiky. Základem je použití matematických didaktických her a matematických výukových programů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učíme práci s textem, a tak porozumí mu a vybere důležité.

Vedeme žáky k zařazení poznatků do systému (jednotky délky...).

Vedeme k plánování svého času.

Kompetence k řešení problému

Stanovujeme cíle a naznačujeme cesty (řešení problémových situací)

Učíme vyhledávat vhodné informace a aplikovat vhodné způsoby řešení.

Kompetence komunikativní

Učíme formulovat myšlenky na základě přiměřené slovní zásoby

Využíváme čtení s porozuměním – rozšíření komunikace se žáky.

Kompetence personální a sociální

Používáme základní pravidla slušné komunikace.

Učíme poskytovat pomoc a umět o ní požádat.

Učíme zásadám týmové práce (zorganizuje práci ve skupině a dvojicích).

Kompetence občanská

Zapojujeme žáky aktivně do matematických soutěží.

Vytváříme situace, která mají pravidla a učíme je respektovat.

Seznamujeme žáky s co největším množstvím matematických her a matematických aktivit.

Učíme respektovat individualitu člověka.

Kompetence pracovní

Podněcujeme žáky k soustředěné práci, k rozvíjení manuální dovednosti (geometrie), rýsování na počítači.

Dbáme na dodržování bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich

umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy

nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
1.1 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	provádí veškeré početní operace	výukový program didakta matematiky 1.,2., didaktické hry	viz matematika, OSV1.1.	6. – 9.
2.1 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje vhodně zvoleným grafem	základy peněžní gramotnosti	viz matematika	6. – 9.
2.1.Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	sestaví tabulku a zakreslí graf lineární funkce	základy peněžní gramotnosti	viz informatika	6. – 9.
3.4 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	řeší slovní úlohy vedoucí k obvodu a obsahu rov. útvarů	výukový pgm didakta geometrie1.,2 origami.	viz matematika, OSV1.1.	6. – 9.
3.9 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	orientuje se v příslušném názvosloví (postava, hrana, stěna, plášť)	stavebnice těles výukový pgm didakta geometrie1.,2.	viz matematika, OSV1.1.	6. – 9.
3.13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	řeší úlohy z praxe na výpočty	prostorové hry – tangramy, počty v obrazci výukový pgm didakta geometrie1.,2.	viz matematika	6. – 9.
4.2 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	řeší jednoduché úlohy vyžadující prostorovou představivost a logický úsudek	karetní hry, hry do dvojic výukový pgm didakta geometrie1.,2., didaktické hry	viz matematika	6. – 9.

I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	kalkulačka		Průběžně
I-9-1-3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku	kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku		Průběžně
I-9-4-3 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Online hry		průběžně

Práce s textem

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Volitelný předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Předmět je vyučován v počítačové učebně a v kmenové třídě.

Předmět je postaven jako rozšiřující předmět českého jazyka. Základem je rozvíjení čtenářské gramotnosti, vytváření vlastního textu a práce s mluveným projevem žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Zadávat pokyny k práci s textem: přečíst text, vyhledat hlavní myšlenky, vyhledat a vysvětlit básnické prostředky.

Učíme žáka vybírat podstatné informace z daného tématu a zařadit je do systému poznatků (osnova, výpisky, výtah, výklad).

Prohlubujeme trvale zájmy dětí prací s tiskovinami, současnými texty, filmovou tvorbou, ...

Kompetence k řešení problémů:

Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.

Předkládáme modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity.

Kompetence komunikativní:

Motivujeme žáka, aby četbou vyhledáváním ve slovnících obohacoval slovní zásobu a využíval ji v komunikaci.

Vedeme žáka k tomu, aby vyslechl názory druhých, přemýšlel o nich, toleroval a respektoval je a přiměřeně na ně reagoval.

Klademe důraz na to, aby se žáci přesně a jasně vyjadřovali, nebáli se vyslovit a obhájit svůj názor, podpořili svůj názor argumenty a diskutovali o nich, prezentovali svůj názor v písemné i ústní formě.

Seznamujeme žáka s prostředky neverbální komunikace a s jejich použitím i využitím.

Podporuje normy kultivované komunikace.

Kompetence sociální a personální:

Vhodným zařazením skupinové práce a důslednou kontrolou učíme zásadám týmové práce. Podporujeme žáky v objektivním hodnocení spolužáků i objektivním sebehodnocení.

Vhodně zvolenými úkoly dáváme možnost uplatnit se všem žákům (nadaným, průměrným i handicapovaným).

Kompetence občanské:

Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválí.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí.

Vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
Odlišuje ve čteném textu fakta od názorů a hodnocení, porovnává je s dostupnými informačními zdroji	Zaujímá kritický postoj k informacím z masmédií, rozliší základní publicistické útvary	Publicistické útvary	MEV B4 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. B7 6.6.1, 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. čj	6. – 9
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Seznámí se se zásadami kultivovaného projevu	Zásady kultivovaného projevu	MEV B4 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. B7 6.6.1, 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. čj	6. – 9
Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Seznámí se se zásadami kultivovaného projevu, vybírá prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	Využití spisovných jazykových prostředků v publicistice	MEV B4 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. B7 6.6.1, 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. čj	6. – 9
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel	Napíše článek vhodný pro školní časopis	Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	MEV B4 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. B7 6.6.1, 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. čj	6. – 9

mezivětného navazování				
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	Je schopen provádět korektury textů ve školním časopisu	Tvořivá práce s textem	MEV B4 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. B7 6.6.1, 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. čj	6. – 9
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	vyhledává informace v různých digitálních informačních zdrojích, přistupuje k nim kriticky, klade důraz na jejich důvěryhodnost a volí vhodné komunikační strategie	Tvořivá práce s textem		
1-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	seznámí se s různými informačními systémy, zachovává principy bezpečného chování v online prostředí, uplatňuje právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů	Tvořivá práce s textem		

Literární a dramatická výchova

Povinně volitelný předmět pro žáky 6. - 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny 1x za 14 dní.

Charakteristika předmětu

Předmět Literární a dramatická výchova je určen pro žáky 6-9. ročníků

Obsahem budou následující rozmanité aktivity vycházející ze zájmu a zaměření žáků, např.:

- čtenářské dílny
- originální prezentace přečtených knih
- tvorba vlastních literárních textů, příběhů
- přednes uměleckého textu
- práce s různými typy textů
- rozvíjení čtenářské gramotnosti a kritického myšlení
- přebásnění jednoduchého textu básně z AJ do ČJ
- nácvik krátkých scének, případně delšího vystoupení
- reflektování činností (možnost prezentace výstupů formou článků na webu školy)
- návštěva Městské knihovny Nový Bydžov

Dramatická výchova rozšiřuje u žáků schopnost citlivějšího vnímání lidí kolem sebe, vede je k srozumitelnějšímu sdělování prožitků. Žáci se učí jednat v dramatických situacích, řešit konflikty a problémy, spolupracovat v tvůrčím týmu a prezentovat výsledky vlastní tvorby. Žáci se učí se ovládat svůj hlas, tělo a využívat je k verbální i neverbální komunikaci. Rozvíjí své smyslové vnímání, obohacují slovní zásobu, rozvíjí prostorovou představivost, paměť. Formou dramatických her a cvičení získávají a zdokonalují komunikační, psychosomatické a herní dovednosti. Žáci získávají zkušenosti kontaktem s dramatickým uměním a s dramatickým jednáním v herních situacích. Využitím kolektivní dramatické tvorby se žáci učí principům komunikace ve skupině, spolupráce, práce v tvůrčím pracovním týmu. Dramatická výchova umožňuje žákům prezentovat svoje postoje, přijímat role a zkoumat různé situace na základě vlastního jednání a chování. Pracuje s výrazovými prostředky jako je lidský hlas a tělo. Při realizaci tohoto předmětu upřednostňujeme takové činnosti, které umožňují dětem silné citové a estetické prožitky. Volíme atraktivní formy a metody práce a různé druhy organizace. Předmět dramatická výchova zahrnuje i prvky morální a etické výchovy.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní

čtenářské návyky. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnoty a obohatit jejich duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Umožnit žákovi zažít úspěch,
- podpořit tvořivou činnost žáků,
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- vést žáky k samostatnosti, dovednosti zorganizovat si vlastní činnost,
- vhodně s žáky komunikovat a vytvářet základ pro objevování problému, k jeho postupnému řešení,
- dávat příležitost k využívání žákovských zkušeností,
- vést žáky k obhajování jejich postojů,

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k zájmu o náměty, názory, zkušenosti ostatních,
- vytvářet příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky,
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru vhodnou formou, k argumentaci a naslouchání názorů jiných,
- vytvářet podmínky pro rozvoj komunikativních dovedností, spolupráci v týmu, iniciativu a zodpovědnost žáka,
- umožňovat žákům vyjádření dojmů z uměleckého díla prostřednictvím verbální i neverbální komunikace
- vést žáky k vzájemnému naslouchání.

Kompetence sociální a personální:

- vést žáky k přijímání různých rolí v týmové práci, vede je k otevřené diskusi,
- vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé,
- vést žáky ke vzájemné toleranci a zodpovědnosti, ke snaze pomáhat si mezi sebou.

Kompetence občanské:

- vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a jednání,
- umožňovat žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků,

- rozvíjet estetické vnímání žáků
- vést žáky k úctě k národním tradicím, historickým památkám,
- vést žáky ke kulturní reprezentaci školy.

Kompetence pracovní:

- Vyžadovat od žáků dodržování a plnění povinností a závazků,
- vést žáky k dodržování hygienických návyků a zásad hlasové hygieny

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí.
- Vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví.
- Navozujeme různé modelové komunikační situace, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a komunikační techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠVP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ROČNÍK
Dramatická výchova Propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy Pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých Rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.	Psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace) Herní dovednosti (vstup do role)	Český jazyk a literatura, Hudební výchova MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	6. – 9.

Pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků Prezentuje inscenační útvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání. Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních. Reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového).	Náměty a témata v dramatických situacích, jejich nalézání a vyjadřování Sociálně komunikační dovednosti (spolupráce, prezentace a hodnocení) Recepce a reflexe dramatického umění	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Psychohygiena OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
Literární výchova, práce s textem Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk	Napiše článek vhodný pro školní časopis/web školy Seznámí se s různými informačními systémy, zachovává principy bezpečného chování v online prostředí, uplatňuje právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů	Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis /web školy Tvořivá práce s textem Mýty, báje, pověsti,	MEV B4 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. B7 6.6.1, 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, 6.6.7. čj 6. – 9	6. – 9.

literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Reprodukuje přečtený text	pohádky, poezie, dobrodružné příběhy, povídky, bajky		
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Sdělí své dojmy z četby, divadelního, filmového představení	Besedy o mimočítankové četbě, divadelních a filmových představeních		
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytvoří vlastní literární text	Dokončování příběhů, vymýšlení názvů, tvoření rýmů, tvoření krátkých textů, písňových textů		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	rozliší základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	Mýty, báje, pověsti, pohádky, poezie, dobrodružné příběhy, povídky, bajky		
I - 9 - 1 - 1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat, přistupuje k nim kriticky, klade důraz na jejich důvěryhodnost a volí vhodné komunikační strategie	vyhledává informace v různých digitálních informačních zdrojích	Prolíná se jazykovou, komunikační a slohovou i literární výchovou		

Olejomalba a jiné výtvarné techniky

Povinně volitelný předmět pro žáky 6. – 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny 1x za 14 dní.

Charakteristika předmětu

Předmět Olejomalba a jiné výtvarné techniky je určen pro talentované žáky 9. ročníků, či pro žáky druhého stupně, kteří projevují hlubší zájem o předmět Výtvarná výchova. V průběhu školního roku se žáci seznámí s technikami, které v běžných hodinách VV nelze praktikovat. Prohloubí si znalosti z dějin výtvarného umění.

Budou malovat vaječnou temperou – technikou předcházející olejomalbě. Mladší žáci se nejprve seznámí s akrylovými barvami, následně s olejovými barvami a olejovými pastely.

Olejomalbu a techniku akrylu si vyzkouší přímo na malířská plátna. Osvojí si lazurní i pastózní způsob malby. Inspirují se díly známých umělců. Osvojí si techniku monotypu, koláží, malby špachtlí.....Vyzkouší si kombinované techniky.

Dle možnosti navštíví místní galerii v muzeu a také galerii v kostele sv. Jakuba.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Výtvarnou výchovu pojímáme tak, aby bylo umožněno všem žákům zapojit svůj každodenní osobní život do širší kontinuity lidské zkušenosti.

Vycházíme z přístupu k člověku jako k individualitě, jejíž tvořivost a komunikace se podílí na procesu poznávání jako součásti sociální integrace.

Obsah výtvarné výchovy se rozšiřujeme o tvořivý přístup k vizuální komunikaci, tedy ke všem podnětům, s nimiž se děti běžně setkávají.

Vedeme žáky k poznání prostředků, které mohou při své tvorbě uplatnit.

Naučíme žáky rozpoznat to, co jsou schopni sami ze svých zkušeností do vizuálně obrazného vyjádření vložit, je pro ně důležité vědět, jaké subjektivní zkušenosti do tvorby vnáší, na co a proč ve své tvorbě navazují.

Učíme žáky uvědomit si osobní důvody výběru či preferencí vizuálně obrazných vyjádření

Dáváme žákům příležitost pochopit principy tvorby, aby se mohli stát poučenými vnímateli, interprety i tvůrci.

Kompetence k řešení problémů

Nabízíme takové konkrétní tvůrčí činnosti, postupy, metody, technologie formy a metody práce, které budou reagovat na skutečné zájmy dětí, ale i na cíle a vzdělávací záměry, dále co možná nejbohatší škála interakcí se světem.

Vytváříme příležitosti pro žáky osobitě se vyjadřovat, jako vnímatel, tvůrce či interpret.

Umožňujeme experimentovat se širokou škálou tradičních prostředků, postupů (kresba, malba, grafika, prostorová tvorba), ale i prostředků netradičních (komiks, fotografie, videotvorba, reklama...).

Rozvíjíme u žáků kreativní přístup ke světu, být vstřícný k tvorbě, která přináší často neočekávaná řešení i výsledky.

Pro rozvoj kreativity je velkým přínosem, že dáváme žákovi prostor, aby vyjadřoval své originální myšlenky, názory a postoje, poznával sám sebe, odhadoval své schopnosti a možnosti se rozvíjet, nacházel originální řešení a nabízel je v procesu komunikace ostatním.

Volíme taková témata, která již svým obsahem podporují variabilitu přístupů i zpracování a vybízejí k samostatné volbě prostředků, a to nejen těch, které má žák vyzkoušené ale i těch, které umožňují experimentování.

Kompetence komunikativní

Prostor pro komunikaci ve výtvarné výchově vytvoříme tehdy, pokud si uvědomíme, že jde o vzájemnou interakci konkrétního učitele s konkrétními žáky.

Nabízíme žákovi v procesu komunikace možnost nabídnout svůj vlastní způsob komunikace i vlastní originální interpretaci i prezentaci.

Vytváříme vstřícnou atmosféru, a tak můžeme očekávat zajímavá vysvětlení i osobité způsoby sdělování – mohou nás nadchnout, vyvolat debatu, či ohleduplné mlčení, se všemi situacemi musíme počítat, a tedy dbáme na to, aby žák mohl svá vysvětlení obhájit.

Rozpoznáváme žákovy předpoklady k určitému způsobu komunikace a vytvoříme mu podmínky, aby se mohl po této stránce rozvíjet.

Uplatňujeme různé způsoby komunikace.

Poskytujeme možnost prezentovat se ve veřejném prostoru, kde budou do komunikačního procesu zapojeni učitelé, žáci, rodiče, ale i široká veřejnost (výstavy).

Nabízíme inspirační zdroje (internet, odborné publikace, vyprávění...).

Umožňujeme zapojit se do komunikačního procesu jako divák, interpret i tvůrce v galeriích a muzeích.

Kompetence sociální a personální

Poskytujeme žákům možnost vědomě zapojovat smysly a porovnávat způsoby vnímání, porovnávat vlastní záznamy vjemů se záznamy ostatních.

Umožníme žákům uvědomovat si shodnosti a rozdíly zjišťovat, zda v průběhu času dochází ke změnám ve vnímání či způsobech jejich vyjádření.

Dáváme žákům příležitost vnímat a interpretovat různorodá vizuálně obrazná vyjádření umělecká, běžně užívaná i vlastní a umožnit sdělovat své jedinečné pocity, vjemy a prožitky, vlastní názory, postřehy, i kritické soudy.

Kompetence občanská

Věnujeme pozornost všem vizuálně obrazným vyjádřením.

Dáváme příležitost k interpretaci všem dětem – příležitost pro vyjádření svého vlastního originálního přístupu ke světu v provázanosti vnímání, tvorby a osobního přístupu k tématu tak, aby vizuálně obrazné vyjádření v co nejširší míře vyjadřovalo jeho vlastní prožitek, myšlenky i dosavadní zkušenosti.

Kompetence pracovní

Vedeme žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Umožňujeme uplatňovat vlastní subjektivitu a umožňujeme jim nacházet a rozvíjet takový způsob vyjádření, ve kterém se může jako neopakovatelný jedinec v co největší míře své osobnosti uplatnit.

Kompetence digitální

Vedeme žáka k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Vedeme žáka ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace. Vyhledávají a sdílí inspirační zdroje, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŠVP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ROČNÍK
1.1 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	nalezne podnět pro výtvarný námět v přírodě, dokáže vystihnout tvar, barvu, strukturu organismu a jejich estetickou dimenzi	celek – detail – struktura, vizuálně obrazné vyjádření vztahy a uspořádání prvků v ploše	Vv	6.-9.
1.6 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická a inspiruje se jimi navštíví galerii, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti	umělecká výtvarná tvorba praktická zkušenost s technikou vaječné tempéry, olejomalby, práce s akrylovými barvami...	Vv, Dě	6.-9.

3D tisk

Charakteristika předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu 3D tisk je naučit žáka modelování v různých aplikacích. Dále je to práce s 3D tiskárnou a uskutečnění tisku.

Obsahové a časové vymezení předmětu

Volitelný předmět má časovou dotaci jednu hodiny týdně. Předmět je vyučován v počítačové učebně.

Předmět 3D tisk je postaven jako rozšiřující předmět informatiky. Základem je použití 3D tiskárny a různých aplikací pro modelování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k zařazení poznatků do systému.

Vedeme k plánování svého času.

Kompetence k řešení problému

Stanovujeme cíle a naznačujeme cesty (řešení problémových situací)

Učíme vyhledávat vhodné informace a aplikovat vhodné způsoby řešení.

Kompetence komunikativní

Učíme formulovat myšlenky na základě přiměřené slovní zásoby

Využíváme čtení s porozuměním – rozšíření komunikace se žáky.

Kompetence personální a sociální

Používáme základní pravidla slušné komunikace.

Učíme poskytovat pomoc a umět o ní požádat.

Učíme zásadám týmové práce (zorganizuje práci ve skupině a dvojicích).

Kompetence občanská

Vytváříme situace, která mají pravidla a učíme je respektovat.

Učíme respektovat individualitu člověka.

Kompetence pracovní

Podněcujeme žáky k soustředěné práci, k rozvíjení manuální dovednosti (modelování).

Dbáme na dodržování bezpečnosti práce.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k tomu, aby používali vhodné prostředí pro modelaci modelů. Následně je učíme, jak správně zacházet s 3D tiskárnou, jak se o ni starat, aby nedocházelo k problémům. Snažíme se rozvíjet představivost žáků, nejen v online prostředí.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	ročník
I-9-1-1 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	při pozorování modelu najde chyby a dokáže je opravit	modelování	Informatika	Průběžně
I-9-4-1 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	seznámí se, kde všude se využívá 3D tisk	seznámení s 3D tiskem	informatika	Průběžně
I-9-4-2 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	správně se rozhoduje, v jakém formátu uloží soubor	práce s modely	Informatika	Průběžně

Základy robotiky

Povinně volitelný předmět pro žáky druhého stupně s časovou dotací 2 hodiny 1x za 14 dní.

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Volitelný předmět má časovou dotaci jednu hodiny týdně. Předmět je vyučován v počítačové učebně.

Předmět Základy robotiky je postaven jako rozšiřující předmět informatiky. Základem je algoritmizace a seznamování se se základy programování s důrazem na rozvoj logického myšlení.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k systematickému zpracování a vyhodnocování informací.

Učíme rozdělovat získané informace na zásadní a méně podstatné a tvořit systém poznatků.

Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problému.

Předkládáme žákům praktické úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oblastí a možnost více přístupu k řešení.

Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování praktických úloh.

Kompetence komunikativní

Předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci, vyžadujeme od žáku srozumitelné vyjádření, podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k práci, svědomité plnění úkolů i k jiným každodenním aktivitám.

Vedeme žáky k respektování práce jiných, učíme je podporovat ji a v případě potřeby dokázat nabídnout, přijmout nebo požádat o pomoc.

Kompetence občanské

Učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problému z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou.

Kompetence pracovní

Umožníme žákům prezentovat svoje práce, a tak zhodnotit svoje možnosti.

Kompetence digitální

Digitální kompetence jsou rozvíjené během všech činností předmětu robotika.

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Popíše možnosti ovládání robota	motory, senzory, diody, hlasový výstup		6. – 7.
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Spustí program na ovládání robota z on-line prostředí	Edware, Edscratch,		
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Připojí robota k PC Ovládá robota pomocí připravených programů	Ovládá robota pomocí připravených čárových kódů, nahraje do robota program z PC a vysvětlí funkci daného programu	Ma 4.1	

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení	Před spuštěním robota popíše, co bude robot dělat v jednotlivých krocích programu. Odhalí případné nedostatky kódu	Umí popsat funkci jednotlivých bloků připraveného programu Vytváří jednoduché programy, nastavuje parametry bloků dle potřeby	Ma 4.1	
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	V programovacím prostředí ovládá motory robota V závislosti na vnějších podmínkách ovládá pohyb a činnost robota Využívá proměnných v programu Popíše rozhodovací blok a větvení programu na základě stavu senzorů Používá proměnné pro řízení robota	Zvukový senzor; IR senzor; světelný senzor		
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	V programovacím prostředí ovládá motory robota V závislosti na vnějších podmínkách ovládá pohyb a činnost robota Využívá proměnných v programu Popíše rozhodovací blok a větvení programu na základě stavu senzorů Používá proměnné pro řízení robota	Z navržených možností vybere správný program, který řeší daný problém. Vytváří jednoduché programy, nastavuje parametry bloků dle potřeby		
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	V závislosti na vnějších podmínkách ovládá pohyb a činnost robota Využívá proměnných v programu Popíše rozhodovací blok a větvení programu na základě stavu senzorů Používá proměnné pro řízení robota	Čekání na vstup ze senzorů (tlesknutí, rozsvícení, jízda k překážce) Pomocí ukládání proměnných vyjádří blikáním diod délku uražené trasy;		

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	V programovacím prostředí ovládá motory robota V závislosti na vnějších podmínkách ovládá pohyb a činnost robota Využívá proměnných v programu Popíše rozhodovací blok a větvení programu na základě stavu senzorů Používá proměnné pro řízení robota	Zvukový senzor; IR senzor; světelný senzor		
4.1 MA Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Ovládá robota pomocí připravených programů	Ovládá robota pomocí připravených čárových kódů, nahraje do robota program z PC a vysvětlí funkci daného programu		6. – 7.
4.1 MA Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Orientuje se v programovacím prostředí	Umí popsat funkci jednotlivých bloků připraveného programu Vytváří jednoduché programy, nastavuje parametry bloků dle potřeby		6. – 7.
3.6 MA Načrtne a sestrojí rovinné útvary	V programovacím prostředí ovládá motory robota	Pomocí časového zapínání motorů robota narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh o zadaných rozměrech	Ma	6. – 7.

4.1 MA Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	V závislosti na vnějších podmínkách ovládá pohyb a činnost robota	Zvukový senzor; IR senzor; světelný senzor		6. – 7.
1.9 MA Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Využívá proměnných v programu Popíše rozhodovací blok a větvení programu na základě stavu senzorů	Čekání na vstup ze senzorů (tlesknutí, rozsvícení, jízda k překážce)		6. – 7.
3.4 MA Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů MA	Používá proměnné pro řízení robota	Pomocí ukládání proměnných vyjádří blikáním diod délku uražené trasy;	Ma	6. – 7.

Modelář

Charakteristika předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Vyučování probíhá v dvouhodinových blocích (jednou za dva týdny). Vyučováno je v odborné učebně pracovního vyučování.

Při výuce je kladen důraz na vzájemnou kooperaci žáků, přesnost, systematicklost, žáci jsou též vedeni k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Umožníme žákům:

- získávat vědomosti a dovednosti k rozvoji pracovních schopností
- prohloubit trvalý zájem o tvořivost
- využívat osobních zkušeností a poznatků z výuky v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učíme správnými, ale i různými postupy dojít k hotovému výrobku.

Kompetence komunikativní

Učíme vhodně používat termíny a názvosloví.

Vedeme k vyjadřování vlastními slovy.

Učíme naslouchat druhým.

Umožňujeme pokládat vhodné otázky v souvislosti s daným tématem, diskutovat nad problémem, obhajovat svoje názory a respektovat názory druhých

Využíváme moderní komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky respektovat zásady slušného chování.

Učíme zorganizovat skupinovou práci, přijímat roli ve skupině, aktivně pracovat ve skupině, zhodnotit práci svou i svých spolužáků.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme manuální dovednosti.

Dbáme na znalost a dodržování bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti s pracovními činnostmi, k usnadnění práce, zautomatizování činností, zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků

Motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Prakticky seznamujeme žáky s možnostmi digitálních technologií při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů.

Vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví.

Očekávané výstupy	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Ročník
1.1 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	dovede změřit a orýsovat výrobek	práce s technickými materiály	OSV 1.5; 1.8	6. - 8.
	zvolí vhodné pracovní náčiní, nástroje a správně s nimi zachází	výrobky		
	rozeznává vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty)			
	volí správné postupy			
	vhodně volí ochranné pomůcky			
	udržuje pořádek na pracovišti			
1.2 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	dovede změřit a orýsovat výrobek	práce s technickými materiály	OSV 1.5; 1.8	6. - 8.
	zvolí vhodné pracovní náčiní, nástroje a správně s nimi zachází	výrobky		
	rozeznává vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty)			
	volí správné postupy			
	vhodně volí ochranné pomůcky			
	udržuje pořádek na pracovišti			
1.3 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	dovede změřit a orýsovat výrobek	práce s technickými materiály	OSV 1.5; 1.8	6. - 8.

	zvolí vhodné pracovní náčiní, nástroje a správně s nimi zachází	výrobky		
	rozeznává vlastnosti materiálu (dřevo, kov, plasty)			
	volí správné postupy			
	vhodně volí ochranné pomůcky			
	udržuje pořádek na pracovišti			
1.4 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	čte jednoduché technické výkresy	technické kreslení	matematika	6. 8.
	načrtne jednoduchý náčrtek			

1.5 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	seznámí se se základními pravidly bezpečnosti a hygieny práce ve školních dílnách	organizace a bezpečnost práce		6. - 8.
	vyjmenuje základní body řádu školní dílny			
I – 9 – 1 – 3 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení	Orientace v potřebných materiálech, nástrojích a pracovních postupech	práce s technickými materiály		6.-8.ročník
I – 9 – 2 – 02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Orientace v potřebných materiálech, nástrojích, pracovních postupech a technických výkresech	práce s technickými materiály		6. 8.ročník

6. Hodnocení výsledku vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Obecné zásady hodnocení:

jednoznačnost, srozumitelnost, srovnatelnost s předem stanovenými kritérii, věcnost, všestrannost.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

To říká o hodnocení vyhláška o základním vzdělávání 48/2005 Sb.

Dále se dá doplnit:

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi **zpětnou vazbu** – co již umím, v čem se zlepšit, kde jsem vynikající, kde mám mezery.

Další úloha hodnocení by měla být **motivační**. Základním motivem (tedy souhrnem toho, co člověka pobízí, aby něco udělal nebo neudělal)

je prožití úspěchu či neúspěchu. Jelikož je všeobecně známo, že hybnou silou učení je pozitivní motivace, je motivační funkce elementární záležitostí celého systému hodnocení žáků.

Jedinec s pocitem neúspěchu postrádá dostatek motivace, je pasivní, a vyhledává jiné činnosti, kde může být úspěšný, často to jsou činnosti s převahou negativního zaměření. Činnost žáka ve škole je vlastně ovlivněna jeho chtěním učit se.

Správně nastavený systém hodnocení žáků by měl vést k formování žákovy osobnosti v oblasti jeho postojů a povahových vlastností (pečlivost, odpovědnost, schopnost sebereflexe, cílevědomost...), měl by být **výchovný**.

Další důležitou úlohou je i **informativní** charakter hodnocení. Hodnocení má poskytovat informace o tom jak probíhá vyučovací proces jak vyučujícímu (reflexe učitele), tak i zákonným zástupcům žáka.

System hodnocení na naší škole:

1. stupeň

Pro hodnocení na vysvědčení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů se používá hodnocení slovní.

U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení.

Na konci každého čtvrtletí žák obdrží slovní hodnocení. V tomto slovním hodnocení jsou popsány pokroky žáka za uplynulé období, návody jak zlepšit případné nedostatky. Převažuje pozitivní hodnocení. Toto slovní hodnocení obdrží zákonní zástupci žáka a kopie je uložena ve třídním výkazu. Postupně se přidává i čtvrtletní sebehodnocení žáka.

Podrobná kritéria jsou uvedena v klasifikačním řádu, který má své vlastní jednacím číslo a je přílohou ŠVP ZV.

2. stupeň

Pro hodnocení na vysvědčení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů se používá hodnocení slovní.

U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové (kreditní) hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Vzhledem k tomu, že kreditní hodnocení není příliš známé uvádíme příklad:

Kreditní hodnocení:

Žáci v průběhu pololetí nezískávají známky, ale kredity. Tyto kredity jsou na konci klasifikačního období přepočteny na známky (nebo slovní hodnocení), které poté žák obdrží na vysvědčení.

Jak získat kredity?

Jednak z písemných prací, testů, ústního zkoušení, laboratorních prací atp... Pracovně jsou nazvány **povinnost**.

Druhou možností jsou dobrovolné zkoušení, nepovinné úkoly, účasti na soutěžích, aktivní přístup v hodině, dobrovolné referáty, práce nad rámec vyžadovaného...pracovní název **aktivita**.

Dále je možné kredity i ztrácet – nesplněný úkol, nenošené pomůcky na výuku, porušení bezpečnosti při hodinách.

V českém jazyce, německém a anglickém jazyce je 80% kreditů ze skupiny povinných, 20% kreditů ze skupiny aktivita.

V matematice, přírodopisu, chemii, fyzice, zeměpisu, dějepisu a informatice 70% povinných kreditů a 30% kreditů ze skupiny aktivita.

Ve zbývajících předmětech je 50% kreditů povinných a 50% kreditů vyplývajících z aktivit.

Pro každý předmět je vypracován podrobný rozpis kreditů, který na začátku roku obdrží všichni žáci, kde je pojmenováno kolik kreditů a za jakých podmínek je možné obdržet, jaký je jejich přepočítání na známku.

příklad:

1.*	Desetiminutovky (max. 300 kr. – 10 x 30)	Počet kreditů :
	a)	
	b)	
	c)	
	d)	
	e)	
	f)	
	g)	
	h)	
	i)	
	j)	
2.**	Tematický celek 1 (max. 75) do 15.10.	
	Tematický celek 2 (max. 75) do 10.11.	
	Tematický celek 3 (max. 75) do 20.12	
	Tematický celek 4 (max. 75) do 25.1	
3.***	Zkoušení (max. 100)	
4.****	Aktivita (300)	
	Celkem	

* předem ohlášené desetiminutovky, které slouží jako zpětná vazba pro učitele i žáka

** Přezkoušení (písemné či ústní po dokončení tematického celku, žák se na něj musí připravit nejpozději do uvedeného data a dobrovolně se přihlásí. Pokud tak neučiní nezíská patřičné kredity.

*** upřednostňujeme zkoušení buď dobrovolné, nebo zkoušení, kdy je žák dopředu informován o tom, že bude přezkušován. Ukolem přeci není nachytat někoho při neznalostech, ale něco naučit.

**** Zcela závisí na žákovi, na začátku roku dostane podrobný přehled za jakou aktivitu je kolik kreditů a kolikrát je maximální počet kreditů (vyloučení možnosti, že jeden žák „okupuje“ referáty třídy celý půlrok...)

Podrobné rozepsání pro každý předmět a třídu a daný školní rok je zpracováno do konce přípravného týdne a je přílohou klasifikačního řádu.

7. Školní vzdělávací program školní družiny a školního klubu

Adresa školy: V. Kl. Klicpery 561

504 01 Nový Bydžov

Telefon: 495 490 355

Provoz ŠD a ŠK: 6:30 – 16:00 hod.

Počet oddělení: 5 – oddělení se dělí na skupiny podle provozních podmínek

Věk žáků: ŠD 6–10 let (1. – 3. třída)

ŠK 10–15 let (4. – 9. třída)

Schválil: RNDr. Miroslav Janoušek
ředitel školy

Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

ŠD a ŠK realizují výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit s oblasti vzdělávací odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Informace o družině

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním nebo odpoledne před odchodem domů. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou. Časové rozvržení a uspořádání činností ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte. Vychovatelka působí na žáky v době zvýšené únavy. V této době se projevuje velká potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině.

Při každodenních činnostech máme možnost využívat vlastní prostory. Na hlavní budově je to školní klub umístěný v podkroví. Další dvě oddělení se nacházejí na budově vedlejší. Prostory družiny jsou zařízené jako herny. V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem. Zde děti odpočívají při četbě a hrají si se stavebnicemi. V další části je umístěn větší stůl a židle, kde se žáci mohou věnovat zájmovým a rukodělným aktivitám. Všechna oddělení jsou vybavena stolními a společenskými hrami, různými stavebnicemi, knihami a dětskými časopisy. Ve školním klubu jsou i hry pro starší děti např. stolní fotbal a kulečnick, nechybí tu ani počítač. V případě příznivého počasí využíváme školní hřiště vybavené dřevěnými průlezkami, houpačkou a pískovištěm.

Konkrétní cíle vzdělávání

Činnost ŠD navazuje na vzdělávání a získávání souhrnu znalostí, schopností a praktických dovedností tzv. kompetencí, které prolínají všemi činnostmi.

- Jsou to tyto kompetence:
1. k učení
  2. k řešení problémů
  3. komunikativní
  4. sociální a interpersonální
  5. občanské

6. k trávení volného času

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných oddělení školní družiny a školního klubu.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracují všechny vychovatelky ŠD i ŠK se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Jsou seznámeny se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce s rodiči u dětí se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pro rozvoj nadaných a talentovaných jedinců naše ŠD i ŠK nabízí další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Možné úpravy způsobů výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu

- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů

Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Formy a obsahy činností ŠD a ŠK

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení. Pořádá příležitostné akce, kterých se mohou zúčastnit i ostatní žáci školy. V průběhu dne nabízí spontánní a klidové aktivity. Umožňuje též přípravu na vyučování. Nejedná se jen o psaní domácích úkolů ale i o získávání poznatků prostřednictvím didaktických her.

Denní skladba činností

- před vyučováním – zařazujeme klidné a nenáročné hry odpočinkového zaměření, které probíhají individuální formou. Žáci mohou do družiny docházet během celého ranního provozu.
- po ukončení vyučování – hygiena
- oběd – prohlubujeme základy správného stolování
- odpočinkové činnosti – jsou to klidové aktivity na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil do 14:00
- zájmové činnosti – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností
- rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil
- svačina
- příprava na vyučování – žáci si mohou vypracovat domácí úkol nebo si procvičují učivo

formou didaktických her

Personální podmínky

Počet vychovatelek – 5

Všechny vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Chovají se a jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Ekonomické podmínky

Za pobyt dítěte ve školní družině se vybírá měsíční poplatek 200 Kč a školní klub 100 Kč. Slouží k nákupu výtvarných a pracovních potřeb.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Je vymezena pravidly stanovenými vnitřním řádem školní družiny.

Podmínky přijímání uchazečů

Žáky přihlašují rodiče prostřednictvím zápisního lístku, který obdrží vždy na začátku školního roku. Řádně jej vyplní a odevzdají příslušné vychovatelce.

Délka, časový plán a obsah vzdělávání

Plán je zpracován pro tříletý cyklus docházky. Školní klub se řídí časovým plánem školní družiny s tím, že činnosti jsou přizpůsobeny věkovým odlišnostem žáků. Skládá se z témat, z kterých si vychovatelky vybírají a sestavují činnosti pro různé věkové skupiny.

- Místo kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Tematické celky

	Číslo rozvíjené kompetence
Září	
<u>Naše školní družina</u> – seznamujeme se s prostředím a vybavením ŠD	1,3,4
<u>Náš školní klub</u> – vysvětlujeme pravidla chování, seznamujeme se navzájem	
<u>Cesta do školy</u> – povídáme si o cestě do školy a domů, ptáme se na bezpečnost	1
<u>U nás doma</u> – vyprávíme o životě rodiny, kreslíme, jak trávíme volný čas s rodiči	3,4,6
<u>Obec v níž žijeme</u> – kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře – vycházky, poznávání významných míst a památek ve městě a okolí	1,3,5
Říjen	
<u>Podzimní příroda</u> – sledujeme proměny přírody a malujeme je, učíme se básničky a písničky s přírodní tematikou, sbíráme přírodniny	1,3

Ovoce a zelenina – soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny, malujeme
a modelujeme 1,3

Volně žijící zvířata – besedujeme, kreslíme a skládáme z papíru 1,3,5

Lidé kolem nás – kdo co dělá, čím chci být
– pantomima, námětové hry 1,3,4,5

Listopad

Les, stromy – poznávání stromů, listů, plodů, (výrobky z přírodnin) 1,2

Pečujeme o zdraví – osobní hygiena a čistota – základní pravidla a jejich
dodržování 3,5,6

Naše tělo – oblékání podle ročních období – strojíme panáčky a panenky
(obkreslování ležící postavy) 1,6

Příroda se ukládá k zimnímu spánku – besedujeme, prohlížíme encyklopedie zvířat 1,3

Prosinec

Čas adventní - vyprávíme si o smyslu adventní doby 2,3
– vyrábíme Mikuláše a čerty 3,4

Kouzelný čas vánoc - besedujeme o vánočních zvycích 1,3
– vyrábíme drobné dárky a přání,
zdobíme ŠD a ŠK vánočními motivy 6

Zimní radovánky – stavby ze sněhu, sáňkování 6
– zimní sporty – historie, současnost
(kreslíme, skládáme, vystřihujeme) 1,3

Leden

- Nový rok – Tři králové – vyprávíme si, čteme, zpíváme, tvoříme 1,3
- Jsme básníky, zpěváky a novináři – vymýšlíme básničky, uspořádáme soutěž ve zpěvu 1,2,3
- Zvířata v zimě – pomáháme zvířátkům přežít zimu, pozorujeme stopy ve sněhu 3,6
- Sběratelská okénka – povídáme si o sběratelství, ukazujeme si různé předměty – známky, pohledy, ubrousky 2,3

Únor

- Jak se správně chovat – známe kouzelná slovíčka, vymýšlíme jednoduché příběhy, kde tato slova hrají významnou roli 1,2,3
- Karneval – vymýšlíme a malujeme masky 2,4
- Učíme se toleranci a pořádku – hrajeme si na malého pomocníka jak pomáháme doma 2,4,6
- Cesta za pohádkou – čteme, ilustrujeme, dramatizujeme nejkrásnější pohádky 1,3,4

Březen

- Vítáme jaro – pozorujeme změny v přírodě, vyprávíme si o nich, malujeme jarní květiny – jak se budí semínko – růst rostlin a péče o ně 1,3
- Máme rádi zvířata – besedujeme o domácích mazlíčcích, prohlížíme si obrázky mláďat, kreslíme je a skládáme 1,6

Měsíc knihy – čteme knihy s dětským hrdinou, malujeme ilustrace,
pořádáme výstavy 1,3,6

Moji kamarádi – povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák 1,3,4
– kreslíme portréty

Duben

Velikonoce – povídáme si o velikonočních zvycích, malujeme a zdobíme kraslice,
vyrábíme jednoduché dekorace 1,3

Dopravní výchova – při vycházkách správně určujeme dopravní značky, povídáme si
o chodcích a cyklistech, soutěžíme ve znalostech z dopravní
výchovy 1,2,6

Exotická zvířata – poznáváme cizokrajná zvířata, prohlížíme encyklopedie
– rozhovory s dětmi o exotických zvířatech a místech jejich výskytu
– prohlížíme obrázky, kreslíme, vybarvujeme, hrajeme pexeso 1,3,6

Den Země – ochrana přírody, recyklace 1,3,5

Čarodějnice – kreslíme a vyrábíme ze zbytkového materiálu
– vymýšlíme soutěže, pořádáme „Rej čarodějnic“ 1,2,6

Květen

Den matek – vyrábíme drobné dárky a přáníčka 3,4,6

Rozkvetlá louka – povídáme si o významu rostlin (chráněné, léčivé), určujeme květiny
v encyklopedii a v atlase rostlin
– malujeme je a skládáme z papíru 1,3,5

Pozorujeme drobné živočichy – na vycházkách pozorujeme a určujeme druhy brouků, motýlů

a hmyzu

- hrajeme pexeso a kvarteto s přírodní tematikou
- vymýšlíme a zpracováváme výtvarné projekty 1,2

Sportujeme – seznamujeme se s různými druhy sportů a jejich historií, osvojujeme si pravidla míčových her, hrajeme vybíjenou a fotbal 1,2,6

Červen

Náš den „D“ – oslavujeme Den dětí hrami a soutěžemi 3,6

Týden trénování paměti – luštíme rébusy, osmisměrky, sudoku – připravujeme drobné soutěže 1,4,6

Těšíme se na prázdniny – povídáme si o tom, co nás čeká v létě – hodnotíme školní rok 3,4,6

Hrajeme si – věnujeme se atletickým soutěžím, učíme se nové hry s využitím náčiní, hrajeme si ve skupině i individuálně dle přání dětí 1,4,6
– vysvětlujeme si pravidla bezpečnosti při hře o prázdninách

Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá ve všech odděleních družiny. Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme, na kolik jsou naplňovány naše výchovně vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich možnosti a pokroky.

Závěr

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Snažíme se je oceňovat, dáváme jim prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročnější situace.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími partnery – nejen s těmi blízkými, ale i těmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu i zájmů. Ideálním prostředím, kde se to děti mohou naučit, je právě školní družina.

8. Přílohy

Příloha 1.	Klasifikační řád
Příloha 2.	Standardy
Příloha 3.	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření